CRISTINA MARIA ANGELESCU

# VEȘMÎNT ȘI PODOABĂ




editura albatros 

... Moda este o artă deschisă... Cartea noastră despre și pentru modă are și ea acest caracter...

Fără îndoială că despre orice fenomen e greu a se pretinde că s-ar putea scrie lucrări definitive. Latura viabilă a modei constă tocmai în propria sa renaștere periodică, renaștere știută, scontată, dinainte stabilită, previzibilă. Moda este o continuă metamorfoză, este o variație a unei teme, este un perpetuum mobile.

Ajunsă la un ritm îndestulător de momente, de capitole, cartea de față n-a putut decît să rupă șirul acestui perpetuum mobile, acolo unde efectul a fost obținut ...

Aceste rînduri nu vor nici ele să rateze buna intenție. De aceea, am numi această carte — care, incontestabil, are mai degrabă o alură poetică, decît una pozitivă — am numi-o nu un mic tratat de modă, ci un îndreptar către fantezie, un îndreptar al bunului gust, un îndreptar al ochiului.

Dacă efortul întocmirii va avea rezultate practice, de interes asupra cititorului așa cum, de fapt, printr-o rubrică săptămînală de revistă, ne-am putut bine da seama — atunci, am spune că eficiența cărții, una dintre rarele cărți de modă apărute, își justifică pe deplin sensul. Lectorul «cărții pentru fantezie» va găsi aici trecut, prezent, dar cu siguranță și destul de mult din viitorul artei vestimentare, care e o perpetuare în frumos...

cristina angelescu







Lei 7,50

CRISTINA MARIA ANGELESCU
(ANNUNZIATA)

# VEŞMÎNT
# ŞI PODOABĂ

DESENE DE NICĂPETRE



EDITURA ALBATROS • BUCUREŞTI • 1979

PRELIMINARII

...Moda este un proces socialmente vital, este o stare de spirit care penetrează și chiar conduce principalele sectoare de producție, de afirmare, de cultură, ale colectivităților umane, fără a se reduce deci... doar la vestimentație. Pe epoci, evolutiv, au existat și vor exista „mode" în arhitectură, în mobilierul casnic, în pictură, în literatură, în filosofie, în știință. Pretutindeni „moda" este expresia neastimpăratului spirit novator, stimulator și orientator al elanului vital. Efemeritatea acestei expresii se referă, tocmai, la spiritul anticonformist al modei, anticonformism prin care integrarea firească în fenomenalitatea periodică și trecătoare a concretului devine modiană. Structura spiritului modei este importantă și complexă dependentă fiind atît de intimitatea și originalitatea infrastructurii societății, corelată cu evoluția modului de producție materială, cu raporturile dintre categoriile și clasele de oameni ai societății, cu nivelurile de cultură, cu psihologia colectivă, dar implicînd și anumite grade de sensibilitate, de inteligență, de comportament voluntar, în fine, corelată cu întreaga axiologie etică, estetică, ideologică, științifică, a epocilor...

Fiecare răstimp istoric, fiecare popor, națiune, fiecare etapă din devenirea societăților au implicat o succesiune de forme și conținuturi care au configurat tot atîtea stări de „modă" cucerite, trăite și, în fine, depășite. Istoria culturii și civilizației popoarelor este și istoria afirmării creațiilor nemuritorului spirit de modă care a înfrumusețat inepuizabil timpurile trecute și a sporit, neîncetat, la oamenii de toate vîrstele, iubirea de viață.

Pînă în prezent nu există, fondată teoretic, o știință a modei. Deși e greu să se susțină că nu este necesară, fenomenul există, cu sensuri diverse, complexe și, ceea ce este important, strîns legat de viața umană. Și nu este exclus ca timpul cultural să o aducă, poate, mai curînd decît credem.

O întrebare se pune. De ce nu s-a constituit pînă azi o asemenea știință, cu toate că fenomenul ca atare a existat de milenii în viața socială ?... S-ar putea indica mai multe cauze, mai multe motivații pentru explicarea acestei lipse de curaj în a aborda, la modul radical, problema modei sau... pentru explicarea măcar a cauzelor acestei rămîneri în urmă. A contribuit, într-o măsură determinantă, faptul că termenul s-a aplicat și continuă să se aplice, predominant, la ținuta umană, îndeosebi la vestimentație, la îmbrăcăminte. „Moda", se spune, intră în sfera preocupărilor feminine și persistă chiar, prin specificul psihologiei feminine. În talerul cauzal poate trage și faptul că, prin conținutul său, moda este un fenomen instabil, cu aparențe ale jocului de du-te-vino ; insațiabil, inepuizabil ; așa încît s-ar putea spune că, pînă la urmă, o asemenea efemeritate a fenomenului derutează continuu pe cercetătorii care doresc să-i ia în serios dimensiunile reale sau doar aparente. Știința modei aparține viitorului mai mult sau mai puțin apropiat, căci, se întrevede clar, profilatele motivații sunt false și înseși faptele la care ele se referă se impun a fi privite ca temeiuri obiective pentru o cercetare științifică specială.

Desigur, „moda" este o artă, o artă practică, o artă plastică, așa cum a fost în întregul trecut istoric. Multe dintre științele constituite pînă azi au fost mai întîi arte, rămînînd și mai departe arte, dar în cele din urmă bucurîndu-se și de o puternică fundamentare teoretică, științifică, consolidîndu-li-se astfel creativitatea.

Despre modă se poate vorbi în multe feluri și din multe puncte de vedere. Important este să știm că





moda, în forma și în conținutul ei superior, este un produs al artiștilor vizionari, cu gusturi elevate și totuși realiste, spirite capabile de adecvate intuiții și înzestrate cu posibilități creatoare.

Dar... să nu uităm : fiind o artă, moda deține, cu siguranță, și notele distinctive ale unui joc. Un joc pe care, poate, nu îl reperăm precis în așa-numitul „cîmp privilegiat al esteticii", ci doar într-un ecou al lui, ecou ce poartă cu sine, pregnant și acut, parfumul vieții cotidiene. A vorbi despre modă înseamnă a surprinde și acel zvon de inefabil, ceva din enigma acestui joc care, dintotdeauna, a evaluat și reevaluat frumosul ca pe o lege a firii, lege căreia oamenii îi datorează ritualuri. A vorbi despre romani înseamnă a te gîndi și la toga iluștrilor tribuni. A te gîndi la fenicieni înseamnă și a invoca purpura, de ei descoperită. A te gîndi la străbunii noștri — și aici, permanența spiritului modei devine copleșitoare — înseamnă a contura cu gîndul forma ei și a realiza materialitatea ei diafană.

În prezenta carte s-au avut în vedere revelațiile „modei" ca artă, urmărind dimensiunile aspectelor formale și de conținut prin care și-au făcut apariția și s-au prezentat ca adecvate sau nu, pe ondulațiile de lumină, culori, de calorii și de gheață ale scurgerii anotimpurilor.

Sunt aici tablete, cu variate elemente și cu plurisemnificație, avînd, într-adevăr, precumpănitor sens orientativ și practic în special pentru femei.

Nu am intenționat să realizăm aici o economicologie, o sociologie, o psihologie socială, o estetică, o etică etc. a „modei", nu am aspirat nici către un aprofundat studiu asupra „modei" ca artă, asupra artei „modei". Totuși, în prezenta carte se găsesc elemente din toate aceste fundamente pentru artă, ca și pentru o știință a modei.

În ceea ce ne privește, în continuare, nu vom pierde din obiectiv fenomenalitatea „modei" în desfă-

**șurarea ei, extinzînd neincetat preocupările de abordare in acest sens — aceasta, din convingerea că astfel putem contribui la o serioasă cauză a uneia dintre cerințele cele mai frecvente pentru intensificarea culturii și vitalității oamenilor societății noastre.**

**Deocamdată, atit...**

**C. M. A.**

**SĂRUTUL SOARELUI**

...Au țesut-o femeile-păsări pe care le caută soarele să le mîngîie aripile și să le acopere cu pulbere de aur...

...Au țesut-o femeile-flori pe care le caută luna să le odihnească pleoapele îngreunate de vise...

...Au țesut-o femeile înălțimilor aspre, stăpîne pe imperiul pietrelor, femeile plaiurilor, în păr cu reflexe verzi de iarbă...

...Au țesut-o cele ce-și unduiesc pasul după susurul melancolic al izvoarelor sau după ritmul bătăios al riurilor năvalnice...

Țesută cu lacrimi și zîmbete, cu povești de dragoste împlinită sau cu firul lungilor așteptări, este pînza dorită de femeile ce locuiesc pe toată rotunjimea pămîntului ; pînză a legendelor, miraculoasă, diafană și străvezie, care acum, în anii aștrilor ce vor să învețe limba pămîntenilor, se confundă cu zorile.

Înconjurate de bărbații falnici ai munților, vrăjite de vorba domoală a cîmpenilor, țesătoarele au visat flori, stele și păsări, au luat culoare din sevele pămîntului, cu ac vrăjit și-au brodat poveștile pe pînză. Bogăție neprețuită de creație, visele lor încearcă să le descifreze creatorii de modă din toate țările.

Și dacă pretențioase personalități feminine, artiste celebre — idoli ai ecranului și scenei — tineri în căutarea frumosului își învăluie trupurile în veșminte făcute din pînza despre care am vorbit, să nu ne mire.

Este pînza străbunelor ii. Și a fost sărutată de soare.

**OGLINZI CELESTE...**

...e bine să visezi. Și, la fiecare început de an, este obligatoriu. Așa spuneau bătrînii care-și puneau dorinți în gînd, atunci cînd orologii nășteau douăsprezece sunete.

sunete iernatice, primăvăratice, tomnoase și din nou sunete de iarnă. Douăsprezece bătăi ce înseamnă și tinerețe și bătrînețe, dar, de fapt, tinerețe fără bătrînețe...

...au fost pe lume bijuterii. Palatul acela în care se află Marele Muzeu al țării are săli multe. Iar într-una din cele ale parterului au fost adunate în cutii de sticlă bijuterii pe care le-au purtat cîndva femeile pămîntului de aici. Sunt camee, sunt pietre care au arestat în strălucirea lor cele mai minunate și transparente culori minerale, este aur și argint lucrat de mîini măiestre, mîini ce s-au făcut de mult pulbere. Dar au rămas bijuteriile care vorbesc despre meșteșugari și despre un cult al obiectului frumos. Au fost bijuterii... le putem privi cum se odihnesc tăcute în marile cutii de sticlă, păstrînd în ele taina tuturor femeilor ce au fost cîndva pe aici...

Chiar dacă zăpada este, după cum spunea poetul pactelor cu stăpînul întunericului, *zăpada este o curățenie mințită,* dorința sau dragostea de alb, totuși, sălășluiește în noi.

Albul va fi acum culoarea-simbol. O vor purta doamnele lumii, probabil, cu aceeași eleganță cu care păsările cerului își poartă imacularea prin văzduhuri. Dar mai ales o vor purta bărbații în vară, căci și costumul, și pălăriile, și accesoriile din piele sunt concepute în alb.

Va fi o modă atît de feminină, ne asigură înșiși născătorii ei, încît și Salomeele ce încă ne mai văd și Cleopatrele cu ochi de felină vor regreta că au plecat prea din vreme de pe acest pămînt. Și pentru ca, totuși, atîta fericire pentru ochi să nu ne adoarmă cugetele, spun ei, modiștii, că semn al șăgalnicei noastre opțiuni va fi fusta lungă pînă la glezne.

## RIVALE PENTRU UN NĂRĂVAȘ

...nu este doar animalul acela care și-a ocupat un binemeritat loc în zodiacul asiatic, nărăvașe sunt și manechinele. Asta este sentința pe care trimisul special al unui ziar din Roma a formulat-o după ce a asistat la parada internațională a modei cu unicate pentru sărbători. Crea-





tori celebri au compus personaje nemaivăzute de la pieptănătură pînă la tocul pantofilor. Coafura care l-a entuziasmat pe cronicar este cea construită din șase cocuri simetrice pe capul unei singure făpturi. Un rubin în fiecare vîrf de coc completează bizarul spectacol. Tocul anului, ca și al multor ani care au fost și ai altora ce vor veni, este înalt de zece centimetri, nici gros, continuînd drept linia călcîiului și realizat dintr-un material transparent cu jocuri de culoare. Crepul de lînă și cel de mătase sunt materialele rochiilor de seară, majoritatea lungi. În privința pretenției de unicat, experiența tuturor anulează speranțe, pentru că, se știe, nici un an nu le trebuie acestor modele pentru a ajunge la *prêt à porter,* în limbaj cosmopolit, sau la confecția de serie, în limbaj neutru. Armata de manechine prezente la manifestație au creat probleme organizatorilor declarînd că nu poartă pe podium imitații de diamante, de opale și de alte pietre fastuoase sau doar multicostisitoare... drept care la vestita paradă nu s-a văzut nici o bijuterie și, spune același consumator de cerneală, plutea un duh trist în spatele fiecărei femei și ochii își pierduseră strălucirea.

Dar important este că machiajul pleoapelor acceptă în afară de auriu și argintiu, machiaj obișnuit al primei nopți din an, paleta alb-galbenă. Gene negre, pomeți cu tentă ușor verzuie, buze roz-pal. Combatantele cu păr închis au voie să-și marcheze conturul buzelor cu nuanțe de roșu.

Parfumul nopții este *Bandit,* creația lui Robert Piquet sau senzual-exoticul *Vol de nuit* de la Guerlain. Mai tragic este că diamantul a fost declarat „pietroiul“ anului ce vine. E timpul cînd se vînd măști și zurgălăi, noaptea hotar e pe aproape, este ultimul moment pentru a opta în favoarea lui *Bandit* sau a lui *Vol de nuit.*

## PLECA-VOR PĂSĂRI

...Nu mai există nici o îndoială. Cu prezentarea ultimelor colecții pentru toamnă și iarnă a reieșit clar că locul întîi în categoria veșmintelor călduroase îl ocupă

pelerina. Modelele prezentate sunt nenumărate, fantezia nu lipsește creatorilor mai ales cînd este ajutată și de o tradiție de veacuri, căci pelerina este obiectul vestimentar pe care l-au purtat și Julieta, și Maria Antoaneta, și Greta Garbo, îl poartă acum și contemporanele noastre. Pentru toamnă ele se confecționează din tweed sau jerse uni, sunt cloșate, deci foarte largi, sunt lungi pînă la jumătatea pulpei, se poartă cu rochii tricotate în culori pastel, cu eșarfe care ating pămîntul, cu pălării cu boruri mari, fluturătoare. Pentru iarnă materialul pelerinelor este postavul gros... blana de vizon, sau blana altor animale mai modeste. Cizmele iernii se aseamănă unor burlane, glezna nemaifiind marcată. Sunt strînse sub genunchi.

Incertă, ca toate anotimpurile ultimului deceniu, toamna de acum e mai capricioasă și mai imprevizibilă decît o favorită de sultan. Minute lungi cît veacul se scurg în așteptarea plecării mereu acelorași păsări, pentru ca apoi minute lungi cît veacul, minute de visare, să le întîmpine revenirea.

Este timpul fardurilor pale, cu tente maronii, pe pleoape, a buzelor fardate în roșu-violaceu, a obrajilor pudrați în cele mai palide tonuri. Este timpul melancoliilor iscate de dănțuirea gîndurilor în jurul amintirilor din vară. Important însă este faptul că se poartă mărgele roșii de toate dimensiunile și de către toate femeile pămîntului.

## AZI, DUHUL BLÎND AL DUIOȘIEI BÎNTUIE

Să-l ignorăm chiar dacă, puternic și distrugător a tot ce s-a realizat cu trudă și cu solicitarea unei prețioase cenușii substanțe, spiritul novator în modă vrea să impună folosirea costumației unisex.

Pe coasta Californiei, în cadrul unei grandioase parade, susținută și ritmată prin contribuția a 1 000 de ghitare..., s-a prezentat programul care asigură succesul acestei mode „care va dăinui pînă la sfîrșitul lumii". Extragem, în rezumat, cel mai suspect punct din programul „moda unisex" : lenjeria intimă pentru ele și





pentru ei va fi concepută după modelul feminin, neexcluzîndu-se dantelele, volănașele și celelalte adaosuri care asigură farmecul acestor mici și foarte importante obiecte vestimentare.

Este un motiv serios de îngrijorare, și mai trebuie semnalată dezvoltarea spiritului autocritic, căci bîntuie în cugetele LOR o tainică preocupare pentru corijarea siluetei... prin mijloace artificiale. Au inventat un fel de hamuri ciudate care se înfășoară în jurul trupului, se prind cu capse și susțin printr-un sistem complicat de elastice acele accidente ale trupului de bărbat, care ne-ar fi dat dreptul să gîndim că pe lume nu mai există urmași ai celui între frumoși, cel mai frumos, Apollo — prototipul.

Machiajul în paleta galbenurilor este ultimul zvon care a răzbătut din lumea cosmeticii mondene. Pleoape colorate în ocru pentru seară, în galben-citron ziua. Buze portocalii-orange și vermillon, buze colorate galben-pal și pomeți accentuați cu farduri din care nu lipsesc strălucirile aurii. Ar părea că femeile, vizionare ca întotdeauna, își caută înfățișarea care să le apropie și să le înrudească cu imaginatele femei ale altor galaxii.

Dar machiajul solar exclude orice culoare din vestimentație. Deci, pentru orele de zi, privilegiat rămîne albul, de la pălărie pînă la sandale, iar pentru seară „sexy black", negrul care conturează siluetele liană și evidențiază strălucirea, candoarea și nevinovăția privirilor. Căci, în treacăt fie spus, în materie de regie a expresiei figurii feminine, bineînțeles, la modă este privirea nedumerită, vag speriată și profund interogativă, justificată poate de ultimele cuceriri din domeniul modei bărbătești.

## BARIERA DE SPINI

Zic englezii că mare lucru este, pe lumea asta, verdele. Spun ei că este culoare naturală, culoarea ierbii, a brazilor și a dolarului. Asta este părerea lor și-o publică în revistele cu poze color, și lansează moda verde. Dar pentru că-s englezi și pentru că subtilitate este deviza lor, verdele din insulă este sofisticat, grizonant, kaki,

punctat cu galben sau cu albăstrui. Mărgele negre, clipsuri și broșe, multe broșe cu pietre negre completează sobra paletă a modei propuse de ei. Și cum verdele este o culoare universal valabilă, deci de toți ușor reperabilă, influența lor în lume ar putea crește.

Brazi adevărați sau fabricați au apărut, ghirlande tot din brad și globuri care strălucesc cu de la electricitate-putere împodobesc vitrine. Afișe și panouri pe care stă scris magicul cuvînt *cadouri*, plus text explicativ, ocrotesc colțuri de magazine. Priviri cercetătoare prin rafturi nu au materializat sensul acestui cuvințel : nici fleacuri atrăgătoare, nici obiecte noi vestimentare, nici alte mărunțișuri pentru plăcere nu atentează la conținutul pușculiței. Raioanele de cosmetică nu etalează nici mascarale, nici fardurile ce și-au făcut loc în modă. Doar rimel verde, ca pentru a împlini un vis englez, folosibil doar de cele cu ochi de libelulă. Cum, în timpuri romantice, femei inimoase se păruiau pentru un cavaler frumos, în ziua de azi ele împlinesc această nobilă acțiune cu caracter militar, pentru achiziționarea unei pudre H.R., pentru o lenjerie de corp cu dantele mai fine sau pentru un pulover din lînă, lînă.

Afirmă cunoscătorii că marele rafinament al sezonului sunt cordoanele tricotate, late, care marchează insinuant talia și că puloverele cu bube, adică, mai precis, cu excrescențe puternic reliefate ar fi caracteristice ale modei călăreț, de unde se concluzionează că jockey-i și animalele utile lor sunt în actualitate. Armăsarii poeților mănîncă flori, zăpezi purtătoare de datini care nu vor decît să se topească mai cad încă din ceruri sau din nori, bucuria ochiului de a vedea imagini albe... creează energii particulare.

## ASCEZA DE IARNĂ

Nu este vorba despre fantezia noastră. Este vorba de rezultatele concrete ale fanteziei altora, fantezie *stimulată* de condiții obiective. Colecția unei firme din Jacksonville, statul Illinois (S.U.A.), însumează, pe lîngă toate ca-





racteristicile obligatorii ale modei pe care vrea să o propună, una în plus : veșmintele respectivei mode sunt rezistente la gloanțe, la pumnale, la cuțite de măcelărie și la alte obiecte răufăcătoare. Creșterea criminalității este cauza, deloc ascunsă, a acestei noi inovații în modă... probleme de dincolo de ape...

Se anunță că în colecția Irène Galitzine predomină nota misterioasă numită *safari*, de fapt, numele unui tradițional veșmînt din alt continent. Modelele pentru dimineață, dar mai ales cele ale serilor, se caracterizează prin *senzualitatea lor rafinată*. Prin asta se înțeleg materiale mătăsoase, învăluitoare și moi, culori reținute, croieli lejere și eșarfe din voal legate în cele mai grațioase moduri.

Iarna a trișat nu numai în acest colț de glob, ci și pe multe alte bucăți de pămînt, chiar dacă strălucitoarele zăpezi au fost invocate și ademenite prin mulțime de șiretlicuri omenești. Căci pentru a face față miliardelor de fulgi ce trebuiau să cadă pe pămînt au fost inventate acele frumoase compleuri tricotate, din lurex, în toate nuanțele de violet. Sunt fuste lungi cu volan mare, dar se poartă și trei fuste una peste alta, fuste de lungimi și de nuanțe diferite. Jacheta acestor compleuri este lungă, pînă aproape de genunchi, buzunarele sunt imense și sunt confecționate din blană albă, gri sau neagră. În combinație cu cele trei fuste se mai pot purta pulovere cu mîneci foarte largi, decoltate în V. Și mai este o acțiune pe care s-a mizat pentru aducerea din înălțimi a zăpezilor. Mulțime de frumoase femei cu pantaloni strălucitori și largi, învăluite în șaluri pastelat colorate, cu mocasini din blană de focă, dar și de iepure au fost duse la margine de pădure, într-un loc în care s-ar fi putut ține, în vremuri medievale, chiar turniruri, apoi a fost adusă o herghelie de cai și curajoasele manechine au fost convinse să încalece nervoasele patrupede și reporterii-foto și-au declanșat mecanismele de pozat artistic și așa au ajuns pînă la noi prețioase documente color cu temerare amazoane moderne care nu-și precupețesc viața și pozează în apropierea lăcașului lupilor, doar pentru ca celelalte să afle cum trebuie să se îmbrace pentru zăpezi și pentru vacanțe.

## FEŢE COLORATE...

Şalul, imbatabilul accesoriu al ultimilor ani, este prezent în continuare. Pentru primăvară, vară şi iarnă, el este din lînă sau din mătase, este uni sau imprimat, are franjuri mari sau nu are deloc. Este tricotat, dantelat, imită zalele apuşilor cavaleri, imită haina naturală a zebrei sau este confecţionat din stofă buclată şi moale. Forma lui este triunghiulară, pătrată ori dreptunghiulară. Nimic nou. O singură observaţie : pentru că rochiile s-au lungit ajungînd pînă la glezne, şalurile le secondează îndeaproape, franjurii celor de seară mîngîie pămîntul, podeaua, parchetul sau lespezi de marmură. Şi încă un amănunt : primăvara se vor purta şaluri imense, negre, din voal de lînă, imprimat cu elemente din arta japoneză, printre care primul loc îl ocupă dragonii, monştrii, dihănii care zvîrle foc asupra bieţilor oameni, dar şi serafice păsări de vis ori chipul unei gheişe, şi ea, tot serafică...

...Importanţi sunt însă samuraii cu feţe roşii, galbene, albastre, verzi şi violet, surprinşi în atitudinile binecunoscute, cu mişcările abrupte şi dure ale luptătorilor cu sabia. Chipul acestor spadasini orientali, expus pe spatele gingaş al femeilor, adepte ale şalurilor, provoacă o spaimă senzuală şi pietonilor şi automobiliştilor. Reacţia povestită mai sus a fost înregistrată de aceia care se ocupă cu înregistrările, în timpul prezentării modelelor pe străzi dintr-o ţară peninsulară, prezentare făcută pentru a se obţine fotografiile necesare presei de specialitate... ; *la şalul negru priveam cu durere...* dar nu cu o exagerată durere, pentru că modiştii s-au gîndit să înveselească ansamblul inventînd nişte pălării mai mult decît stranii, tot pentru primăvară...

O astfel de pălărie este confecţionată din bucăţi mici de blană între care sunt intercalate bucăţi de dantelă şi în această combinaţie se înfige şi o pană colorată, de pasăre exotică. Pălăria descrisă nu este fabulaţie, ea a fost pusă în circuitul modei, deci... să consemnăm şi iluziile şi nebuniile altora şi.. să fim multilaterali ! *Gulia de Brandenburg e gustoasă, mai ales garnisită cu castane. Şi amîndouă aceste poame alese cresc departe una de alta...*, noroc că există mereu şi alte soluţii.





## TRISTEŢEA AŞTRILOR

Plîng bărbaţii pămîntului şi, cînd plîng ei, plîng chiar şi stelele. Plîng cu lacrimi colorate de toate minciunile mai mari sau mai mici care s-au spus, de toate suferinţele reale sau imaginare care apasă pe puternicii lor umeri. Plîng pentru că, spun ei, se apropie o primăvară coborîtă direct din pînzele lui Botticelli şi nimeni nu se ocupă de vestimentaţia lor viitoare. Tristeţe neîntemeiată de altfel, pentru că revistele de specialitate, şi nu numai ele, au publicat fermecătoare poze color cu juni primi înveşmîntaţi în tweed-uri, catifele ori în postavuri subţiri şi fine. Lungimea pardesielor este sub genunchi, haina costumului este şi ea lungă, vestele sunt confecţionate din materiale cu flori, puncte sau dungi în diagonală, în culoare contrastantă faţă de cea a costumului.

Dar proba de şoc a vestimentaţiei întunecaţilor, argintaţilor sau doar blonzilor cavaleri o constituie cămăşile care sunt subţiri, diafane, în culori pastelate, dar mai ales albe şi au, asemeni cămăşilor pentru prinţese, încrustaţii din dantelă, pe umeri, pe mîneci, pe spate şi piept. Şi mai poartă ei, distinşii urmaşi ai lui Adam, mănuşi din piele galbenă, pălării bej cu boruri foarte mari şi ochelari cu rame din baga şi cu lentile fumurii. Şalurile din mătase imprimată în paletă sobră, înnodate lejer, acompaniază şi costumul din catifea reiată şi pe cel din stofă de lînă, moale şi gri. Violetul va fi o culoare mult solicitată de bravi, în combinaţie cu negru, cu gri sau cu alb.

Cunoscînd aceste succinte amănunte apare firească şi bine gîndită dorinţa femeilor de a se înveşmînta în roz. Şi asta nu pentru că viaţa nu mai poate fi colorată în această serafică nuanţă, ci doar pentru a sublinia încă o dată adevărul ce spune că actuala modă europeană este constant şi serios influenţată de amintirea unor femei de poveste, inteligente şi blînde, ce se îmbrăcau în voaluri pastelate şi vaporoase, trăitoare ele într-un Orient de mai demult. Dacă se adeveresc prezicerile oracolelor mondene şi moderne, va fi atîta roz pe acest bîntuit pămînt, încît şi trandafirii care abia aşteaptă să se nască vor ezita

să-și coloreze petalele în această duios melancolică nuanță, rezervată în ăst an doar pentru visătoare și pentru pămîntence.

## SEZON AL APELOR LIMPEZI

Melancolia, această *ranchiună vaporoasă*, s-a împrăștiat pe pămînturi, nu se știe dacă adusă în saci ermetic închiși, saci de marinar sau născută, pe neașteptate, din neputința stelelor obosite de a-i mai aureola pe umanoizi.

Bărbații se vor îmbrăca, declarat de această dată, după exemplul dat de ființele mai slabe. Se vor îmbrăca deci în alb. Dar, cu precădere, vor voi să se asemene acelora care se duceau prin junglă să omoare lei. Vor purta sahariene, care, spre deosebire de cele ale anilor trecuți, sunt mai scurte și au buzunare... chiar și pe mîneci. Albe. Pantalonii și pantofii albi. Pantofi cu fețe împletite din fîșii subțiri de piele. Nedumerirea tuturor este : de unde atîta alb pe lume, de unde această angelică nevoie de imaculat...

Se găsesc mai peste tot prin lume bluze de femeie, chinezești, frumos brodate, cu mînecă scurtă. Se mai află ici și colo rochițe din anii trecuți, la preț redus, rochițe și urîte și demodate, puse pe umerașe, ca pentru a umple săculețele cu amintiri..., pe vremuri săculețele frumos brodate erau umplute cu pietricele prețioase și cu bijuterii. Pentru lucrușoare nevîndute în anii duși, sugerăm înființarea unui bazar...

Tot pretutindeni au apărut costumele de baie. Modelele de anul trecut. Probabil că, la sfîrșitul sezonului, vor apărea pe orbita cumpărătorilor autohtoni și modele relativ mai noi de costume de baie. Fiind însă obiecte atît de micuțe, costumele de baie nu merită prea multă bătaie de cap... căldura apelor, doar ea este interesantă pentru episodul plajă sau mare...

Sunt în an nopți blestemate, cele cu lună ca o seceră. Nopți din care ieși sfîrșit, otrăvit și reînviat. Probabil printr-o astfel de noapte a trecut grupul de creatori, ce au lansat nu de mult, pe piața britanică, una dintre frumoasele mode, modă ce va rămîne în istoria veșmîntului





ca un *leac tardiv și zadarnic*... Sunt modele realizate din cele mai fine și mai subțiri dantele, bluze cu mîneci largi, fuste lungi căptușite cu satin, rochii clasice chemisier, aproape toate dantelele în culoarea pielii... a pielii de om, pentru că pielea de șarpe este încă foarte prețioasă în țările în care soarele nu-și aruncă razele perpendicular.

## CIUDĂ OMENEASCĂ

Din lume sosesc vești. Vești despre o toamnă întîrziată. Cu alte cuvinte, în unele țări se prezintă colecțiile pentru sezonul cu străzi înnobilate de frunze galbene și putrede. Englezii spun că nota dominantă a modei va fi elegantă, și pentru că modestia este prima și singura lor trăsătură, denumesc „stil englez" acest mod de a te îmbrăca. Clarvăzătorii mai dau și alte vești, printre care trebuie reținut faptul că fustele se lungesc. Economia de material nu intră în vederile lor, acum cînd toți oamenii sunt dornici să cumpere și să consume cît mai puțin din orice.

Pentru că în moda de vară, toamnă, se pare și în perspectivă, sunt bluze cu volănașe, sunt rochii încrețite în talie ca în anii '50, sunt tot felul de pliseuri pe piept și pe șolduri care amintesc de anii '20, în capul cronicarilor de pretutindeni s-a produs o învălmășeală de nedescris..., anii se contopesc și se cotropesc ca și cum secolul nostru ar fi și trecut, putînd a se face și a se spune orice.

Eleganța, așa cum o prevede moda, se rezumă la combinarea a cît mai puțin elemente, la reîntoarcerea la vesta clasică, la purtarea blazerului uni peste rochie imprimată cu flori ; blazerul revine în modă, reîmprospătat și revitalizat, ocupînd un loc important în colecții.

Decolteul în V cît mai adînc nu a dispărut, ba, dimpotrivă, a devenit mai provocator și există un decolteu V cu guler protector.

Și, în plus, se pare că acei care au făcut statistici și au măsurat dimensiunile femeilor de pe malul stîng al Danubiului au exagerat proporțiile costumelor de baie feminine, pentru că, atît la ele cît și la alte confecții, se găsesc

obiectele de la numărul 48 în sus. Și cum majoritatea femeilor noastre folosesc 42—46, vor trebui probabil să se umfle cu pompa de bicicletă ca baloanele, pentru a umple aceste veșminte mai mari decît le-ar trebui chiar voluptuoaselor.

Cea mai frumoasă, mai frumoasă decît statuile din marmură sau din piatră, îmbrăcată de cel mai visător dintre visători, este femeia-manechin, drapată în rochie neagră, fără spate, cu o simplă bentiță care-i întunecă pielea, cu voaletă violet, punctată cu argintiu, care-i acoperă toată fața. Probabil, el, visătorul, s-a uitat în sus, într-una din *nopțile cînd ești mai aproape de stele* și, probabil, a zărit ouăle păsărilor nevăzute.

## ÎNGHIȚIȚI DE ZĂRI...

...acum, cînd anotimpurile nu-și mai respectă obligațiile, cînd temperatura lui mai o copiază pe cea a augustului încins și arzător, cînd dimineața invoci ploaia și, spre ora prînzului, ai vrea o blană de urs alb, pufoasă și ușoară, să-ți acopere umerii... Acum...

Cele care trebuiau să fie ploile de primăvară se anunță cu întunecări de ceruri, cu vînturi deloc melodioase..., se pot sparge geamuri și superstițioșii (noi nu avem așa ceva) pot crede că cioburile aduc chiar și noroc. Sunt doar întîrziatele ploi de primăvară, nu cele din timpul lui Bacovia... În magazine se găsesc mult căutatele umbrele pliabile, cu pătrățele roșii-albe.

Frumoase în moda verii sunt paiele venite din extremul-orient. Din ele sunt făcute evantaiele, pălăriile țuguiate de tip japonez, din ele sunt făcute gentuțele și trăistuțele elegante în care se ascund scrisori, chei și farduri, dar și mascota pe care fiecare crede că trebuie să o poarte în această vară. Cert este că moda japoneză, cu pălăriile ei din pai gălbui, cu chimonourile și cu papucii clap-clap, cu imprimeurile mari și cu materialele subțiri și lucioase, sunt de actualitate, sau de comoditate, sau de *bon ton*. Voga acestei mode simple unii o explică prin faptul că asiaticul are educația spiritului, deci de la el vom învăța că moda înseamnă doar o acoperire decentă a trupului,





și nu un instrument pentru completarea acelor multe calități fizice, pe care le-au figurat spre înțelegerea tuturor modelatorii antici. Europeanul nu rezistă însă ispitei și înzorzonează respectiva modă cu plus buzunare, plus volane, plus panglicuțe și alte drăgălașe plusuri.

E timpul delfinilor. Deci, despre mare și despre complicațiile inerente sezonului : bikini sau un costum nu mult deosebit de biki... la care trebuie sesizat că importantă este culoarea. Multe dintre costume au culoarea pielii, și acest fapt este considerat ca un suprem rafinament, altele sunt bicolore, ingenios combinate, atît de ingenios, încît s-a ajuns la formule de tipul : fiecare parte a sutienului de altă culoare, sau împărțiri și repartiții de culori pe această insignifiantă suprafață. De știut este că se luptă din răsputeri, pe toate fronturile, pentru revitalizarea a ceea ce s-a numit pe vremuri feminitate. Dar tot un estet a zis cel mai frumos în cuvinte parabola în care focar era un necunoscut : *...Voi da consistență prospețimii tale, o, statuia mea. Voi transforma instinctul tău în lege. Te voi smulge naturii pentru a te dărui Harului. Dacă ești păcătoasă, te voi face să ispășești...* — mai zice el și altele, dar toată lumea a înțeles că mai presus de modă și de vicisitudinile ei, femeia trebuie să fie frumoasă... ca o floare mereu înrourată.

## PEDEAPSA UNUI IDOL

Un cor combinat din vocile femeilor continentului de peste ocean și de prin „orașele fine“ ale bătrînei Europe fredonează o văicăreală încărcată de reproșuri. Plîngînd cu lacrimi diamantifere se întreabă ele, doamnele, de ce acum, la început de an, adoratul și fermecătorul Saint-Laurent le-a dat o atît de aprigă pedeapsă... le-a populat visurile cu fantasme arătîndu-le pe podiumuri femei nesfîrșite, venite parcă din alte lumi, drapate în veșminte pe care ele nici în visuri îndrăznețe nu reușesc să le plăsmuiască. Femei îmbrăcate după o veche știință care scoate în evidență tot ce este fermecător, inimitabil, misterios într-un asemenea personaj creat cîndva dintr-o coastă de domn.

Şi le-a mai arătat crudul Saint-Laurent bărbaţi pe care costumul vine impecabil, nefiind ei desueţi nici dacă poartă o floare la butonieră, nici dacă părul depăşeşte doar puţin lungimea clasică, nici dacă pe figura lor este întipărită şi virilitatea şi blîndeţea.

Colecţia lui este vaporoasă şi decentă, comodă şi excentrică, foarte sexy şi foarte simplă, celebrînd doar frumuseţea şi misterul ca un verdict viclean care dă dreptate femeii, visului şi umbrei.

Zgîlţiite de ambiţie şi dorinţă, doamnele plîngăreţe ar vrea să fie asemeni manechinelor dar, într-un loc al pămîntului, nu se găsesc executanţi, în altul nu se găsesc materialele noi, uşoare, călduroase, mulante, fără de care nu există nici moda pe care o pomeneam.

Acest îndrăgostit de frumuseţe, neputînd fi acuzat de perfidie, este mereu aşteptat cu apariţii senzaţionale. Doar visători şi visătoare îl mai uită... trimiţîndu-şi gîndul bun spre însinguratele mări.

## GOARNA SOLDATULUI DE CAUCIUC

Femeile „sandwich" aveau lozinci : „adevărata modă este eliberarea... nu suntem păpuşile nimănui... escrocheria capitalistă a modei care se schimbă în fiecare an..." Ele vociferau în faţa sediului-obiectiv, în care se desfăşura o paradă a modei sub bagheta celebrului Valentino, cuceritor al celor mai greu de cucerit dintre femeile lumii, pe numele lor italience. Vociferatoarele făceau parte din grupul care luptă, cu un arsenal subtil, grupul *mişcării pentru eliberarea femeii.* Poliţia romană a intervenit tot subtil, pentru că la acea paradă erau prezente doamne cu rang. Telegramele de presă anunţă că accentul colecţiei este pus pe taioare şi pe garnituri din blană scumpă, deci naturală, pe mînecile kimono, pe vestele cu cordon... bieurile şi cele patru pliuri la fuste rămîn în actualitate.

Din aceleaşi surse aflăm că *port-bonheur*-ul lunii ianuarie este un soldat de cauciuc pe care dacă-l strîngi de burtă face *puh-pah-groh.*





Ne aşteaptă un an greu... Francesco W., horoscopistul atît de binecunoscut, pretinde că ne aflăm sub semnul lui Marte. Şi Marte, toată lumea ştie, este *simbolul pasiunii, al luptei şi al activităţii creatoare... al tensiunilor şi al dorinţelor de reînnoire. Vechile sisteme vor fi puse în discuţie, tradiţiile vor fi zdruncinate... Marte ne face activi, impulsivi şi foarte, foarte pasionaţi.*

Modiştii anticipează vara. Deocamdată nici un semn de înnoire, au căzut de acord însă asupra culorii ce se va purta în sezonul cald. Ea este verdele. Verde pentru că se asortează la tot ceea ce simbolizează perfidul zeu al războiului, şi pentru că se poartă mimetismul, şi pentru că marea e verde, şi pentru că iarba e verde, şi pentru că sunt mulţi care şi aşa văd verde în faţa ochilor.

Dar iată o altă snoavă : „geaba te-ai străduit să săvîrşeşti o mie de păcate, dacă te-ai înecat la al o mie unulea... şi nu ai şanse să devii poveste nici tu şi nici viaţa ta". Este textul unei manechine japoneze care se laudă că o mie de păcate are la activ, iar acela pentru consacrare este de... a renunţa complet la modă.

## NECRUŢĂTOR A FOST VERDICTUL

S-a întîmplat aşa : marele visător a deschis un ochi, dar nu egiptian, larg, mare şi albastru, pentru că i-a fost frică. Prin deschizătura de ochişor a văzut femeile pămîntului cocoţate pe tălpi ortopedice şi înalte, din rafie, lemn sau plută.

Şi a mai văzut frumoasele, felinele lor corpuri acoperite barbar cu pantaloni, rochii, fuste confecţionate din materialul de prosop, roz-bleu-galben-alb sau imprimat. A văzut deci aceste gingaşe făpturi dăruite de bon Dieu cu simţul măsurii, cu delicateţe sufletească inimitabilă şi intransmisibilă celor puternici şi grei, circulînd pe străzile oraşelor ca pe o imensă Miami Beach.

Se pare că nu a înţeles ce se întîmplă, pentru că a închis ochişorul, a meditat şi apoi a concluzionat că aşa nu mai merge, chiar dacă ele, gingaşele, s-au integrat ritmului şi activităţii non stop ale acestui deceniu. Solicitîndu-şi valenţa raţională şi practică, a dedus că este foarte,

foarte greu să convingi o femeie să renunțe — pentru hainele de oraș, bineînțeles — la un material pe care ea l-a decretat cel mai practic, cel mai comod.

A convocat deci clanul visătorilor mai mici decît el sau, explicativ și prozaic, pe cel al creatorilor de modă și împreună au hotărît să inventeze și să lanseze urgent, fără amînări și fără scuze, materialul înlocuitor, cu toate calitățile celui expulzat din moda orașelor, direct și definitiv, pe malul mării. Rezultatul dezbaterilor nu a întîrziat să se arate : jerseul, kilometri de jerse, de la cel subțire ca un voal pînă la cel gros și călduros, a fost lansat în lume.

S-au liniștit deci spiritele pe aproape toată rotunjimea pămîntului, dar pe meleagurile noastre materialul în cauză este tabu și îl doresc femeile, îl doresc bărbații, îl doresc copiii și îl vor dori, probabil, și copiii copiilor noștri.

Dar să trecem cu generozitate peste problemă și să ne bucurăm că, învingători în cursa pentru supremația ideilor novatoare în modă, au rămas tot ei, visătorii, care citesc viitorul în piatra violetă a ametistului.

## PAPAGALI ȘI UN OCEAN

Intenția ascunsă a celui care a inventat ceasornicul de buzunar avea o țintă precisă : lănțișorul acela zglobiu care atîrna din micul buzunar și dădea nota misterioasă și elegantă oricărui necunoscut.

Ceasul de buzunar s-a demodat și între timp a fost inventat ceasul de gît purtat de avangardiste, adică de femei. Socotită ca cea mai tulburătoare invenție a ultimei perioade, bărbații au preluat-o și acum investesc fără nici un scîncet sume mai fabuloase sau mai modeste pentru procurarea acestui obiect fără de care nu te mai poți arăta în lume. Ceasul de gît este de două feluri : discret, adică mic, dar totuși bărbătesc, sau mare, decorativ, ostentativ. Despre primul se poate spune că este din aur, cu cadran pătrat, atîrnat cu lanț tot din aur și că îl poartă „domni" serioși peste cămașa albă.





Al doilea prezintă o gamă variată de modele care începe cu cel de mărimea unei nuci ce își dilată apoi dimensiunile fără a ajunge însă la cele ale ceasului de bucătărie tip C.F.R. Este extraplat și are, în general, cadranul pictat cu scene de vînătoare, cu momente ale lansărilor spațiale sau cu silueta lui Mark Spitz cocoțat pe podiumul învingătorilor. Este atîrnat de gît cu fundă de catifea neagră. Nu spunem cine poartă acest al doilea tip de ceas. Este cu siguranță o modă trecătoare : bussinesul inventatorilor a dat, însă, o lovitură grea bărbaților.

Femeile au recepționat vestea venită din clan opus și au contraatacat cu o invenție pe care au brevetat-o pe numele cunoscutului creator francez Ungaro. Riscul insuccesului apasă deci pe umerii acestui fermecător francez. Descoperirea se referă la costumația de vară a „femeilor active" : bolerou, puțin mai sus de talie, tip sport, cu mînecă scurtă și buzunare mici. Pantalon drept, puțin mai jos de genunchi, cu manșetă lată și buzunare mari, aplicate. Beretă tip marinar și ochelari mari cu lentile fumurii, sandale cu talpă înaltă, din rafie. Paleta costumației începe de la uni și se termină la combinația pestriță în care fiecare element al veșmîntului — buzunar, mînecă, cordonul pantalonului, manșete — are o altă culoare. Se confecționează din doc chinezesc, din voal italienesc, dar numai căptușit, și se poartă cu un sac de marinar în miniatură pe umăr, sacul, nu marinarul, se poartă în vederea probabilelor călătorii pe mări și oceane...

## VRACIUL CHARLEY

...nu are vîrstă respectabilă, nu s-a inițiat în Tibet. Nici blond, nici brun, mai curînd chel, este un specimen interesant.

Pentru că numele lui sună grav și dur, bănuim că este vorba de un el... Dar nu un Charley ca cei mulți din lume, ci un Charley cu „epiderma de cupru".

Este blînd, răbdător și vorbăreț. Se lasă îmbrăcat și dezbrăcate cu tot felul de haine groase sau subțiri, suportă sute de teste fără să clipească, apoi divulgă toate secretele pe care le-a aflat : greutatea veșmîntului, rezistența

la intemperii a materialului folosit sau valoarea practică a modelului. Pe scurt este un temerar care şi-a pus talentul şi sensibilitatea în slujba unei ştiinţe de mare viitor, „ştiinţa modei", el, roboţelul Charley, unic în lume, născut la Hohenstein, R. F. Germania.

„Universitatea modei" l-a repartizat pe post de vraci atotştiutor şi acum se aşteaptă de la el soluţii miraculoase pentru rezolvarea tuturor problemelor ce privesc vestimentaţia omului modern.

Dacă se hotărăşte să-şi confecţioneze şi cîţiva copii, bineînţeles tot cu epidermă de cupru, pentru a-l ajuta în muncă, totu-i O.K., clipa salvării nu se va lăsa aşteptată...

Veştile de la Charley au în această perioadă concurenţă serioasă. În modă a apărut — este adevărat nu în acest an, dar acum a primit confirmarea — încercînd să desfiinţeze totul în jur, a apărut... tunelul. El vrea să însemne că talia nu va mai fi marcată de clasicul cordon al fustei, al rochiei sau pantalonului, în locul lui va fi un şanţ străbătut de elastic mai lat sau mai subţire. Se aplică la hainele ambelor sexe.

Omnipotenţi, omniprezenţi, coloriştii nu se lasă mai prejos şi revoluţionează paleta pe care tot ei o propuseseră nu de mult : roşu aprins şi două culori pastelate este combinaţia căreia i se prevede o vogă de zile mari.

Delicate transparenţe în ţesătura materialului sau decupaje savante în model asigură interesul cu care sunt privite noile modele ale verii, vară despre care şi preşedintele pesimiştilor ştie că, totuşi, va veni...

## CREDEAI CĂ MODISTUL VESEL A MURIT...

Nu se poate spune că moda a dat de furcă inteligenţei noastre, pentru a reuşi să-i descifrăm intenţiile. Şi nu se poate spune că ne-a zguduit principiile, că ne-a deviat conduita sau că a atentat subtil sau direct la morala moştenită din bătrîni.

Şi cînd, cu ochi albaştri-violet, verzi, căprui şi negri am văzut scamatoria, crezut-am că visăm.





Treizeci de perechi, manechini și manechine, îmbrăcate, coafate, machiate, cu nume prestigioase în branșă, au prezentat parada modei *de anticipație* (?) pentru anul una mie nouă sute și ceva...

Manechinul-BĂRBAT poartă fustă, manechinul-FEMEIE nu renunță la pantalon. Este clar pentru toți că *senzația* parăzii, în actuala conjunctură, este EL. Descrierea unuia din cei treizeci, investigîndu-i cu privirea elementele vestimentare, de sus în jos : beretă mare purtată pe o ureche, de preferință cea stîngă, haina ca toate hainele, dar scurtă, adică puțin sub talie și... cu mîneca bufantă. Urmează capitolul cu încurcătura : fustița în cauză este pînă la genunchi, pentru a nu fura nici un milimetru din forma grațioasă care se poate oferi ochiului. Ea acoperă un *panty* lucrat din fir mai gros decît cel cu care se confecționează același obiect destinat femeilor și este lipsit total de transparență. Sandalele romane, dar și alte feluri de sandale, cizmele din piele moale, fină, mulată pe picior nu reușesc să anuleze senzația de spaimă și duioșie pe care o ai privind arătările-bărbați. Culorile ansamblului sunt, bineînțeles, sobre, materialele folosite sunt cele clasice pentru că domnii, se știe, sunt personaje care se respectă.

Modelele nu sunt concepute pentru ocazii, multe dintre ele au fost cumpărate de producători, pentru a fi confecționate în serii mari.

Evenimentul s-a întîmplat pe una din peninsulele ce pătrund adînc în Mediterană, efectele lui, probabil, nu vor întîrzia să se arate.

## TĂINUITE ÎN NISIPURI

Vin căldurile și rege neincoronat sau cu coroană absconsă rămîne pantalonul. Riscă să devină pericol planetar în sensul în care desființează autoritatea celorlalte veșminte feminine obligîndu-și bietele victime să-i acorde superlativul... cel mai frumos, cel mai practic, cel mai original (? !), cel mai... El, pantalonul.

Cel din dantelă nu mai poate constitui obiectul mirărilor noastre. Cu o singură remarcă : în colecțiile americane este indicat atît pentru orele dimineții, în toate culorile, pentru seară alb, negru sau din dantele cu fir strălucitor. Pantalonul din mătase este foarte larg, lărgimea căpătîndu-și-o chiar din talie. Și la primul și la al doilea pantalon, creatorii și-au permis să divagheze și au creat modele anexă, dintre care unul arată cam așa : jumătatea stîngă din mătase cu buline bleumarin pe fond alb, jumătatea dreaptă din mătase cu flori mici galbene pe fond maro. Manșetele pantalonului și cordonul sunt din mătase neagră, plus două buzunare aplicate.

Un zvon neconfirmat ne inițiază în secretele francezilor : se pare că au comandat pentru sezonul Saint-Tropez-ului un impresionant număr de pantaloni confecționați din țesătura miraculoasă a iilor. Cum vor reuși să asigure decența acestui veșmînt, ne vom da toată silința să aflăm. Zvonul este totuși credibil, se știe că brîiele de piele românești cu buzunare și floricele au fost vedeta numărul 1 a sezonului marin francez.

În privința supremației pantalonului, situația nu se va ameliora nici în luna lui cuptor pentru că, răzbunător pe cei care nu l-au acceptat în anii trecuți, shortul cotropește, precum lăcustele, plaja mărilor și oceanelor, dar și străzile.

Încercuirea este totală, situația pare fără ieșire...

...povești nenumărate spun grăunțele de nisip stelelor. Printre cei care lansează moda, se va găsi poate un suflet blînd care să le asculte și să înțeleagă că una din formele omenești plăcute ochiului, referință în biografia femeilor celebre sau mai puțin celebre, sunt picioarele și că plîng chiar egoistele flori cînd ele, picioarele femeilor, sunt ascunse de veșminte de „domn"...

## GRAȚIOȘI PITICI...

Dintre nenumăratele, incitantele subiecte pe care un discurs despre modă le poate aborda, ne-am oprit acum atenția asupra... papucilor. Să ne înțelegem de la bun





început. Nu intră în discuție papucii pe care oricare dintre oamenii urbelor îi poartă în casă, în completarea acelui incriminat veșmînt, numit halat.

Merită a fi discutați și supuși la vot doar papucii ce se poartă zi de zi, la piață, la serviciu, chiar și la plimbare. Nu, nu este o greșeală. Papucul a devenit o încălțăminte considerată practică, considerată modernă, foarte căutată și apreciată de cumpărătoare, în special el, papucul, nu mai este un obiect vestimentar destinat doar orelor de relache sau de activitate susținută la domiciliu. În privința papucilor nimeni nu se poate plînge. Papuci sunt pentru toată lumea, pentru toate preferințele, în toate culorile și în nenumărate modele.

Nebunia papucilor a început mai demult. Ea își are originea bine determinată în saboții pe care, se pare, chiar și Brueghel i-a purtat, dar i-au purtat și îi mai poartă cu foarte multă aplicație și credință olandezii din zilele noastre. A spune că, inițial, sunt ani de atunci, moda saboților a fost cea care a invadat lumea, nu este o enormitate. Se pare însă că acești saboți cu forma lor întrutotul originală nu a convenit în unanimitate celor care s-au încumetat să le testeze calitățile. Se pare, de asemenea, că a merge cu saboți înseamnă a avea un anume stil de a păși și de a nu încorda piciorul, pe care nu tot muritorul poate să îl învețe. Iată, însă, teoria celebră își află și aici aplicarea... nimic nu se pierde, totul se transformă. Deci și intenția tuturor de a purta saboți s-a transformat, în timp, e drept, în dorința de a avea o pereche sau mai multe de papuci. Iar această dorință receptată la timp de către modiștii de pretutindeni a îmbrăcat formele cele mai variate și mai diverse. În primul rînd papucii cu talpă groasă, apoi cei cu toc mic, apoi, și aici treburile încep să se sofisticheze, iată papucii Leonardi care se află mai peste tot prin magazine, cu toc subțire și elegant în combinație cu piele aurită (de fapt imitație de piele, dar asta nu are nici o importanță), apoi papucii realizați din textile și cîți alți papuci... Nimeni nu contestă calitățile acestor încălțări pe care și piticii Albei-ca-Zăpada le foloseau cu șarm și cu nespusă gra-

ție... Iar femeile pămîntului beneficiază de această grație de la începutul începutului, și pînă în zilele de acum. Ca să nu mai vorbim de bărbați...

**HISTRIONII CETĂȚILOR**

Odată cu întîi al lui septembrie, prin zvon de frunze sau prin alte zvonuri, se prevestește jocul cu miros de cetini al anotimpului alb..., un joc pe care toți îl știu...

S-a arătat și s-a scris că, în iernile ce vin, indiferent de reflexele cîștigate în alte ierni ce s-au dus, se vor purta haine din blană sintetică și veșminte... suprapuse, tricotate.

Modelele divulgate pînă în prezent demonstrează dorința creatorilor de a limpezi pe cît posibil linia hainelor, simplificînd și excluzînd orice detaliu ornant, deci nesemnificativ. Dominanta în linia hainelor din blană este mîneca kimono și lungimea aceea, cunoscută sub numele de trei sferturi. Majoritatea celor lungi pînă la jumătatea pulpei — căci cele pînă la glezne sunt aproape lipsă — au tot mînecă kimono și sunt strînse în talie cu cordoane din fîșii de piele împletită sau cu chinga combinată cu piele. Există în moda de acum, așa cum au existat și în alte mode, acoperitoare din blană care ating călcîiul lui Achile, dar ele împrumută forma pelerinelor și se spune că pelerina din blană este unul din rafinamentele sezonului cu sănii și cu zurgălăi.

Blănurile, fie ele vizon Saga, nuanțe și nuanțe, sau numai impecabile imitații, sunt folosite și la confecționarea zecilor sau sutelor de modele de veste. Veste, pentru că puloverele tricotate din lînă foarte groasă, cu mîneci largi și guler pe gît dar și credința că iernile s-au îmblînzit, fac probabilă utilizarea lor de-a lungul lunilor reci...

În machiajul timpilor ce vor veni apar fardurile strălucitoare ce dau ochilor lumini imprevizibile, cînd nostalgice, cînd de nejustificată veselie, farduri folosite la ore de noapte de femei ce se îmbracă în alb, dar mai ales în





negru, farduri pastelate și fosforescente care și pe cel mai plictisit personaj îl transferă în lumea clownilor încrezători și jucăuși...

**ARMISTIȚIU ȘI 1 001 PĂCĂTOȘI**

...dar nu trebuie uitat TÎRGUL DE PRIMĂVARĂ care a început și care se închide în jurul frumoasei zile de 20 mai, pentru că luna mai nu poate fi decît și frumoasă și luminoasă. Știm cu toții, sunt patru anotimpuri, patru tîrguri, deci doar o ocazie în anotimp de a deveni cu mic cu mare personajul elegant despre care vorbesc notele mondene ale ziarelor sau este descris în romanul cu un tiraj incredibil.

Tîrgul de primăvară nu este o acțiune izolată, ea dă posibilitatea opțiunii în problema achiziționării noilor veșminte.

Ministerul Comerțului Interior anunță prin voci autorizate că, pe piața internă, vor intra curînd mult așteptatele sortimente de mărfuri noi : blazere, bluzoane, cămăși, materiale plăcute și comode, încălțăminte... modernă. Credem, măcar în parte, pentru că sandale și pantofi-sanda, modele multe, culori frumos combinate, linie actuală și-au făcut apariția în magazine și au fost cu repeziciune interceptate de cumpărători, prețuită fiind prezența lor asemeni celei a miraculoaselor OZN-uri.

*Pentru că*, din agitația ultimei luni în care au avut loc adevărate competiții pentru descoperirea noului în modă, competiții la care au luat parte tot atîția creatori cîte zile a povestit Șeherazada frumoasele ei minciuni sultanului, nu s-a ajuns la posibilitatea întocmirii unui comunicat cu date precise, salvarea, *pantalonul* este din nou în actualitate...

Modelul propus de Vogue-ul american este alb, menține evazarea, dar inovează linia șlițului. Acesta traversează în diagonală platforma mai vastă sau mai puțin vastă a pîntecului și atinge coapsa stîngă lîngă cordon, cordon care se asigură cu un nasture mare de piatră colorată și transparentă.

Ideea costumației unicolor, cu un singur punct contrastant nu este nouă în modă, cîștigă adepți pe continentul bătrîn și pe cel tînăr, această costumație căpătînd faima uniformei impuse doar de capriciu.

**PATIMI ȘI DEZINTEGRĂRI**

*Prêt-à-porter*, cu alte cuvinte magazinele de confecții se află în atenția tuturor.

Istoria modei se scrie la Paris, în saloanele unui mare hotel de pe Champs-Elysées, după cum „Ronda" Intercontinentalului este, periodic, seismograful sensibil care înregistrează entuziasmul cald sau plictisit al celor care asistă la parăzile de aici.

Zece creatori sau croitori, acolo, la Paris, au realizat un mare spectacol al modei, acceptînd să prezinte pe același podium și sub îndrumarea acelorași coregrafi — căci un spectacol ca acesta nu este lăsat la voia întîmplării — cele mai semnificative dintre creațiile lor pentru sezoanele ce vor veni. Se spune că Pierre Balmain și Nina Ricci au provocat ovații.

Dacă îl credem pe Lanvin, una din viitoarele patimi ale pămîntencelor va fi vestonul cu pantalon sau fustă plisată, în culori stinse. Guy Laroche propune taiorul sofisticat cu guler de vulpe și readuce în actualitate voaleta, pentru acei ochi cu gene false.

Jean Patou vrea un batalion de femei costumate în mantale militare, lungi pînă la pămînt, cu buzunare mari și, bineînțeles, kaki. El este însă mărinimos, pentru seară, redîndu-le femeilor statutul de ingenue, îmbrăcate în taftale și în mătăsuri divers colorate.

Nina Ricci a descoperit că, totuși, costumația unicoloră ar fi cea mai elegantă, dar în urma presiunilor exercitate de doamne în vîrstă admite țesăturile din lînă, multicolore, seara.

Pierre Balmain contraatacă unicolorul Ninei și își concepe colecția în culori vii și contrastante.

Este un război pașnic și cald din care toată lumea are de cîștigat ceva, război în care dispar ca dezintegrate





doar acele elemente care ar putea deveni în secolele viitoare valori numismatice, valori pe care unii le dețin, alții speră a le fabrica.

**REVOLUȚIA ZĂPEZILOR**

Pentru că ea nu vrea să apară, multă și albă, deasă și înaltă și pentru că revoluția zăpezilor se rezumă doar la lipsa ei, va fi dată uitării problema blănurilor, și așa spinoasă. Se va fabrica surîsul bun sau blînd și noua primăvară va fi așteptată și întîmpinată ca o adevărată doamnă.

*Facta non verba* este stimulentul pe care cu generozitate ni-l oferă maximele, proverbele și zicătorile ce au contribuit la educația noastră. Stimulații au creat pentru primăvară multe, multe modele frumoase și variate. Dintre ele, destule pentru a permite să se afirme că există o linie a rochiei de seară ; sunt rochiile inspirate din aceea devenită uniformă, costumul senzual și mult prea frumos purtat de Marilyn Monroe... modele acceptate în unanimitate, și, e de înțeles, care-i femeia ce nu vrea să se boteze în lacrima ca un ocean a tuturor celor ce au plîns-o pe această Marilyn...

Se zice că femeia sexy și veșmintele adecvate genului au dispărut sau vrea să o facă, chiar dacă magazinul Eva a pus în vînzare un model pentru ea : varianta neagră a rochiei-furou puțin barochizată, variantă lucioasă, cu bretele subțiri și volane de rit spaniol, bordate cu alb.

Am aflat că „nu e cuviincios ca frumusețea trupului să fie un laț de prins oameni" și ne vom rezuma în a semnala piesa de rezistență a vestimentației folositoare muncii noastre celei de toate zilele, taiorul primăverii în curs. O versiune a lui este taiorul uni, bleumarin, sau din materiale cu desene mici-mici alb-bleumarin, jacheta scurtă, fusta plisată, revere mari, albe.

Vrînd parcă să o înlocuiască pe femeia mai sus pomenită, cea de astăzi se travestește în caporal, comandant sau general, gradul de soldat fiind cedat cu grație bărbaților. Avalanșa de epoleți în modă o dovedește și

am mai aflat că de *bon ton* este să-i porţi în două culori, un epolet galben şi unul albastru, sau altfel, totul conceput pentru a-l intimida pe adversar.

## TURBULENTA DOAMNĂ KI

A scrie despre parada modei ce se desfăşoară în colorata sală „Ronda" de la Intercontinental este un act gratuit.

Problema nu este nouă, între modelele prezentate în asemenea ocazii şi cele care reuşesc să ajungă la cumpărători, egalitatea nu s-a putut stabili şi nu se ştie cînd se va instaura aici dreptatea.

Parada din toamnă a prezentat modele de pantofi, sandale, poşete, pe care, scriam atunci, le-am fi dorit integrate în circuitul comercial. Au trecut luni cu soare, luni cu ploi, dar nu am văzut frumoasele modele în magazine.

Dacă din actualele parăzi vom repera modele puse în circulaţie vom suna goarna şi toată lumea va pricepe că pe drumul străbătut de model spre public s-au întîmplat evenimente semnificative, de nuanţă pozitivă.

Cu ce se ocupă în acest timp graţioasa doamnă Ki... o niponă plină de idei ? A vrut să fie vedetă şi a găsit calea cea dreaptă, deci scurtă, pentru a-şi realiza visul. Într-unul din acele baruri de pe insulă, a căror faimă a ajuns pe continentul european, se prezentau modelele primăverii — verii din an. Ca un taifun a intrat doamna Ki în incinta luminată de becuri colorate şi, în plictiseala generală, fraza ei acuzatoare a zguduit conştiinţe. Ea spunea că în lipsa noului şi în absenţa frumosului asistenţa se mulţumeşte cu orice şi aplaudă chiar modele ştiute din anii trecuţi. A invitat apoi publicul în stradă pentru a-i vedea colecţia. Curioşii care au urmat-o nu au regretat. Înşirate ca măgăritarele pe marginea trotuarului, pentru a nu împiedica circulaţia pietonilor nocturni, douăsprezece minunate domnişoare *made in Japan*, domnişoare cu păr negru, erau suport pentru modele cu adevărat senzaţionale...





...feerie de culori în care predominau frezul, turcoazul, galbenul şi negrul, bogăţie de materiale în care predomina mătasea, voalul, jerseul. Iar modelele propriu-zise, un melanj între costumaţia celei care trebuie să activeze zilnic şi costumaţia hărăzită zînelor.

Atitudinea neconformistă a doamnei Ki pare o instigare la morala clasică. Dar obişnuiţi să aflăm partea bună din orice acţiune, ne-am gîndit că intenţia de a face din femeie o zînă, intenţie sădită în sufletele europencelor, deloc dispuse să viseze, va rodi poate, cîndva... şi, se ştie, roadele întotdeauna cu bucurie sunt culese...

## ANUNŢÎND O FUSTĂ... LIRICĂ

Desigur, din vară au rămas şiraguri de scoici, şiraguri de fructe ale mării, lanţuri cu taine împletite din iarba plajelor şi multă credinţă în lirismul toamnelor trecute şi viitoare.

Din frămîntata perioadă în care importante au fost finişurile şi performanţele, modei i-au rămas cîteva veşminte, numite ţinuta J.O. Una dintre ele aparţine geometrului Courrèges şi se compune din *collant* de lînă groasă, reiat, vestă lungă kimono cu buzunare mari, aplicate, combinaţii în culori vii.

Performanţă, de astă dată a modei, este acea stranie invenţie, generată probabil de aşteptarea evenimentului numit „ploaie" şi devenit obsesie. Deci un veşmînt performanţă căruia i se spune trenci cu trucuri. Printr-un ingenios sistem de clape, fermoare şi nasturi, el poate, la prima mişcare, să devină fustă şi bluzon, la a doua rochie şi, la al treilea H.P. *(hocus-pocus)*, se transformă în fustă-pantalon şi vestă.

Plăcerea descrierilor amănunţite trebuie întreruptă pentru a face loc unei ştiri trăsnet : atenţiune !... anunţ important pentru bărbaţii tineri sau pentru domnii cu suflete de sportivi... SAHARIENE, impecabil croite, culori rafinate, bleumarin şi bej, se găsesc în magazinele de confecţii. Se recomandă şi doamnelor care nu dau importanţă formulei încheiat spre dreapta sau încheiat spre stînga.

Din lumea largă ne parvine știrea despre anarhia mustăcioșilor. Ea se rezumă într-o concluzie : mustața trebuie să fie corect tăiată, nici un fir mai lung, nici un fir mai scurt. Riscul de a deveni idol-campion în alb, nerespectînd această regulă, este infim, căci locul acela este demult ocupat.

După eșarfele pe care sunt pictate scene pastorale, dragoni, păsări exotice și flori, o altă temă : povestea EI și a LUI, subiect al exaltării cotidiene și T.V., va figura în secvențe expresive pe shorturi, fuste și pantofi.

Se numesc veșminte lirice, folosesc un limbaj care amintește pe cel al semnelor de circulație și anunță că va urma, probabil, mai importantă decît chinuitoarea și nonșalanta veselie, perioada încercării de reîmblînzire a sentimentelor noastre.

## DESCÎNTECUL LABIRINTULUI

În zodia circuitelor electrice, cu ochii cît roata de la CARUL MIC, se vînează, se înregistrează, se clasează modelele, noile mode apărute pe firmament. Mode adeseori cu nume amintind obiecte cu forme aerodinamice. Pilotul, parașutistul, cosmonautul, omul zburător și-au plătit tributul frumoaselor doamne, cedîndu-le elemente ale costumației lor. Calculate pentru a fi funcționale, veșmintele aerienelor personaje dispun de elemente tehnice fascinante, ce, colate pe taioare, bluze, rochii clasic-feminine, îndepărtează vetustul și sugerează modernul.

Pînă la apariția altor flori și pătrățele, pe moda veche, scurtată, puțin modificată, o nouă paradă a accesoriilor...

Accesoriul stea a primăverii este, bineînțeles, ochelarul. Dar pentru că este vedetă... modestia a dispărut, el este ochelar pentru diferite ore ale zilei și nopții, cu forma și culoarea lentilelor diferite. Sunt rotunzi, cu lentila bombată și cu rama subțire, din metal ordinar, sau foarte subțire din aur. Sunt dreptunghiulari, cu rama din baga — tot subțire. Oranjul, violetul, verdele au dispărut din gama culorilor lentilei, rămînînd bleu, maro și fumuriu.

Accesoriu este șapca, uzurpatoare a locului beretei și a pălăriei ; mare și cu cozorocul drept, are bumb mare în





vîrful capului. Accesoriu este cordonul plasat pe locul exact al taliei. Este din multe bucățele de piele întoarsă, ornate cu inele de metal, cu franjuri și ținte. Sau din piele fină, în culori rafinate, cu catarama simplă, îmbrăcată.

Accesorii sunt mănușile din piele moale sau, noutate, din bumbac imprimat ori uni, cu aplicații reprezentînd zaruri și figuri cunoscute de pe cărțile de joc.

Accesorii sunt gulerele, manșetele, gențile și eșarfele, iar pentru a fi ale primăverii își impun o singură condiție. Dacă nu amintesc de oamenii văzduhului, să amintească de marinari, de corăbii, de naufragii, sau de croaziere fericite. Deci mai important decît orice, stilul marinar, cîntat pe o mie și una de voci.

Și tot accesoriu, parfumul, pentru fiecare anotimp altul, pentru fiecare temperament altul, parfumul care înfruntă frigul și VENT VERT, parfumul primăverii... Vînt verde, șoaptă și culoare... ficțiune asemenea adierii mîngîietoare a unui personaj ce trece neobservat.

## BĂRBAȚI ÎN VOAL

E luna lui prier, și o nouă modă apare încet dar sigur. De la ultima manifestare internațională a modei transmite vînătorul de noutăți. Au primit ochii lui imagini nevăzute de noi. Ascultăm și încerca-vom saltul peste înțelegeri știute. El spune : a fost construit un oraș identic cu cele cunoscute nouă. Femei închise în cilindri de plexiglas „unduiesc" prin magazine, birouri și pe străzi. Prin cilindru se deslușesc clar forma, lungimea, culoarea veșmintelor ce le acoperă. Prima, îmbrăcată în ceva asemănător jerseului, dar mai moale, subțire ca o mătase, mai mulată, mai colorată. Nemachiată, farmecul ei este tinerețea și rochia decoltată pe verticală, jumătate din spate. A doua este îndrăgostită de vechea modă a gabardinei. Dar colorată roz, bleu sau verde-iarbă. Are pantofi cu talpă înaltă de 10 cm, din plută, mersul ei împiedicat amintește de nipone supuse ritualurilor. A treia iubește stilul țăran. Are cămașă albă, largă, din pînză groasă, fabricată manual. Își completează ținuta rustică cu cizme albe din plastic supraelastic. A patra, a cincea, a noua...

Bărbaţii fără cilindru de plexi protector... au fost neglijenţi, au dispreţuit moda şi acum nu înţeleg rafinamentul şi necesitatea invenţiilor feminine. Capitolul masculin de modă nu somnolează, dar ei sunt rezonabili : mustaţă pătrată, cărare pe mijlocul capului, lată de 1 cm, deci părul ras, la gît discrete bijuterii, în urechi un singur cercel. Pălării — trapeze colorate în galben, bleu, orange şi roz. Au avantajul puterii şi graţia de a sofistica cu humor. Ei doar pozează. Mătasea şi dantela au abandonat-o, dar au furat de la femei voalul pentru a-şi confecţiona cămăşi vaporoase. Bărbaţi în voal... Ooooo, zei ! Mistificare, dar... „La ce s-alungi un duh nebun, / cînd pleacă singur". Puşkin dixit.

E luna lui prier şi ziua tuturor incertitudinilor.

## SĂMÎNŢA MACULUI PORTOCALIU

Pe străzi se plimbă primăvara, fermecătoarea doamnă cu pălărie înflorată, cu zîmbet distrat şi poznaş.

Îşi aşteaptă liniştită înlocuitoarea, pe coapta doamnă-vară şi în timpul ce generos i-l rezervă anul, găzduieşte cu veselie şăgalnică flori, gîze, păsări nou-venite şi creaţii de modă.

Specialiştii şi-au reunit rezultatele pentru a da un răspuns obsedantei întrebări... cum va fi moda...

Pronosticurile lor nu au fost recepţionate cu seriozitate şi modelele nou apărute se încadrează cu încăpăţînare în tipare lansate, cîndva, de anii belicoşi. Deci jocul a început din nou cu aceleaşi elemente, în cantităţi diferite, inversînd proporţiile, cu noi adaosuri căci anii aceia au lăsat amintiri multe, printre care pantofii cu talpă înaltă, toc foarte înalt, deci 10 cm, două barete încrucişate în faţă, o bandă care strînge glezna şi funda mare acoperind nuditatea celor cinci degete.

Creatorii care lansează această modă, şi excepţiile sunt rare, o justifică plasînd-o în categoria modei distractive, complement al modei esenţiale. Sau pretextează că vor să funcţionalizeze tot ce s-a creat pentru ca o istorie a modei să ofere cercetătorilor numai capodopere.





Justificînd şi pretextînd ei realizează modele din ce în ce mai lejere, mai simple, confecţionate din materiale plăcute, moi şi elastice. Veşmînt ca o a doua piele, sărbătoare pentru mişcare şi pentru repaus.

Bărbaţii au o dorinţă : în ultimii ani au admirat femeia-fetiţă îmbrăcată în cele mai năstruşnice veşminte. S-au gîndit şi au inventat bărbatul-băieţel. Nu din spirit de imitaţie, ci din dorinţa de a zburda şi ei pe străzi, eliberaţi de costum şi cravată. O primă descoperire este vesta tricot. Cît mai scurtă şi mai decoltată, cu desene fanteziste, alb cu albastru, maro cu galben, în pătrate, roşu cu alb şi frez, cu desene geometrice, cu linii în diagonală şi profiluri contrastante. Cu bretele subţiri sau cu umărul normal decupat.

Maeştrii au ochit perfect ţinta abia descoperită şi... armata celor ce nu pot fi înlocuiţi îşi poartă vestuţele în buzunarul cărora au pus o floare de mac portocaliu, cu mîndria cu care, pe vremuri, cavalerii purtau platoşa.

## SUPĂRAREA DRESORULUI

Neavînd nici chip, nici suflet de Penelopă, femeia de la una mie nouă sute spre două mii proclamă haina idol, se plictiseşte repede şi descoperă alta...

Reprizele de mini şi maxi s-au succedat cu repeziciune, arbitrii au fost mituiţi pentru a acorda egalitatea, dar, spre final, cu zîmbet plictisit şi atotştiutor, femeile reinventează pretextul veşmîntului ce le va redescoperi genunchiul.

Maxiul a dispărut aproape complet sau stă în umbră, chiar dacă sofisticate colecţii îi mai acordă dreptul la cîteva modele.

Creatorii de modă sunt cei care dintotdeauna, cu perfidie, au dresat sentimentele noastre în favoarea unui model, a unei culori, a unei ţinute.

Şi pentru că minunata epocă a certitudinilor de lungă durată nu vrea să revină, pentru că idolii proclamaţi sunt numeroşi şi templele au început să se ruineze, în perioadele de nedumerire, femeia cochetează cu comoditatea.

Se simte mirosul sărat al mării, ochii amintirii readuc în actualitate imagini cu alge şi scoici.

Veşmîntul comod, pantalonul, este din mătase grea. Foarte larg, complementele lui principale sunt tunica din acelaşi material, bluza *chemisier* şi puloverul uşor, larg, fantezist.

Ni se fac semne să ne liniştim, cei care se ocupă de destinul veşmintelor noastre au inventat sistemul prin care diferenţierea nu este o problemă : stilul personal, după indicaţiile primite, se realizează aparent uşor. Este suficient să se inventeze un amănunt şi cîteva dintre ele sunt semnalate cu generozitate : floare mare roşie la manşeta tunicii-pantalon, negru ; cercei mari spanioli şi tunsoare-cască cu breton pînă la sprîncene sau, amintindu-şi de romanii inventatori ai veşmintelor ornamentate cu litere, monograma se plasează la buzunar, ţine loc de cataramă sau se transformă în nasturi.

Şi, ca o ultimă răzvrătire împotriva celor care dirijează moda, femeia-copil, mîncătoare de bomboane, cu rochiţa din volănaşe, fără talie şi fără pretenţii, descoperă şi înrămează fotografia femeii-vampir, înveşmîntată în negru, pentru un timp model şi ţintă, şi se hrăneşte cu ciuperci....

## STRICT SECRET

Cu atenţie, cu paşi mărunţi şi măsuraţi la număr se pătrunde pe teritoriul minat al modei bărbăteşti. Surprizele formează un lanţ, unele dintre verigi sunt adevărate revelaţii.

Bărbaţi puternici, cocheţi şi pudici, imperativi şi nonşalanţi, rigizi şi severi, aceeaşi fermecătoare dihanie — moda — îi şantajează şi îi persecută.

Dar cameleonice suflete, ei par mai puţin dispuşi să-şi consume forţele pentru remodelarea înfăţişării prin îmbrăcăminte. Lansînd conservatorismul în vestimentaţie, ei, bărbaţii, trişează cu graţioasă seriozitate, modificînd doar detaliile hainelor devenite clasice.

Fenomenul neaşteptat şi curios al deplasării cîtorva personalităţi, celebre în creaţia modei feminine, spre domeniul





de creaţie vestimentară masculină, naşte tulburătoarea speranţă că în apropiatul viitor se va vorbi mult de moda bărbătească, se vor da sfaturi, se va impune o anume siluetă, se va construi scena pe care schimbul de ironii şi de zîmbete nuanţate va constitui spectacolul zilei.

În topul secret al veşmintelor bărbăteşti există un loc întîi. El aparţine nu se ştie cărei minunate invenţii, dar o privire perseverentă descoperă haina dorită de toţi : bluzonul. Apariţia nu este un nou-venit, dar se pretinde că oricare poate fi şi elegant şi atrăgător în această simplă haină, destinată pînă acum doar orelor de lucru. Şi o dovedeşte : modelele create corespund unui stil precis, după numărul de buzunare pe care le suportă, după criteriul încheierii cu fermoar sau nasturi, după faptul că banda inferioară este din tricot sau din acel material de bază, jerseul, sau din pînza groasă şi tare. Este clasic bej, sau bleu, maro şi nuanţe pastel.

În topul strict secret al modei bărbăteşti parfumul are locul starului. Parfum generos, în nuanţe amintind miresmele sărate şi pătrunzătoare ale mării, amintind mirosul zăpezii spulberate de vînt şi duritatea înviorătoare a ozonului.

A fost un timp cînd bărbaţii înveşmîntaţi cu haine largi de mătase şi catifea, cu ciorapi coloraţi în bleu şi roz, cu pantofi cu funde şi toc înalt, cu peruci şi pălării imense, acceptau orice zorzon, dar foloseau cu îndemînare spada, prevestind parcă pentru omul modern o zodie a lungilor căutări.

## ROATA NOROCULUI

Perioada ploilor liliachii. Dacă va mai dura, sau dacă, trecută, va reveni, cutreierătorii ploilor vor adopta aceeaşi complicată costumaţie...

Pelerina anului are forma neîncadrată în tipare sau canoane : din plastic transparent, în culori electrice sau albă, cu dungi orizontale, cu puncte sau flori, acceptă cele mai diverse croieli. Confecţionată din pînză ceruită, candidează la primul loc. Scurtă, pentru că nu este vorba de o simplă haină-pelerină, ci de un arsenal cu care se va în-

frunta atacul micilor picături. Arsenal compus din pelerina care poate fi cu mîneca raglan, simplă și dreaptă, cu guler mare, sau complicată, cu platcă, volane, epoleți și buzunare adînci, din cizme-pescar înalte, confecționate din același plastic transparent sau pînză ceruită, din mănuși, cască și ochelari. Considerînd că nu este suficient, creatorii acestei mode au inventat uriașe umbrele din același material cu restul costumației.

Roata norocului la jocul modei s-a învîrtit din nou. Se răsucește încă și pentru pauzele dintre averse, cînd soarele va îndrăzni să își arate chipul, semnalează reapariția ciorapilor colorați, fini și subțiri, numai în culori pastelate.

Aceeași roată indică refractarului arbitru al eleganței costumul pantalon, alb sau bej, din șantung. Costum completat cu bluză din mătase bej mai deschis, cu guler mare, răsfrînt, cu mîneca largă, dar strînsă cu manșetă. Sanda din barete cu toc foarte înalt. Pe cap, turban cu un singur punct roșu, ce poate fi rubin sau floare.

Noutate, nu în modă, ci în viața creatorilor ei, preocuparea pentru silueta mereu neliniștitelor, frumoaselor cliente.

Alăturat modelului pe care-l propun, ei recomandă dinamism, mișcare și meniu supravegheat.

Hieratice făpturi, femeile cunosc povestea care spune că, în nopți unice, cîțiva, puțini armăsari albi, străpungeau intimitatea întunericului pentru a fura cerului stelele frunții lor. Mîncau jăratec și adeseori, pentru a trece neobservați, își învăluiau strălucirea în tristețea cenușie a norilor.

Și poate, totuși, în ultimă instanță, moda este doar sublimă inconștiență.

## MEZINA ȘI ENIGMATICUL ZEU

Sunt țări foarte calde unde razele soarelui cad perpendicular sau aproape avînd eficiență maximă. Din țările foarte calde cîntecul păsării exotice a răzbătut pe continentul european, unde, cîte o dată în an, este cald. Cîțiva modiști de pe acest bătrîn continent au încercat să recepționeze cîntecul păsării exotice, mezina părintelui soare. Ei nu îi cunosc nuanțele trilului, dar i-au aflat multe dintre secrete. Și au inventat moda africană cu turbane înalte și înflorate, cu rochii încrețite în talie, executate din materiale combinate, divers imprimate. Modelele lansate de moda africană sunt o contribuție generoasă la garderoba estivală.





Dar problema rămîne deschisă și căutătorii de comori se aventurează în îndepărtate și trecute perioade.

Dacă am deschide o imaginară cronică a unui an nu mult înainte sau nu mult după linia de demarcație dintre î.e.n. și anul 1 poate am citi și o imaginară cronică de modă. Și ar fi frumos să aflăm că oamenii nedefinitei perioade își petreceau sezonul estival pe înălțimi sau pe malul întinselor ape. Dar au aflat-o alții înaintea noastră și Pacco Rabane a lansat pe marea piață a bătăliilor sentimentale costumul confecționat din plăci fine de fildeș cu forme geometrice, prinse între ele cu fire subțiri de aramă. Sistemul și materialul din care este confecționat costumul sunt replică la o minunată rochie din plăci de fildeș rămasă din acea perioadă.

Complicația inutilă nu este dorită, căci tema programată, respectată, consemnată și neviolentată de alte teme intruse, este clară : trusoul pentru logodna sezonieră cu enigmaticul zeu Neptun...

Costumele de baie, rochiile și încălțămintea sunt cunoscute. Rămîn mărunțișurile, complementele, fleacurile care fac atît de fermecătoare viața la mare. Ele cochetează cu frivolitatea, dar nu le-o luați în nume de rău, pot fi adesea inteligent folosite, stranii și neașteptate ca florile care se deschid noaptea.

Ele pot fi ancore mici de metal alb cu care se prinde părul, pot fi o floare, dar numai una strînsă cu o curea de piele pe gleznă, pot fi un decupaj pătrat în rochie, pe șold, în care atîrnă legată cu fir auriu o mică bilă de sticlă.

Libertatea de a inventa cu farmec este nelimitată. Ea materializează, personifică, întreține jocul de veacuri al modei cu oamenii, mai precis cu femeile, ce umilite de dragostea pe care ea le-o poartă... o iubesc în continuare nespus de mult.

## NU TRAGEŢI ÎN... MODISTUL DE CARTON

În spatele lui este iniţiatorul şi moda — acest spectacol permanent al străzii. Iniţiatorul cunoaşte secretul atotdăinuitor al feminităţii. El a lansat albul pentru că a vrut ca femeile să se asemene zeiţelor. Şi albul s-a întins ca o mantie peste toate colecţiile. În tainica înţelegere dintre iniţiator şi purtător, primul a intuit şi a mituit dorinţa celui din urmă, dîndu-i culoarea prin care se poate vedea în necunoscut. Dar dincolo de aparenţe mijeşte ceva : trei dintre iniţiatori au dezertat din zona marilor creaţii, modelele lor urmînd să se fabrice şi să se vîndă la ritmul *prêt-à-porter*. Cei trei dezertori : Pierre Cardin, Yves Saint-Laurent şi Nina Ricci vor continua să execute unicate pentru cazuri excepţionale.

Nedeslușit se percep nemulţumiri, aşteptarea noului este liniştită, dar iniţiatorii presimt primejdia şi-şi recrutează noi forţe. Designul pătrunde încet dar sigur în creaţii, lansează forme neadmise care ocazionează discuţii, pentru ca la sfîrşit acceptarea să nu mai fie o favoare. Forme neadmise, pentru că veşmîntul este confecţionat din bucăţi de material, decupate şi asamblate, spre a crea cît mai fidel imaginea corpului. Investigaţia noilor linii se face după un sistem narcisiac, fiecare calculîndu-şi singur curburile, dimensiunile, distanţele, aportul creatorului constînd în coordonarea datelor obţinute.

Şi mai există clanul iniţiatorilor vizionari care proiectează noua modă pentru oamenii altor planete. Desene cu elemente ce sconteazǎ a fi repere luminoase, nasturi fosforescenţi, materiale din fibre ciudate şi strălucitoare, care să fascineze pe insensibilii-automatizaţi, locuitori ai altor sfere, şi poate să-i permeabilizeze în faţa frumuseţilor pămînteşti. Elemente preconizate ca reper în viitoarele înţelegeri, o primă punte peste apa fricii reciproce, pentru ca povestea fiecăruia să se vrea ascultată.

Desigur, în răstimp, iniţiatorii vor mai lansa culori, vor mai modifica lungimi, vor trasa linii, vor mitui din nou sufletele credule ale femeilor frumoase cu micile lor fantezii. Purtătorul lor de cuvînt, ţintă fixă, este modistul de carton.





De aici încep tandreţea şi acceptarea...

Şi pentru ca textul să fie complet cităm pe cel care a scris negru pe alb : „Azi, multiplicitatea ne place mai mult decît repetarea. Este diferenţa dintre un marş de soldaţi şi balet".

Deci, iertaţi-l pe modistul... de carton.

## MIGDALE AMARE

Să-l demascăm. Este modist. Casa lui este casa oglinzilor. Femei frumoase intră şi ies, în pelerinaj continuu. Îi farmecă oglinzile şi se întorc din nou în mulţime.

Pe neaşteptate, cînd armonia părea instaurată pentru totdeauna, revolta manechinelor a devenit realitate. S-au supărat pe cel demascat, pe dumnezeul lor ce în şapte zile le creează din nimicuri noua înfăţişare şi nu vor să-i mai asculte sfaturile. Refuză să se machieze în zeci de culori, refuză să îmbrace rochii ale căror surori, ştiu bine, nu le vor vedea niciodată pe străzile oraşelor. Ele refuză, el, demascatul, încearcă să le împace, ele continuă să-şi susţină punctul de vedere, el trage cortina şi anunţă pauză.

Nu de mult, dar de ani, o frumoasă vedetă-femeie intrînd într-un magazin a implorat vînzătoarea : vreau un pulover, dar să fie ţesut „din fir de animal". Dorinţa veche îşi transmite astăzi undele spre alte domenii ale modei. Plictisite de sticle colorate, de ceramică şi artizanat, călătorind pe urmele obiectelor descrise în poveşti, femeile caută din nou pietrele pe care pămîntul şi apa le creează în permanenţă, spre a le împodobi gîtul, mîinile, capul şi a da strălucire privirilor.

Rubinul, amintind de moartea taurului sau a toreadorului, tradiţional montat în aur, îşi găseşte alte interpretări cu ajutorul monturilor din aramă sau metal alb. Topazul, cel care a cerşit culorile Soarelui se poartă pe rochii negre sau direct pe piele. Este mare, în montură simplă şi agăţat pe inel de metal în jurul gîtului. Safirul, cumulator al tuturor nuanţelor de albastru, este piatra inelului purtat de femeile lunii septembrie. Piatră a misterelor, copil al mărilor, aqua marina închide în ea povestea apelor, singurul loc al reîntoarcerilor. Se montează în cel mai fin şi dantelat

filigran din argint, și toată lumea știe, argintul este prietenul lunii. Dorința minunatelor pietre de podoabă este să însoțească mereu mașina visului colorînd, mereu altfel, lumina zilei și întunericul ce urmează...

Din nou, trufașă și învingătoare, perla scoicilor este bijuteria rafinamentului și a bunului gust, destinată ocaziilor și destinată nopții.

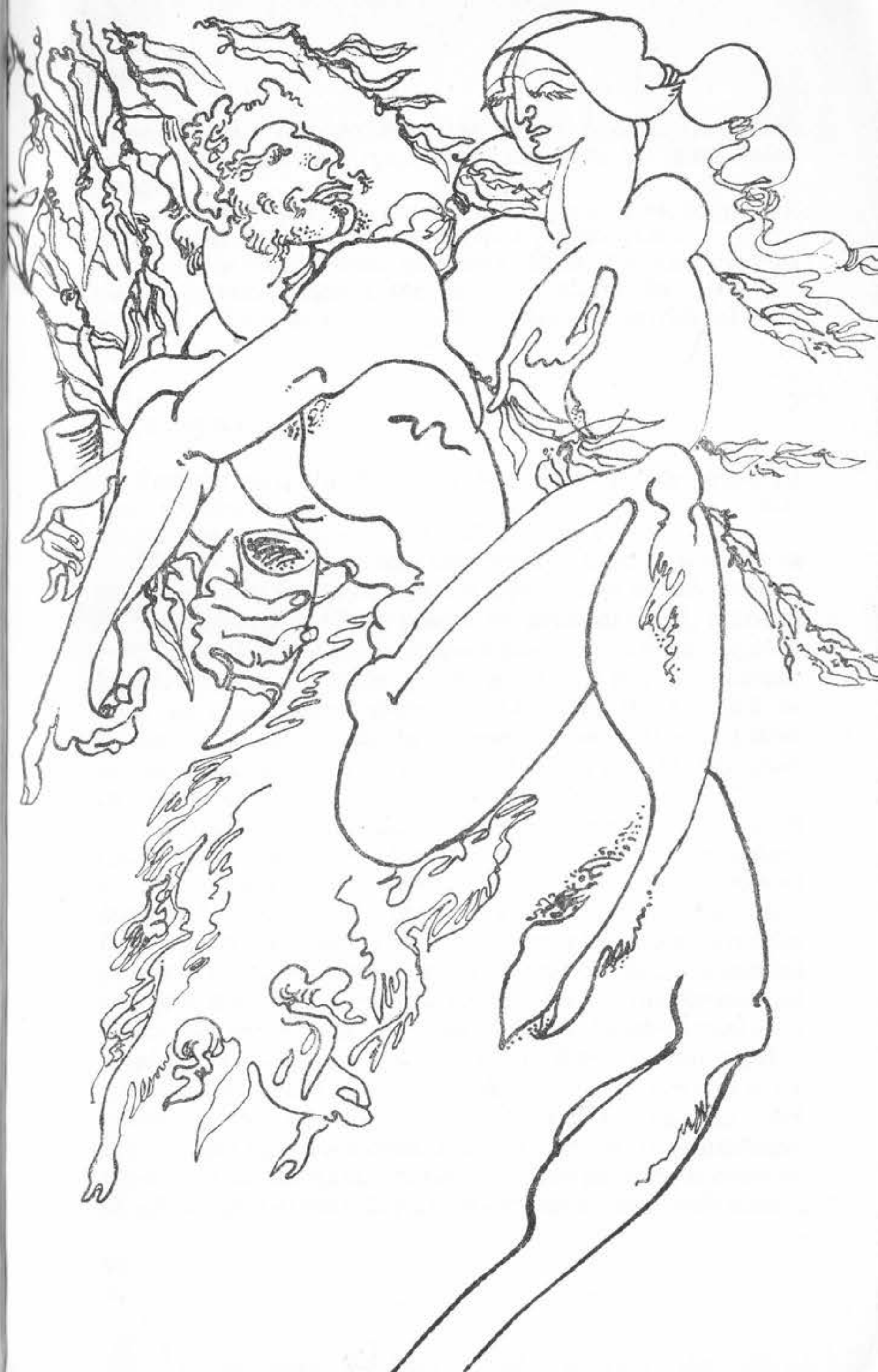
### FOC VERDE PENTRU NOII-VENIȚI

Pornit pe drumul plin de capcane, în căutarea noului, a ceea ce este funcțional și demn de semnalat în modă, aventurierul va întîlni și colecția fotografiată în culori, frumos paginată, a cărei descriere poate provoca rîsul homeric sau te poate ridica în aer... o secundă : rochii-plasă din fire subțiri de aluminiu, împletite cu măiestrie în modele diverse, fuste din bani vechi de aramă înnegrită, cilindri din plastic colorat și transparent, susținuți pe umăr cu suport fin de metal, veste din coajă de copac, manechine fardate în gama violetului. Doar cîteva invenții care au dat dreptul cuiva, nu de mult, să afirme că modiștii sunt jumătate nebuni, jumătate sadici... Pare un număr de circ, zidul morții pe o trotinetă cu rulmenți, colecția pare adresată cuiva, dar nu tereștrilor.

A trecut secunda și revenim pe pămînt.

O nouă apariție în lumea modei, Jean Muir, insulară de origine, britanică deci, este prima care a pornit pe culoarea verde a semaforului continental. Odată cu prima adiere a vîntului de primăvară, asemenea mareelor ce nu se lasă așteptate, a venit însoțită de cortegiul ei compus din rochii ușoare, moi și vaporoase. Decupate cu tehnică desăvîrșită, cu sensibilitate și grație, veșmintele Jeanei Muir, „noua regină a rochiei", eliberează pentru plăcerea ochiului ce este mai prețios în linia corpului femeii ; mînecile sunt largi pentru a hărăzi brațelor mișcarea liberă și neprevăzută, talia mult ridicată, bustul înnobilat cu pliseuri, montaje de linii curbe sau unghiuri ascuțite, fiecare rochie altfel. Dar întotdeauna cu grija de a amplifica subtil linia normală a bustului, pentru ca talia să se sub-





ţieze privirilor noastre, mişcarea femeii de orice statură să împrumute unduirea periculos-fascinantă a animalelor junglei.

Cea care va privi cu atenţie modelele şi le va adopta va fi femeia-zi frumoasă a primăverilor pămîntului...

Deci, foc verde creaţiilor Jeanei Muir. Ele sunt ca acea mereu ultima dragoste tăcută şi învăluită în discreţie, semn al adoraţiei pentru încă nedefinitul mister al frumuseţii.

## FLUTURAŞ ŞI EUNUC

Femeile secolului 20 au învăţat secretul. Din orice, cu acul subţire al seringii, extrag doza de optimism suplimentar, necesar bunei convieţuiri cu moda.

Mai mult decît debut, confirmare. Lasoul aruncat la înălţimea adevăratului zbor s-a oprit în ţara puloverelor. În toate nuanţele, ele se poartă cu pantaloni albi, marinăreşti. Se lasă împletite în multe modele cu mîneca amplă şi lejeră, cu corsajul strîns pe corp. Foarte puţine cusături, dacă se poate lucra dintr-o bucată, indiferent dacă se începe de la gît sau de la manşetă. Decolteul este pătrat sau adînc, ascuţit, foarte rar oval. Linii şi puncte, amalgam de culori, canoanele vechi nu mai pot fi respectate.

Luna a treia, luna sărbătoritelor. Femeia de abanos şi cea de la soare-răsare, femeia albă, insulară, peninsulară şi continentală afirmă o dorinţă şi o cerere : ochiul mereu treaz al atotştiutorului creator, astăzi îngenunchiat, cu o floare în mînă. Femeia de la noi are dimensiuni aproape perfecte şi marea putere de a le mistifica. Este de statură mijlocie, dar poate părea înaltă şi zveltă sau mic bibelou de fildeş. Se poate juca cu alura siluetei, folosind miniul şi maxiul. Se poate juca cu paleta culorilor, folosind roşul şi albastrul, galbenul şi violetul, căci pielea ei acceptă orice nuanţă şi culoare. Dar sub joc mocneşte tragedia, căci numai marea ştiinţă a dozajului elementelor de coordonare, şi ea se vrea învăţată, va face din purtătoarele modelelor de şarm din bătrînii Balcani mesagerele unui rafinament

vestimentar, depăşind canoane stabilite, ce nu mai pot fi respectate, provocînd mutaţii în modă.

Pastila aruncată de vanitoşii care vor să aibă trecutul, prezentul şi viitorul doar pentru ei se numeşte moda butterfly : rochiţe cu aripioare, cu volănaşe şi decupaje, puţin modificate faţă de cele ale anului '29 şi neapărat scurte. Pe umeraşe, haine cuminţi se cutremură de mirare şi în bloc se dă dreptate acelui eunuc vicios sau sultan în imperiul modei, Pierre Cardin, care afirmă că : numai frica de formele viitorului îi face pe oameni să se ascundă în spatele comodelor Louis XV şi al şalurilor cu franjuri...

## BUSOLA ŞI RESTITUIRILE

Cu asentimentul tinerilor se afirmă că a plăcut tuturor reluarea în variante a vestimentaţiei anilor '40. Obţinînd votul maturilor se declară că moda sport-raglan-blazer-fustă plisată-pantalon-bluzon va dura încă mulţi ani. Şi aprobaţi de zîmbetul quasiindiferent al bătrînilor se insinuează că rochia din tafta şi pălăriile cu boruri largi încărcate cu fructe şi flori a reamintit că prin lume au trecut odată, nu de mult, romantici cu har...

Nu, noi nu vom cunoaşte niciodată secretul acelor celebre ademenitoare din istorie căci, copleşiţi de miracolul puterii ştiinţifice al inteligenţei umane, privim şi acceptăm grăbiţi toate accesele modei, parodii doar ale adevăratelor frumoase haine, potrivite timpului în care au fost create şi purtate.

În timp ce pe piaţa mondenă a zvonurilor, scandalurile cu femei celebre şi exclusiviste se ţin lanţ, noi aşteptăm să renască florile rare numite *femei între femei*.

*Deziluziile* celor care au aşteptat sfîrşitul şi demodarea şlagărului „femeia şi a sa oglindă" sunt justificate : ele, care au preluat multe dintre obligaţiile ce revin de drept celor născuţi puternici şi tari, au fost, la începutul acestei acţiuni, copleşite.

Dar, firi ciudat plămădite, ele au trecut rapid şi ondulatoriu peste prima spaimă, au înălţat capul spre norii





frumos coloraţi, ochii au urmărit păsări avîntate spre nu ştim care liman şi au înţeles. Au înţeles că trebuie păstrate cu orice preţ frumuseţea şi feminitatea.

Acul de argint al busolei navigatorilor în căutare de soluţii vestimentare indică oaza în care culorile, forma şi destinaţia întreţin o permanentă conspiraţie care să mulţumească întreaga suflare.

Una dintre femeile blonde, care cunoaşte secretul oazei liniştite, se va îmbrăca în noaptea unică în an cu o rochie bleumarin din catifea subţire, în spate decoltată pînă la talie. Eşarfa care o acoperă este din voal negru imprimat cu stele argintii ; sandalele negre sunt din barete, cu toc înalt şi subţire. Singura bijuterie sunt cerceii din cristal. În spatele femeii blonde pîndeşte bărbatul revelionului, a cărui cămaşă este din dantelă subţire şi fină, închisă cu o perlă, sus.

## E TIMPUL CLOPOŢEILOR ALBI

Am revenit la rochia scurtă şi am părăsit-o, am purtat pantaloni, în vară am dănţuit păgîn pe străzi, încălţaţi în sandalele acelea cu tălpi enorme, concepute parcă pentru a călca cu ele prin praf lunar.

Am purtat rochii decoltate îndrăzneţ, acum dorim blănuri calde combinate savant şi suntem convinşi că pe lume există cîţiva creatori de modă ce se pot numi artişti. Ei îşi topesc acum manechinele de ceară ale anului ce a fost şi îşi inventează altele, pe care să poată să afle cifrul secret al viitoarelor surprize vestimentare.

Florăriile au tras în aceste zile obloane grele pentru a lăsa străzii întregul succes al spectacolului în care protagoniste sunt acele întotdeauna exotice femei şi imortelele lor naiv colorate.

Probabil că ele vor fi florile acelei unice nopţi ce-şi aşteaptă oaspeţii cu pretenţiile unei darnice regine.

Machiajul femeilor va împrumuta pentru această noapte culorile stelelor, căci mult argint şi strălucire se va risipi pe pleoape, pe păr, pe buze. Femei îmbrăcate în

negru, cu accentul de culoare în piatra bijuteriei ce o vor purta vor presăra pe pleoape fard roz, orange şi bej. Femei îmbrăcate în alb, cu perle doar în jurul gîtului, îşi vor contura, cu siguranţă, ochii, prin degradeuri violete şi bleu. Dar toate femeile vor avea buze roşu aprins, strălucitor.

Şi toate astea pentru momentul în care se aude clinchetul clopoţeilor albi ai noului an, vestind tuturor fericire.

## ELIXIRUL OPTIMISMULUI

În lume nu sînt mulţi bani, dar şi dorinţele vestimentare ale oamenilor sunt încadrate în tipare rezonabile, încît s-ar putea spune că aici domneşte echilibrul. Dorinţele, ele vizează perfecţiunea acoperămîntului nostru.

Mai sunt signori bătrîni şi trişti ce-şi doresc, pentru imaginarele lor castele, femei drapate în catifele, voaluri şi mătăsuri grele.

A fost, se crede, o ultimă încercare de a aduce actualităţii ceva frumos şi perimat, în momentul în care noua orientare este coordonată de obligaţiile omului mobil, acest om care aleargă, speră, concluzionează, inventează în contul unui foarte îndepărtat viitor. A fost deci o perioadă în care, justificată sau nejustificată, platitudinea tuturor a acceptat reluarea şi remodelarea ca pe un „nou strigăt". A fost o mişcare electrizantă şi am învăţat cu toţii că moda de astăzi sau cea de mîine are un motto : funcţionalitatea veşmintelor. Construcţia lor odată definită, ele sunt agrementate cu accesorii menite să servească intenţia de moment a celui ce le poartă.

Sinceritatea de astăzi a creatorilor a aruncat vălul tristeţii peste sufletele celor care iubesc lirismul cosmic sau cred că tandreţea calmă se poate confunda cu romantismul căptuşit cu tafta şi lacrimi al altor epoci.

Şi noi credem. Credem că imaginaţia le aleargă tot mai departe. Credem povestea cu Venus cea dintotdeauna cîntată, ce lasă locul femeii născută din ape nepămîntene să devină idol. Şi credem că trebuie să ne apropiem de imaginea noilor zeităţi, ajutîndu-ne de culori, de croieli, de farduri, de pieptănături şi pietre colorate agăţate de urechi sau prinse pe mîini şi la gît.





Este astăzi doar amurgul iernii pămîntului împovărată de gri, va fi farmec, căci aşteptăm încă un alb scînteietor.

## BAROMETRE DEFECTE

Ne pregăteam să aruncăm mărgelele cele multe şi colorate. Aflasem că peste modă, un duh distins, gomos, sobru şi niciodată zîmbitor îşi întinsese aripa protectoare. În umbra ei, a aripii şi a lui, a duhului, se fabricau lanţuri subţiri din aur sau argint de care erau prinse bijuterii discrete şi simbolice, se desenau taioare clasice şi rochii cunoscute din bunică în mamă şi din mamă în fiică.

Totul ar fi fost simplu, ştiut şi elegant. Dar, neprevăzut şi neaşteptat, pe toată rotunjimea pămîntului megafoane puternice au ordonat ca toată lumea să stea pe loc, pe scaun sau pe jos şi să asculte. Spicherul avea accent britanic, favorizînd astfel identificarea făptuitorilor evenimentului.

Simplificată la maximum, povestea vorbitorului se reduce la un singur cuvînt : *short*. Fără „revine", fără „se reia". Vocea spunea că este vorba de short într-o formulă mai onestă. Am înţeles că, în formula onestă, se include atîta bizarerie în combinaţia de sus şi de jos, adică la bust şi pantofi, încît la piesa vestimentară incriminată nu mai ai timp să te uiţi şi să te miri.

Şocul provocat de noutate a fost puternic, dar vina este a noastră. Mişcarea în modă trebuia s-o bănuim din momentul în care fusta s-a scurtat vertiginos, de la o săptămînă la alta, puţin sub..., pînă la..., peste... genunchi şi...

Pentru moment, shortul din blană cu fir scurt. Pentru uniforma primăverii ce se anunţă, short imprimat cu flori, cu linii în diagonală sau pătrate. În noua versiune, short înseamnă toate modelele de fuste cu pliseuri, clini, bu-

zunare şi platcă transformate în pantalonaş scurt. Bluzonul, haina *judoka* şi vesta continuă să fie în actualitate.

Cea mai importantă piesă din toată combinaţia este casca de motociclist confecţionată din mătase deasă, neagră şi care apare tot mai des în fotografiile cu shorturi.

Culori vesele, mult negru, mărgele şi mai multe, inimioare din piele, se pare că ne vom juca din nou, frumos.

## POSEDAT DE FLORI

Expoziţia consacrată psihologiei vestimentaţiei, realizată de centrul de documentare din Tessé în colaborare cu celebrele case de modă Balmain, Cardin, Chánel, Courrèges, Dior, Estrel, Rabanne a reamintit că veşmîntul a fost la început semn social, diferenţiind sexele, grupurile ideologice, clasele sociale. A urmat o întrebare mai cutremurătoare decît afirmaţia primă : „...au ajuns oare oamenii a nu mai avea nevoie să-şi arate mutual dependenţa, prin distincţie sau diversitate vestimentară... ?"

Este o întrebare şi o problemă, sperăm că în urma dezbaterilor îşi va afla răspuns, dar important pentru perioada actuală este „efortul de reînnoire" al tuturor celor care au prezentat colecţiile primăverii. El, efortul, a îmbogăţit şi a dat strălucire multelor parăzi ale modei şi în şir indian, modele — sunt mulţi care au îndrăznit să spună „modele noi" — au defilat. Pentru nefericiţii absenţi de la locul marilor fapte se vor publica, de-acum, în timp, fotografii şi comentarii.

Prima veste după încetarea agitaţiei generale : s-a dezminţit un zvon şi s-a dat o explicaţie. Pantalonii, atotstăpînitorii ultimului deceniu, nu au dispărut, nu au fost eliminaţi, ci există în fiecare colecţie, sunt largi, cu pliseuri sau clini, cu manşete late, fără buzunare, din mătase, jerse, materiale moi, uni, foarte eleganţi.

Opresiv şi obsesiv, în toate sufletele a bîntuit o chemare. Ea s-a materializat în reapariţia motivului floral în imprimeuri dar, mai important, în accesorii. Subtile reliefuri în culoarea materialului sau în nuanţă apropiată, pogoane colorate pentru cei posedaţi de duhul bun al florilor.





Se zice că neînvinsul Courrèges nu a abandonat femeia, dar s-a dedicat bărbaţilor, „adevăraţilor bărbaţi", prevestind pentru ei costumaţia ideală. Doamne, ce poveste minunată ar putea începe...

## NECUNOSCUT, INVENŢIE ŞI FUM

Un oraş necunoscut. Străzile, fluvii ondulîndu-se continuu. Femei solitare, bărbaţi taciturni şi cupluri pe care le uneşte un nu ştiu ce comun în privire şi... îmbrăcăminte. La braţul seducătorului în costum de vară, culoare deschisă, cămaşă de dantelă, afişînd o eleganţă meridională, la braţul lui, ea în fustă scurtă, cît mai scurtă, vestă lungă, culori sobre, capul îngropat în pălăria mare. Imagine întreruptă de un alt cuplu, ea fustă midi, *gitan*, sandale ale căror şireturi înfăşoară piciorul nu se ştie pînă unde, bluza din material cu desenul mărunt, feminină din cap pînă în picioare. Pentru a compensa romantismul ei excesiv, el, în costum sport, tunsoare scurtă, figură cioplită parcă în piatră.

Doar două exemple, dar ca în benzile desenate, cuplurile se succed, mereu în alte combinaţii, adoptînd acelaşi stil sau stiluri complet diferite. Armonia perpetuă este copilul minunat al logicii care a creat fiecare amănunt vestimentar. Criteriul frumuseţii absolute fiind stea călăuzitoare, suprafeţele minime şi maxime sunt calculate pentru a obţine *flash*-efect asupra sexului opus, iar tentaţia pare a fi cea de a realiza personaje distincte, nu de a stîrni entuziasmul.

Şi, totuşi, ca în orice bandă desenată, pauza, strigătul de surpriză şi apariţia cuplului-şoc în care amîndoi sunt eleganţi, seducători, coloraţi, sau — uitînd toate vechile idei despre modă — toleranţi şi dezinvolţi, cu nervozitatea ce ştie să stea imobilă.

Într-o lume grăbită, fără dragoste, un oraş necunoscut, poate real, poate inventat, păsări colorate, creatori de modă şi cupluri fericite.

## PĂLĂRII NON STOP...

Intelectual şi rafinat joc riscă să devină moda. Nostalgia anilor '30 a descoperit în cuferele podului prăfuite albume. Din fotografii zîmbesc ironic capete împodobite cu imense şi trufaşe pălării, pe care flori şi zarzavaturi, animate de-ar putea fi, ar bate tactul în ritmul muzicii de promenadă.

În garderoba deloc văduvită de zorzoane a femeilor de acum este un loc gol. Oricîte cordoane, eşarfe, brăţări, mărgele sau alte specii de zurgălăi încearcă să se strecoare în el, locul aparţine romanticei, seducătoarei pălării pe care peisajul străzii o reclamă sau o invocă rugător.

Mistificatoare invenţie, duplicitara pălărie umbreşte savant un obraz rotund şi îi dă graţia unui chip de madonă sau acoperă ştrengăreşte un ochi pentru a masca tristeţea.

Pălării mari, texane, bonete stil bébé sau basc din *feutre*, stil colonel în rezervă, exotice turbane din materiale moi înnodate în cele mai originale feluri sau sofisticat prinse într-un simplu ac cu perlă. Imense boruri cu pantă ameninţătoare, din cel mai rustic şi blond pai aruncă o umbră tulburătoare şi molatică peste umărul dezgolit de decolteul adînc. Horoscopul atotştiutor vă spune dacă înalta calotă să fie înfăşurată cu voal de mousseline multicoloră sau uni, fundă cu desen geometric sau împrejmuită cu romantice flori. Şi, pentru că în altă viaţă am fost maimuţe cu suflet colorat şi pentru că femeia-sepie din fotografie zîmbeşte încă ironic, vom găsi poate un loc în imensa întindere a pălăriei unde să atîrnăm un clopoţel mic de argint.

## FĂRĂ PĂLĂRIE

Ghicitoarea în cărţi. Vorbeşte de mult timp. Traduce povestea şoptită de oglinzile colorate. Ştiinţa lor face să pălească de invidie femeia ce îşi caută, cu insistenţă, pieptănătura, silueta, înfăţişarea nouă. Amuzant joc, decupate capete de femeie, păsări galbene sau lebede negre peregrinîndu-se în ritm lent, o clipă de imobilitate, oglinda care a furat imaginea încercînd să desluşească magnetica înlănţuire a firelor de păr.





Au dispărut în pieptănătură tragicele, voluminoasele proporţii ce dezechilibrau silueta. Capul alungit fiind însă la modă, pieptănături simple sau elaborate îl iau ca punct de reper. Lungimea asimetrică a firelor de păr pare a fi o linie impusă, dar poate fi mereu reinventată. Scurte întîlniri, femei ce îşi şoptesc parola ştiută numai de ele îşi întind una alteia cheile morilor de vînt : păr lung împletit în codiţe subţiri în cel mai autentic stil african sau aceeaşi codiţă răsucită în jurul capului ca o aureolă, dezinvoltura pieptănăturii sportive, sofisticată prin obiectul preţios cu care este strîns părul la spate, ridicat în calotă în vîrful capului sau prins cu o fundă de material ce acoperă complet fruntea, stil *zazou* arătînd ca o cască lipită pe cap, sau stil bazar în care libertatea este totală : bucle multe, o singură buclă, o perucă întreagă, o simplă meşă, lejeritatea tunsorii „scurt în faţă, lung în spate". Toate rolurile, totul pentru a place. Peregrinarea din oglindă poate fi veselă sau tristă, dar fiecare secvenţă are frumuseţea şi senzualitatea detaliului. Un vrăjitor cu ştiinţă luată din lumina lunii a dresat şuviţele de păr într-o coregrafie ordonat-răvăşită. Şi Noul Adam va fi acela care va întinde mîna pentru a desemna pe cea mai frumoasă dintre zburătoare.

## TAVERNA CANDIZILOR

Spectacol unic, senzaţie, înduioşare generală în clanul femeilor : sute şi sute de bărbaţi înşiraţi ca mărgelele, umăr la umăr, fac faţă vitejeşte scurgerii timpului, pentru a ajunge în faţa personajului care vinde... mărţişoare. Această reîntoarcere spontană, in corpore, la epoca sentimentelor masculin-romantice, place şi sperie gîndind că şi epoca peşterilor poate fi reactualizată.

„Dr. Faust vorbeşte cu Diavolul, dr. Freud vorbeşte cu Dumnezeu. Tout va trés bien" zicea un îndărătnic în ale scrisului. Bărbaţii zilelor noastre, mai precis cei ai zilelor de mîine şi din primăvară se îmbracă în velur, asta însemnînd că vor fi pe lume bărbaţi „catifeloşi". Şi pentru ca ideea să fie clară, se recapitulează în toate revistele de modă din Franţa, Anglia, Ungaria, Italia, Asia Mică şi

America de sus şi de jos, se recapitulează modurile în care poate fi folosit acest material pentru veşmintele bărbăteşti. Velur înseamnă, în cele mai multe colecţii, catifea nereiată sau cu reiuri foarte, foarte subţiri şi dese. Velur verde închis pentru costumul sugestiv denumit : *passe-partout*, velur bleumarin pentru costum sportiv, cu mînecă raglan ; pantalonul *alla zuava* atît de purtat în anii trecuţi revine şi-şi completează grafica generală cu şapcă cu cozoroc pătrat, din... catifea în carouri. Trenciul-sport din acelaşi material are mîneca raglan, cordon lat, buzunare imense, aplicate, guler ascuţit, culoare bej şi acoperă genunchii pudicilor cavaleri. Francezii, tari în reclamă, zic că acest material se poate purta la 20 de ani ca şi la 40. Această inversiune a ordinii este dătătoare de speranţă. Va fi o moleşeală, o tandreţe născută din visurile generate de acest material folosit cîndva de regi şi imperatori...

## TALAZURI DE CORAL

Trebuie să nu fii pe lumea asta o zdravănă sau un zdravăn ca să crezi că ceva nou se mai poate inventa. Dar animatorii sectorului modă încearcă să-i mintă chiar şi pe acei umanoizi care văzut-au farfurii zburătoare. S-a generalizat termenul de umanoid pentru toţi cei cu două picioare folosibile, şi asta pentru că nu se mai ştie care sunt cei de acolo şi care-s cei de aici.

Şi, ca şi cum nu am avea alt ţel în viaţă decît să ne regăsim în vechile tablouri, se reiau în diverse variante jabourile, mînecile din dantelă, gulerele din combinaţie de satin şi dantele suprapuse, nu numai pentru doamne dar şi pentru domni. Asta pentru a contrazice pe aceia care-şi acriseră sufletele în aşteptarea unei epoci austere sau numai sobre. Cît despre dantelăriile domnilor, se pare că nu sunt o glumă şi nici faptul că s-au inventat pentru ei parfumuri cu mirosuri din ce în ce mai feminine nu le anulează orgoliul de stăpînitori. Ca exemplu de noutate à la Valentino, ni se spune să purtăm un mantou larg, cloşat, roşu, peste o rochie chemisier albă. Şi asta presupunînd că moda Valentino se bazează pe opoziţia cu-





lorilor. Tot la el este abundenţă de materiale reiate în care albul plus oricare altă culoare naşte combinaţia.

Se uimeşte văzduhul şi pomul uscat şi pămîntul neîngheţat şi clipesc dureros stelele din iarnă de această confuzie a anotimpurilor...

Se vor demasca acum pomii şi florile care nu au vrut să moară în toamnă...

Le va surprinde confruntarea cu încremenitul rege al florilor, preţiosul coral alb căruia doar duhurile din mările calde ştiu să-i nască substanţa sau să-i creeze sămînţa...

Şi vom începe prin a recruta noi culori date ofrandă şi jertfă luminii şi asta pentru că... albul coral este podoaba primăverii şi în el rămîne de obicei încrustat chipul fermecătorului.

## BÎLCIUL RĂZVRĂTIŢILOR

Guy Laroche, unul dintre ultimii protectori ai farmecului, ai gingăşiei şi ai frumuseţii feminine şi-a prezentat colecţia primăverii.

La el totul este flou, totul este lumină şi soare şi presupusă fericire, deci pliseuri mărunte şi multe care par şi mai fermecătoare la aceste modele lungi, lungi chiar pînă la glezne. Pliseuri care încep de la umăr şi se termină la poale, strînse în cordon argintiu, sau pliseuri dispuse în fragmente, pe mîneci, pe şolduri.

Lovitura de graţie pe care o dă el modei lungi este reintroducerea shorturilor care, în această aşteptată primăvară verde-crud, sunt evazate şi se poartă numai dimineaţa. Se combină cu bluze în dungi, cu buzunare stil colonial sau cu bluze din muselină.

Moda *gitan* nu şi-a epuizat resursele. Noi şi noi modele invadează colecţiile. Se poartă din ce în ce mai mult rochii, fuste sau bluze din materiale combinate. O fustă din opt clini poate utiliza la fiecare clin alt material cu imprimeu diferit. Se consumă pe piaţa internaţională, din ce în ce mai mult, pînza topită a iilor autohtone. Excentricele de peste ocean sau de pe malurile Senei, de dragul contactului direct cu acest material, încep să ignore chiar folosirea *dessous*-urilor.

Cum nimeni nu se îndoiește că primăvara este deținătoarea celor mai subtile sau explozive surprize, sunt cîțiva care anticipează și zic cu titlu de certitudine că vom purta niște pălării cu boruri așa de mari încît problema transportului în comun se va rezolva prin excluderea dintre pasagerii săi a sexului frumos. Vor fi deci, dacă îi credem pe prezicători, tramvaie, troleibuze și mașini încărcate doar cu acești minunați și tandri bărbați care ne calcă cu sadism și gingășie degețelele de la picior.

Și tot prezicătorii citit-au în stele că va fi o primăvară în care pomii vor înflori mai frumos ca oricînd.

**CATASTROFA DIN CEȚURI**

Cînd totul este înfundătură, cînd nimic nu mai are nici farmec, nici putere de convingere, chiar și modiștii îi cheamă într-ajutor pe poeți. Și încep prin a da titluri-frază obiectelor vestimentare.

Au apărut astfel : fusta *Lolita cea brună care-ți citește viitorul în liniile de pe talpă,* costum bărbătesc din tweed cu pantalon bufant și haină scurtă, gen sahariană, costum numit *în căutarea micului prinț* și pălăriuță — *Phoenix,* de preferință roz și cu bor mic, rochii de seară lucioase și strîmte numite *dragoste și tenebre,* ciorapi cu picățele pe numele lor *Alice se mărită,* haine trei sferturi în culori combinate, din piele, cu motto pe buzunar : *zodia umblatului pe pereți* și multe alte găselnițe pentru pescuit sau pentru prins în plasă atenția nehotărîților. Comentatorii evenimentului pretind că stăm încă bine...

„Nu ajunge să fii tînără, frumoasă, sveltă și fotogenică pentru a deveni un manechin de prima mînă“, scrie de astă dată o comentatoare. „Pentru a te afirma între sutele de candidate îți trebuie pe lîngă talent și relații și un dram de noroc“. Trebuie specificat că doamna comentatoare studiază în articolul respectiv spinoasa problemă a *profesiilor de vis,* articol din care rezultă în cele din urmă că visul e mai bine să-l lași pentru desfătarea dușmanilor.

O mînă de bărbat deștept, înarmată cu o foarfecă, face să se cutremure din temelii un imperiu bine sudat. El





retează, cu o satisfacție care trebuie să dea de gîndit psihologilor, părul femeilor din insula cu cețuri. Ele plîng sau numai suspină, dar renunță la plete, bucle, zulufi și poartă din nou, după ani, tunsoare tifos. Molima a pătruns și pe continent.

...Vor începe mieii să plîngă în curînd, iar cearcănele femeilor disimulate cu argint de fard povestesc că toată tandrețea lumii primește, mereu și mereu, aureola de plumb...

**FĂCĂTORII DE FANTOME**

Colecțiile primăverii sunt în atenția tuturor. Despre Patou se spune că este o mînă de idei. Colecția lui Jean Patou o semnează însă, de această dată, acel de toți adorat Angelo Tarlazzi. Amănunte despre colecție : *nu datorează nimănui nimic, nu se referă la nici o epocă... tinerele femei și celelalte vor putea purta veste mici din bumbac alb, lucrate cu croșeta în punct diamant cum era pe vremuri lenjeria de pat a bunicilor, fuste lungi din crep, în dungi, sahariene cu mîneci scurte, impermeabile cu centură lată...* Se notează în treacăt o alianță fericită : strălucirea unei eșarfe verzi pe un taior clasic roșu... și alte invenții de genul ăsta. De ce o mînă de idei nu am înțeles... Tot așa ceva a fost și în anii trecuți... probabil manechinele au creat această euforie publicului și presei.

Este cert însă că unul dintre materialele primăverii este catifeaua subțire ca o mătase. Cei care vor face călătorii lungi pot să o treacă în carnețelul de cumpărături. Ceilalți se vor bucura de reușita aproapelui, pentru că în comerț sunt puține șanse să o găsească.

Cu respect atragem atenția că, de pildă, hainele cadrilate care aproape răbufnesc din magazine au fost cu sfințenie purtate de francezi, englezi, italieni, rase mai colorate și mai puțin colorate, acum doi, trei și chiar patru ani. Felicităm pe cei cu inițiativa hainelor cadrilate, și ne minunăm, de unde, doamne, atîta imaginație, inventivitate

şi noutate la cei care propun moda autohtonă, lăsînd-o să dospească ani şi ani, incriminată.

Se poartă turbane strînse cu agrafă de argint şi toată suflarea se extaziază în faţa unei asemenea noutăţi. Asta pentru că există o unanim universală tînjeală după un anume extaz cotidian.

## SPIONUL ASTRAL

...dar pînă la problemele cosmice devine din ce în ce mai pasionantă situaţia ciorapului pe plan intern. Ceea ce face necesară întocmirea unei jalbe în atenţia unui cadru răspunzător. S-a scris aici, s-a scris acolo şi dincolo, cum că starea în centimetri de calitate şi purtabilitate a ciorapilor pentru doamne, ciorapi din comerţ, nu este tocmai clară : chiar dacă fiecare ciorăpel e înregistrat la miliţia lui din ţara sobră a ciorăpeilor cu număr, talie, culoare, sex. Cu alte cuvinte, are un buletin de identitate tipărit citeţ pe hîrtie velină (ambalaj), buletin care însă nu întotdeauna corespunde... asta ar însemna fals în actele publice ale acelui imperiu peste care domnesc şi controlori de calitate şi şefi mai mari şi din aceia mai micuţi. Şi se mai întîmplă chiar miracole pe drumul dintre fabrică şi cumpărător : ciorapul cumpărat în plic închis este gata remaiat, cu o cusătură sănătoasă pe genunchi, eventual. Sunt ciorapi care costă 12 lei perechea dar sunt şi ciorapi-chilot care costă cîteva zeci. Ceea ce nu-i nici mult, nici puţin, este numai usturător. Aici, la *panty*, se face o economie îndrăcită, numărul cel mai mare, şase, acela pe care-l cumpără femei planturoase şi masive, la ora actuală nu reuşesc să acopere pînă la talie nici femei bănuite că ar descinde din neamul pigmeilor. O anchetă în rîndul vînzătoarelor care se ocupă cu comercializarea produselor sus numite îi va ilumina poate pe cei care trimit pe piaţă asemenea rebuturi frumos ambalate, că printre cumpărătoare domneşte o sumbră nemulţumire.

O „personajă" inutilă pe lume pare să fie acea minunată blondă-gri care se îmbracă, spune ea, după modelul





Evelor din alte planete. Este argintie din cap pînă la degetul mic de la picior, poartă salopetă colant-metalică şi-l citează cu multă plăcere pe Pascal care spusese, desigur, cu alte intenţii : „...dacă nasul Cleopatrei ar fi fost mai scurt, alta ar fi fost soarta omenirii".

## APAŞI CU SUFLETELE GREFATE

Noutatea ar fi că acei cîţiva şi-au mobilizat facultăţile vizionare pentru a imagina din timp... faţa ascunsă a modei primăverii. Unii se află încă în transă, alţii au început să mişte şi să-şi afirme public rezultatele stării creatoare.

Cele cîteva voci nu vor *să schimbe radical moda*, vor doar să o împrospăteze. Şi propun, ca un gerovital al hăinuţelor, în primul rînd accesorii. Se spune că vom purta cordoane subţiri din piele fină, pe talie, de care sunt atîrnate punguţe de diferite mărimi, brodate cu mărgele frumos colorate. Se spune că broşa pentru pantofi revine în actualitate, că primăvara va fi primită cu mănuşi din dantelă neagră, bej sau albă şi că pălăria înfundată pînă la sprîncene strîngînd bine craniul se va plimba pe străzile New York-ului, Parisului, Ankarei şi mai în sus. În privinţa lungimii, europenii scurtează din nou, spectaculos, jupa, americanii o lungesc pînă la glezne. Asta în momentele cînd vor să-şi deruteze clientela, pentru că fabricile şi de aici şi de acolo şi-au stabilit, totuşi, lungimea confecţiilor la maximum cincisprezece centimetri sub genunchi.

Nimic senzaţional în vestimentaţie, surpriza este rezervată problemei machiajului, mai precis nonproblemei machiajului, pentru că savanţii care au studiat acest aspect al dubioaselor impulsuri feminine spun că el va fi curînd înlocuit de altul mai primejdios. În consecinţă, pudra, mascaraua, bleul violet-verzui al pleoapelor, creionul de contur şi roşul pentru buze vor fi supuse regimului distraţilor celebri. Puţin încrezători în zvonuri, aşteptăm verdictul celor multe, convinşi fiind că adeverirea previziunii va

avea ca urmare invadarea magazinelor bucureştene cu aceste produse atît de dorite acum.

Marie-Jolie se vor naşte mereu pe lume şi nu se vor lăsa intimidate de bărbaţi cu suflete cumpărate, nu se ştie de cine, care, după ce le-au luat liniştea, vor să le deposedeze de prafurile colorate cu care mint din cînd în cînd nu numai... oglinda.

## FEMEIA ŞI PIETRELE ADORMITE...

...se află undeva în iarba de lîngă păduri. Femeia este manechinul, pietrele sunt tot femei. Dar mai de demult. Femeia vie prezintă modele ale verii de acum. Femeile pietre povestesc despre moda unor alte vremi, despre gingăşia giuvaerurilor, despre simplitatea şi frumuseţea croielilor. Deci, o paradă a modei, desfăşurată în lumina reflectoarelor colorate, printre statui mîncate de vremuri. Se pare că oameni deştepţi mai există încă, azvîrliţi prin lume. În colecţia respectivă erau veşminte albe, negre şi bej. Linia lor, nu mult deosebită de cea a stilului folk-gitan-sport-elegant-rafistolat care bîntuie lumea, îşi capătă nota de noutate prin combinarea nuanţelor culorilor. Fusta florăreselor, cu volane şi creţuri, fusta pe care toate au purtat-o, acum este confecţionată din materiale în diferite nuanţe de bej, cu inserţii din dantele.

Bluzele sunt construite tot după principiul multinuanţelor, iar nota exotică a acestei mode o constituie sau o floare mare şi viu colorată prinsă în piept ori pe mijlocul taliei, sau o plasă pentru păr şi ea punctată cu flori mici, sau cerceii lungi şi strălucitori.

Încălţămintea mai precis sandalele sunt cu talpa din rafie. Costumele de baie ale acestei mode sunt din dantelă cu model mare, căptuşite cu voal...

În funcţie de întrebarea : voi fi *fatală* sau *sportivă*, cele care totuşi pleacă pentru a se deda odihnei îşi realizează valiza vacanţei. Cercetători avizaţi spun că cele două calităţi pot interfera.





Ei mai atrag atenţia că din această valiză nu trebuie să lipsească substanţe unguente şi asta pentru că soarele nu a explodat încă, el va mai arde nenumărate piei... şi vor fi asfinţituri roşii ale astrului întru *frumuseţea neistovită a uimirii noastre.*

## ANCORAŢI ÎN RUINE

S-a anunţat că la Calypso, pe litoral, pînă la ora 22, noapte de noapte, va cînta o fanfară. Cert este că sezonul vacanţelor a început, că muntele şi marea ne aşteaptă...

Minigolful este o boală internaţională, bîntuie şi pe litoralul nostru. Şi pentru că nu este o boală mortală, dimpotrivă, pare-se că produce euforii, s-au inventat tot soiul de veşminte prin care ea să fie propagată în mase : ciorapii trei sferturi, în dungi alb cu roşu, purtaţi bineînţeles în saboţi, fuste albe midi şi tot felul de şepcuţe mici şi colorate ; ele, şepcuţele, nu se poartă numai la minigolf, au drăgălaşa îndrăzneală să apară şi pe străzile acelor oraşe fără statut de urbe turistică.

Tot la mare, invazia fustelor este nemaiîntîlnită în istoria nisipurilor. Varietatea lor îţi dă dreptul să speri că orice fantezie este permisă. Sunt fuste lungi pînă la tocul sandalei, confecţionate din mai multe materiale, diferit imprimate, fustiţe scurte cu imprimeu mărunt, mărunt ca gîngăniile verzi ce au apărut pentru a prevesti vara, fuste mai lungi în spate şi mai scurte în faţă. Majoritatea cu volane. Majoritatea largi, încreţite în talie.

Se mai confecţionează tot soiul de saci în care să încapă obiectele şi obiecţelele pe care o doamnă conştientă le ia cu ea la plajă, saci din acelaşi imprimeu cu fusta, dar în culori diferite. Pălăria de pai zice-se că este şi ea obligatorie şi în acest sector culorile paiului, împletiturile realizate concurează în varietate supremaţia pe care o deţin fustele.

Trebuie să se ştie că nopţile acestei veri vor vedea pe rămasele în oraşe îmbrăcate în rochii lungi din voaluri

sau mătăsuri, rochii fără spate și că vor fi pe lume *ciorapi din fire de argint, parcă stropiți cu lacrimi*, ca pe vremea lui Cervantes, fiul corbului.

Și tot ca pe vremea lui, un idol al muzicii ușoare ne spune într-un cîntec că doar... pentru imposibil trebuie să știi să trăiești.

**TIMP DE APRINS MIRODENII...**

În modă, imperiul libertății și al necesității fac corp comun. Asta ar însemna că numai o singură rigoare se impune și anume lungimea sub genunchi a veșmintelor. A-ți arăta genunchii, chiar și aceia foarte rotunzi, ochilor străini este, la ora actuală, ora tuturor romantismelor recîștigate, considerat un semn nu numai de impudoare, dar și de lipsă de stil. Așa cel puțin afirmă comercianții — așі în ale reclamei — care vor să-și vîndă confecțiile maxi. În ceea ce privește libertatea, capitolul ar necesita nenumărate comunicări și explicații, pentru că prin libertate, în modă, se înțelege permisiunea pe care cetățeanul de rînd a primit-o din partea diriguitorilor liniei veșmintelor, să se îmbrace cu ce au și cu ce pot, lung să fie, larg și fastuos să fie...

Totuși, ca exemplu, ni se spune că dimineața se va copia stilul țăran, adică se vor purta niște cămeșoaie largi peste fuste și mai largi, și peste acest elegant compleu, jachete din lînă groasă căptușite cu blană sau șube și pelerine din aba. Seara, situația se modifică radical, premierele nu pot fi onorate decît în rochii lungi din crepe, jerse subțire, muselină imprimată, mătase și alte asemenea materiale. Mantourile au gulere din pene lungi, artificiale, blănurile sunt din jivine adevărate și atunci culoarea este naturală sau sunt sintetice și abordează paleta cu rozuri, bleuri, galbenuri citron, violet și verde. Pentru domni, din tată-n fiu, obligatorie este garoafa roșie, mare, parfumată, la butonieră.

Se anunță geruri și zăpezi... vor fi deci nopți cînd nu se poate sta decît pe blănuri, în fața căminelor, la lumina de





jăratic. Și doar solitarii își vor aduce aminte de vorbe duse... *căutîndu-i urma dragă prin codri, ca pe-o fiară alungată.*

**REFREN PREVIZIBIL**

Secvență matrimonială din lumea modei. Ea, modista rafinamentului și a simplității. El, tînărul cu nume meridional, lupta de ani pentru a se afirma pe piața preistoricelor sau, să nu exagerăm, ale istoricelor desfătări ale modei.

*Flash*-uri, deci fotografii, declarații, deci promisiuni și, bineînțeles, o paradă a modei au completat spectacolul.

Modelele au entuziasmat publicul, iar ei au abordat pe fruntea modei actualul semn al dinastiei conducătoare. Teribilul cuplu nou apărut știe ceea ce mulți dintre trufașii realizatori și aprobatori ai modelelor zilei au uitat de mult : femeile au simțul estetic înnăscut, ele cedează ușor invențiilor șocante, dar tot atît de repede părăsesc terenul și se întorc acolo unde strălucesc steluțe autentice, fie ele mici sau minuscule.

Modelele nu erau destinate unui sezon precis. Era o modă a anului și mai mult decît linia, lungimea sau culoarea unui veșmînt, încerca să sugereze o atitudine a omului modern față de costumație.

E un nou refren. Nu închideți ochii, chiar dacă îl bănuiți, el spune că stilul clasic refigurat în noi materiale, acceptînd toate accesoriile moderne, cu accent pe cele romantice, este stilul anilor viitori.

Apelul nu a fost auzit de frumosul manechin care prezintă o pălărie roșie-purpură, cu formă aerodinamică, cu banda susținătoare peste ochi folosind și drept ochelari. Rochia din voal roșu nu are nici o cusătură, amintind costumul femeii tahitiene, la gît pe un inel subțire din aur o imensă bilă albă, transparentă. Dacă te uiți prin ea vezi culorile curcubeului din care nasc imagini ce se pot traduce în povești fără sfîrșit.

Insistent privită, fascinanta fotografie se voalează, nu mai vezi nici pălărie, nici femeie și aștepți un alt vîrtej de idei seducătoare, figurate în veșminte de scormonitori în semne.

Marea dragoste se dăruiește celor care știu să lupte. Cuplul *en vogue* luptă pentru soluțiile clasice oferind obosiților de noutăți popasul liniștitor.

**BINOCLU**

...pentru a descoperi ascunzătoarea unei necredincioase muze. Precis numită este muza care-l inspira pe creatorul veșmîntului cu tăietură geometrică, cel care folosește instrumentele arhitectului pentru a desena haine de avangardă.

Este o perioadă grea pentru el, dar, iată, secretele idolilor răzbat totuși prin rețeaua protectoare.

O ultimă știre ne spune că, în noaptea incertitudinilor, modistul cel trist și părăsit a avut o secretă întîlnire.

cine ești ?

femeia cu perucă albastră și rochie de voal.

de ce ai venit ?

ca să știi că nu te-am uitat.

de ce porți perucă albastră și romantică rochie ?

ca să nu recunoști în mine pe femeia îmbrăcată în cilindru de plexiglas și tunsă băiețește, de altfel ultima ta creație.

ce îmi aduci nou, femeie mascată ?

cunosc secretul frumuseții veșnice. De la oamenii neantului prozaic denumiți cosmonauți am aflat mi-ra-cu-loa-sa rețetă. Rețetă pentru înfrumusețarea trupului și pentru echilibrul sufletului.

eu sunt modist și mă ocup de înveșmîntarea oamenilor.

am și pentru tine noutăți. Reglează binoclul prin care sperai să-ți găsești trădătoarea muză și vei vedea în jurul tău cîteva minunate realizări în modă.

în colecția unui talentat creator descopăr o tendință clar figurată în modelele serii : rochii lungi din jerse, material exotic imprimat și suplu, în toate nuanțele, de la cea amintind nisipuri umede în ceață, pînă la griul-negru cu reflexe albăstrui. Folosirea griului nu este un simplu capriciu, el subliniază farmecul machiajului oriental al ochilor. El se realizează în culori calde, ocru-brun cu accente aurii.





Perversa unealtă folosită pentru a descoperi o muză plecată s-a transformat în binoclul cu surprize prin care se vor mai vedea încă multe lucruri minunate.

**ESTE MULT MAI GRAV**

Actorul blond, svelt, dar atletic, după un sistem binecunoscut, sistem-beneficiu al vedetelor, a avut dreptul să aleagă trei modele din cîteva sute prezentate de casele de modă în acest sezon, modele ale anotimpului alb.

Primul este un mantou pentru femei, din blană de lutru. Croit drept și închis cu fermoare, are mîneca vag evazată, fără guler, cu decolteu adînc și ascuțit. Bijuteriile mantoului sunt clipsurile de cristal sugerînd că ar putea fi înlocuite și cu briliante.

Al doilea model este un ansamblu destinat bărbaților. Costumul din stofă reiată, cu o foarte fină dungă albă, urmează linia clasică, adică stilul Capone, singura deosebire o prezintă haina care este scurtă și cambrată.

Peste costum, haina din blană lucioasă are lungimea trei sferturi, buzunare ascunse, gulerul cu revere lungi și ascuțite. Pălăria neagră cu boruri mari este pentru seară, iar căciula din blană cu fir scurt și fin, pentru zi.

Cel mai important accesoriu este însă șalul din mătase albă care în costumația bărbaților zilei vrea să suplinească lipsa garoafei albe, a cavalerismului și a altor obligații ce le-au fost atribuite de cînd cu povestea pomului și a șarpelui. Un simplu șal din mătase albă... implicațiile sunt însă grave.

Vom reveni la actorul blond, dar facem o paranteză pentru a consemna prima zăpadă. Bluzonul propus de Courrèges pentru zilele vacanței este din blană sintetică. Femeia

îmbrăcată în acest bluzon pare a fi un puf imens în culori pastel, pe schiuri, bineînțeles,

Al treilea model ales este un *smok* pentru recepții, deci nu interesează prea multă lume. Actorul este Peter O'Toole, iar intenția lui de a-și dezvălui preferințele vestimentare este, după părerea unora, cea mai frumoasă floare dăruită în acest început de iarnă. Să fie *port-bonheur* după trecerea unui an bisect.

## VEȘTI ȘI FLORI DE DINCOLO DE DUNĂRE

Iugoslavia este țara femeilor enigmatice și a acelei frumoase Tereza, al cărei cîntec... *je l'aime, je l'aime*... a fost fredonat de tineretul pămîntului.

Și pentru că acolo unde sunt femei multe și frumoase moda devine un personaj, organizatorii belgrădeni i-au rezervat un etaj în cadrul expoziției de bunuri de larg consum produse ale întreprinderii „JUGOEXPORT".

Vești despre măestria creatorilor iugoslavi ne-au parvenit prin presă, de la parade ale modei în capitale europene, sau mai recent din magazinele românești care au pus în vînzare originale veșminte de fabricație iugoslavă.

În orașul din țara de pe malul Adriaticii, creatorul de modă este informat și are știința de a selecționa din marea cantitate de modele în circulație pe glob la ora actuală pe acelea elegante, practice și frumoase. Adăugîndu-le acea vagă notă de boem *(je l'aime, je l'aime)*, ei reușesc să farmece pe cele mai pretențioase purtătoare.

În contextul expoziției se remarcă obiectele confecționate din piele și antilopă : haine sport cu platcă mare și tigheluri, pantalon-marinar, bluzon și blazer, costum-taior bleumarin, maro, bej nuanțat spre havan. Pantofii au talpă și toc înalt, iar gențile cu forma alungită sunt mari și încăpătoare, cîștigîndu-și eleganța cu ajutorul pielii fine, a cataramelor și închizătorilor din metal. Hainele-pardesiu cu glugă, din lînă, au inserții de motive populare, rochiile de vară urmează cu mici fantezii linia clasică, toate de un rafinament desăvîrșit.





Pentru plăcerea bărbaților au fost expuse haine lucrate din material de *jeans* colorat în nuanțe brun, ornamentate cu nasturi din metal și cordoane din piele fină, cu alură sobră, modernă, masculină.

Și de vom vrea să ne răsfățăm imaginația, ne vom închipui femeile Belgradului, flori stranii ca femeile de pretutindeni, purtînd cu gravitate sau grație aceste veșminte și vom afla că moda este o poveste care începe mereu în fiecare colț al pămîntului cu aceeași magnetică putere de a atrage și a influența.

## MADAME TRANSPLANT

Trecînd prin festin sau festiv, importante rămîn aparițiile și întrebările : cum vom arăta, cum ne vom travesti, cum ne vom colora, cum vom dansa, cum vom mînca, în „re", în „mi" sau „fa".

Impresionantă cantitate de informație și dezinformație despre ceea ce a fost încearcă să se ordoneze pentru ca, în final, să ni se comunice o noutate.

Rezumatul a „ceea ce a fost" pare a avea o viață fără de moarte. Și ceea ce a fost este de fapt problema : „sex și violență", cea care a revoluționat și a blocat moda la stilul mai mult sau mai puțin militar. Creatorii încearcă mereu să iasă din încercuire și aruncă pe piață impulsurile lor de romantism, nonșalanță, moliciune, schimbarea culorilor spre pasteluri. Eforturile par zadarnice, căci după stingerea uralelor, linia dreaptă, hainele-tunică, costumul și rochia ce au creat silueta stil carton recîștigă terenul ! Balanța stilului carton încearcă să o compenseze materialele moi. Dar..., să nu uităm voga blue-jeans-ului devenit uniformă al cărui material îngrozește, fascinează și se poartă.

Și pentru că moda a încercat și mai încearcă să desființeze diferența dintre sexe, să creeze moda-valută unisex, salvarea rămîne în jocul contrastelor și complementariilor ce vor indica diferența. „Poluarea" formei încearcă să lungească, să slăbească, să schimbe silueta, iar „poluarea" culorilor, prin introducerea celor vii, șoc, ce au bătătorit re-

tina și aproape au desființat paleta nuanțelor, face parte tot din capitolul „moda violenței".

În îndepărtatul trecut al poveștilor a rămas gestul curtenitor și larg al cavalerului medieval, favorizat de haina cu mîneci mari, bufante, de moliciunea materialului, lejeritatea costumației romane ce predispunea la oratorie și orgie. Modei actuale, modă a violenței căreia i-am uitat originea : moda militară, compusă din cizme, catarame, piele, umeri strîmți, haine scurte, pare a-i fi interzisă invenția. Și dacă este adevărat, atunci metoda transplantului este soluția de compromis : buzunare cu clapă pe rochia romantică, epoleți pe dantelă, sau fără prea multe exemple combinarea elementelor din diverse mode și perioade pentru a face ca haina omului activ să nu fie cutia siluetei stas.

Liniile curbe vor fi din nou în atenția creatorilor, la pantaloni, rochii și haine se va urmări linia corpului și se vor accentua liniile caracteristice fiecărui trup. Și, revenind la moda violenței, în epoca ordinei intelectuale și a dezordinei sentimentale, cu ezitare și mirare vom atrage atenția că propovăduitorii ei se smiorcăie la filmul „Love Story"...

## VEȘMINTE GLORIOASE

„LA MODA INTIMA" ; în limbajul cu ascunzișuri al francezilor : „dessous"-uri ; în bagajul pictorilor suprarealiști, element de compoziție.

Pornind de la frunza de viță, „balanța sînilor" o dată inventată se va perpetua, adăugînd mereu pioni susținători : sutien sau „soutien gorge", furou, slip, jupon, corset, collant etc. Capital prețios la care nici o femeie nu va renunța. Spiritul de competiție a dus la tehnicizarea nevinovatelor veșminte. „Armătura" metalică a creat silueta stas. Îngrozită, clarvăzătoarea Venus și-a trimis solii în cele patru zări. Semnalul de alarmă a fost auzit. Casele de modă au urmat directivele zeiței, miracolul s-a înfăptuit. Ajutată de trucuri subtile, lenjeria intimă este din nou moale, rafinată, linia fiecărui trup desenîndu-și personalitatea. Diversitatea stilurilor mizează pe dorința de a





recîştiga feminitatea, pe eroticul neostentativ. Iubind femeia sportivă, Rodier relansează culorile vii : galben, violet, verde crud, pe materiale transparente. Alte case de modă, aceleaşi materiale transparente cu desene violent figurative în dreptul sînilor. Rosy combină voal, satin, dantelă pentru acelaşi furou şi micul boboc de trandafir, ca un porte-bonheur, în locul cel mai nimerit. Elastice moi şi subţiri înlocuiesc metalul, efectul fiind aproape identic. Dar obsesia creatorilor în acest domeniu rămîne linia romantică, fără artificii gratuite. Barbara îşi învăluie nudurile în dantelă „à-l'ancienne". Vedeta sezonului pare a fi lenjeria croşetată de mînă, slip şi sutien, delicate vitralii lucrate cu migală.

Iar noaptea, cînd cearcănele femeilor împrumută ceva din strălucirea ireală a stelelor, noaptea, cînd linia trupului se desenează fermă şi sculpturală, culorile cu delicate interferenţe ton în ton, dulci, armonioase, culori afumate, mereu aceleaşi materiale transparente vor realiza o misterioasă contopire corp-material dînd senzaţie de total.

Erotica pudoare ce vrea să mascheze goliciunea reuşeşte să o facă provocatoare. Ea place conservatorilor, lui „bon dieu" şi precis tuturor femeilor.

## ZEI ŞI VOLĂNAŞE

Femei născute în zodia Fecioarei au inventat moda elegantă, moda de seară, obsesiv neagră, pentru ca numai sărutul stelelor să le fie bijuterie şi pecete. Sub alte semne, femei leonine, slujitoare ale „taurului" sau încăpăţînatele din imperiul „racului", au impus pretenţiile şi gustul lor, extinzînd limitele în care pretenţioasa rochie să-şi descopere forma şi culoarea. Negrul începe să se lumineze şi, depăşind graniţa griurilor, trece în violet. Drumul este deschis şi rochia de seară acaparează întreaga gamă a culorilor. Imprimeurile, apariţii la început timide, mizează pe rafinamentul combinaţiilor coloristice şi se impun. Preferinţele se menţin însă la culorile vag grizate, pentru ca frumuseţea şi acurateţea pielii să nu fie deranjată de reflexe străine.

Capitol dificil în munca creatorilor, rochia de seară ce nu demult îşi descoperise străbuna din 1910, încearcă acum să elimine desuetul, pentru a demonstra că este o nouă născută, „o rochie fără trecut". Prin selecţie, rochia lungă şi-a cîştigat locul în parada eleganţei. Acest „lung" nu este riguros nici în centimetri, nici în linie, proporţia generală şi în special lungimea piciorului fiind punctul de reper. Mîneca lungă şi bufantă, după un îndelungat stagiu cedează parţial locul mînecilor cu volane. Amor al anului, „volanele" plasate între cot şi umăr, sunt în număr de unu, două sau chiar trei, mai modeste sau mai ample, după cum suportă fiecare. Colecţia Krizia din Milano este o demonstraţie de virtuozitate, „volănaşele" fiind combinate în toate chipurile.

Decolteul ascuţit, în „V", caută motiv să se depărteze de linia gîtului, şi se rotunjeşte adînc peste linia sînilor. Nasturii îmbrăcaţi în material sunt înşiraţi pînă în talie sau mai departe, acolo unde cusătura rochiei se întrerupe brusc, permiţînd piciorului să-şi execute mişcarea graţioasă. Ţesături fluide, uşoare, se mulează sau zboară în jurul trupului, creînd imagini imprevizibile. Nota exotică a modei este eleganta bluză „caracas" cu mînecă bufantă şi scurtă, la cot prinsă în manşetă subţire, decolteu oval cît mai adînc, linii multicolore în diagonală, în compoziţie cu fuste mini, midi, maxi, cu short sau chiar cu *blue-jeans*, ca o sfidare.

O adiere a adus miros sărat de alge şi imaginea unei întinderi ce colorează în bleu himerele noastre. Odată cu ea blînda poruncă a lui Neptun : rochia de seară, invitată a zeului sau poate favorită, beneficiind de toate bogăţiile mării. Fără a vorbi de plăceri...

## NISIP ŞI O PIATRĂ ROZ

Mare. Plaja cu nisip fin, moale ca penajul unei păsări măiestre. Aici întotdeauna se întîmplă miracole. În vara asta stăpînul locului are un spirit realist. Bărbaţii cu părul lung ai anilor ce au fost, femeile fără costume sau cu costume compuse din inele metalice, rochia de plajă obsesiv scurtă, obsesiv dreaptă, obsesiv cu un desen geometric





au fost acoperite de un val şi au dispărut în larg. Moda îmbracă femeia neglijentă a vacanţelor cu un plus de imaginaţie, încercînd să introducă şi nota elegantă în moda marină. În toate colecţiile shortul deţine supremaţia. Din jerse, bumbac, dantelă, materiale uni sau imprimate, short sport cu fermoare în faţă, short ultramini evazat, short cu lungime asimetrică. Cu *poncho* din coton, cămaşă clasică sau romantică, combinaţiile sunt infinite. Dar ziua marină este lungă, orele au nuanţe molatice sau acide, ore de dinamism sau orele visului cu ochii deschişi. Rochia *chemisier*, rochia infantilă cu bordură din dantelă sau *crèpe*, noaptea culori decise şi violente, îndrăzneala tăieturii, decolteul mai adînc, materialul mai pretenţios, femei mişcîndu-se lent, feline ale paralelei 45, vor puncta lunga zi. Negru şi transparent, două teme actuale, alb, culoarea celor care pierd la ruletă, accesorii din piele cu catarame în care osul şi fildeşul au înlăturat metalul. Costum havaian cu bolero strîns sub sîni, cu mînecă lungă şi bufantă, talia accentuată de eşarfă în tonul fustei, desene persane multicolore, fantezia orientală avînd un cuvînt greu în imprimeuri. Controversata eleganţă se obţine nu din tăietură şi material pretenţios, ci din atenţia ce se acordă combinaţiilor, din dozajul între extravagant şi clasic.

...În orele de veghe şaluri măreţe acoperă umerii femeilor, statui de argint cu ochi mari aşteptînd steaua ce va trebui să cadă. Alături, îngropat în nisip, un mic simbol de aur cu piatră roz...

## ANCORA, TIMONA ŞI UN LUP DE MARE

Un idol, un bărbat celebru, creator de modă. Instalat comod, cît mai comod, într-un jilţ mare de rafie. Priveşte visător marea, muntele sau depărtările. O femeie delicată, fir de iarbă, tremurînd copleşită de măreţia personajului pune întrebări. Răspunsul este unul şi e tunet : *„Moda ?!... Haos în stare pură"...*

Înmărmuriţii ochi, din care bucuria a dispărut, se întorc spre vasta întindere de ape. Salvarea este aici. Din spume, fata zmeului albastru, ocrotitoarea lupilor de mare,

întinde nedumeritelor *jokerul* ce nu poate fi contestat : clasicul stil „căpitan de cursă lungă". Ţinuta care poate fi modernizată, integrată în haos, chinuită pentru a scoate toate variantele posibile, preţioase sau decorative, colate pe fantezia actuală. Tradiţionalul bleumarin pînă la cel mai pastelat azur în combinaţii cu alb, bej, roşu şi alte mici accente de culoare, străine combinaţii clasice. Ancore, corzi, timone, frînghii, nasturi auriţi, berete, şepci şi mateloţi. Mateloţi şi pulovere cu dungi orizontale, albastre. Feminizate prin decolteul profund în „V". Aceleaşi dungi neconformist colorate în violet, roşu sau roz. Două piese : fustă albă midi, vestă scurtă pînă la talie, bleumarin, cămaşă sau bluză cu mînecă bufantă. Short albastru, cămaşă roşie, nasturi auriţi la mînecă, beretă marinar în dungi. Puţină dantelă, o eşarfă cu desen mic, flori sau puncte, pătrate sau romburi. Şireturi albe sau albastre delimitează talia, buzunarele şi accentuează manşeta. Podoabe sau talismane în care ancora şi timona, ca o roată a sorţii, sunt simbolul puterii şi al tradiţiei...

Idolul avea dreptate. Moda este un haos, dar femeilor le place atît de mult haosul. Nemişcate, pe covertă, vor aştepta ca el să dispară. Se vor calma şi vor inventa altul, mai colorat şi mai fermecător, îl vor inventa noaptea cînd se face întotdeauna foarte cald...

## SECRETUL POŞETUŢEI

Într-o zi a tăcerii, şarpele nisipurilor galbene a adunat toate bijuteriile, ornamente vrăjite şi le-a îngropat în locul numai de el ştiut. Femeile pămîntului au fost triste, dar nu despre bijuterii este vorba, ci despre cutii sau orice obiect care poate să ascundă secrete. În versiune contemporană, geanta, poşeta, sacul de mînă sau umăr în toate nuanţele posibile, sunt cu siguranţă confidente ale marilor secrete. Colecţia „Piccini" ne dezvăluie un adevărat imperiu al acestor magice ascunzători : geantă elegantă din antilopă, curea de umăr înlocuită cu un şirag de perle mari. Mereu antilopă şi perle, un şir sau două, în combinaţii diferite, geanta cît mai simplă, dintr-o singură bucată de material, închizători mascate de aceleaşi strălu-





citoare perle. Toate culorile de la bleu la verde, de la maro cald la negru albăstrui. Din nou la modă geanta plic — de data asta cu închizători mari din ebonită sau mahon. Genţi de zi din catifea în combinaţie cu materiale reiate în armonii geometrice sau baroce. Intervin mînere mici şi închizători din metal patinat sau şnururi groase împletite sau răsucite. Genţi sport, la care nenumăratele buzunăraşe şi despărţituri au dispărut, cusute vizibil cu ace mari, aţa înlocuită cu benzi subţiri din materialul genţii. Genţi din piele moale, cu încrustaţii ovale, dreptunghiulare, pătrate ori altă fantezie geometrică, cît mai mari pe toată lăţimea genţii. Din aceeaşi categorie a genţii sobre — geanta diplomat, feminizată prin micşorarea dimensiunilor, încheietori originale şi preţioase. Midinetă dispreţuită, sacul sau taşca din rafie îşi prelucrează culoarea spre toate nuanţele nisipului şi adăugîndu-şi combinaţii din piele sau alt material, trece în rîndul accesoriilor indispensabile pentru sezonul marin. Deţinătoare a marilor secrete : oglinjoare, farduri, batiste parfumate şi altele despre care nu vorbim, naturi moarte divers colorate între toate... mica şi enigmatica poşetuţă bănuită pe bună dreptate că ascunde secretul secretului.

## GRĂUNTE RADIOACTIV

După contemplarea a sute de fotografii de modă, cu ochi obosiţi, dar convinşi că am priceput ce se întîmplă, ne amintim de previziunea unui romantic alb, veşnic îndrăgostit de ceea ce se numeşte feminitate. El spunea că modelele nebune şi asexuate vor face curînd loc fluidului, graţiei, că veşmîntul va însemna din nou mişcarea materialului, mişcare mîngîietoare, uşoară, încolăcitoare şi tandră, în jurul trupului de femeie.

Fără a însemna abandonarea stilului sport, tendinţa anunţă confecţionarea multor modele de sahariene, pantaloni şi *chemisieuri*, din alte materiale decît cele aspre şi rigide.

În anul care a trecut cuvîntul *voal* s-a scris şi s-a rostit pînă la extenuare. Obsesia anului pe care-l aşteptăm

este *mătasea*. Și pentru că inovația trebuie să bîntuie în toate sectoarele, gîndaci multicolori și-au instalat tabăra pe mătăsuri, această nouă victimă a modiștilor. Între ei, învingătoare numeric este gărgărița, principala acaparatoare a teritoriilor mătăsoase.

Întristați de înșelătoarea manevră cu flori și gîndăcei prevestitori ai evenimentelor matrimoniale, pornit-am bănuitori pe drumuri mai puțin umblate. Și am descoperit în perimetrul unui teritoriu arid pe interpreții duetului de șoc, el și ea, care lucrează, pictează, inventează costumații, creează relații între forme și culori, distrînd pe toată lumea. Fusta sport a femeii are tivul lin ondulat asemenea valului liniștit, linia lui este copiată de cea a taliei de la pantalonul bărbatului. Dar conflictul se declanșează cînd bucata de material lipsă de la umărul cămășii lui este descoperită pe spatele rochiei femeii sau cînd începe schimbul între buzunarele, manșetele și mînecile veșmintelor opuse.

Istoria petecuțelor începută nu demult se află în apogeu. Dar magazinele bucureștene s-au hotărît să pună în vînzare poșete-sac, fuste și veste confecționate din bucățele de piele frumos orînduite.

În altă ordine de idei sau pe altă rază a privirilor, femeia își redescoperă picioarele, asta vrînd să însemne că fusta s-a scurtat și că verdictul este definitiv. Ea poartă ciorapi deschiși și pantofi cu toc foarte înalt. Se spune că pentru această inteligentă inițiativă ele ar trebui medaliate în masă, pe glob. Gîndul generos nu se știe cine l-a tradus în cuvinte pentru întîia oară. Sunt bănuiți domnii și cavalerii.

## ACEI TANDRI PACIFIȘTI

8 Martie, ora 19 sau ora fatală, sala „Ronda", Intercontinental. Ziua inițiativelor și surprizelor, vestea care s-a difuzat este îmbucurătoare și gravă. S-a afirmat că produsele vizionate la parada modei de sezon, din seara trecută vor putea fi cumpărate sau comandate la expoziții cu vînzare. Întîmpla-s-ar minunea...





Pentru a ușura sarcina celor care vor să înțeleagă ce se petrece în modă, aceștia fiind aceia care nu au putut fi convinși prin sutele de colecții prezentate pe întreg pămîntul că totuși ceva s-a întîmplat, pentru ei, doar, a fost inventat cuvîntul *colaj*.

Cu haina mea, cu haina ta, cu haina mamei sale și a bunicii lui, cu cîte un mic detaliu din fiecare, urmînd directive care te învață că trebuie să selecționezi și să sintetizezi valorile trecutului, poți cola în mod inteligent mîneca bufantă și brodată, cu rochia furou a perioadei dinainte și de după '55, sau fusta strîmtă a acelorași ani, cu bluze largi și vaporoase. Suntem de acord și așteptăm apariția crinolinei.

Acum cînd totul alunecă în jur, cînd totul este nesiguranță în modă, doar un reper — certitudine : piatra bijuteriilor, piatra anului are culoarea roșie. O spun cititorii în semne cerești și ei nu greșesc niciodată.

Persecutații modei, bărbații, au și ei un reper, nu știm dacă nou, dar se spune că obligatoriu : cravata neagră, lată, dar nu foarte, din materiale fine. Se poartă la costumul gri și la costumul de seară. Cămașa este albă sau folosește paleta griurilor. Pentru cei cu sufletul și chipul lui Fifi-Zburătorul interdicția este anulată, ei pot folosi și culori violente.

Ne vom da silința să-i prețuim și pe acești domni cu cravată neagră, dar nu am înțeles de ce au fost așa aspru condamnați.

## CABOTINUL ERA TOTUȘI BLOND

Neînțelegerile nu pot dura mult. Stă scris în cărți mai vechi, a învățat fiecare din modesta-i experiență, au aflat-o chiar și sclavii noștri, creatorii veșmintelor colorate.

Roman Esparza, bascul de 47 de ani, cuceritorul și stăpînul de astăzi al imperiului Chanel, este brunet, are ochi albaștri și o singură idee : mai prețioasă decît invenția, mai importantă decît noutatea liniei, este execuția modelului ce va fi lansat. Rigoare, discreție, rafinament sunt cuvinte-de-

viză lansate de acest demn urmaş al celebrei Coco C., mai celebră la timpul ei decît celebrul Concorde al zilelor noastre sau decît orice altă viitoare celebritate căreia umanitatea grăbită nu-i va ridica nici socluri, nici nu va rămîne în memorii notată cu migală pe hîrtii veline...

Tot de la el am învăţat că trebuie să recuperăm, deci nu să abandonăm, ca şi cum, pe orice rotunjime a pămîntului ar fi permisă asemenea bizară fantezie de milionar ; că trebuie preţuite valorile existente în modă, ca şi cum nu din ele se scot de cîţiva ani tipare, tiparele, tiparuşe. O apropiată zi de iulie este data prezentării colecţiei acestui „dur", colecţie înconjurată de mister şi păzită pînă în acest moment de ochii avizi ai spionilor.

Dar, ca o replică a acestui personaj, a apărut un mexican vorbăreţ, cu două lungimi de pişcot mai înalt decît puternicul Esparza, un mexican nu oacheş, ci blond. Susţine şi dovedeşte că moda de azi se defineşte prin obiectul micuţ : pantof, clips, bluză, vestă, ciorap sau prin aspectul şi forma tunsorii. Afirmă că obstacol în crearea modei spectaculoase este însăşi atitudinea refractară a femeilor şi că nu înţelege de ce ea, femeia cea de toate zilele, acordă din ce în ce mai puţin timp acestei fermecătoare înşelătorii numită modă, înşelătorie pe care au practicat-o şi femei imortalizate în piatră şi femei colorate din celebrele tablouri.

Îngăduitor, el preaslăveşte anotimpul reînvierilor, vorbeşte despre forţa stimulativă a primăverii, forţă ce nu trebuie lăsată să se împrăştie, căci un an întreg i se va aştepta apariţia...

...fiecare primăvară trebuie serbată prin modă şi propune pentru cea de acum pelerina scurtă pînă la talie, înflorată, o consideră noutate şi uită că în curînd mugurii pomilor vor pocni precum stelele mincinoase...

## INVIDIE ZEIASCĂ

Mascarada culorilor se realizează în sectorul fardurilor. Ni se spune că vacanţa, plecările, deplasările, depărtările sunt stimulentele ideilor şi iniţiativelor spontane.





Una dintre aceste iniţiative este lansarea în modă a tipului de machiaj pe care-l practică femeile din Orientul Apropiat pînă la acelea care populează Extrem-Orientul. Se clasifică astfel cîteva tipuri clare de machiaj pe care, urmărindu-le îndeaproape, poţi părea o femeie misterioasă, felină, mîngîioasă, tainică şi graţioasă asemeni acelora din legendele şi poveştile pămînturilor de acolo. Şi pentru că felia de pămînt este foarte mare, şi pentru că a fost împărţită în funcţie de machiaj în prea multe sectoare, ne vom opri la trei modele principale : machiajul „Orientului" sau machiajul indian are tonuri calde şi strălucitoare, buzele roşu aprins sunt conturate cu creion brun. Liniile trasate cu *eyr-liner* amintesc pana de pasăre *Bindi*, tradiţionalul punct roşu este la loc de cinste.

Machiajul Extrem-Orientului are ca bază fondul de ten cît mai alb, ochii sunt marcaţi cu linii orizontale negre sau brune, pe pomeţii obrajilor se întinde un roşu sidefat, buzele primesc rujul roşu carmin. Se zice că este un machiaj care conferă fiinţelor un indescifrabil mister.

Şi mai este machiajul Orientului Mijlociu care are o calitate în plus : exprimă pasiunea, indiferent dacă ea există în stare latentă sau manifestată direct. Acest machiaj foloseşte o paletă mai largă, apare bleul pe pleoape, nuanţe gri şi roz pe obraji. Capul înfăşurat în turban Mahadeva asigură succesul.

Dacă măcar jumătate din femeile pămîntului se vor conforma directivelor în problema machiaj, vor fi pe lume zile atît de luminoase, încît şi zeii, invidioşi pe oameni, vor dori să coboare pe pămînt...

## MOARTE CAMELEONILOR !

Ştie toată lumea încă de la începutul verii, cînd s-au precizat tendinţele modei viitoare, toată lumea ştie că tricotajele sunt, pretutindeni în colecţii, pe locul prim şi fundamental. Şi-au cîştigat supremaţia printre veşminte atît prin numărul mare de modele create, prin diversita-

tea lor, cît și prin posibilitatea pe care o oferă de a se combina două, trei piese diferite.

Și pentru că toată lumea știe că tricotajele vor fi nelipsite în moda viitoarelor sezoane, trebuie spus că... semne bune toamna are...

În acest însorit sfîrșit de septembrie, pe malul mării, în stațiunea Neptun au loc contractările la tricotaje, confecții, galanterie, încălțăminte sport etc.

Pentru început ni s-a precizat că modelele expuse la EREN vor fi contractate integral. La actualele contractări de tricotaje participă 27 de fabrici din înteaga țară cu aproximativ 200 de modele, fiecare. Se remarcă tricoturile realizate din lînă cu PNA, lînă cu poliester, melană cu celofibră. Un efect rafinat și aparte au tricoturile din lînă cu lurex care continuă să fie purtate cu plăcere. Poliesterul imprimat prin transpunere este o altă noutate pe care ne-o oferă sectorul tricotaje, precum și modele realizate din bumbac imprimat. Tricoturile cu suprafață netedă, luciu puternic și culori fosforescente, sunt un alt capitol al acestui sector care va fi cu siguranță solicitat. Și asta pentru că modelele realizate de fabrica Adesgo cu acest gen de tricot întrunesc toate calitățile pentru a satisface nenumărate gusturi. Aici au conlucrat rafinamentul în alegerea paletei, inventivitatea în combinarea pieselor unui ansamblu vestimentar, reținerea în linie a ceea ce este frumos în vestimentația modernă.

Vom anunța, pe scurt, că la actualele contractări s-au prezentat modele diverse pentru toate sezoanele, în cantități suficiente pentru a putea fi alese cele mai bune, că tineretul a ocupat un loc important în preocupările creatorilor, că de la *blazer* pînă la rochia de seară au fost incluse toate sortimentele ce sunt cerute de vestimentația actuală. Gama produselor pentru bărbați s-a îmbogățit în mod îmbucurător, pentru ei au fost create bluze și cămăși, lenjerie colorată. Sectorul ciorapilor a beneficiat și el de atenție.

Acestea fiind scrise, după ce au fost văzute, nu mai încape îndoială că realitatea pieții nu se va comporta precum... cameleonul.





## PRINTRE STELE DOAR CANTOANE

Din diversele zone de influență în modă ne parvin știri, nu contradictorii, dar nuanțat diferite. Una dintre directivele sau propunerile modei, în care nu aflăm nuanțe este aceea care spune că, după machiaj, vestimentația Orientului și a Extrem-Orientului exercită asupra europeanului o fascinație vecină cu venerația. Pentru a-și simplifica munca, modiștii s-au oprit la detaliul semnificativ al acestei probleme numit mîneca chimono. De la cămășuța de noapte din material diafan, a fecioarelor, pînă la halatul de casă al gentlemenilor cu papuci din piele aurie, de la vizonul doamnelor din mașini, pînă la mantourile din postav fin și negru ale domnilor cu abonamente la concertele stagiunii, toate, fără excepție, nu evită mîneca chimono.

El, chimonoul, folosește ca motiv de inspirație și la varianta rochie de seară și nimeni nu-și permite a uita că, nu peste mult timp, vor miji zorii noului an ce va veni odată cu mijlocul de noapte. Pentru acest mijloc de noapte, rochiile, dar și costumele, vor avea efecte strălucitoare. Se deduce că lurexul, în combinație cu lîna sau cu alte soiuri de fire, este în actualitate. Nevoia de străluciri și luciuri se satisface și cu ajutorul strasurilor sau a paietelor.

Mai de moment, adică în conformitate cu temperaturile ce ne vor îngheța ușor și progresiv trupul, sunt taioarele tricotate de mînă, fusta lungă, sub genunchi, jacheta, și ea lungă, foarte lungă. Ca punct de reper în privința lungimii jachetei pot fi luate hăinuțele mini, din anii miniului. Gulerul jachetei poate fi din vizon alb. S-a scris mult despre această blană vedetă. Și neliniștiții de această veste i-au găsit înlocuitorul. Îl cheamă lup alb. Nu știm unde se află „hergheliile" de lupi albi, capabile să îmbrace oamenii pămîntului, pentru că și domnii vor purta blănuri. Este, însă, o soluție ce dă de gîndit. Probabil va fi îmbogățită, vizînd în viitor maimuța albă, vulpea albă, ursul alb și alte dihănii imaculate, purificate sau numai spălate.

Melancolicul septembrie s-a dus, dinspre mări te-ntorci precum poetul, *zeu gol cu albe săgeți împodobit,* și tot precum poetul, se fredonează : *...doamnele-și așteaptă rîndul așezate pe o lacrimă...*

## STĂRILE UNUI PĂGÎN

Dior comunică : pentru dimineață, după-amiază și seară, rochii din jerse de lînă, imprimat în carouri mici, rochii decoltate în V. La Pierre Cardin — ca o ultimă licărire de speranță — mai sunt și modele a căror lungime nu acoperă genunchiul. Roberto Capucci vrea și se pare că va izbuti să readucă voaleta în modă, realizată din dantele cu simplu desen geometric sau din scene figurative, filigranate.

*Tendre est la nuit*, gîndea și nota acel scriitor drogat de toate gîndurile ce au fost cîndva visate pe pămînt : F. Scott Fitzgerald.

Jack, supranumit cel Alb — nu pentru că ar avea vreun semnalment care să îndreptățească această caracterizare — l-a citit pe F. Scott Fitzgerald, iar consecința acestei acțiuni a fost, după cum singur declară, intrarea în starea... de alb.

Evenimentul cu cititul s-a întîmplat acum doi sau trei ani. De atunci el, adică Jack, acționează întru curățarea feței pămîntului de tot ce ar putea să însemne culoare ieșită din mîna omului. Mai exact, a propus și a realizat în nefericitul oraș în care viețuiește, ca toată lumea să se îmbrace în alb, casele să fie albe, caldarîmul impregnat cu alb, machiajul femeilor, de asemenea, alb, alimentația pe cît posibil albă. Mai declară că nu a fost nici adept și nu este nici urmaș al acelei binecunoscute mișcări profilate tot pe alb, a cărei vogă a fost și s-a dus. Dar, după calculele lui, căci Jack are studii serioase în medicină și psihologie, „albul este culoarea prin care se echilibrează orice efort cerebral".

Lucrurile fiind înfăptuite, turiștii au năvălit, au deschis ochii cît au putut de mari, nu au priceput prea multe, dar le-a plăcut. Au revenit, mai numeroși în al doilea an și se pare că se vor mai duce.

Dar Jack nu este un fanatic. Rețeta dînd rezultate, el a uitat de starea de alb și se lasă acum bîntuit de zei mai colorați sau mai pastelați. În prezent, trudește să-și mențină starea de... albastru. Divinitatea albastră îi acordă tot sprijinul, pentru că orașul albastru, oamenii îmbrăcați în albastru, femei machiate în aceeași paletă sunt probleme





jumătate rezolvate. Justificarea transcrierii stării de albastru, în practică, încă nu a fost dată. Dar admiratorii lui Jack așteaptă încrezători. Singur tontălăul urbei zîmbește nedumerit și continuă să se înveșmînteze în culori și culori.

## ÎNCREZĂTOARE GÎNDURI

Sub ploile reci ce au început ofensiva, nici pasiuni nici gînduri nu mai pot înflori asemeni jerbelor colorate ce nu de mult au împodobit copacii. Problema înfloririlor fiind lăsată deocamdată deoparte, se deschide cale liberă germinației molcome a unor viitoare sclipiri de genialitate ce amenință bătătoritul teren al modei de zi, al modei de noapte, al modei modelelor. Observatori atenți susțin că se pregătesc revoluții atît la secția domni cît și la sub-secția doamne. Rezultatele vor putea fi evaluate la parăzile de toamnă și iarnă. Spioni care, aici, există și acționează, au informat că trenciurile, pardesiele și paltoanele sezonului rece vor avea cute late de jur împrejurul taliei. Și ceea ce pare îngrijorător este faptul că moda numită cîndva *cosmonaut* încearcă să se infiltreze din nou printre cumsecadele veșminte. Vor arăta oamenii precum rombul sau alte forme geometrice, vor utiliza din nou materiale dure și tăieturi drepte, cizme și pantofi fără toc și toate aceste forme vor aduce de la sine o paletă acidă, a culorilor electrice și vii. Este un zvon, alarma poate fi falsă, dar timpul va spune dacă zvoniștii au grăit adevăruri. Cert este că blănurile își mențin forma clasică și că sunt nenumărate modele care au și început a se confecționa și asta pentru că, se spune, toți, cu mic cu mare, trebuie să achiziționeze o blană pentru garderoba personală.

Mai aproape de zilele de acum și referitoare la sezonul cald sunt știrile, numerotate, prin care se anunță că la mare se va purta short, că la munte va fi invazie de poncho-uri caleidoscopic colorate, că în oraș rochii de voal și bumbac vor popula străzile, în bună conviețuire. Pentru mare, bluzele cu pantaloni, bluze peste fuste lungi sau peste fuste pantalon. Particularitatea acestor bluze constă

în faptul că au imprimate pe spate, pe piept sau pe toată bluza imagini naive sau reproduceri după tablouri celebre. În ceea ce privește imaginile naive, ele au următorul elevat romanțios conținut : o scară albă cu balustradă înflorită, barocă, pe care coboară o doamnă cu rochie lungă și cu capă de hermină, urmată îndeaproape de un domn costumat în negru și cu joben. La capătul scării alți înjobenați așteaptă să sărute mîinile ei ; deasupra grupurilor cîntă pasărea paradisului... bluzele se poartă obligatoriu, cu dezinvoltură.

## TRĂSNETE OLIMPIENE

S-a întîmplat cu adevărat. Înmărmuriseră cu toții și priveau fascinați parada aceea în care mărșăluiau pe străzile pavate ale unui oraș personaje ce păreau coborîte din Olimpul ce fuse cîndva sălaș de zei. Înmărmuriseră pentru că, bărbați și femei, frumoși la chip și la trup purtau veșminte cu care zilele ce le trăim nu au fost onorate. Se spune că era o paradă a modei de vară. Sandale cu talpa joasă și cu șiret împletit pe picior pînă sub genunchi, în culori vii, sandale romane ce nu vor să îmbrace piciorul erau purtate cu eleganță de acești propovăduitori ai simplității. Purtau veșminte drapate, lejere, strînse pe umăr cu broșă strălucitoare, fără a marca talia cu nici un șnur sau cu nici un cordon. Lungimea sub genunchi sau pînă la pămînt le făceau funcționale și pentru nopțile calde. Bărbații se înveșmîntaseră într-un soi de tunici din materiale lejere și „catifeloase" iar pantalonii, vag evazați, nu aveau manșetă. Majoritatea domnilor îmbrăcați în culori pămîntii, majoritatea fecioarelor manechine îmbrăcate în bleu strălucitor, probabil pentru a sugera, o dată, pămîntul cu toate puterile și tarele lui, și încă o dată, cerul cu toată gingășia, suavitatea și hieratismul bănuit. Iar pentru a completa acest spectacol ce nu era de fapt decît o paradă a modei, o muzică bine aleasă obliga trupurile să se unduiască și pașii să-și afle ritmul, încît păreau cu adevărat, așa cum cîndva spusese poetul, *niște demoni, fericiți ce se lasă strălucind pe piscurile trecutului*, păziți de trăsnete olimpiene.





O variantă mai urbană și mai contemporană a acestui mod olimpian de a vedea problema înveșmîntării este cea realizată de moda italiană care propune soluția „cămeșoi", adică o rochie lungă, largă și dreaptă cu sau fără guler dar cu mîneci lungi, rochie ce se poartă cu turban înfășurat în toate modurile cunoscute de la cei care folosesc obiectul prin tradiție.

Ca ultimă directivă în modă, se zice că obligatoriu va fi colierul de mărgean alb, pe lîngă gît, discret, pentru a nu atrage atenția căutătorilor de comori...

## NOPȚI ROZ

Pe piața modei de pretutindeni au apărut costumele de baie ale verii ce va fi. Majoritatea sunt din două piese. Dar inventivitatea modiștilor a reușit să creeze pe acest laitmotiv (două piese) sute de modele și originale și extravagante. Pantalonașul costumului pentru ape poate fi bikini sau poate fi, progresiv, lung pînă la genunchi, în cazuri de maximă extravaganță, acoperindu-i chiar. În cazul acestor pantalonași mulanți și lungi, nu se știe soarele ce șanse va avea să mîngîie piele de om, contează doar că sumarul veșmînt este confecționat din materiale elastice, strălucitoare. Se abuzează de soluția combinării materialelor : sutienul verde, pantalonașul negru, pantalonașul roșu cu buline albe, cealaltă piesă albă cu flori roșii și tot așa, cît mai departe.

Bluzonul alb este o permanență a vestimentației marine. Cel din acest an are mîneci bufante și largi, în multe cazuri nu are guler, în alte cazuri are mînecă chimono și este foarte larg.

Dar mai vedetă decît vedeta-bluzon este tunica pentru plajă, lungă pînă la nisipuri. Aici problema se complică și asta pentru că tunica sus-numită trebuie să fie simplă, elegantă, sofisticată. Pînza topită este mult folosită pentru tunicile fantezi. Tunici din voal, din dantele transparente, din jerseuri subțiri vor fi purtate cu nonșalanță atît de admiratoarele cît și de supușii cruntului zeu al mărilor.

Un iscoditor ca mulți alții a aruncat în lume vestea că, pentru serile cînd au loc ceremonii, va fi risipă de paiete pe rochiile femeilor și că pe cămășile albe ale domnilor vor fi prinse mulțime de paiete strălucitoare argintii, aurii. Și, tot în sectorul dificil al vestimentației cavalerilor, se pare că au apărut catifele pentru costumele verii, catifele imprimate cu flori mari. Singura reținere în această unanimă extravaganță este paleta care nu abuzează de culori vii și agresive.

Parfumul nopților roz, nopți în care, de visătoare plictiseală, auzi cum cîntă păsările în Groenlanda, este MOON WIND, un parfum adus din planeta vecină nu se știe dacă de oameni călători sau de păsări cîntătoare.

## VICLENII DE PRIMĂVARĂ

Zice el Fili Bamffo, se pare, un specialist în pronosticuri-modă, zice : primăvara sau primăverile eu le văd ca pe o emblemă. Transparență, *cardigan* din șifon peste pulover. Efecte strălucitoare și opace. Cazacă peste pulover... acestea sunt ideile de ultimă oră ale specialistului. Printre altele mai noi sau mai vechi, se impune o tendință în moda masculină care, cu siguranță, va fi mult comentată. Este vorba de coafura domnilor. S-a ajuns la concluzia că ea poate fi realizată în condiții optime și în spiritul deceniului doar introducînd operația numită „a coafa" în frizeriile orașelor, operație care începe cu punerea părului pe bigudiuri, apoi a capului sub cască și etc. Au fost gîndite, realizate și puse în vînzare, bigudiuri speciale ca formă și dimensiune, pentru părul viitorilor oameni de sub căști. Contrar așteptărilor, domnii se supun acestui nou inventat calvar, nu numai cu înțelegere dar, ceea ce dă de gîndit, cu o perfidă plăcere.

Au început ploile primăverii, modele de impermeabile se află în toate colecțiile. Lungi sau scurte, susținute în gama griurilor, ele au amploare, lejeritate, sunt foarte largi. Impermeabilul pelerină este varianta pe care au adoptat-o și domnii, ea are sau nu glugă. Are însă șapcă sau pălărie cu bor ondulat, din materialul veșmîntului. Alte vești : cordonul este prezent în toate colecțiile. Este





confecționat din materialul rochiei sau mantoului ori din piele neagră. Corsaje bluzate și transparente, rochia furou neagră, pentru seară, sau rochii cu bretele și mantouri imprimate *bord a bord*, sunt toate teme de actualitate.

De actualitate, la Jacksonville, este și costumul propus de un fabricant, costum realizat din material rezistent dar suplu și recomandat împotriva gloanțelor sau a altor invenții din familia acestora ; greutatea costumului atinge două kilograme. Nu noutate, dar în atenția tuturor este fusta stil țăran, modă în spatele căreia se ascunde un gînd nostalgic pentru oamenii zdraveni ai cîmpurilor și pădurilor, ce par a dispărea în multe colțuri de lume. Încrețită în talie, din material cu flori mici, se poartă cu turban asortat.

...Tot flori sau doar petale, petalele colorate ale primăverii, se desprind din pomii nici măcar mișcați de vînt petale zburătoare bîntuite doar de dorul de a se așeza pe păr de femeie...

## HAPSÎNE, RAZELE SOARELUI

Saltul s-a petrecut cu violență... Nu de mult, italienii anunțau că moda actuală va copia, în multe și mărunte amănunte, pe cea a Renașterii.

De pe poziții serios consolidate, francezii contraatacă și lansează modele inspirate din toaletele fluide, romanțioase, grațioase, numai parfum și duioșie, ale femeilor ce pozau revoluționarilor impresioniști. De la ei este inspirată paleta în care se confecționează rochiile cu dantele multe și felurite ; fardurile pleoapelor și ale obrazului au căpătat tente pastelate și palide. Tot de la ei s-a aflat că plimbările prin împrejurimile luxuriant-înverzite ale orașelor sunt de bon ton. Și s-au mai aflat pozițiile grațioase și seducătoare pe care femeile trebuie să și le însușească atunci cînd lenevesc în iarbă și printre flori, sau într-un fotoliu rustic din paie.

De la acele femei ca nicicînd iubite — modelele pictorilor — ce dorm acum prin muzee, se zice că vor învăța cele din anii noștri și zîmbetul diafan și a privi cu can-

doare lumea... deci laudă lor, femeilor din timpurile pictorilor de atunci, și lor, celor ce le-au imortalizat pentru a fi model acestora cu suflete mai asprite de schimbătoare anotimpuri.

Ciudat nu trebuie să pară adevărul că umbreluța de soare este un obiect obligatoriu al modei din vară. Nu are nici o importanță că pielea de sub umbreluțe are culoarea pielii fastuoaselor creole. Asta este o altă poveste. În oraș ești „lady“, dacă ții cu grație deasupra capului parașuta protectoare.

Dar, în acest moment al verii, locul dramei nu poate fi altul decît pe un țărm de mare. Aici se poartă moda cu strigături, adică moda folclorică, dar nu oricare, ci o combinație din toate folclorurile cunoscute.

Și muntele vrea din partea noastră atenție : aici se poartă șaluri mari din lînă, mult roșu, mult negru și mult galben. Se poartă și moda care vine dintr-un foarte îndepărtat Est și care constă în tunici de tip oriental, din crep de chine, în culori fosforescente, purtate peste pantaloni negri, drepți, din materiale lucioase. Iar pentru a fi cît mai tulburătoare și misterioasă se recomandă acestei sofisticate ținute, cu iz precis oriental, peruca bogată, neagră, cu breton pînă la sprîncene și cercei albi, mari cît gogoșile.

Vor mai fi multe idei în astă vară, născute poate de razele hapsîne ale soarelui... să pornim deci și în căutarea oazei răcoroase.

## ÎNCOLȚIȚI...

...din toate părțile de întrebările ziariștilor, modiștii au trebuit să declare că nu cred în domnia dungilor, chiar dacă, pentru sezoanele următoare, toate colecțiile utilizează materiale cu dungi în toate pozițiile și fără economie. Rochii, fuste, bluze, echipamentul pentru plajă, veșmintele mătăsoase ale serii, chiar lenjeria este o junglă de dungi pe verticală, orizontală sau diagonală, cîteodată chiar încîlcite între ele.

Dar, de ce ne-am amăgi, nimic nu este sigur. Această nestatornică iarnă-primăvară naște doar vise străvezii ce, încercînd a le traduce în cuvinte, își capătă o solemnitate





cu totul nepermisă pentru nişte vise. Iar visele creatorilor de modă sunt bîntuite în continuare de cîmpuri nesfîrşite de flori. Imprimeuri cu flori mărunte cît gărgăriţa, realizate în mai multe poziţii coloristice, imprimeuri cu flori mari încît nu pot încăpea mai mult de trei sau patru pe un veşmînt de femeie firavă, imprimeuri cu parcele în care florile de mac sunt despărţite cu o dungă colorată de florile de lămîiţă şi multe alte combinaţii florale. Deci, o nouă primăvară, vară şi, cine ştie, poate o toamnă sub domnia binefăcătoare a florilor.

Mai frumoasă decît poveştile cu zei olimpieni şi mai tonifiantă decît vitamina B6 este vestea care spune tuturor că, în ceea ce priveşte vînzarea blănurilor, bilanţurile sunt net pozitive. Femeile au cumpărat blănuri, blănuri „adorabile" şi asta fiindcă gustul pentru lux se pare că a pus stăpînire pe cugete. Mai refractari la această nouă tendinţă a capriciilor umane par a fi domnii care rămîn credincioşi stofelor clasice şi... credinţele domnilor nu le poţi schimba căci ele sunt mai puternice decît trăsnetele lui Jupiter.

## PORUNCILE MĂRII

Va trece aprilie, va veni mai, marea începe să-şi trimită magneticele ei chemări. Magnetice şi muzicale, zic unii, sălbatice, învolburate şi neliniştite, e părerea altora.

Iată ce încercări se pare că vor zgudui suflarea omenească ce se interesează de moda sezonului torid. Opoziţia, realitate de altfel a grupărilor umane, tulbură liniştea celor ce şi-au clarificat coordonatele vestimentare ale verii. O tulbură, profeţind că fusta lungă a plajelor marine, oceanice sau a lacurilor de acumulare va fi detronată de pe poziţia vedetă, locul ei fiind ocupat cu cinste şi onor de acel, de curînd plecat dintre noi, numitul short. Pentru ca profeţia să se şi îndeplinească, au fost create sortimente variate ca modele, lungime şi imprimeuri. Pe scurt, variantele shortului din vară sunt : evazat şi scurt, din material înflorat ; scurt, cu manşetă, plisat, din jerse ; lung pînă aproape de genunchi, strîns pe picior, din material în carouri ; se realizează şi din combinaţia a două materiale cu imprimeu diferit. Dar, pentru că opoziţia are calitatea de

a fi şi o bună comerciantă, a creat un model de rezervă, fusta-pantalon sub genunchi sau pînă la glezne, pe care o va arunca pe piaţă în cazul în care moda shortului va fi falimentară. Greutatea deciziei va apăsa deci, ca de obicei, pe umerii şi cugetele purtătorilor sau ale cumpărătorilor.

Principala problemă a verii este cea a podoabelor pentru mîini, braţe, urechi, gît şi chiar destinate picioarelor. Destinate picioarelor pentru că brăţări de argint subţiri înconjoară gleznele acelora care vor păşi pe nisipuri. Nu se ştie de ce dar este sigur, chihlimbarul este răşina cea mai mult întrebuinţată la cercei, coliere, inele. Poate chihlimbar, pentru ca în căldura culorii lui să se odihnească privirile celora întristaţi că pescăruşii trec pe deasupra capului lor fără să-i salute...

## ÎN UMBRA UNUI FALD

Nefiind secret sau ştiinţă de iniţiat trebuie spus că materialele din care se confecţionează moda actuală sunt jerseurile, tweedurile şi materialele vaporoase. Jerseuri nu se găsesc deloc, tweeduri doar cîteva sortimente, materiale vaporoase sunt imprimate cu flori, mereu aceleaşi, provocatoare de alergie. Se bănuieşte deci că frumoasele femei ale acestui colţ de pămînt vor avea nevoie de multă ingeniozitate şi calm pentru a reuşi să-şi procure elementele *en vogue* ale modei. Dar se mai bănuieşte că inimile celor care distribuie materiale pe piaţa de consum vor fi în sfîrşit topite de flacăra atîtor dovezi de credinţă şi răbdare.

Perpetua nostalgie nu a anulat receptivitatea la aventurile din lumea modei...

În competiţia care trebuia să desemneze pe cea mai frumoasă femeie, desfăşurată într-o insulă de pe întinsul Pacificului, insulă cu bananieri şi cu femei vag ciocolatii, s-a întîmplat ceva ce a zguduit pînă la lacrimi, nu se ştie dacă de rîs sau de plîns, a zguduit pînă la lacrimi chiar deloc emotivul Paris. La prima probă a apărut o magnifică creaţie a lui „bon dieu" sau poate a altcuiva, o femeie cu păr roşu-arămiu (natural zice-se), cu ochi verzi şi adînci, cum nu s-a mai văzut de pe vremea romanticilor consumatori de absint. Magnifica are 1,70 înălţime, 56 pe cîntar.





Ziariştii străini prezenţi în insula cu banane şi maimuţe spun că este cu siguranţă cea mai frumoasă, mai primitivă, mai exotică şi mai blîndă arătanie care s-a lăsat contemplată şi fotografiată în ultimii ani...

Primitivă poate, dar îmbrăcată într-o splendidă rochie verde-oliv, cu buzunare perlate ascunse între falduri şi prinsă pe umăr cu o agrafă de argint, rochie provenită direct din atelierele *haute-couture* ale Parisului...

Blîndă poate, dar în momentul în care juriul a anunţat cîştigătoarea concursului în persoana unei „miss" brune, cu talia 52, magnifica roşcată a lăsat mîna să-i alunece pe propria-i coapsă şi, dintr-un buzunar perlat ascuns în fald, a extras un pistol miniatură care făcea poc cu o substanţă de culoare verde-albastră ce nu se mai curăţă în veci. Faţa fericitei cîştigătoare a căpătat culoarea presupusă a chipului multaşteptatelor marţiene.

Infractoarea a fost pedepsită, tăindu-i-se părul din care a fost confecţionată o perucă pe care, probabil, o va purta o înaltă doamnă sau o vedetă, iar ea a fost îmbarcată cu destinaţia Via Paris pentru a folosi prezentării modelelor de lux şi poate... pentru a fi îmblînzită.

## DESCÎNTEC PENTRU POTCOVARI

Transmit italienii : ...pantalonul nu mai este decît o amintire. În schimb, fusta apare în mii de variante : dreaptă, cu unul, două, trei sau patru pliuri, cloşată, evazată şi... se lungeşte.

Francezii spun : ...vom tricota mult în cursul iernii ce o vom străbate. Pantalonul a dispărut complet la unii creatori, alţii i-au păstrat un loc în costumaţia serii. Mantourile vor fi din mohair. Culorile de bază ale acestor două sezoane sunt brunul şi bejul pentru dimineaţă, griurile strălucitoare şi culoarea mierii, pentru seară. Imprimeurile sînt geometrice : carouri, diagonale, mozaicuri şi se spune un tandru *adio* punctelor. Bluze brodate, inspirate din folclorul sud-american şi fuste lungi, foarte creţe dau nota picantă şi scandaloasă acestor monotone creaţii. Despre pantofi se dau deocamdată indicaţii vagi.

Englezii nu au renunţat la pantalon şi au mai inventat, în plus, pantoful cu potcoavă.

Pantoful cu potcoavă conferă înălţime celui care-l poartă, respectivul simbol al norocului fiind confecţionat, în deceniul pe care cu uimire îl trăim, dintr-un soi de crep dur, cu grosimea de 4 centimetri şi ataşat la jumătatea din spate a tălpii pantofului. Terifianta invenţie a reuşit să sidereze o bună parte a bieţilor muritori care aşteaptă pe curînd pantofi cu talpă din cuie.

De reţinut că modelele sunt pentru bărbaţi dar şi pentru doamnele lor.

Lucrurile nu se opresc însă aici, materia cenuşie a dragilor creatori pare a fi tulburată de contradicţii profunde, aceste modele sunt prezentate publicului de manechine îmbrăcate în fuste lungi, cu inserţii de dantelă, sau din mătăsuri grele, fermecătoare şi desuete, combinate cu puloveraşe foarte decoltate, croşetate sau tricotate în zeci de culori.

Suflete caritabile gîndesc acum texte frumoase, convingătoare şi melodioase cu ajutorul cărora să-i readucă pe cei care încearcă aceste poteci neumblate în lumea vestimentaţiei, să-i readucă pe drumuri cunoscute sau doar oneste...

## CĂLĂTORIA ÎN ROABĂ

...are avantajele ei. Ţi se zdruncină toate celea în aşa hal că nu mai vrei nimic pe lume, decît să uiţi şi să dormi.

Dar iată, cei mai veseli oameni ai pămîntului au decretat sport naţional... plimbarea sau călătoria mai sus numită, distanţa pe care ea se desfăşoară avînd nici mai mult nici mai puţin de trei kilometri. Acţiunea sportivă are loc după un ritual precis, roabele sunt colorate în alb pentru participantele-femei, în roz pentru bărbaţi. Interesează însă spectacolul modei în cadrul acestei desfăşurări de energii.

Semnul de recunoaştere al plimbăreţilor este un brîu-cordon, lat de aproximativ 10 centimetri, brodat cu perle sau imitaţii, purtat peste salopeta din jerse subţire, maro. Brîul perlat strînge serios talia căci preţioasele pro-





ducţii de scoică sunt montate pe elastic lat. Omul din roabă are capul descoperit, împingătorul poartă o şapcă al cărui cozoroc foarte mare este ornamentat cu o perlă.

La o paradă a modei de curînd desfăşurată undeva, destul de departe, o tînără ce-şi spune temerară şi-a prezentat toate modelele pentru seară cu accesoriile obligatorii : brîul cu perle şi pălărie ornată asemenea şepcii năstruşnicilor sportivi cu cărucioare.

Deşi plagiatul a fost descoperit de aprigii ziarişti care ştiu tot şi văd tot, colecţia a avut succes, considerîndu-se că este un punct forte, susţinător în „mişcarea pentru sofisticarea femeii“. Această *mişcare,* cel puţin aşa pretinde fermecătoarea Viviane Ch.-Greymour, este acţiunea *number one,* pe care, modiştii trebuie să o finalizeze şi să o ilustreze cu succes în sezoanele ce vin.

Pentru a îndulci neliniştea provocată de vestea trăsnitoare, se pare că soluţia este evadarea din zona cuprinsă de febra sofisticării şi gîndul înţelept că... niciodată nu va ploua cu pene de pasăre albastră.

## UN MĂR PENTRU UN EFEB

Zelul ziariştilor de a stabili adevărurile grave care guvernează lumea modernă este încununat cîteodată cu veşti imprevizibile şi... tulburătoare.

O minuţioasă anchetă a fost pusă la cale, ea a antrenat ziare din Franţa, Anglia, S.U.A. şi R. F. Germania. Rezultatele anchetei au fost publicate în Match-ul care apare în acel oraş asupra căruia planează cruda bănuială că : „...Paris, c'est une blonde...“

Ce află bărbaţii din cele două tabele cu cifre, procente şi linioare, pentru că se pare, femeile ştiau mai de demult. Ei află că s-au trudit zadarnic, s-au trudit precum făcătorii de piramide pentru a-şi construi în propria anatomie, bicepşi, pectorali şi alte sortimente de muşchi cît mai mari, mai vizibili prin cămaşă sau haină şi mai impresionanţi. Verdictul femeilor a fost categoric : „Les muscles, c'est dégoutant !“, au spus ele şi tone de muşchi, pe întreg pămîntul s-au cutremurat de indignare.

Au conturat în schimb, prin voturile lor, silueta cuceritorului, din secolul vitezelor. El este suplu, graţios, un efeb, chiar dacă nu-i crescut la şcoala bătrînei Elade.

Mărul necuviinţei sau al discordiei a fost deci azvîrlit în lume. Femeile poartă vina şi pentru a dovedi cît sunt de nefericite din cauza răului ce l-au făcut, inventează cu ajutorul diabolicei lor imaginaţii, obiecte care să le înfrumuseţeze şi să... le scape de pedeapsă.

Se vor îmbrăca în iarnă numai cu bluze vaporoase de voal roşu, violet, galben sau alb, pe sub blănurile din lup cu fir lung vor purta fuste de tweed care le vor acoperi pudic genunchii şi, bineînţeles, vor medita cum să îmblînzească soarta marilor nedreptăţiţi, nedreptăţiţi de vremelnicele lor preferinţe.

## POZE PENTRU UN VAMEŞ TRIST

De la romani, străbătînd timpul spre zilele noastre, forma ciorapilor scurţi, mai precis a şosetelor nu a fost schimbată. Aşa afirmă în scris comentatorul unei noutăţi din lumea ciorăpeilor. El spune, în continuare, că frigurosii spanioli au inventat şoseta secolului, cea care „garantează căldura" fiecărui degeţel. Procedeul este simplu, şoseta este construită pe sistemul mănuşii avînd compartimente separate, lux-confort, pentru fiecare deget din cele cinci aflabile în mod normal la un picior de om. Problema — zice-se că nu se poate fără — după opinia aceluiaşi comentator, este talia, măsura degetelor, căci, mai rebele sau poate doar neclasificate încă pe numere, degetele de jos cresc haotic şi îşi hotărăsc dimensiunea după nu se ştie ce reguli şi tipare. Cu tot inconvenientul mai sus relatat, şosetei Sunarana, acesta fiind numele vedetei, i se prevede destinul unei stele *first class*... şi totuşi...

...un vameş blînd şi trist s-a culcuşit la hotarul împărăţiei toamnei. De la comandamentul vămăşesc a primit indicaţii precise. Îi va lăsa să treacă de hotar, pe cei care ştiu că timpurile bune ce vor veni curînd vor trebui să le primească îmbrăcaţi în lînă şi în blănuri. Ideea le-au sugerat-o mai marii peste mode care au decretat că aceste două materiale prime sunt bune conducătoare de întîmplări





cu „happy-end". Şi tot ei au demonstrat că se poate obţine o infinită varietate de modele şi combinaţii, realizabile cu singura condiţie a stimulării imaginaţiei. Ca punct de plecare ei fac poze cu femei îmbrăcate în veste care depăşesc genunchiul, cu guler şal din blană, cu femei îmbrăcate în rochii-mantou tricotate, cu aceleaşi adăugiri din blană la gît, la manşete sau la marginea de jos a fustei. Căciuli din blană, şaluri imense pentru a alunga noptatice spaime ale acelora înfrigurate de primele ploi, de primele vînturi care sună a îngheţ, a pustiu şi a chiciură strălucitoare.

Şi pentru că nici domnii anilor de acum nu sunt mai curajoşi sau mai rezistenţi la frig, au fost făcute poze de propagandă cu Ei îmbrăcaţi în aceleaşi veste lungi, ornamentate cu blănuri. Se spune că vor putea fi purtate şi peste costum.

Dar covoarele de frunze nu au acoperit încă jumătate de pămînt, păsări plecînd noaptea nu au creat încă neliniști şi melancolii. A început o nouă lună. Şi doar cei născuţi în septembrie ştiu toată frumuseţea, şi cîtă dragoste pot cuprinde aceste zile încălzite de culori ale aramei învechite, şi tot ei mai ştiu că septembrie este luna cîntărilor din fluier şi că, în astă lună, orice muritor trebuie... a se spovedi zeiţei Venus...

## RAVAGII DUPĂ UN PARIU

Moda masculină nu este nici confuză, dar nici generoasă în noutăţi. Un lucru este cert. *Modom*, comitetul francez al modei masculine, a dat orientarea pentru primăvară şi vară. Culorile bărbaţilor sunt bleu şi bej, deci, *tendinţa marină şi oceanică*, ceea ce pare a fi şi frumos şi promiţător. Pentru toamnă şi iarnă, se spune că vor fi *modele suple, naturale, confortabile*, text enigmatic din care fiecare înţelege ce poate.

Pentru a nu aminti că cea mai frumoasă bijuterie, deţinătoarea Oscarului mondial al diamantului este bijuteria *Galaxie*, confecţionată din aur alb şi din micuţe diamante, a cărei realizatoare este tînăra de 23 de ani Michele Schmidt, şi pentru a nu aduce la cunoştinţa publicului că

un militant actor american are cămaşa confecţionată numai din perle cu nuanţă bleu, vom nota totuşi că un mic comerciant din Italia şi un mare producător de confecţii din Roma au stabilit un pariu. Micul comerciant miza pe faptul că „moda sirenă" inventată de el, dacă va fi lansată pe piaţa Romei, va declanşa patimi. Bossul din Roma s-a distrat auzind această declaraţie şi a mizat contra întreaga lui afacere cu fabrici de confecţii, magazine, manechine şi cliente supersofisticate. A fost un joc ce s-a dovedit a fi o dramă, pentru că, în prima zi în care magazinul a pus în vînzare haine, rochii, lenjerie şi pantofi din sortimentul *Sirena*, cumpărătoarele au fost convinse că aceste hăinuţe foarte simplificate şi simbolice, pe bază de solzi, sunt exact veşmintele pe care le doresc...

Din vara care a trecut cea mai frumoasă femeie văzută dormea pe plajă şi în jurul ei veghiau pescăruşi. Îşi întinsese părul lung pe nisip, era lumina tare şi nu-i realizai conturul corpului, dar întreaga ei fiinţă pulsa a vis, iar cea mai frumoasă noapte ştiută este cea în care... lună şi ploaie s-au oferit ochiului în acelaşi moment.

## INSOMNII CU CEAI DE BUSUIOC

Catifeaua este din nou la modă, dar nu reiată. Din ea se fac rochii lungi şi decoltate de seară, mantouri de zi căptuşite cu blană albă sau neagră, pantaloni şi veste, pelerine-sport, rochii şi cămăşi bărbăteşti. Se impune o singură condiţie : sortimente diverse de catifea, diferite ca grosime şi calitate, nemaivorbind de culori, pentru a nu fi acuzaţi de capricii şi răsfăţ.

Optimişti şi irecuperabili pentru problemele majore ale modei, vom mai cumpăra un *Paulette*, pentru că altă variantă rezonabilă nu ni se oferă, acelaşi *Paulette* pe care-l luarăm dînd bănuţul şi în toamna trecută, acelaşi *Paulette* pe care-l poartă acum şi bărbaţii — „nenorociţii de noi" aşa se autocaracteriza nu demult unul dintre ei —, acelaşi *Paulette* cu care te întîlneşti pe stradă din două în două personaje umblătoare, *Paulette* care mai mult de nevoie decît de voie riscă să devină uniforma obligatorie a bucureşteanului de ambele sexe. E toamnă, adevăr mai





evident decît faptul că trebuie pulovere nu există, deci *Paulette* găsim, cu el combatem.

Pelerina cu glugă, tricotată, căptuşită cu blană este un veştmînt care s-a impus în toate colecţiile pentru toamnă şi iarnă. Este lungă, adică 10 centimetri sub genunchi, scurtă pînă în talie sau trei sferturi. Slabe speranţe de a le găsi în magazine. Vor fi deci partide de tricotat în familie.

Băutura la modă, ceaiul de busuioc şi maghiran, dătător de vise şi, spun cei iniţiaţi... el, busuiocul, făcător de poveşti pentru romanul de dragoste al secolului.

## VIZIUNEA UNUI PARAŞUTIST

Îl cheamă Mario, este italian, acum locuieşte undeva dincolo de ocean şi în noua versiune îl cheamă Mark. Elementul şocant din biografia lui este cel care dezvăluie că respectivul personaj a trecut de nenumărate ori pe deasupra Polului Nord şi că, o dată, a aterizat forţat. Dar s-a plictisit repede — este destul de tînăr — a abandonat pilotajul şi s-a făcut paraşutist, a dat spectacole senzaţionale, a cîştigat o avere. S-a plictisit din nou şi acum, în acest an al surprizelor ce se lasă aşteptate, el lansează mode. Faptul nu ar avea nici o importanţă, dacă produsele pe care le fabrică nu ar invada magazinele ţării al cărui cetăţean este, falimentînd pe cele mai mici şi mai prăpădite dintre ele.

Are idei senzaţionale, are şi sentimente duioase, emoţionante, are şi idei generoase : vrea ca toată lumea să fie fericită şi e convins că fericirea este rezultatul firesc al costumaţiei comode, vaporoase, croită simplu din materiale moi. A inventat pentru femei rochia sac, plisată şi strînsă la gît cu o simplă panglicuţă, dintr-o urzeală de vis, în culorile curcubeului. Tot pentru ele a creat pantalonul de vară din jerse de mătase imprimat, cu accesoriile geantă şi sandale din barete subţiri confecţionate din acelaşi material. Singurul element în culoare contrastantă şi uni este pălăria cu boruri mari. Ideea trebuie reţinută de persoanele subţiri, cu silueta blînd-unduitoare.

A inventat pentru bărbaţi costume elegante şi uşoare, din mătase grea, bleumarin, maro, gri închis, purtate cu cămăşi subţiri şi accesorii din cea mai fină piele.

Pentru sezon estival a lansat moda costumelor de baie confecţionate dintr-o singură bucată de material, invariabil acelaşi imprimeu, bulinaşe-bibilică. Acest costum prin croiala lui aminteşte şi de veşmîntul lui Tarzan şi de spilchozenul copilăriei.

Din toate acţiunile lui reiese că este un personaj bine intenţionat. Din păcate, odată pornit să valorifice o idee, ea devine obsesie. În cazul paraşutistului nostru obsesia este materialul-bibilică. În plus, avînd bani, are şi manii. Cea mai periculoasă : o dată pe săptămînă îmbracă patru sau cinci sute de manechine în frumoase haine din materialul bibi... şi organizează marşuri pe străzile oraşului. Această idee revoltător de simplă, fructificată săptămînă de săptămînă a reuşit să provoace alergie în masă la vederea fermecătoarelor picăţele.

I se iartă totuşi păcatele pentru că într-o recentă conferinţă de presă a declarat că nu mai tîrziu de luna iunie va prezenta cea mai seducătoare colecţie de sandale şi pantofi pentru femei, modele de inspiraţie romană, un soi de încălţăminte care „va restabili echilibrul frumoaselor care şi-au pierdut graţia, de cînd privesc lumea de pe înălţimea tălpilor ortopedice".

## MIGRENE VĂRATICE

Răzbind prin penuria sentimentală, de idei şi multe alte penurii prin care trece omenirea, o scînteie a strălucit, totuşi, pe cerul luminat de soare sau întunecat de nori. Au aprins-o acei modişti care au spus şi au argumentat că moda renaşterii şi a timpului imediat următor este cea care va domni peste primăvară, vară, toamnă şi iarnă. Asta ar însemna : catifele, dantele, mîneci bufante strînse pe cot, tot soiul de ilice purtate peste bluze subţiri, atît de femei, cît şi de bărbaţi, cu specificarea că, la femei, bluzele sunt foarte decoltate ; ar mai însemna fuste lungi, încreţite şi pălăriile cu pană ale cavalerilor demult plecaţi de pe planetă.





Pentru a avea imaginea exactă a modei propuse, trebuie revăzute tablourile renascentiştilor şi postrenascentiştilor din toate zonele Europei. Spiritul comercial bine dezvoltat al acestor făcători de veşminte le-a dictat să combine elementele modei incriminate cu rămăşiţele fostei mode hippy. Deci, multe flori...

În această epocă veselă, cînd chiar şi pudicele orientale şi-au ridicat vălurile, mai catolici decît ştim noi cine, reprezentanţii businessului vestimentar lansează din nou lozinca : *nostalgia şi moda*. Se pare că această nostalgie şi-a pus în program să apară în lume şi vestimentaţie, la cîteva luni, o dată. Se mai pare că are prieteni fideli, revistele sunt pline de fotografii care o proslăvesc. Este adevărat, cuplurile pozate joacă golf, ele în fuste cărămizii şi bluze albe, ei în pantaloni bej, cămăşi cu dungi subţiri şi veste maro. Este adevărat, cuplurile se dau în leagăn, ele în fuste albe, sandale albe, bluze verzui, ei în costume de culoarea untului, cu eşarfe mari, feminine, la gît. Şi pentru că aceşti nostalgici se plimbă cu maşina, nu s-a văzut nici un inconvenient în a se crea sandalele doamnelor cu tocuri de 14 centimetri, sfidîndu-se astfel toate indicaţiile şi apelurile medicilor.

Aici, şi pretutindeni pe continentul european, dar şi în California, imperativ la modă este stamba. Pare-se că este materialul cu cele mai multe calităţi, pentru vară. Interesanţi sunt pantalonii-şalvari, din stambă înflorată, amintind că pe lumea asta au fost cîndva nomazi fericiţi... se mută zilele în an şi aduc cu ele parfum de departe...

## REDUTE NICICÎND ABANDONATE

Zic ştiutorii că este o vară romantică şi este o vară sportivă. Cea de a doua definiţie este uşor de ilustrat, probleme ridică doar... vara romantică. Romantice sunt în acest an rochiţele bleu tivite cu galben, cu corsajul făcut din nenumărate şanţuri prin care se trage elastic, rochiţe cu decolteu mare, rotund, stil, cine mai ştie care dintre anii de referinţă din istoria modei, să zicem totuşi stil '50, care descoperă umerii obligatoriu bronzaţi. Romantic mai înseamnă rochie din stambă roşie cu floricele bleu-albe-

galbene, rochie stil furou, cu două bretele subţiri, lungi pînă la pămînt. Şi tot romantică este rochia lungă, un clin negru, un clin negru cu puncte albe, cu un volan precis instalat pe talie şi acelaşi corsaj în genul furou.

Dar romantic la patrat înseamnă să ţii mereu în mînă un coşuleţ rustic din pai împletit, plin cu flori ; şi eventual, în limita posibilităţilor, partenerul să poarte pălărie din acelaşi pai împletit, ca simbol al armoniei cuplului. Romantic mai înseamnă mărgele ca nişte bolovănei roşii pe lanţ auriu, verzi pe lanţ argintiu. Şi superromantic înseamnă înveşmîntare în alb din cap pînă la sandale. Mimica femeilor nu constituie o problemă, ele sunt practiciene din veacuri, ea, mimica, trebuie să sugereze cîte ceva despre visare, duioşie, supunere...

Mai dificilă este problema romanticului la bărbaţi, şi asta pentru că figura îi trădează. Dar să trecem...

...la munte, saboţi şi ciorapi trei-sferturi, basmale de florăreasă, veste fanteziste şi din nou nelipsitele coşuleţe din paie apar, puhoaie. Ei se vor înarma cu bastoane şi vor purta, dacă picioarele corespund normelor estetice nescrise, dar ştiute, pantaloni golf şi ciorapi coloraţi mătăsoşi. A sufla puful păpădiilor este jocul preferat în aer liber al tinerilor, dar şi al celor care mai simt încă impulsurile vîrstelor fragede.

Revenind pe ţărmuri de mare, într-o peninsulă a continentului nostru a fost prezentată femeia înveşmîntată în alge. Alge adevărate. Se pare că ideea a plăcut modiştilor şi se pare că au pornit să confecţioneze mulţime de lucruşoare din fîşii de mătase, voal şi alte materiale subţiri care să imite aceste primitive forme ale materiei printre care se plimbau zei şi zeiţe ce au ieşit cîndva din spume... doamne, trecute vieţi de zei şi de...

## RUGURI DE CULOAREA STELELOR

S-a consumat şi *episodul 22* dintre Liz T. şi Richard B. Ea s-a operat, întreaga lui fiinţă s-a convulsionat dureros la aflarea veştii şi a zburat la patul iubitei ex-soţii. Acum totul este roz şi este bine, Lizei i s-a înmînat ca stimulent pentru o grabnică însănătoşire, un somptuos colier de





diamante. Cu toate cele scrise şi întîmplate, nimeni nu va crede că boala e o afacere rentabilă.

Rentabilă este însă o nouă colecţie pentru bărbaţi, apărută undeva în lume. Pe linia din ce în ce mai sinuoasă a trupurilor mascule, căci s-a recunoscut tendinţa de feminizare a formei lor pămîntene, şi-au plimbat privirile noul val de esteţi. Raţionamentul lor ultim s-a tradus în cuvinte, cuvintele în fapte şi au apărut veşminte sexy pentru domni şi domnişori. Este o colecţie luxoasă în care se găsesc veste din crep negru bordate cu strass-uri, seturi de batiste fine, fine, veştminte pentru noapte asemănătoare *baby-doll*-ului, compus din chiloţei şi cămăşuţă încărcate cu dantelării în culori pastel, pantaloni mulaţi şi ajuraţi, neîndrăznind să mai amintim că le-a fost destinată şi o grămadă de bijuterii pentru degete, braţe, şi... urechi. Trăi-vom pentru a consemna cît sunt de curajoşi şi asta, pentru că sexul frumos cedează totul, dar nu bijuterica. Deci războiul se poate oricînd declanşa...

Spectacolul acestui an, cu salturi mortale, cu dresuri reuşite sau nu, cu feciorelnica intenţie de relungire a fustelor, cu negru dominant, cu o modă ce vrea să invoce şi „belle epoque", să prefigureze şi ceva ce încă nu s-a inventat, se pare că va pleca în curînd să distreze o altă planetă tot atît de răbdătoare şi cumsecade ca pămîntul.

Şi toate artificiile care vor arde pentru cinstirea orei albe, ora de început, vor face un rug de culoarea stelelor... şi poate, cîntăreţul negru cu voce bolnavă de toate iubirile din univers va răspîndi în eter cuvîntul acela căruia nimeni nu-i cunoaşte dimensiunile, *esperanza*, cuvînt cîntat pe o melodie liniştită şi tristă, de neuitat...

## GOARNE LIRICE

Bazarul cu noutăţi al modei nu vrea să-şi dezvăluie tainele pe care noi încă nu le bănuim.

Suntem intoxicaţi, în schimb, cu mulţime de contrafaceri, dintre care cele mai invadatoare par a fi nenumăratele feţe şi faţete pe care le capătă *blue-jeans*-ii, în prescurtarea franceză „le jean."

Există în acest sens o frenezie colectivă de a-i împăuna, colora, picta cu tot felul de figuri, păsări, stele şi flori, de a-i găuri, pentru ca, peste gaură să fie brodată cine ştie ce dihanie, de a-i tăvăli şi jerpeli pentru a le da aspect cît mai vetust. Şi toate aceste acţiuni se exercită şi asupra pantalonului tradiţional, şi asupra hăinuţei-bluzon.

Se zice chiar că „le jean" a devenit o adevărată operă de artă. Poţi crede această afirmaţie dacă-ţi aminteşti obiecte care poartă acest titlu.

Dar moda noastră nu este cea pe care o visăm, ci aceea pe care ne-o putem permite. Materialul flauşat, numit prosop, se găseşte pe toate drumurile. Lui i se conferă nenumărate calităţi, şi asta nu este o noutate. Se spune despre el că este confortabil, că este răcoros, că se pot confecţiona din el papuci, sacoşe de plaje, costume, rochii şi halate.

Mai nou s-a descoperit — şi fotografiile argumentează — că din acest material se pot face şi veştminte elegante, pentru mare. Condiţiile sunt cîteva : să fie uni, de preferinţă alb sau negru, să fie mai finuţ, ceea ce în magazinele noastre nu-i, şi să se imite la confecţionare modele care să vizeze stilul vamp. Unul dintre aceste modele este furoul decoltat, lung, cu bretele subţiri. Se poartă cu bijuterii din argint sau aramă, bijuterii copiate după cele ale oamenilor nisipurilor.

Neliniştitoare este povara din ochii bărbaţilor. Ea se datorează, poate, faptului că de moda lor nu se prea îngrijeşte nimeni. Zvonuri secrete sunt, şi demască faptul că bărbaţii vor să fie din ce în ce mai eleganţi, mai lejer îmbrăcaţi, cu rafinamente vestimentare ce amintesc epoca romantică... acea epocă în care femeile plîngeau odată cu ploaia.

## RÎD MOTĂNEII DIN LUNĂ

S-au încercat nenumărate soluţii care ar putea să rezolve problemele de primă şi maximă importanţă : funcţionalitate şi feminitate ; păstrarea caracterului masculin al veşmintelor, dar şi folosirea materialelor moi, uşoare, mulante, fine, pentru ei. Cămăşile din voal purtate de „domni" nu mai consternează pe nimeni. În privinţa celor-





lalte materiale cu caracterele specificate, întrebarea „ce model se va confecţiona din ele" nu se poate pune. Şi asta pentru că aceste materiale nu există niciunde.

Prin secole, de la *Garcilaso de la Vega «EL INCA», bărbat de vază,* cel care *a murit fără prihană,* după cum spune lespedea mormîntului său, aflăm : „...Indienii n-au avut nici croitori, nici ciubotari. Cîte din lucrurile noastre lor nu le-au trebuit, de vreme ce au trăit fără ele ! Femeile se îngrijeau de veşmintele celor din casă, iar bărbaţii de încălţări căci, după cum am mai spus, la vîrsta bărbăţiei trebuiau să ştie a le face : pînă şi cei din neamul Inca, ori *curacas,* şi bogătaşii care aveau slujitori să le facă încălţămintea nu se dădeau în lături să lucreze din cînd în cînd cîte o pereche de încălţări sau vreun fel de arme...".

Unul dintre veşmintele vedetă ale sezonului este poncho-ul. Este din mătase, din dantelă, din voal sau din jerse subţire. Este scurt pînă la talie sau lung pînă aproape de gleznă. Cînd este din material uni are broderii fine pe margini. Dar cele mai frumoase sunt *poncho*-urile albe, din voal de lînă chinezească (materialul se găseşte prin urbe), care se mulează sau flutură la cea mai mică adiere de vînt.

O altă invenţie, mai veche, dar re-actualizată, este colajul materialelor cu dungi. Aici combinaţiile sunt infinite. Se începe cu pălăriuţa şi se ajunge la pantofi, mai precis la sandale care au talpa tot cu dungi colorate. De invazia dungilor nu este scutită nici moda cavalerilor mai tineri sau mai încercaţi, cu singura deosebire că paleta lor este bej-maro-gri. De atîta amestecătură de dungi se amuză chiar şi motăneii din lună... cu un ochi la pisicile de pe pămînt, cu altul citind pravile luneşti.

## ŞTIUTE DE LA BĂTRÎNI

*Secolul mărgăritarelor* este numit veacul şaisprezece în cartea celor *cinci secole de istorie costumară românească,* a lui Al. Alexianu. Este „...veacul desfătat al hainelor de aur şi al mărgăritarelor azvîrlite cu pumnul plin pe gulerele straielor şi cămăşilor boiereşti, încrustate pe nasturii auriţi ai veşmintelor, pe ace şi pe tichii, cusute pe şorţuri şi agrafate în pieptare, prinse în paftalele cingătorilor

şi pe galoanele rochiilor, la manşete şi pe fleurianele diademelor domneşti, spînzurînd în lănţujele de aur şi bătute pe surguciuri de diamante... Pretutindeni, numai mărgăritare, chiar şi pe cioltarele cailor..." ; acela a fost veacul mărgăritarelor, dar fascinaţia lor o simt şi cei din veacul de acum.

Ele, mărgăritarele, au devenit unul dintre obiectele de podoabă cele mai preţuite de femeile care se îmbracă în materiale uşoare şi fine. Iar unul dintre materialele uşoare şi fine din care se confecţionează nenumărate obiecte vestimentare, a căror vogă a depăşit de mult graniţele ţării, este pînza topită. Modele noi de ii au fost puse în vînzare la magazinele de artizanat. Printre ele, modele actualizate, prin încrustaţiile de dantele lucrate de mînă, în lungul mînecii, la decolteu sau pe piept. Pînza topită albă sau în culoarea pielii, bleu, gălbuie, aurie, brodată cu florile stilizate ale folclorului sunt mîndria magazinelor de artizanat.

Şi pentru a completa valoroasa colecţie inspirată din veşmintele tradiţionale, au fost create pelerine din aba, pelerine atît de mult purtate în toamne şi ierni, împodobite cu broderii din lînă în culorile rafinate şi dense ale paletei populare. Pelerinele iernii sunt îmblănite cu miel alb, asemeni scurteicilor jupîniţelor de altădată.

Dar şirul celor ştiute din bătrîni, folositoare nouă, se desfăşoară încă, asemeni... firului *Ariadnei*.

## CULORI ŞI CIUCURI

Din cartea „Mode şi veşminte din trecut" aflăm totul despre „evoluţia îmbrăcămintei noastre de-a lungul a cinci veacuri, de la anul 1350 pînă la anul 1850, învederînd trecutul de fast şi strălucire al acestui popor purtător de civilizaţie la porţile Orientului. Prin paginile ei defilează voievozi în hlamide de purpură, boieri în mîndre şube de postav şi pălării îmblănite, jupînese cu năframe de fir şi horbotă, beizadele cu peruci pudrate, coconiţe cu giuvaeruri şi deocheate sulimanuri. Lefegii, neguţători, ţărani şi mari feudali, ciohodari, eterişti şi palicari, oameni, slujbe, ranguri, sărăcie şi eleganţă, secole de austeritate, de decădere, de aservire sau de eliberare oglindesc într-o haină trecătoare, într-o modă vremelnică istoria unui popor, a unei ţări, a unui trecut...".

Într-adevăr, vremelnică modă, căci fastul şi barocul acestei vestimentaţii au dispărut în timpurile duse. Au rămas însă amintiri nu se ştie cum transmise pînă la noi. Voga pe care hainele de oaie, purtate dintotdeauna de locuitorii pămîntului, a avut-o pînă departe, pe alte meridiane, se pare că nu a trecut. Dar pentru că moda cere mereu noutate, şoc şi inventivitate, hainele s-au simplificat. S-au confecţionat şi haine din blană de oaie stil şubă ciobănească. Un amănunt : ele pot fi combinate cu alte blănuri prin aplicarea de buzunare, manşete, gulere. Un succes strălucit în rîndul personalului feminin al populaţiilor l-au repurtat hainele trei sferturi sau chiar scurte pînă la talie, confecţionate din aceeaşi materie primă. Mai vor modiştii să readucă în actualitate broboadele lungi pînă la glezne, purtate în ani de demult de numeroase dintre femeile Europei. Vor şi reuşesc pentru că asemenea broboade, în paletă rafinată, cu ciucuri lungi sunt purtate acum cu graţie şi gingăşie. Mai au ei, modiştii, şi idei ce se vor pierde în vînt, dar zise odată cineva „cine nu are o doză de gîndire utopică *nu gîndeşte de loc*".

## IMPRESIONAŢI ŞI ÎNŞIRETAŢI

Veşti care vizează viitorul : colecţia de confecţii pentru primăvară şi vară şi-a făcut apariţia în multe părţi. Noi aşteptăm încă mult promisele cizme, paltoane, pulovere, tweeduri şi altele, în modele fascinante. Se zice că răbdarea este o probă a înţelepciunii. De altfel şi pe francezi îi bîntuie gîndul bun sau cel puţin aşa pretind comentatorii care afirmă că *în modă se revine la înţelepciune*. Asta ar însemna tonuri pastel, imprimeuri înflorate şi fibre naturale : bumbac pentru dimineaţa, mătase naturală pentru după-amiaza şi seara. O constantă a tuturor colecţiilor o constituie fusta plisată şi ansamblul marinar... de cîţiva buni ani, dungatul costum al marinarilor este, se vede bine, o ţintă precisă.

Pentru că tot a fost centenarul impresionismului, Pierre Balmain nu a ezitat să-i aducă un omagiu. Moda lui face talia fină, corsajul este bluzat, fustele au volane și crețuri, multe modele sunt inspirate de rochiile femeilor pictate de aceia cu numele de mai sus. La Dior predomină imprimeurile în carouri bi- sau tricolore. Michel G. a răvășit sufletele femeilor cu ale sale rochii suple și cu gulere Claudine, cu „deux-pieces"-urile din voal. Despre el se spune că posedă subtila artă de a sofistica chiar și cotidianul.

Și pentru ca plictisul și monotonia să nu-și întindă aripa neagră asupra pămîntului, apărut-au pe lume rochiile huse. Sunt descendente directe din mult purtata rochie sac, adică atîrnă la fel oricum le-ai pune, cu singura deosebire că sunt foarte largi, și mai sunt și lungi, și mai au și volane, ceea ce înseamnă că se exclude, în mod obiectiv, problema economiei de material. Și au mai apărut un soi de pantaloni bufanți care au provocat exclamațiile și ovațiile acelora cu voci de bas, bariton și tenor, pantaloni care se poartă cu cizme trei sferturi închise pe sistem femeiesc, cu șiret împletit printre bumbi metalici... e totuși încă bine, va fi o iarnă veselă.

## LICORI ȘI-UN PARFUM DE DEPARTE...

Modelele acelea numite „grădinar-țăran-agricultor-pompier-garajist-coșar sau parașutist" au plecat umilite capul pentru a face loc unei obrăznicături pistruiate de naționalitate britanică pe numele ei mic „moda măscărici". Acest măscărici este de fapt o dihăniuță inventată după chipul și asemănarea omului și, nu se știe cum, născută din polenul și din licorile fermecate ale plantelor. Se îmbracă în haine bizare și năstrușnice care au la bază imprimeul-pătrățel. O blondă, și ea britanică, modistă a cărei vogă nu s-a înecat traversînd oceanul și nu a obosit escaladînd munți pentru a atinge Extrem-Orientul, blonda doamnă și-a conspectat amintirile despre acești omuleți fermecători și a început să confecționeze rochii cu mînecă bufantă, cu volan și platcă din dantelă, sau cu mînecă lungă plisată. Toate modelele ei au un accesoriu : șorțulețul cu





buzunar. Pentru domni a readus în actualitate pantalonul trei sferturi, tip vînător, confecționat din velur și purtat numai în combinație cu cămășile albe. Papioane multicolore și ciorapi colorați pentru ei, funde, brățări subțiri și pantofi gen Alice cea înminunată pentru ele. Toate, haine confecționate din materialul cu imprimeu-pătrățel. Succesul colecției a întrecut cu mult prevederile, au fost văzute doamne de peste 80 de ani abordînd cu un zîmbet candid moda măscărici.

Cruzimea lor, a modiștilor geniali constă în faptul că lansează o idee, declanșează dorinți pătimașe, dar abandonează prematur în fața obstacolelor. Unul dintre acești geniali spune că vor fi atîtea pălării albe pe coaja gravată cu munți, cu ape, cu prăpăstii și cu un Olimp, a pămîntului, vor fi atîtea pălării albe că înșiși albatroșii se vor ascunde înspăimîntați dincolo de nori.

Ele nu sunt bunul sezonului estival, au fost prezentate modele pentru toate cele patru anotimpuri : pălării din „organdi" susținute printr-un schelet fin și metalic, pălării din dantele, din stofe fine și jerse, împletite din angora sau confecționate din pene și blănuri. Cu boruri mari, mari, amintind pălării ale nobilelor din filme vechi rusești, cu boruri mici și calotă rotundă sau modele extravagante — cu cîteva rînduri de boruri cloșate. Toate albe și strălucitoare.

Învelite în nisipurile înnobilate de spuma întinderilor de ape, femeile pămîntului visează sau gîndesc că lumea se va înviora atunci cînd se va îneca totul într-o dragoste multă, mare și albă. Ca o primejdie.

## PÎNZĂ CA SPUMA MĂRILOR

Dacă moda iilor va trece, este sigur că ceva a fost preluat și speculat pentru o modă viitoare, care se bazează pe modele în exclusivitate clasice.

Ceea ce a fost preluat este materialul, pînza diafană a iilor care se fabrică acum pe scară industrială.

Nu se poate spune că există identitate între pînza topită a meșterilor autohtoni și cea fabricată pentru marele consum. Dar seamănă. Și din această pînză topită care seamănă cu cea originală se realizează cămăși bărbătești

cu guler ascuţit, bluze pentru femei, cu mînecă lungă sau scurtă, rochii de seară stil Hollywood sau rochii drepte cu decolteu rotund, lungi pînă la pămînt ; rochii de stradă cu broderii discrete în culoarea pînzei, deci în culoarea albă. Pentru că cea mai căutată este pînza albă, dar frumoase sunt şi cele în nuanţe pastel, predominante fiind derivatele din kaki şi bleu. Pentru rochiile de seară, dar şi pentru cămăşile bărbăteşti pretenţioase, se întrebuinţează pînza topită neagră.

Colecţiile de toamnă prevestesc o invazie de fuste, veste, pardesiuri, pantaloni şi sacouri... tricotate. Culorile toamnei : bej, auriu, roşu veneţian, brun, verde oliv.

Dungile în diverse culori, orizontale, dar mai ales în diagonală, armonios combinate prin culoare, dungi de diferite grosimi, extrem de subţire, pînă la dungi late de 20 de centimetri, constituie un motiv al diversităţii în monotonia atîtor dungi şi dunguliţe.

Se presupune că tricotajele manuale vor fi căutate şi preţuite.

Dar zvonurile toamnei acum încep să se desluşească...

## ÎMBLÎNZEASCĂ-SE SOARELE

Este oare o toamnă timpurie, sau doar o nouă farsă, între multe altele, pe care binevoitoarea natură perseverează în a le distribui globului terestru ? Precocitatea acestei toamne, ca toate precocităţile, se plăteşte însă prin nemăsurabila inventivitate a oamenilor.

Aceasta este probabil cauza ascunsă care a determinat ca primele parăzi ale modei de toamnă să fie compuse din modele şi caraghioase şi drăguţe, şi romantice şi „folkiste," amestec al stilului sportiv cu cel sofisficat, în tot cazul, modele care-ţi aduc în ochi lacrimi şi-ţi amintesc de strămoşi care umblau astfel îmbrăcaţi. Acest impas cu gustul amar-dulce cursei decadenţei, această împotmolire în moda anilor '30 se pare că nu a fost un simplu capriciu sau accident, ea durînd de cîţiva ani buni şi promiţînd să meargă spre un nu ştim care înainte. Un modist celebru spunea nu demult unui gazetar care-l încolţise cu între-





bări dure, îi spunea că aşteaptă apariţia unor imprevizibili adolescenţi, care vor dori să se îmbrace frumos, care vor admira trecutul, dar vor privi mereu în viitor... renunţînd astfel la statutul de maimuţe fără nume, imitatori ai domnilor cu lavalieră şi ai doamnelor ce nu se despărţeau de umbrela cu volănaşe. A urmat o dispută între gazetar şi creator, în care primul susţinea că publicul, deci cumpărătorul, trebuie educat, cel de al doilea afirma că sondaje efectuate cu aparataj ultramodern au dus la concluzia, plauzibilă de altfel, că gusturile publicului nu pot fi schimbate cu argumente şi cu teorii despre mode şi veşminte.

Pe scară internaţională s-a semnalat apariţia machiajului la... bărbaţi. Descendenţii domnului ce şi-a cedat o coastă nu vor să lase nimic neconsumat : borcănaşele şi cutiuţele şi prafurile colorate şi pensuliţele pentru fardat, recuzită în exclusivitate a femeilor, pînă acum, riscă să devină un bun pentru ambele sexe. Se zice, şi fotografiile confirmă, că machiajul domnilor păstrează o notă de decenţă — dacă se mai poate vorbi aici de această controversată problemă — el, machiajul, rezumîndu-se la conturarea ochilor în culori pastel, la urme de pudră pe nas şi pe obraji, la roz-pal pe buze şi pleoape umbrite cu brun. Deocamdată atît, dar spectacolul abia a început... femeile terrei trecut-au ele prin multe şi poeţii spun că aceste păsări libere şi triste, cu chip de om, au ştiut dintotdeauna să-i înnobileze pe machiaţi sau nemaichiaţi... cu virtuţi pe care numai ele le ştiu.

## NEGUŢĂTORII DE PARFUMURI

Din nou despre „le jean" : zece milioane vînduţi anul acesta în Franţa sub formă de simpli pantaloni, de fuste, de veste lungi sau scurte, de taioare combinate cu piele, rochii cu buzunare mari aplicate, sub formă de bluzoane. Se pare că aceşti terorizanţi blue-jeans-i au fost născuţi într-o zodie bună. Versiunea franceză a costumului, cu guler rotund, închis pînă la gît, costum venit din Extrem-Orient, care beneficiază de o culoare strălucitoare, bleul

chinezesc, a fost sofisticat, înbutonat, iar actualmente se poartă numai cu mănuși din piele galbenă.

Depășind problema universală a blue-jeans-ilor, să ne întoarcem la cea de a doua problemă principală care se numește : capetele contemporanilor noștri. Mai precis, părul lor. Toată lumea a observat că pletele fîlfîitoare au dispărut... Frizeri renumiți susțin că se poartă părul scurt sau semi-lung. Și mai spun că un permanent lejer mulțumește toate tendințele în ale coafurii. Se recomandă și bărbaților, după opinia acelorași frizeri. Vor fi deci buclițe gingașe care vor împodobi frunțile oamenilor veseli sau ale femeilor frînte de neștiute supărări, căci nenumăratele „dalide" au întotdeauna probleme dure, care încep cu găsirea unui furou măsură mică, a unei perechi de sandale, eventual uni, deci nu bălțate, și multe alte măruntișuri care, pare-se, în această zonă a pămîntului nu vor să-și găsească rezolvarea.

Am ascultat povestea unui prezicător care spunea că în apropiata toamnă se vor purta rochii din jerseuri subțiri imprimate cu stele și cu capete de zei. A asculta înseamnă a te supune, se scrie în cartea multelor înțelepciuni, dar pentru a te supune trebuie să dispui, în acest caz, de materia primă.

Este încă sezon marin, chiar dacă pomi făloși își scutură frunze uscate prevestind o toamnă încărcată de miresme și parfumuri mincinoase... lîngă ape, femeile adorm mlădiindu-se pe formele unduitoare ale statuilor din marmură albă, cugetînd la timpurile cînd semene ale lor aveau curajul să se îmbăieze în lapte de măgăriță sau chiar în sucuri de portocale parfumate.

## TATUAJE ȘI STELE

Blănurile și-au făcut apariția în arena modei. Aflăm că niciodată nu au fost așa luxoase, prin lux înțelegîndu-se chiar două veste din vizon purtate una peste alta. Nu ni se pare o noutate zguduitoare, vestă din blăniță de vizon sub vestă din blană de oaie, am văzut și pe aceste meleaguri.





Se mai propun mantouri reversibile din vizon bej și din vizon maro pentru zi și după-amiază, și din alb-gri, pentru seară.

Moda sportivă se bazează tot pe materia primă — vizon, în toate nuanțele de gri. Se atrage atenția ca modelele blănurilor respective țin cont de faptul că fustele iernii vor fi lungi și largi. Și se mai spune că a purta un impermeabil maro, transparent, peste haina luxoasă, nu este un semn de necugetare. În treacăt se mai pomenește despre vestele din astrahan alb cu incrustații de piele verde sau roz-pal, despre mantouri din castor sau din alte dihănii cu renume mondial.

Nu este timpul să ne punem legitima întrebare : de unde atîta vizon pe lume ?... tot vom rămîne fără răspuns și asta pentru că, la mare, și-au făcut apariția tatuați și tatuate.

Este o glumă a soarelui, deci nu o molimă periculoasă. Se procedează astfel : se taie din hîrtie, carton sau pînză o formă oarecare, fie ea floare, trifoi, ori silueta lui Mark — înnotătorul cu medalii șapte. Și se lipește pe o parte bine delimitată a trupului de om sau de femeie. Bineînțeles, operația se va repeta zilnic și locul incriminat va rămîne, cu siguranță, alb. Numele oficial al operației mai sus descrise este „tatuaj solar" și se poate executa concomitent cu forme divers decupate și pe mai multe părți ale corpului.

Desigur stelele vor privi cu mirare petele albe pe trupuri de pămîntean, dar nu-și vor întrerupe... susurul misterios, ce poate fi chiar mesaj extrauman sau simplă incitare la surîs și poezie.

## MÎNCĂTOAREA DE MĂRGELE...

...a devastat toate bazarele lumii și s-a oprit obosită la malul unui lac de munte. Ea e o frumoasă femeie al cărei nume este construit numai din consoane. Bizara poreclă corespunde întrucîtva adevărului, ea este o ființă ornamentată în permanență cu nenumărate șiruri de mărgele. Dar, unul dintre ele este important, cel ținut în mînă,

şirag făcut din boabe de cafea, din care cît e ziua de lungă ciuguleşte boabă după boabă.

Este un personaj-vedetă pentru că deţine patentul invenţiei prin care rochii lungi şi largi se pot transforma în pantaloni şi invers.

Acum de pe malul acelui lac de munte dirijează şi comandă afacerile caselor de modă pe care le deţine.

Deoarece a constatat că afacerile-i ar putea să-i meargă şi prost, a convocat armata de cercetători, sociologi, desenatori, prognosticieni — care formează suita ei permanentă — pentru consultări. De la ei a aflat că întreaga populaţie a pămîntului, fie că se îmbracă la case de modă sau nu prea se îmbracă, trece printr-o pasă lirică.

În urma acestei constatări a concluzionat că rozul, cald şi sidefiu este culoarea ce va optimiza toate gîndurile triste. Şi, pentru că businessul ei tentacular cuprinde şi agenţii care decorează interioarele concetăţenilor, a decretat rozul culoarea cea mai bună pentru pereţi, mochete, mobile, perdele.

Tot roz sunt şi rochiile de seară confecţionate din bucăţele de metal flexibil alternate cu plăcuţe din plexiglas, puse în vînzare în oraşe maritime din Spania, Franţa şi Italia. Şi nu numai rochiile, dar şi cîteva modele de costume de baie sunt confecţionate din aceste materiale.

Ce dură e înfăţişarea acelora care s-au aventurat să le poarte şi ce ciudat cîntă briza mării printre încrengăturile metalice ale veşmintelor acestor sirene ce se plimbă două cîte două sau în grup... nu ai putea afirma că nu îţi plac, nu ai putea spune că nu îţi sugerează o lume ce trăieşte dincolo de zările mistificate de culoarea cerului de zi sau de a celui de noapte... ne vor spune muzicieni

## SALAMANDRA FOSFORESCENTĂ

Dacă vagabondezi cu gîndul prin amintiri, afli o casă lungă şi mare, cu acoperiş ce ajunge aproape de pămînt, situată undeva dincolo de cercul spart al munţilor. O casă cu multe uşi, fiecare dintre ele ducînd într-o prăvălie micuţă în care găseşti toate minunăţiile pe care ţi le-ai





imaginat sau nu. Una dintre aceste prăvălii este plină cu pălării de pai...

Pălăria de pai este o curiozitate a sezonului pentru că a fost aruncată pe piața modei în cantități impresionante, în o mie și una de variante. Este o modă și frumoasă și necesară, cu ea cochetează acele femei care, măcar o dată în viață, au privit extaziate chipurile șăgalnice, umbrite de boruri largi, chipuri din fotografii bătrîne.

În zilele noastre, pălăria de pai ar fi un obiect desuet și neinteresant, dar pentru a-l face și șocant și de neînlocuit, oameni de acțiune s-au străduit să-i aducă îmbunătățiri.

Salamandra fosforescentă se pare că nu există. Știm cu toții că ea, salamandra, este acea dihanie din neam de batracieni ce poate traversa flăcările fără să se ardă și se mai știe că pare neagră.

Un senior solidar, modist *en vogue* din însorita Italie, care umple paginile revistelor de modă cu ale sale creații, a declarat că salamandra este *porte-bonheur*-ul anului.

Și a confecționat sute și mii de salamandre pe care le-a prins în pălăriile de pai... se pare că vor pleca din nou femeile frumoase spre lună, de astă dată, cu pălării, cu salamandre și c-un bănuț de argint în buzunarul secret.

## UN OFIȚER CU BUCLĂ BLEU

Maimuța Ping Rodrigo este de gen masculin și îndeplinește funcția de manechin la o casă de mode dintr-o capitală sud-americană. Prezintă și moda feminină pentru că are un mers tărăgănat și grațios, pentru că știe să clipească des și tendențios din genele lui de maimuțoi, gene lungi și false, pentru că are în întreaga atitudine o eleganță naturală pe care, probabil, a învățat-o la cursurile frecventate în junglă sau, cine știe, și autodidacții realizează multe...

În timpul liber, poartă o hăinuță stil husar cu galoane, fireturi și alte elemente semnificative, simbolice sau doar decorative, fapt pentru care i se spune cu respect „Dom-

nul ofițer" ; hăinuța amintește de poze cu străbunici cavaleriști, înfiretați, înzorzonați și împintenați, posesori ai unor impresionante chipiuri...

„Ofițerul" Ping Rodrigo are și el un chipiu. Și nu îl poartă la întîmplare, ci numai peste o perucă bleu. Cei care au avut onoarea să fie în preajma lui acum patru ani cînd și-a pus, pentru prima oară, chipiul pe cap, știu că acesta era împodobit cu o mulțime de inimioare din plastic, multicolore, care au fost preluate de clarvăzători și lansate pe piața modei. Ele au traversat Oceanul, au străbătut continentul și au ajuns chiar mai departe...

Inimioarele din plastic, lemn sau sticlă, colorate în roșu, galben, verde, albastru, alb sau violet, pe care toată suflarea feminină le poartă cu îndîrjire, cîte una, cîte două sau chiar mai multe, par un soi de *publicity-heart*, în favoarea bietelor adevărate inimioare. Dar intimidate de lipsa florilor, a tandreței, a blîndeții cu care cavalerii istoriei le-au învățat, adevăratele inimioare bat cu precauție, convinse că cele de pe haină prinse cu acușor de siguranță sunt doar un înlocuitor, deocamdată ideal.

Dar, să revenim. Despre „ofițerul" Ping Rodrigo și despre casa de mode căreia îi aparține se mai știe ceva și anume, că au fost primii care au început propaganda pentru relansarea în modă a portjartierului, propagandă pe care au preluat-o francezii și i-au făcut intrare în arena modei sub exclamația războinică : „La bataille du porte-jarretelles est engagée". Era și timpul, pentru că, de cînd cu proclamarea pantalonului-rege, nu mai avuseseră loc mutații semnificative în sectorul panty-ciorăpel.

Este cald, din ce în ce mai cald, în curînd femeia și căderea stelelor, marea și delfinii vor popula poveștile nopților toride.

## CERUL A FOST SFIDAT

O teribilă bănuială ne bîntuie gîndurile : subiectul „material", mai precis materialele din care ne confecționăm dorite haine și hăinuțe, este tematică — tabu. În paranteză





și aproape șoptit trebuie spus că moda generațiilor de acum își rezumă calitățile în înseși materialele pe care le folosește. Ele sunt moi, elastice, ușoare, fluide, caracteristice fiind jerseurile subțiri cu imprimeuri fanteziste și subtil regizate. Și pentru că materialele „la modă" lipsesc, cum au lipsit, de altfel, întodeauna, să ne bucurăm că originalitatea va fi caracterul principal al modei autohtone, înțelegînd prin aceasta că în lipsa materialelor nu se vor putea realiza nici modelele sezonului. Să fim mîndri deci, vom avea o modă românească, neconfundabilă și neadaptabilă în nici o parte a globului. Notă discordantă vor face probabil confecțiile realizate cu materiale străine. Și pentru că invidia este un sentiment rar întîlnit în această parte a lumii, ne vom uita doar, cu ochi mari și triști, la poze colorate, cu fete și băieți, bărbați și femei, care zîmbesc și se răsfață mulțumiți de veșmintele lor comode și ușoare.

Aceasta este o problemă ; a doua își găsește materializarea și dramatica desfășurare în țara cu malurile scăldate de o mare albastră și perfidă, Mediterana cea dintotdeauna cîntată.

Personalități însemnate de destin, deci obligate să rezolve problemele colectivității, își muncesc sufletul și inteligența pentru a afla calea prin care podoaba capilară a bărbaților să exercite asupra lumii moderne, acel mult dorit, irezistibil farmec. Ceata modiștilor este împărțită în două tabere mari cu subdiviziuni nesemnificative. Prima propune peruca, realizată după aceleași principii ca și cele destinate doamnelor, dar cu o mare calitate ce nu admite comentarii : culoarea ei să fie oricare, dar numai cea a părului natural, nu. A doua tabără, temperații, vor lungimea părului de un centimetru, lungime egală pe toată suprafața capului și el, părul, vopsit în benzi multicolore, puncte și linii, adevărate galaxii în care se poate citi viitorul.

Această ultimă sugestie a fost primită cu înțelegere, simpatie și cîteva sute de capete, horoscoape umblătoare, suportă cu stoicism privirile pironite și cercetătoare a celor care se străduiesc să înțeleagă ce le va aduce viitorul.

## CINEVA CÎNTĂ

Am observat evenimentul şi zîmbit-am fericiţi. S-au tras perdele gri-albastre peste vitrinele magazinelor. Curioşi, dacă ne uităm, descoperim personajele numite „decoratori" care fac să apară printre obiectele obişnuite, intruşi cu alură strălucitoare. Steluţe, globuri, crengi de brad, lumini galbene sau roşii, litere care, adunate una lîngă alta, dezvăluie taina : LUNA CADOURILOR. Depăşim repede momentul încrederii, aşteptînd să vedem ce ne va oferi.

Un alt eveniment... Îl prevedeam cu toţii. Şi ne-am trezit astăzi aliaţi pentru că ştiam că noua perioadă a lansărilor va aduce în moda non-stop, acum, cînd bărbaţii curajoşi revin în actualitate, variante ale modei cosmice.

Odată cu pozele viitorilor cosmonauţi sau ca o justificare, creatorii lansează în aceste febrile săptămîni, haine frumoase, fascinante prin culoare şi formă, majoritatea inutilizabile. Spectacolul extra-realist este realizat pe pretextul numit „viitoare călătorii în spaţiu" încercînd să ne sugereze cum vor arăta veşmintele omului nu peste multe zeci de ani ; este o pauză instructivă, cu singura rezervă, să nu dureze mult.

În timpul acesta modeşti dar pretenţioşi pe arena modei, englezii contraatacă. Gîndirea lor spontană le-a oferit soluţii şi ei lansează cea mai simplă modă. Fustă plisată soleil, culoarea vişină putredă, pulover de angora, decoltat rotund şi adînc, bleumarin dacă femeia care se hotărăşte să adopte costumul are ochi asemănători violetelor din primăvară. Pentru cele cu ochi negri, fusta este turcoaz, puloverul mangan. Cordonul este lat, din antilopă şi are mici, mici ţinte de argint. Totul este simplu, fermecător şi feminin...

... se ascunde oare ceva sub masca acestei simplităţi sau creatorul a ştiut că, o femeie, chiar dacă se gîndeşte la un robot, la o maşină electronică sau la omul de fier, chiar dacă merge pe stradă sau priveşte o vitrină cu nimicuri, în gîndul ei, cineva cîntă...





## VÎNĂTORI DE VÎNT ALBASTRU

Promisiuni că se vor găsi sortimente multe, multe şi variate obiecte vestimentare, s-au făcut dintotdeauna. Promisiuni sunt şi acum. Le ascultăm la radio, le citim în presă. Realitatea magazinelor nu le confirmă însă.

S-a spus şi s-a răspuns că moda actuală înseamnă, în primul rînd, material. Şi pentru că anotimpul aurului roşu începe să îmbrăţişeze cu mîngîierea-i răcoroasă şi vegetaţie şi oameni, materialul în cauză trebuie să fie călduros, uşor, moale, mulant. Nu este un material pe care minţi ilustre trebuie să-l inventeze acum, el există în toate colţurile pămîntului, se sfieşte însă să-şi facă apariţia în magazinele noastre. Numele lui este jerseu şi sună aproape la fel în toate limbile de circulaţie. Surogatul de jerse care s-a pus în vînzare poate folosi cel mult la fabricarea de acoperitoare pentru roboţi, dar nu pentru veşmintele oamenilor născuţi din om. Şi asta, pentru că are prea multe calităţi comune cu ale cartonului sau muşamalei, nemaivorbind de culorile urîte, de lipsa de inspiraţie a imprimeurilor. Dar cum tema numită SPERANŢA a fost motivul unor şlagăre celebre, nu ne rămîne decît să le fredonăm...

Şi mai este problema încălţărilor noastre, cele de toate zilele. Vara ce stă să treacă a văzut în magazinele de pantofi mai mult de trei sferturi din modele, botine închise, montante, modele pentru toamnă. Cele cîteva modele de sandale mai reuşite au fost cumpărate de norocoşi, au împînzit trotuarele purtate fiind de frumoasele picioare ale bucureştencelor ce se salută din trei în trei călătoare, cu zîmbet galben, albastru, roşu sau alb.

Misterul acestor nereguli, desigur, nu noi, oamenii de rînd, îl vom afla. Ar trebui totuşi ca un zefir bun, cu chip de om, să se îngrijească de soarta celor mulţi.

O ştire de ultimă oră ne informează că un indian din Calcutta este pe cale să stabilească un nou record mondial... omul cu unghiile cele mai lungi. Se dau cifre, şi anume : unghiile de la mîna stîngă a ambiţiosului totalizează 138,75 cm. Recordul precedent a fost deţinut de un alt indian şi era de 131,25 cm. Cu siguranţă că acest om, care a văzut probabil Oceanul Indian şi gîndurile i-au ră-

mas undeva pe ape, știe că la modă sunt unghiile date o dată cu lacul sau pasta obișnuită, în culoarea preferată de fiecare ; apoi se lipesc pe unghii abțibilduri care înfățișează inimi, flori, păsări exotice și steaguri...

Sunt multe descendentele Evei care gîndesc ce se poate realiza pe și cu aceste unghii... căci nu zadarnci condeieri și oameni cu fler le-au asemuit felinelor.

## PATRU ZÎMBITORI ȘI UN MANECHIN ARMAT

„Isteria vestimentară" a ultimelor perioade a fost un subiect consumator de cerneală, imaginație și nervi. S-a mai vorbit de necesitatea definirii clare a „siluetei moderne", s-au inventat nenumărate șabloane și șlagăre pentru susținerea ideilor. Pînă aici nimic neplăcut sau periculos, cu cît mai multe idei în circulație nestingherită de formele de relief cu atît mai bine, fie că este vorba de moda unisex, în care rege este pantalonul, sau de cea cu mantale, cizme și epoleți. Totuși, mică și tulburătoare prin modestia ei, dorința evelor de a-și afirma feminitatea, se mlădiază docil pe cele impuse de cunoscători și doctrinarzi.

Obosiți sau resemnați, italienii propun pentru sezoanele reci ce vor veni, modele concepute prin prisma educației lor clasice, dar sofisticate cu neașteptată duioșie și simțire față de ceea ce pe vremuri bunicii numeau : delicatețea, fragilitatea, linia unduitoare a siluetelor și argumentele erotice ale făpturii feminine.

Culorile italienilor sunt nuanțe ale nisipurilor și grîului strălucitor. Pantofii montanți au dispărut, locul lor a fost luat de pantoful-sanda cu toc înalt, foarte înalt și în culori uni.

Dintre cei patru mari modiști francezi care zîmbesc necontenit soarelui, cel mai inspirat pare să fi fost Angelo Tarlazzi ale cărui idei au fost puse în slujba colecției Jean Patou. El propune veste largi și confortabile, în culori vii, bordate cu blană și purtate peste fuste plisate. Pentru seară, aceiași Tarlazzi — Patou propun varianta vestă





bordată cu blană de maimuță și cu încrustații de vinyl, iar fusta cu fir argintiu, toată combinația neagră.

Moda contrabandist, trebuie să recunoască oricare răuvoitor, este o noutate.

În ea se găsesc pălării mari, negre, eșarfe în culori exotice înfășurate în jurul gîtului, cu extremitățile lăsate generos pradă vîntului. Manechine armate cu pistoale, flinte sau pușcoace cizelate și împodobite cu pietre strălucitoare au prezentat publicului înfricoșat acest ultim hau-hau al modei.

Tot aici s-a aflat și verdictul oracolului pentru prima lună a toamnei. El spune că piatra lunii septembrie este smaraldul pentru ambițioase, opalul pentru neliniștite, topazul pentru visătoare.

Împărțirea în numai trei categorii a preanuanțatului temperament feminin poate fi socotită jignitoare, dar oracolul trebuie iertat. El rezolvă acum problema celor cinci centimetri în plus sau în minus ai fustei și pare că nu se va lăsa influențat de semnalul acelui alarmist care cînta : „cinci centimetru în plus, zece ani în plus".

## MODA GLACE-URS POLAR

Paco Rabanne inventează feeria. Imaginația l-a condus în țara vînturilor și tundrelor, a caselor din bîrne afumate, în care masive cămine rustice sunt sanctuar al răzvrătitelor focuri, în țara iurtelor și a nesfîrșitelor întinderi albe.

Vrăjiți de îmbrăcămintea oamenilor gheții, am așteptat cu răbdare inițiatul care să le răstălmăcească „moda".

Cu flerul său binecunoscut și mult apreciat, Paco Rabanne propune moda urs polar sau eschimos. Cu o dedicație : pentru omul activ. Adeptul modei în cauză este o apariție ce încălzește cele mai înghețate priviri : haină lungă din blană albă, capișon din blană albă, mănuși din blană albă, ghete sau cizme din blană albă, vestă lungă din blană albă purtată peste costum din lînă albă. Este un tablou și un prototip. Căci moda omului activ este moda elementelor coordonate. Materialele trebuie să alunece unele pe altele, să se muleze, să-și aibă dansul propriu și nestingherit de mișcarea personajului care le poartă. Și

cele două tendințe : îmbrăcămintea groasă dedesubtul unei haine foarte ușoare și îmbrăcăminte flu, subțire, sub haina groasă, călduroasă — își au fiecare accesoriile potrivite. Cele mai „en vogue" sunt „dessous"-urile-pilot de grosimi diferite, din bumbac sau lînă.

Bluzonul din piele, asimetric încheiat și haine ale stilului marinar, dar combinate cu gulere late din blană de lup, cu firul lung și sur, dau indicația că moda vechilor ani va fi mereu preluată și îmbunătățită și că întotdeauna calitățile ei vor deveni defecte.

Dar personajul săptămînii rămîne P. Rabanne. „Urs polar sau eschimos" pare o modă practicabilă în țara oamenilor activi. Se vor auzi voci care vor spune că farmecul cu care băștinașii combină bucățile de blană nu îl mai găsesc în veșmintele străzii. Dar există antecedente : oierii au inventat cojocul minunat din blană de oaie, în o mie și una de variante, cu sau fără mîneci, dovedindu-se a fi una dintre hainele practice.

Zăpadă, vînt, sloganuri.

„Peste mode și timp, OLIMP" ! ! !

## ...UMBRĂ...

Povestea fardurilor a început demult, înaintea misterioasei egiptence Nefertiti. Poate de la o „candidă" primă femeie, ce a sădit în urmașele ei sămînța fără moarte din care s-a născut dorința de a mistifica sau de a sublima, de a da amploare detaliului sau a schimba total înfățișarea.

Povestea fardurilor continuîndu-se, fiecare an aduce alte propuneri, noi tendințe, scopul fiind crearea unei armonii totale. Și dacă moda romantică a cerut un machiaj riscat-pronunțat, actuala modă cere fard discret și marea știință a alegerii detaliului ce trebuie scos în evidență.

Principala atenție se acordă culorii obrazului, gurii și ochilor. Complicațiile aparțin fiecăreia, în măsura în care necesitățile o cer.

Fardurile toamnei luînd locul fardurilor aurii ale verii, culorile se schimbă : fondul de ten are culoarea ocru-roz, poate mai accentuat rozul pe pomeți. Buzele care au avut





tendința de a se subția, apoi de a se rotunji în formă de inimă, își recapătă roșul natural, forma reală a buzelor fiind urmărită și desenată de culoarea ce se degradează spre exterior. Capitolul principal, ochii, se lungesc mult spre tîmple cu ajutorul fardurilor colorate imprecis, de la bej la gri, trecînd prin albastru, verde și violet. Descriind imaginea gestului ușor, al pensulei fine ce mîngîie abia atins pleoapa, poate vom sugera acea culoare ce este mai mult o umbră, și care întărită spre gri, sub arcadă, dă ochiului profunzime și luminozitate. Fără a propune un singur stil de machiaj, semnalăm magnetismul figurilor fardate discret, în care oaze luminoase, ochii, au dreptul la jocuri de umbre și ușoare linii marcante.

Și dacă un zvon ne va aduce buna veste că și femeia altor planete folosește farduri, cu siguranță altele decît ale noastre, dar cu aceeași dotare a femeii de a mîngîia pleoapa cu creioane, genele cu pastă, fața cu pensule fine înmuiate în prafuri diafane, deci, dacă această dotare va fi recunoscută „pe plan cosmic", atunci ...cu zîmbet atotștiutor ne vom lua dreptul să vorbim și despre trucurile masculine.

## VĂZUT-AM UN PĂTRAT ALB...

...răsfoind colecțiile, chintesențe elevate, spun unii, ale ultimelor invenții. Descoperiri într-un domeniu ce a fost parcurs în lung și în lat, construit și reconstruit.

Fiecare pagină, o compoziție închinată toamnei. Principalele elemente : taiorul și mantoul.

Un titlu cu litere mari : „NOUL TAIOR", dar noutatea se lasă greu descoperită. Amintirea ne joacă o farsă : contestatul Courrèges, omul care trecînd peste toate valurile modei și-a transmis obsesia liniilor drepte, a construcției arhitecturale a veșmintelor, contestatul Courrèges zîmbește triumfător.

Și totuși, cu bunăvoința noastră, noutatea există. Pretențioasele, complicatele, foarte elegantele modele ale anului '40 constituie punctul de plecare. Dar croite după legile științifice ale încăpățînatului francez capătă notă tine-

rească, întreţin continuitatea în modă şi parcă... deschid un drum nou.

Concret : celebrul taior al tot atît de celebrei Marlene Dietrich şi-a pierdut liniile curbe chiar şi la umăr. Apoi, încep combinaţiile : o singură culoare de sus pînă jos inclusiv ciorapii. Compoziţie bicoloră, predominant fiind negrul în partea de sus, a doua culoare foarte vie.

Şi un element şoc care apare, nu se ştie de ce, pe mînecă sau pe marginea de jos a fustei, pe pălărie sau pe buzunar, pe ciorap sau legat cu şnur de gît : un mic pătrat alb, pe care ochii rămîn pironiţi cu o încîntată nedumerire. Nu poate fi ignorat, nu este obligatoriu şi... propunerile continuă.

## ARMISTIŢIUL MUZELOR...

Ce poate fi mai fascinant decît să laşi ochiul să cutreiere prin jungla de fotografii a multpreţioaselor reviste de modă, zise de specialitate. Te întîmpină atîta floră şi te întîmpină atîta faună, e de înţeles, pe imprimeurile materialelor, încît, chiar celor dotaţi cu aparate electronice de calcul, le vine greu a spune dacă un cal, găinuşa sau pasărea paradis, dacă o crizantemă sau numai modesta floare de cîmp obţin supremaţia la capitolul vedetă-imprimeu. Şi totuşi, zarurile au trebuit să fie aruncate, din multele imagini pe care pictorii de textile au găsit de cuviinţă să le imprime pe materiale, a fost declarată regină a verii, ea, micuţa floare de cîmp. Dar, pentru a nu fi acuzaţi de lipsă de imaginaţie, creatorii i-au recalculat dimensiunea, din micuţă au făcut-o mică de tot, dimensiunile la care are dreptul să apară în lumea modei nu depăşesc pe cele ale unui bob de mazăre abia născut, deci fraged.

Puzderia de floricele care populează materialele verii împrumută toate culorile ce au fost văzute vreodată de ochi de muritor. Feeria florală nu este o noutate a acestei nou născute veri, noutate este faptul că se vor purta pălării imense, bentiţe de păr şi bentiţe care înconjoară strîns gîtul, sandale cu feţe de pînză şi genţi, toate agrementate cu aceste minuscule apariţii vegetale, transpuse artistic în materiale diverse.





Iată însă că modestele dar graţioasele flori de cîmp nu fac ravagii doar în sufletele sensibile ale femeilor, dintotdeauna deprinse prin însăşi firea lor să suspine şi chiar să lăcrimeze la vederea unor gingaşe apariţii. Ele, neostentativele, au hotărît să invadeze sau doar să acapareze şi vestimentaţia domnilor. Producătorii care au intuit intenţiile lor au lansat pe piaţă, din timp, mulţime de materiale văratice, materiale din care se confecţionează costume, pantaloni, bluzoane şi alte veşminte de domn... Este un joc al florilor, un joc iscat la început de vară şi prezicători avizaţi afirmă că nici orgii ale norilor, nici disperate vînturi nu vor reuşi să stăvilească această sarabandă florală patronată de muze cu suflet duios...

## MAI RĂMÎNE... INVENŢIA

O toamnă lungă ce poate deveni plicticoasă. Modelele sezonului au fost comentate, se aşteaptă moda zăpezilor. Pînă atunci atenţia este acordată unui psiholog, care prin studii aprofundate şi minuţioase cercetări a determinat că femeile vorbesc la coafor mai mult decît în oricare altă parte. Că apa stimulează confidenţele, nu poate fi singura explicaţie. Mai rămîne... coaforul. Fiind în discuţie extremitatea de sus a corpului, amintim machiajul lunii octombrie : sprîncene foarte pensate, buze foarte strălucitoare. Apariţia paletei de machiaj cu 12 nuanţe a determinat şi o concluzie : culoarea pleoapelor trebuie asortată cu cea a rochiei.

În privinţa modei vestimentare discuţiile se învîrtesc în jurul aceleiaşi rochii chemisier. Şi pentru a crea iluzia diversităţii a fost sortată pe specii : „pentru orice oră din zi sau din noapte“, purtată cu vestuţe mici, infantile, primitiv tricotate şi în nici un caz asortate cu rochia. A doua specie numită „captivanta“ are plastron încrustat, tăietură bărbătească, adăugîndu-şi ostentativ papion sau eşarfă. „Optimista“ trebuie tradusă ca foarte lejeră, iar „fermecătoarea“ este neagră, din satin lăcuit sau voal cu puncte mici, albe. Luîndu-ne toate riscurile asupră-ne pronunţăm sentinţa împotriva modestului finet care vrea să

se impună în confecționarea rochiilor de stradă cu mînecă lalea. Preferînd rochiile moi, din angora, cu fir lung, uni sau lucrate în buchete de culori pastel, pastel pentru a reaminti imaginea femeii-păpușă, anunțăm descoperirea unui aparat minune : ordinatorul care tricotează.

Și tot în lumea modei, o apariție tulburătoare : dresul fără nici o cusătură.

Fiicele Evei inventează, inventează... Sau, poate, nu ele.

## CIZME BLEU

Pentru creatori, sezonul de iarnă s-a încheiat. Au conceput modelele, le-au realizat, multe dintre ele decorează peisajul în mișcare al străzii. A început o nouă agitație, mai zgomotoasă, mai frenetică. Se preconizează moda unei alte primăveri și, pentru că noutatea va trebui să apară, calculatoare electronice, armate de oameni lucrează spre a lua pulsul publicului, pentru a ghici ce formă are acel ceva, ceva-ul care va stîrni cu adevărat curiozitatea și va căpăta titlul de noua modă.

În colecțiile de iarnă reperăm modele interesante, modele purtate de femeia ingenuă, cu privire candidă. Renunțînd la ultima nuanță de romantism, candida afișează o eleganță lejeră și modele clasice devenite originale, prin combinații : femeia-manechin înaltă, blondă, scurt tunsă, băiețește, chiar dacă la modă-i încă părul lung, este îmbrăcată în pantalon din piele moale, maro. Mai mult strîns pe picior decît drept și, în nici un caz evazat. Puloverul alb are gulerul înalt, rulat, dar mult depărtat de gît. Farmecul combinației îl dă bluzonul din blană, croit după legile clasice ale acestei îmbrăcăminți, terminat cu o bantă din piele și închis cu cataramă ; a doua femeie-manechin poartă același pantalon din piele maro, pulover în culoarea nisipului, bluzonul este din blană cu fir des și căptușit cu piele. Are gulerul clasic și este încheiat cu fermoar oblic, pornind de la umărul stîng spre coapsa dreaptă. Bluzoanele sunt confecționate din blană sintetică ca și haina verde-iarbă cu mîneci negre, cu cordon din piele bleu,





moale, marcînd elegant talia. Haina este sport, lungimea pînă la genunchi, pantalon jeans, acoperit pînă la genunchi de cizmele bleu...

Așteptăm noutățile, primii fulgi și poezia.

## RECUZITA A MURIT... TRĂIASCĂ RECUZITA

Prognosticienii de lungă durată ai modei, printre ei Dior, Givenchy, Ungaro, Ferand, Courrèges, Patou, Yves Saint-Laurent și revoluționara Mary Quant, lansează sincopat spre ținta precisă, marele consumator, unde șoc traduse în limbajul fluxului modei.

Sfidînd haosul ce domnește în forma, lungimea și culoarea veșmintelor, ploaia meteorică a accesoriilor transfigurează întregul imperiu al modei. Prieten al ochiului modern, accesoriul, reluat, reinventat, stilizat, justificat sau nejustificat, este concretizat prin poșete, centuri, mănuși, pălării, eșarfe, ciorapi, cosmetice, batiste sau bijuterii. Bijutierii, vedete ale miracolelor albe și negre, au reinventat mitul. Și au conceput bijuterii a căror montură să adăpostească bucăți de rocă selenară, cedată la prețuri exorbitante de centrul spațial care le deține. Sau îndrăgostiți de sculptura giacomettiană ei creează bijuterii filiforme, obiecte ce împrumută harul sculptorului. Strădania recuzitei este orientată spre elementele sensibile ale eului, spre satisfacerea gusturilor și simțurilor pretențioase : văzul — culori, tactilul — consistența materialelor, sunetul — foșnete, mirosul — parfumuri și cosmetice. Ele sunt aruncate în lume pentru a crea nonșalanță și bună dispoziție, autoritate și grandoare sau pentru a desena masca onestității și a nevinovăției.

Parfumuri grele de iarnă, rujuri a căror cerere a crescut cu 15%, panglici negre cu perle, multe perle în jurul gîtului ; pentru bărbați, centuri, batiste, țigarete, pipe, ceasuri de buzunar, lănțișoare de argint și căciuli de blană cu fir lung, spicat. Nasturi de metal, catarame și în toată compoziția, neapărat, elemente folclorice orientale.

În invazia accesoriilor, o singură enigmă : cîndva, de mult, în moda anului '25 era... acum se reinventează inelul purtat peste mănușă. Un inel în zig-zag, cu piatră mare, pătrată sau bombată, poate chiar misterioasa piatră selenară.

## DOMNUL-OPTIMIST, MODA — PILULĂ

Scepticismul general își păstrează nota elegantă. Încearcă să stîrnească animație și intervine cu probleme. Deci modă și problematică sau doar probleme. Toți creatorii le au, și sunt înțeleși, căci noutățile se nasc greu, inteligența trebuie stimulată, invenția se cere justificată.

Au fost schimbate manechinele, femeia bine construită și echilibrat proporționată a înlocuit femeia-fir. Scamatoria este acceptată și același model sau unul relativ același, insinuat și mulat pe volume rotunde, dă privirilor altă direcție, altă orientare, alte satisfacții.

Modelele primăverii au fost prezentate de toate colecțiile-cheie : mantouri trei-sferturi și chimonouri, rochii „princesse", taioare cu haină și vestă lungă acoperind șoldurile. În toate colecțiile, FUSTA PLISATĂ descoperă imperativ genunchiul, reamintind perioada fără happy-end a mini-ului.

Moda primăverii nu este, în realitate, ceva nou. Un amestec și o preluare a modelelor din anii trecuți, ea și-a ales doi ghizi care să piloteze zdruncinata navă : rafinamentul și inteligența. Întîlnirea lor guvernează forme și linii, culori sau combinații de culori din care nu lipsesc clasicul, linia-sexy, eleganța-vamp și mult romantism.

Manechinul-clown foarte vopsit (explicit — folosind machiajul scandinav), foarte vesel, este cel care prezintă modelele. Prezintă cu dezinvoltură luînd totul în joacă, pe creatorul care a îmbrăcat-o, pe privitor ; la brațul domnului-optimist, face o mie și una de scamatorii. Manechinul-clown și domnul-optimist au reușit să îmblînzească sentimentele și acceptăm... un model din sute, un cordon dintr-o serie ce curge pe bandă rulantă, o propunere din mii. Ne declarăm satisfăcuți, dînd impresia că am desființat chiar și ezitarea.





Moda unei primăveri este o apariție decentă pe un fond păcătos. Ea este chintesența tuturor modelelor vechi, o dragoste ce pare nepermisă dar care lansează, omogenizează, produce și, în final, inventează.

Iar creatorul, ce nu are dreptul la o singură iubită, își sculptează o nouă statuie pe care o îmbracă, o adoră, și o schimbă... în fiecare an alta, încercînd să lanseze în lume credința în puterea obiectului vestimentar.

## COȘAR ȘI O GIOCONDĂ BANDAJATĂ

Nu încearcă să domine alte modele, nu încearcă să convingă. Se prezintă simplu, mulată pe corpul unei tinere manechine cu alură exotică. Este o rochie din jerse subțire ca cea mai fină mătase și este o rochie scurtă. Suntem anunțați că există și varianta lung-pînă-la-glezne. Rochie a serii, a spectacolelor, a orelor de charme. Imprimată cu un mozaic turcoaz-negru-violet are doar cîteva accente galben-citron. Mîneca trei-sferturi este construită din șireturi realizate din material împletite în plasă deasă. Aceeași împletitură o repetă fusta căptușită cu voal violet. Partea de sus urmează linia bustului și privirea atentă descoperă că o diabolică invenție ce întrece în finețe tot ce s-a creat în materie de pliseuri solei, dau această impresie de mulat pe corp. Decolteul este foarte adînc și foarte ascuțit. Singura bijuterie, prinsă în păr, este o floare-agrafă, cu petale multe și subțiri, în culorile imprimeului, cu mijlocul negru. Frunza florii este mare și acoperă complet urechea.

Ca în tristele glume practicate cu obstinație de înduioșătorul film mut, creatorii își încrucișează săbiile talentului și învingătorul are dreptul să declare o Miss învingătoare. În duelul rochia-raglan, simplă, a lui Ungaro și rochia chemisier din material imprimat (a lui Dior), învingătoare este creația primului ; ea a și fost preluată și multiplicată de cei care stau la marginea cîmpului de luptă.

Cîteodată aceiași creatori își permit să se amuze precum dumnezeu în zilele facerii. Și descoperă că în machiajul modern au mai rămas soluții ce ar putea să impresioneze suflete răvășite.

Cea mai inofensivă ar fi intenţia de a face din figură o floare desenînd pe obraji, cu farduri pastelate, petale, frunze şi cercuri cu polen. Inventatorul a fost atît de nefericit şi atît de nedumerit de propria-i creaţie încît şi-a numit machiajul, „Gioconda bandajată".

Moda bărbătească are mai puţine elemente discutabile...

...În una dintre aceste zile jumătate-luminoase, jumătate-mohorîte, un coşar cu tot arsenalul tradiţional pe umăr privea extaziat cravatele mari, din satin uni, din vitrina unui magazin destinat domnilor... neştiind că moda coşar cutreieră continentul şi că mica lui tichie favorizează fraude.

## SENTINŢĂ POST-MORTEM

Modele apărute în ultima prodigioasă perioadă, modele cu destin meteoric, încearcă să se reconstituie pentru a intra în raza lunetei mînuită de publicul consumator. Unul dintre meteoriţii ce promit să capete dimensiuni de stea este rochia dreaptă şi simplă, neagră, maro sau bleumarin cu volane din organdi, vaporoase şi mari, la mîneci şi la decolteul lejer al gîtului. Este modelul preconizat pentru acea oră festivă din noaptea trecerilor, se poartă cu pantofi decoltaţi cu fundă mare.

Să nu mai dăm nici o atenţie meteoriţilor pînă în momentul în care ne vor copleşi cu strălucirea lor, căci în acest timp, Parisul rezolvă marea dilemă — a te îmbrăca sau nu la Londra... ceea ce vrea să însemne decapitarea sau reînscăunarea stilului gentleman. Pînă la aflarea răspunsului, iată inventarul valizei unui asemenea personaj : bineînţeles, melon, umbrelă şi mănuşi din piele fină, pantofi cu clasică tăietură, şosete negre de nylon, costum complet ; pînă aici toate negre ; cămaşă albă şi cravată cu puncte negre-albe...

Pentru echilibru, englezii au lansat pe piaţă pantofii Mickey Mouse. E adevărat, sună cam americăneşte, dar ei pot fi găsiţi şi, ce este mai important, cumpăraţi în magazinele bucureştene. Una dintre variantele Mickey sunt pantofii şi ghetele în combinaţie de maro şi bej sau albastru-bleu îndrăgite de adolescenţi şi maturi.





După ce a murit definitiv, moda micilor bijuterii numite broşe revine distinctă, puternică şi obligatorie. NEO-broşele sunt obiectele figurative, reprezentînd tot ce poate fi numit din lumea vegetală, animală şi umană, cu atît mai preţioase cînd mesajul lor figurativ este insinuant şi tandru.

Capătă efecte speciale purtate pe haine din materialul gangster cu dungă albă, material acaparat de moda feminină, acţiune ce poate fi interpretată ca o sentinţă post-mortem dată clanului răufăcător...

## RUGINĂ

Vizionara „modă" prevesteşte toamna.

O nesfîrşită culoare caldă, cu galben păstrat din nisipurile verii, cu roşu furat din amurg şi invocînd zările să-i împrumute din violetul profunzimilor, o nesfîrşită culoare caldă, cea a ruginei, va învălui pămîntul.

Va fi acelaşi asfalt pavat cu frunze umede şi va fi zgomotul cu surdină al paşilor mărunţi, călcînd uşor din frunză în frunză, spre altă destinaţie fiecare. Pe nesimţite o melodie solitară rupe monotonia, cu note ascuţite, penetrante, cu ritmul dur. Este cu siguranţă melodia unor „botine" ce au reuşit să iasă din anonimat.

Surpriză, căci văzîndu-le constatăm că „originala apariţie" este escarpinul bine cunoscut. Şi pentru că l-am identificat, să-l căutăm în colecţii ; ocupă locul întîi şi este declarat pantoful sezonului. Cu tocul înalt de 7—8 cm, continuînd aproape vertical linia călcîiului, mult mai subţire ca tocurile anilor din urmă, are o alură foarte elegantă. Este decoltat adînc pînă la linia degetelor sau sobru, menţinîndu-şi dimensiunile clasice. Are variante, toate sobre, indiferent dacă bareta înconjoară glezna, sau şiretul se împleteşte în faţă în tradiţionalul stil al opincilor. Colecţiile au, bineînţeles, şi alte modele : pantofi montanţi din piele moale, montanţi pînă la gleznă, sau depăşind-o foarte puţin, căci o neînţeleasă timiditate nu lasă pantoful devenit cizmă scurtă să înainteze pentru a acoperi

complet pulpa. Dar escarpinul rămîne „numărul unu", în toate culorile de bază și în nuanțe, chiar bicolori, căci, să nu uităm, el va seconda veșminte din materiale și cu tăietura clasică.

Rugina străzilor, aparițiile svelte și cambrate vor aminti, desigur, un moment, un moment doar, de sălbăticiunile bătrînelor păduri.

## PLECARE ÎN TAINĂ

În fiecare an aceeași. Învăluită în miros de țărm și de mare.

Însoțită de șoapte dojenitoare, în fiecare an, cu pas ușor de felină, plecarea anotimpului cald, transfigurat în val.

Luminile se vor stinge tîrziu, se vor aprinde devreme. Vor începe nopțile electrice.

Ochii vor invoca culori vesele, poezia își va face culcuș pe buze. Ploi neprevăzute și albastre vor fi stăpîne ale zilelor.

Și va începe nesfîrșitul pelerinaj al umbrelelor și trenciurilor. Fiind o îmbrăcăminte practică, folositoare în orice sezon, colecțiile de modă s-au întrecut în a le prezenta în numeroase variante, dintre cele mai inventive : modelul clasic cu platca dreaptă, ce a intrat în tradiție sau aceeași platcă, pătrată, triunghiulară, rotunjită cu tăieturi multe adunate în savante combinații care să realizeze o siluetă perfectă. Buzunare, două, patru sau șase, la unele modele chiar pe mîneci. Și, obligatoriu, șlițul, la spate sau pe margini. Cu nasturi mulți în culoarea materialului, în culoare contrastantă sau cu fermoar. Materialul acceptă orice culoare dar o conservatoare eleganță impune pe primul loc bejul și toate nuanțele lui. Purtat cu fustă midi, lungimea lui este sub genunchi, purtat cu pantaloni se scurtează mult, căpătînd aspect de tunică. Noutatea realizărilor la capitolul trenci este pelerina cu multe buzunare, orizontale și verticale, închise cu fermoare, și continuîndu-se cu glugă.

În ziua în care vom uita plecarea în taină, trădarea zilelor calde, obișnuiți cu noua culoare a străzilor, inveseliți de parada uniformelor trench, ne vom gîndi la garderoba ideală pentru aerul aspru al încă unei ierni ce va fi...





## COSTUMAȚIA CORBULUI ȘI FLORILE GRĂDINARULUI

Două spectacole — două *show*-uri ; două respectabile, admirate, celebre personaje, doi modiști pe două scene alăturate își prezintă modelele.

Primul, într-un text ritmat, anunță o modă originală, neconfundată cu nici una din imaginile vechi. El propune veșminte negre și lucioase. Rochia de seară închisă pe gît, lungă pînă la gleznă, strînsă pe bust cu mulțime de nasturi și cu mulțime de tăieturi, cu pantofi-gheată și mănuși ale căror degete decupate dezvelesc unghiile. Pălării, eșarfe, bascuri și accesorii, toate negre. O singură excepție, modistul propune tuturor femeilor părul colorat în roșu-venețian.

Pe scena alăturată un personaj tot atît de celebru, dar firav și blond, o femeie, cucerește spectatorii prezentîndu-le numărul cu „moda grădinar". Pălăriile sunt mari, din pai grizat, bluzele largi cu mîneca balon, stil țăran, pe care au fost imprimate flori, mere, cireși, morcovi și portocale, un singur sortiment pe fiecare veșmînt. Pantalonii și fustele sunt din pînza uni sau imprimate cu aceleași elemente al căror stăpîn este grădinarul. Picioarele încalță saboți colorați pastel sau ornamentați cu desene, adoptînd dezinvoltura cu care țăranul olandez folosește încălțămintea sus numită în fiecare zi.

Pentru că unghiul de vizibilitate al asistenței cuprinde ambele scene, replica lor e promptă.

Sofisticatul cavaler negru a rămas singur. Dacă cineva i-ar fi spus că plouă cu bulgări de aur nu s-ar fi mirat. Dacă i-ar fi spus că luna este doar un cristal făurit de imaginația omului nu ar fi plîns. Dar i s-a spus că moda lui e doar o imitație a costumației corbului și s-a rușinat. Datornic fiind, a promis o modă colorată pentru toamna ruginie ce va veni.

## AVERTISMENT PENTRU CĂUTĂTORI

Un veşmînt mic, simandicos şi fanfaron. Este un întreg, este compus din două piese sau una singură, căci baia de soare o practică şi bărbaţii. Semiveşmîntul pentru plajă reintră deci în actualitate.

Şi aici, ca oriunde în modă, unicatele marcate de controverse, de ingeniozitate, de exotic, de clasic sau amuzante combinaţii aspiră la locul rezervat pentru modelul anului.

Costumul întreg şi-a amplificat decolteul spatelui, în faţă a adoptat rafinata tăietură a decolteului ascuţit şi foarte adînc, renunţînd la întărituri incomode şi adesea inutile.

Costumul din două piese are numeroase variante care au reţinut din anii trecuţi sinteza propusă de bikini, dar fără acele imense inele din metal ; sau costumul în care piesa a doua este short scurt şi piesa primă mai mult insinuare. Acest al doilea costum este lucrat din lînă subţire, lucrat în dantelării complicate, într-o singură culoare sau în combinaţii de caleidoscop.

Dar, pentru ca din nou informaţia şi curajul să nu certifice tardiv noua modă a plajei, stabiliţi pe lungimea de undă secretă, cea care prezintă modelele de şoc, aflăm : costumul-balerină, în culoare roz-frez. Se traduce prin volane pe şolduri, două la număr, în loc de bretele, aripioare butterfly. Obligatoriu, această ţinută cere capul acoperit cu turban din acelaşi material roz, înnodat cu fundă în faţă. Plaja ne va spune dacă numitul costum este învingătorul. De va fi astfel, va fi miracol, căci pare veşmînt descifrat pentru fiinţe cu dimensiuni şi vîrstă strict limitate, dar creatorul-idol a decis şi despre sentimentele zeilor, muritorii de rînd nu vor vorbi.

Silueta masculină se va profila pe imensitatea nisipurilor într-un costum de baie lung pînă la genunchi, cu centură din piele fină şi cataramă din ebonită.

Resemnarea pluteşte deasupra taberei feminine, plăcerea estetică este ameninţată.

Dar vechea înţelepciune aminteşte că... din jale s-a născut... Revigorează doar speranţa că, imperturbabili la





variaţiile modei, bărbaţii vor trece nepăsători pe lîngă cursa întinsă preferînd să caute scoici. Aşadar, sunt şanse ca veselia tuturor să coloreze înserările.

## AVENTURIERI ÎN MODĂ, PRECUM PĂSĂRILE CĂLĂTOARE

A încercat să le povestească un an din trei. Au încercat să-i înţeleagă limba cu nouă semne de alfabet... ...A vorbit mult, s-a întunecat, dar din semnalul stelei albastre nu s-a născut liană... ...Trei ani în care aceeaşi modă a fost întoarsă pe toate feţele, investigată în toate colţurile, vizionată sub toate aspectele. Şi anul în care s-a concentrat totul, s-a simplificat şi s-a recurs, în final, la soluţiile numite clasice...

Era un colocviu, povestitorul era un om ce iubea forma vestimentară a bărbaţilor şi femeilor care în preocupările zilnice, săptămînale, lunare sau sezoniere includ problema modei. Auditoriul erau ei, cei de mai sus.

Povestitorul încerca să sugereze că moda anului de-acum trebuie să ilustreze zboruri cosmice, scufundări în adîncuri, performanţe ştiinţifice. O modă în care elemente din uniforma oamenilor care aşteaptă neprevăzutul uneori chiar duşmănos să fie primordiale.

El descria salopete elegante cu bretele de aluminiu flexibil, rochii-short din materialul costumelor de scafandru, cizme-pantalon din piele elastică, cu tălpi din burete dur, bluzoane agrementate cu baterii care să le asigure căldura, veşminte cu formele încadrate în estetica designului...

Auditoriul asculta vrăjit povestea, deşi gîndul zbura la rochia de mîine, la haina de lucru, la veşmîntul de stradă realizabil pentru toţi.

Şi pentru că este atîta vis şi atîta confuzie în capul creatorilor, a apărut un stol de păsări ciudate, aventurieri ai modei care recepţionează dorinţe ale sferturilor de oră, ale desfătărilor de moment şi lansează : o rochie sexy numai pentru femeile care practică gimnastica aceea din jur de şase dimineaţa. Rochie compusă din platcă mică şi trei volane în cascadă, acoperitoare a spaţiului pînă la

genunchi, — din orice material cu cădere grea, material cu desen mic, geometric sau flori în paletă rafinată.

Pentru plictisiții de clasicul *jeans,* interpretări variate ale *bleus*-ului : stele mici aurii pe marginea manșetei sau pe cordon, ținte și catarame tot aurii. Buzunarele din material argintiu, dar acești pantaloni se poartă cu tenişi şi ciorapi-prosop.

Moda lansată de cîrdul păsărilor modificatoare este reconfortantă și tristă pentru că nu mai deosebești ținuta universal numită lady — de ținuta universal numită populară, confuză pentru că dispare contrastul, optimistă pentru că a cîștigat eticheta pe care scrie *modernă...*

...Reconfortantă și tristă ca perioadele în care nu se mai deosebește începutul de zi, de începutul de noapte...

## CRUCIADA PANTOFILOR NEGRI

Promenadă pe țărmul mării. Un grup, femei și bărbați, ale căror haine sunt confecționate dintr-un unic material, pînza pelerinilor deșertului. Forma hainelor : cum cade sau cum se nimerește. Fuste lungi și încrețite în talie, bluze pescărești cu mîneci suflecate sau o simplă cămașă lungă pînă la pămînt, strînsă în talie cu o curea de piele împletită. Traiste din același material sau din piele de capră, pălării desfundate și îndesate adînc pe cap. Este parada prezentată pe coasta însorită a Californiei de creatorii benevoli ai compartimentului modă.

De partea cealaltă a oceanului, spre dreapta cînd te uiți pe planiglob, Coasta de Azur tînjește după miracole. Și poleiește totul în aur : păr, ochi, corpurile femeilor, brațele bărbaților, picioare și haine. Tenişi aurii, fard, rochii, pantaloni și minunatele mărunțișuri, toate poleite cu ceea ce, pe vremuri, constituia fala imperiilor.

În această mișcare cu nota extravagantă, perfidul Albion trădează și lansează uniforma : încălțăminte neagră. Pare-se că nu există nuanțe, că nu există comentarii și nici o portiță de scăpare. Uniforma este susținută într-o declarație cu multe puncte dintre care nici unul nu poate fi combătut. Propunerea cu încălțăminte neagră am auzit-o cu toții, dar ochii noștri văd picioarele insularilor încălțate





cu botine în cele mai minunate culori fondante. Perfidul surîde crezînd că cei care așteaptă noutatea vor cădea în cursă.

Surîd și oamenii ținuturilor cu adevărat temperate și se îmbracă cu cîte puțin din fiecare nouă apariție vestimentară.

O extravaganță pe care ei, sau mai precis ele și-o permit este salopeta cu spatele gol, cu bretele în jurul gîtului, cu bust plisat. Este din voal imprimat cu simple puncte, linii sau este uni. Căptușită sumar, salopeta se impune, fără efort, atenției.

Împotriva cruciadei pantofilor negri, femeile pămîntului invocă puterea surîsului.

## OAMENI CU TĂLPI DE CHIHLIMBAR

E mijloc de vară, dar hoinar gîndul închipuiește rugină și frunze căzute. Ploi și ușor înfiorătoare vînturi cutreieră țara...

Peste rochiile de vară nu se mai poartă pelerina sau poncho. Blazerul și eșarfele mari au rămas în competiție. Eșarfe înnodate în jurul capului se continuă înfășurînd gîtul, lungimea lor se oprește aproape de pămînt. Sunt negre sau colorate pastel. Blazerul are reverele foarte ascuțite și folosește toate materialele verii începînd cu mătasea grea și terminînd cu materialele sintetice subțiri și transparente, electric colorate.

Din nou o apariție în lumea modei. O femeie care visează și desenează. Este un pui de clown, lumea ei este lumea circului. Desenează la lumina unei vechi lămpi de alamă, cu gaz. Cinci dintre desene s-au transformat în modele pe care le-a confecționat singură, și le-a prezentat ca o anexă la parada modei unui cunoscut creator. Cu o singură mișcare a întunecat faima marelui om și a devenit vedetă.

Cinci modele, cinci succese dintre care unul accesibil tuturor se prezintă astfel : din material țesut de mînă, asemănător inului dar prelucrat pentru a obține de la el suplețea mătăsii, pe fondul natural bej gălbui, dungi maro mai late și mai subțiri. Pantalonul este alb strălucitor,

foarte larg, cu centura din chingă. Blazerul este confecționat din materialul alb-maro cu revere înguste și ascuțite, cu marginea vag curbată. Completat cu pălărie maro, este o piesă de mare rafinament și cu siguranță povestea au auzit-o și au priceput-o și artizanii fondului plastic, chiar dacă ei nu lucrează la lumina unei lămpi de gaz...

...Femeia devenită vedetă printr-o întîmplare spune că, dacă cineva ar cumpăra culorile florilor ca să înveșmînteze cu ele femeile, nu ar mai exista rivalitatea. În templul modei s-ar păși cu sfială și urma pașilor s-ar transforma în chihlimbar.

## ...SPRE APE

Despre moda masculină se scrie cu o perseverență care vrea să ne indice că în acest domeniu se iau măsuri de organizare a croielilor și de folosire a materialelor ce vor schimba total alura drăgălașă și inofensivă a bărbaților, alură în privința căreia chiar ne resemnaserăm.

Luată pe capitole și pe scurt, în moda masculină s-au întîmplat următoarele catastrofe : „costumul și-a schimbat proporțiile". Asta vrea să însemne că haina este mai scurtă și cu revere mari, că pantalonul este drept ; cămășile nu mai sunt pensate, ele își recîștigă lejeritatea și amploarea *à l'americaine*. Adio floricele pe trupuri de bărbați, carourile și dungile sunt în actualitate. Cămășile cu mînecă scurtă zice-se că vor face, în acest an carieră. Se insistă asupra amplorii pe care veșmintele bărbătești o recîștigă, fie ele veste, bluzoane, jachete, sahariene. Moda masculină condamnată la un bleu unificator își mai adaugă, prin contrabandă, kakiul și bejul.

Aceasta ar fi poziția sobră și echilibrată a acelora care vor să reînnoiască moda masculină. Există însă, în branșă, și idei cu iz extrem oriental, idei care, transpuse în fapte îmbracă pe năprasnicii bărbați ai zilelor noastre într-un soi de cămășoaie, lungi pînă la pămînt, de preferință din in, cu găuri zimțuite la coate și genunchi. Curios este că această noutate în modă îi deposedează pe dînșii tocmai de... pantaloni. În compensație, îi înzestrează cu pălării imense și cu papucei cu talpă de rafie. Îngrijorător este





faptul că acest clan, destul de numeros, susține că omul viitorului așa se va îmbrăca. Argumentația lor este serioasă, dar femeile nu au timp să se gîndească la acele viitoare și liberale timpuri.

Ajutate de modiști inimoși, ele își relansează drăgălășenia și farmecul. Nu încape nici o îndoială, înveșmîntate în rochiile grațioase, cu falduri și cu pliseuri, din nou își vor undui lin trupurile, își vor inventa zulufi care să le cadă parșiv pe un singur ochi... cu celălalt să-l poată privi pe vînjosul zeu Neptun, căci magnetizate de puterea apelor, vor porni curînd, într-acolo.

## TIMP UMED

...nu se știe dacă din cauza ploilor sau a lapoviței, nu se știe dacă din cauza ceților din nopți de început de primăvară, nu se știe dacă din cauza lacrimilor... pentru că în actualitate este *moda melancolia*.

Și, într-adevăr, un torent de lacrimi întunecă vederea celor care privesc modelele prezentate sub această etichetă. Poate fi descrisă astfel : faci orice, îți tragi un smoc de păr pe frunte, îți înfunzi un basc pe un ochi, îți fabrici niște pantaloni largi cu bluză din material în dungi, îți dai cu fard roșu-maroniu pe buze, pe pleoape fard roz, faci orice ca să ai o figură tîmpă. Moda melancolia are și partea ei bună. Sunt însă cîteva condiții de îndeplinit : să ai siluetă convenabilă — aici fiecare cu judecata-i proprie — și să se combine elementele acestei mode în așa fel încît să nu stîrnească ilaritate ci doar duioșie, dorință de tandrețe și impulsuri ciudate spre conversații cu subtext. Din această categorie face parte costumul compus din jachetă sahariană cu guler foarte lat, cu buzunare sus și jos doar pe partea stîngă, fustă cu două cute pe genunchi. Acest taior sport este din material bej. Se poartă cu bluza cu guler ascuțit, albă, cu imprimeu mărunt, maro. Geantă bej, pantofi bej, basc bej, mare. Maroul și bejul sunt două culori ale modei lacrimogene. Periculoasa umezeală vine de la creatorii italieni.

Saint Laurent iubește în continuare vigoarea desenului, materialul vaporos, albul, negrul și o culoare.

Unul dintre materialele pe care și Saint Laurent le folosește este catifeaua de mătase, chinezească, pe care o găsim în magazinele urbei lui Bucur, catifea verde, neagră, grena și bleumarin. Este unul dintre materialele modei... toată lumea știe că primăvara nu se naște dintr-o floare... este cert însă că se va naște într-un fel sau altul și este tot atît de adevărat că metrajele de jerseuri nu au apărut încă nici pe rafturile magazinelor, nici sub tejghele.

Cum și haosul claxoanelor și poluarea par a fi probleme de domeniul trecutului, probabil că și cea a materialelor cerute într-un anume moment de modă se va rezolva... în timp, sau în veac.

## JURĂMINTE PIETRIFICATE

Trocul era pe vremuri un schimb cinstit. Fiecare dintre părți își etala marfa, doritorul o pipăia, o mirosea, o gusta și schimbul se realiza.

Au trecut mii de ani, civilizația a inventat monezi, monezi și hîrtii colorate, foșnitoare. Treaba s-a simplificat : dai bănuțul, iei marfa. Problema este însă tocmai marfa. Marfă sunt și parfumurile. Au fost aduse tot soiul de cutiuțe cu flacoane miraculoase ; multe dintre semnăturile de pe cutii sunt cunoscute precum și conținutul lor, al cutiilor. Multe nu. Existența unor eșantioane pe care subiectul cu bănuțul să le ia și să le ducă la nas pentru a ști ce cumpără este o realitate a magazinelor de oriunde care vor să-și vîndă marfa, însă nu de aici.

Dar mulțumiți că, în sfîrșit, există aceste flaconașe pe piață, cumpărăm, riscăm, cu toate că nu aici ar fi locul cel mai indicat în care să ne punem îndrăzneala la încercare.

Ted Lapidus, unul dintre cei mai îndrăgiți creatori, iubit pentru că știe să mistifice modelele *haute-couture* aducîndu-le la condiția pentru *prêt-a-porter*, are în colecția pe care de curînd a prezentat-o, modele vaporoase din voal, muselină, modele dezinvolte și sofisticate.

„Far-westul" și romantismul niciodată desuet al poveștilor din acea regiune a pămîntului l-au influențat serios. Pantaloni bufanți pînă la jumătatea pulpei, gilete





impregnate cu argint pentru bărbați, centuri late cu ținte, cămăși din mătase cu mîneci bufante, pălării de „cow-girl" și „boy" realizează în totalitate o feerie strălucitoare.

Și, ca și cum s-ar fi făcut jurăminte arse cu credință deasupra altor uitate jurăminte, ca nimic să nu se piardă pe lume, italienii au inventat un fel de plasă pentru părul femeilor blonde sau brune, plase cărora doar ciucurele verde le lipsește pentru a fi identice echipamentului de cap al borfașilor de acum trei secole, *bravii* care înspăimîntau peninsula. Rămîne de văzut pe cine trebuie să sperie purtătoarele plasei pentru păr ale acestor lenevoase timpuri...

## ECOUL FLORILOR MOARTE

Francezii care nu se plictisesc niciodată de misterios-parfumatul cuvînt *nouveau* au descoperit pentru acest an : noul climat al modei, noua linie, o nouă gingășie, o nouă formulă, o nouă amploare, o nouă floră, un farmec nou și încă o mulțime de nouveau-uri. Interesantă și semnificativă este nedumerirea Soniei Rykiel, care sună cam așa : nu înțeleg de ce o femeie are nevoie de cineva pentru a-i spune ce lungime trebuie să aibă fusta. Este suficient să se privească în oglindă...

Admirabil în comportamentul modiștilor este faptul că, teoretic, direcționează strict moda, dar zecile și sutele de modele demonstrează că ei au și gînduri și inimi generoase, lăsînd libertate tuturor stilurilor, colînd volane pe modele sport, nasturi de metal pe voal, catifea cu piele, pătrate cu puncte, reușind prin nu știm al cui aport să realizeze armonii vestimentare, care convin tuturor.

Ca noutate, totuși, au apărut printre modelele verii un fel de poncho-uri din voal, mătase sau catifea, practicabile deasupra oricărei îmbrăcăminți, dînd acea notă de personaj-nomad purtătoarelor, condiție ce nu este mult depărtată de cea a frumoaselor zilei.

Un verde pal, subtil și otrăvitor este culoarea acestui anotimp, și se cere în mod obligatoriu, ca neînsemnat accesoriu, *smaragdul*. Revoluția mugurilor pocnitori nu poate distrage atenția și nu poate învălui adevărul, adică pe

acele modele care povestesc că o epocă a gingășiei, o epocă în care doar feminitatea și grația ies învingătoare, a început.

Chiar cei care mai combat încă pe baricadele modei soldățești, trișează și își îndulcesc linia tăieturilor, subțiază materialele, aplică o floare la loc vizibil.

Este o modă pătimașă, care vrea să răzbune, parcă, sufletul tuturor florilor moarte, ce nu au fost sărutate la timp.

## RĂZBUNAREA MĂRII

*Intercontinentalul* a găzduit timp de trei seri o grandioasă paradă a modei, grandioasă prin numărul participanților, prin varietatea modelelor prezentate, prin faptul că, pe lîngă obișnuitele modele ale primăverii și verii, au fost aduse pe podium poșete, pantofi, marochinărie deci, dar și coafură — invenții ale ultimului ceas în acest domeniu.

Tricotajele din mohair au obținut cele mai entuziaste aplauze. Iar o inițiativă care a bucurat pe toți cei care se ocupă de capitolul modă este aceea de a fi anunțat pe realizatorul fiecărui model cu numele și cu locul de muncă. S-a descoperit astfel că în cooperative obscure există adevărați maeștri în ale croitului. Este poate un prim pas în a avea, ca peste tot de altfel, firme cunoscute la care publicul să apeleze cu încredere.

Deux-pièces-urile sunt vedetele viitoarelor sezoane. Se confecționează din doc imprimat cu flori sau pătrate, din doc uni și din stofe subțiri, pentru primăvară. Se confecționează din mătăsuri și din voaluri, din dantele și din alte materiale vaporoase pentru vară. Jacheta este lejeră, cu mînecă scurtă sau lungă, cu platcă din care pornește încrețit restul hăinuței ; sau tăiate după modelul taiorului clasic. Dar aceste deux-pièces-uri beneficiază de libertăți pe care și viețuitoarele și le-ar dori. Cu alte cuvinte, acceptă și imită orice forme : sunt largi sau strînse, sunt cu guler sau fără, sunt decoltate în V, sau strînse la gît, gen tunică asiatică. Fustele acoperă genunchiul, și aici





nu există îndurare ; salvarea rămîn tot shorturile care au pornit invazia sistematică a colecțiilor.

...sunetele dar și mirosul mării ajung de undeva, din depărtări, ne-nfiorate încă de căldura binefăcătoare a astrului. Se pare că în problema costumelor de baie revoluția este radicală, și se mai pare că va fi o vară cînd oameni care știu să mai ridice ochii spre stele se vor împrieteni cu delfini...

## PESCARI NEDUMERIȚI

Dacă ne-am supune celui care zice : *iubiți tot ce nu veți vedea niciodată de două ori,* ceea ce în paranteză fie spus e foarte inuman, am cădea în păcat și ne-am împătima după acea imagine, o linie blondă de sus pînă jos, o făptură precum fumul, mai frumoasă și mai copilă decît cea zămislită de imaginația diavolului. Făptura se plimba pre pămînturi pentru a prezenta moda creată de domnul și de soțul ei.

Este cert, moda lor are farmec și este și ingenioasă. Este o modă a vacanței sau a nomazilor, dar noi n-am mai văzut nomazi din copilărie.

Rochiile sunt rochii-flori. Rochia-lalea este o lalea confecționată din voal galben cu mînecile ca doi puișori de lalele, rochia-mac este transpunerea macului în mătase cu bumbi negri brodați pe piept, și așa mai departe cu rochia-lăcrimioară, rochia-crin, sau rochia-garoafă. Trist este că toate florile-rochii au chipul întors spre pămînt. Încălțămintea este împletită din sfoară sau din șnururi de piele, talpa este în general din rafie, tocurile se realizează din fîșii de lemn de tei suprapuse prin lipire. Fiecare model are pălărie albă cu boruri mari. Ar fi frumos, ar fi neașteptat și ar fi zguduitor ca femeile să se lase convinse și să adopte moda floare, chiar dacă această modă se va purta la mare. Dar această prevăzătoare făptură, numită enigmă și numită femeie, se pare că a optat în vara anului acesta pentru taior, fie el din mătase, din cașmir, din stambă și din tot soiul de materiale văratice.

Este o modă confuză, dar, îndurare pentru păcătoși, este duhul anului care seamănă derută căci... culorile frunzelor au furat de pe acum pe cele ale toamnelor fericite.

## ÎMPREUNĂ PE DRUMURI

„...lucrul cel mai înfricoșat este cînd oameni de rînd și incapabili se iau după fantaști...", așa gîndea Goethe, și uitîndu-te în jur, îl crezi. Îl crezi, pentru că vezi cum se îmbracă lumea de aici și de pretutindeni : cu cele mai fanteziste și atrăgătoare veșminte. Punctul nevralgic în această acceptare a colajului vestimentar este că se asamblează la întîmplare și că rezultatele sunt adeseori hilare.

Va veni curînd timpul cînd ne vom transporta făpturile *pe-o plajă mîngîioasă*. Pe o plajă sau pe altele, și trebuie reținut că în această teribilă vară, costumul de baie lansat cu tam-tam, cu reclamă publicitară de cea mai profundă rezonanță, este costumul dintr-o singură piesă, dar care, nu se știe prin ce miracol al croielii, este chiar mai insignifiant decît bikinii anilor trecuți.

Toată lumea este de acord că va fi o vară albă, albă pentru că taiorul-pantalon, shorturile, rochiile de plajă, dar și cele ale orașului, care se preumblă pe străzi și sezonul torid, toate vor fi albe. Albe eșarfele, albi ciorapii, albe pălăriile, albe și gîndurile care mai îndrăznesc să se nască sub ele.

Asta ar fi propunerea celor care se ocupă cu stabilirea dogmelor și tiparelor modei. Dar nimeni nu este obligat să le respecte și, în acest sens, cel mai curios exemplu îl oferă străzile bucureștene pe care au apărut femei-fetițe și bărbați-băieți îmbrăcați cu foarte frumos croite haine, din materiale în carouri, dar de semnalat este faptul că pentru ambele sexe se folosesc aceleași culori, același material... și probabil că, mergînd pe această linie de unificare, se vor naște garderobe comune, dezmoștenite de argumentul principal : veșmînt feminin sau masculin.

La magazinul Romarta au apărut voaluri franțuzești și materiale subțiri de vară... în carouri... Îngrijorătoare dar și neliniștitoare e constatarea că se afirmă că nu au apărut încă în cantități suficiente sandalele mult așteptate ale





verii. Este adevărat, zvonuri zburdă prin oraș. Se zice că au fost modele, dar se pare că numai cei născuți sub stele faste... au posibilitatea de a le afla și a le cumpăra.

## RĂȘINI

Un decembrie cu frunze încă verzi. Nu s-ar putea spune, pentru a folosi terminologia, că acolo, în sînul firii, cineva nu are grijă de noi sau de aceia care, pradă nehotărîrii, nu au optat încă pentru stilul vestimentar pe care-l vor adopta în astă iarnă. Ajutorul pe care magazinele de confecții îl dau în această direcție nefiind substanțial, problema rămîne deschisă.

*Torna il basco*, profetizează italienii și ilustrează această clarviziune cu poze color din care se deduce că, din mohair în colorit electric, lucrat cu găuri mari, asemeni fileului cu care-și prindeau părul femeile dintre cele două războaie, se realizează un basc de formă insolită ce, purtat mai pe o parte, fie ea stînga sau dreapta, plus figura și expresia purtătoarei pot în cooperare crea o imagine de film.

Ni se spune că bascul a fost purtat și de Greta Garbo și de generalul Montgomery și de Sonja Henie, deci, fără jena caracteristică celei care trăiește în deceniul opt al secolului douăzeci, poate fi purtat și acum. Modele sunt nenumărate chiar dacă, în ultima analiză, tot basc rămîne : unul dintre ele este acela care acoperă părul și amîndouă urechile și se poartă cu o pană lungă și fluturătoare. Gri și ruginiu este combinația folosită pentru bascul care imită penajul bibilicei și care se poartă în stil ostășesc. În ordinea importanței, urmează bascul sportiv, dar pentru că stilul sportiv a fost compromis de prea mult uzaj, i se adaugă și o valență romantică, implantîndu-i o floare alb-roz în centru și, de primă importanță, el trebuie purtat peste zulufi. Bascul maro, cel alb purtat de ingenue și cel roșu ar întregi oarecum această colecție.

Și pentru ca, totuși, bascul să nu sugereze penurii, cele care-l poartă își vor înfunda mîinile în imense manșoane din blănuri naturale, blănuri de vulpe de toate categoriile, lupi mai gri sau gri deschis, tigri, leoparzi, maimuțe și

alte dihănii cu blană care au populat pămîntul de la începuturi.

Este luna în care se poartă pietre galbene, topazuri, chihlimbaruri și alte rășini, chiar dacă frunzele necăzute mistifică un anotimp ce ar trebui să fie imaculat sau numai alb.

## METALE ȘI MINERALE

De cînd prețuiți plasticieni ai lumii se ocupă de ornamentele pentru gît, urechi, degete și glezne ale personajelor cochete și iubitoare de zorzoane, de ambele sexe, situația bijuteriilor a devenit îngrijorătoare. Și asta pentru că modelele concepute de artiști sub influența directă a spiridușilor liniei, formei și culorilor sunt și spectaculoase, și frumoase. Dorite deci, dar în același timp foarte scumpe, puțini le vor avea cu adevărat. Metalul alb și pietrele translucide sunt mult prețuite de desenatorii modelelor și, spre deosebire de voga ultimei perioade prin care se lansase pe piața modei bijuterii fine, filigranate, cele de perspectivă sunt din metal prețios, compact, mari, grele și bolovănoase.

Se zice că se vor purta șiruri de inele care înconjoară gîtul. Modelul a fost aflat la femeile din continentul negru, uitîndu-se esențialul, și anume că gîturile acelea nefiresc de lungi au fost obligate, din fragedă pruncie, prin mijloace mai puțin sau mai accentuat delicate, să se lungească pînă la o anumită limită. Dar a lua notă de apariția în lume a mult frumoaselor obiecte de podoabă, nu înseamnă a ne conforma.

Penuria de obiecte atrăgătoare ce pot fi dăruite de moși cu barbă albă sau de ani noi este o realitate a magazinelor. Obiecte vechi, știute de cînd lumea, rînjesc disprețuitor căutătorilor dornici să cumpere cadouri. Cînd apare un accesoriu nou sau un obiect cu adevărat frumos, asupra lui se abat cumpărători, precum taifunuri cu nume suave de femeie asupra unor regiuni predestinate dezastrelor.

Spun revistele de modă că în noaptea noului an toată lumea va fi îmbrăcată în negru. În negru cu o mică notă de culoare ce poate fi o floare pe umăr ; în negru lucios





ori mat, în negru cu aur sau cu argint. Dar și în negru transparent sau negru de sus pînă jos, numit de modiști *negrul fatal*, care-ți amintește că a fost cineva, cîndva, care a gîndit la o *dragoste îndepărtată și vaporoasă ca schizofrenia unui parfum*, cineva care voia să-și împodobească femeia iubită numai și numai cu... *minerale lirice*.

## PRIN CEȚURI...

Ușor, cu mișcări disimulate și lente, prin cețuri vine spre noi acea noapte cînd trebuie să fim și frumoși și fericiți și visători.

Prin cețuri dar — căci albul zăpezilor nu ne luminează nopțile —, lăsăm gînduri să descopere ce și cum va fi și cum vom hălădui prin anul care stă să se nască. Ne ajută horoscoape publicate de toate revistele care se respectă. Din ele aflăm succesele profesionale, starea viitoare a sufletelor și a trupurilor noastre, aflăm mulțimi de lucruri neștiute despre zile faste sau nefaste, aflăm că ne va învălui dragostea sau că melancolicul Saturn ne va proteja cu planetara-i lumină.

Dar mai aflăm că și machiajul frumoaselor lumii se supune sugestiilor date de conjunctura astrelor. Cu toate că există femei leonine, feciorelnice, femei ale săgetătorului, taurului și ale altor dihănii din horoscop, o trăsătură comună a machiajului lor este roș-rozul. Este culoarea folosită pe pomeți, pe buze și pleoape. Bineînțeles, în combinație cu mult gri, cu bleu, cu verde sau maro.

Dar pentru noaptea aceea în care nevăzute ceasuri din catedrale de marmoră pecetluiesc pentru văzduhuri momentul trecerii, pentru noaptea aceea doar fardurile de argint împlinesc strălucirea ochilor. Căci mai presus de mode, noaptea Noului An vrea ochi care se pot entuziasma de orice. Se vor purta brățări subțiri și zornăitoare, se vor purta cercei ca niște cercuri, rotunzi și mari, cerceii tradiționali ai celor iubite de toreadori, pe rochiile lungi și negre se vor prinde flori aurite culese parcă din grădinile altor tărîmuri.

Şi printre artificii asemeni stelelor care explodează va ploua cu pene de pasăre albastră doar pentru cei care pot auzi cîntările ce se disimulează sau susură prin strălucirea metalică a părului lung de femeie. Şi toată lumea va folosi în acea noapte parfumuri persistente şi misterioase din esenţe de plante exotice, şi asta pentru că, se zice, va fi, de acum încolo, un timp al candorilor rătăcite, cîndva, prin alte spaţii...

**SEMNE DIN IARNĂ**

Pomeneşte Jacques Chailley în a sa carte despre muzică de un sărman jongler care, plictisit de acrobaţiile sale, s-a călugărit. Dar neputînd rosti preasfintele ziceri s-a destăinuit uneia dintre reprezentările statuare ale Imaculatei : „Voi face doar ce-am învăţat / Şi te-oi sluji în felul meu, / ...Ceilalţi cîntînd de te slujesc, / Cu tumbe-am să te-nveselesc, / Regină blîndă, doamna mea, / Pe robu-ţi nu te mînia !". Se pare că blînda doamnă şi-a dat consimţămîntul, circarul şi-a continuat tumbele în chiar lăcaşul de rugă. Acela a fost un jongler sentimental, cel de acum are un spirit ceva mai realist. Încheindu-şi cariera de sub reflectoare, a devenit, în cursul unei nopţi, modist. Ştiind el bine că, în zone foarte poluate, a fi creator, chiar de modă, înseamnă a avea acces la celebrităţile din lumea filmului şi din alte lumi, noul combatant în branşă şi-a expus planul de perspectivă care, pe scurt, se rezumă : modă egal fast, splendoare, strălucire, funcţionalitate. Presa, radioul, televiziunea şi cei dornici să se îmbrace aşteaptă rezultatele, care, se speră, nu vor provoca un şoc... mortal.

Despre saboţi s-a vorbit şi s-a scris mult. Nenumăraţi şi nenumărate le-au purtat în ultimele veri. Un mod sigur de a conferi personalitate picioarelor dumneavoastră este acela de a purta saboţi iarna, ne asigură prin poze şi texte revistele de specialitate. Bineînţeles, nu orice fel de saboţi, ci doar saboţi pictaţi cu scene de gen, păşuniste sau cu simboluri orientale, şi asta pentru ca talentele nefolosite să-şi găsească teren de desfăşurare. În cadrul unei perechi





de saboţi, fiecare cu alte culori, cu alte modele împodobiţi, luaţi în totalitate, nici unul asemănîndu-se altuia. Se poartă cu ciorapi tricotaţi din lînă groasă, în culori fosforescente.

Paralel cu aceste tendinţe avangardiste continuă să ia amploare mişcarea neoromantică ce mai de demult şi-a făcut apariţia în diferite domenii ale vieţii publice. Nu se ştie, istoric, la al cîtelea neoromantism ne aflăm, cert este că actualul încearcă să adune pentru fericiţii umanoizi ai zilelor noastre tot ce au avut mai gingaş şi mai subtil romantismele altora... *cum soarele-i şi nou şi vechi pe cer, iubirea spune ce s-a spus şi ieri...*

**BURNIŢE...**

...dar nu de toamnă, chiar dacă vremelnice nostalgii îţi sugerează anotimpul învăluit în aur roşu şi cald.

Veşti bune de pe continent : pe undeva, prin centrul lui, înfloresc plante colorate, binemirositoare şi vestitoare de primăvară, păsări cunoscătoare ale pulsului vremii au deplasări ciudate şi refuzînd să mai accepte surghiunul se întorc în locurile nu demult părăsite, chiar vînturile iernii cu ruta cît de cît exactă au încurcat traseele.

Din aste semne şi din altele se concluzionează, de către cei care au darul şi harul de a trage concluzii, că iarna a trecut. Cei deprinşi cu ascultarea şi cu recepţionarea ideilor altora, ascultă, citesc vestea, iau aminte şi, normal, se bucură. O iarnă dusă e o bătălie cîştigată. Dar asta se întîmplă tocmai acum, cînd întreaga presă modistă desfăşoară o campanie plină de fast, cu poze color şi cu texte rimate pentru a da întîietate modei frigului numită de ea *il trionfo dello stile russo.* Şi asta nu din capriciu, ci pentru că respectiva nouă modă a continentului se bizuie esenţialmente pe modelele purtate, prin tradiţie, în ţara în care se află oraşul nopţilor albe.

Piesa de rezistenţă o constituie căciula ostaşului, cu clape mari pentru urechi. Din blană, bineînţeles. Manşonul atîrnat de gît cu panglică de catifea lată nu este un accesoriu obligatoriu, considerîndu-se că rafinamentul personajului purtător poate fi dovedit şi prin mijloace mai puţin costisitoare. O altă piesă şoc a respectivei mode este

cojocul împodobit cu broderii măiestre în care predomină culoarea roșu. Frumoase sunt fustele înflorate, cu volane, și turbanele înfășurate în jurul capului, stil Natașa. Excepționale, blănurile strălucitoare cu fir lung. Pluteau, probabil, prin aer, vorbele acelui miraculos Esenin :... „Zîmbetul descătușat / Spre priveliști se prelinge : / Cerul, vaca ce-a fătat, / Vițelușul roș și-l linge", pentru că manechinele franco-italiene, mai precis cosmopolite, care prezintă moda, avînd ca decor cupole aurite și vestitul metrou, copleșite de încărcătura sentimentală a acestor veșminte-creații, au incredibilă duioșie în priviri...

## SEZON ALB...

...nu pentru că iarba și-a pierdut verdele, nu pentru că florile și-au vîndut culorile lunii sau cine știe cărui astru. Sezon alb, pentru că, după cum știm cu toții, de acum pînă în octombrie este sezonul căsătoriilor.

Cu toate inovațiile și mutațiile petrecute și în acest sector al înveșmîntării festive, culoarea albă a rochiei de mireasă rămîne o permanență ce, pare-se, nu poate fi coruptă. Despre rochiile de mireasă se scriu în ultimul timp sute de pagini, cu manechine mimînd fizionomia și euforia mireselor, se fac sute de fotografii, explicațiile abundă. Casa Riffault proclamă în cuvinte alese cu grijă că rochia din organdi alb cu ornamente pastelate nu trebuie să lipsească dintr-o căsătorie modernă. Ce înțelege vestita casă Riffault printr-o căsătorie modernă nu știm, bănuim doar că este vorba de ceva ce se oficiază în prezentul an de grație.

Stilul *tartă cu cremă*, ceea ce vrea să însemne o compoziție barocă, este exclus din vestimentația evenimentului nupțial. Explicația dată de modiști este următoarea : căsătoriții vor să petreacă îndată după ce-și pun semnăturile, și în acest sens, veșmintele simple sunt mai mult decît indicate. Să nu se creadă însă că rochiile de mireasă sunt lipsite de inventivitate, sunt lipsite de farmec. A spune că se utilizează multă dantelă englezească, a spune că se folosește capelina, în același scop al simplității, a spune că machiajul utilizează o paletă rafinată, un machiaj ușor, natural și că buzele au un roșu „îndulcit", iată doar cîteva repere dintre cele multe.





Scria cîndva Balzac : „Carnavalul, Sire, este singura superioritate pe care Omul o are asupra animalelor. Nu i se poate contesta această invenție"... Pînă la perioada carnavalului care în țări exotice are loc în lună de ianuarie, se dansează și se bea șampanie în sezonul alb al căsătoriilor.

## STELE PĂLITE

Veșmîntul cu decupaje reține tot mai des atenția creatorilor. Începutul a fost modest și nesemnificativ. Un bine intenționat a gîndit și a confecționat o rochie albă, cu platcă, și din platcă, foarte încrețită, se continua rochia, fără mîneci, fără buzunare. Această ingenioasă platcă, ce poate avea sau linie dreaptă sau curbă sau frîntă din loc în loc, are decupaje în material, decupaje în formă de frunză, de floare, de pasăre sau cap-profil. Acesta a fost începutul, de atunci au trecut ani, obsesia decupajelor a început să devasteze parcele din bluze, din pantaloni, din fuste, din întreaga rochie.

La ultimele parăzi ce au avut loc în lume au putut fi văzuți chipeși domni, de preferință înalți și blonzi, ce străbăteau în pas elansat podiumul, învăluiți și aureolați de lumina reflectoarelor. Ar fi doar niște bărbați frumoși dar, pentru a-și întregi și sublinia personalitatea, ei poartă costume de vară confecționate din stofe ușoare și fine, de preferință în culori violente. Și aceste costume au pe unul dintre piepți, pe una dintre mîneci, în apropierea sau sub unul dintre omoplați, decupaje în figuri geometrice sau aceleași figurări referitoare la lumea vegetală, animală și umană. Prin aceste decupaje răzbate spre ochi curioși sau doar cutezători în a privi aceste frumoase apariții culoarea cămășii, de preferință albă sau bej. O altă serie de costume sunt confecționate din vestita panama. Prin decupaje răzbate culoarea neagră sau albastru-petrol a cămășii.

Revenind la cele care s-au hazardat să poarte primele această invenție cu goluri și plinuri, se poate spune că pă-

lăriile lor, ce fac parte din categoria respectivă arată asemenea unui fagure și că, în general, sunt albe cu fundă roz.

Unii comentatori afirmă că moda respectivă conține si unele erori, dar cum sunt mulți convinși că și greșelile au farmecul lor, modelele se confecționează în continuare, femeile cu dezinvoltura lor bine știută le poartă fără probleme de conștiință. Bărbații ce nu au curajul să îmbrace costumele special pentru ei gîndite, visează doar că cei de pe podium nu au existat decît în imaginația lor...

## EXTATICE PĂSĂRI

Taioarele primăverii sunt clasice, cu vesta dreaptă. Sahariana cu mîneci lungi, dar și scurte, este mult folosită. Fusta este și ea aproape dreaptă, depășind genunchiul. Tonurile pastel, bejuri, griuri, mult verde crud sunt nuanțele acestor taioare, dînd impresia unor siluete fine și fecioreInice descinse din nu se știe care lume a unor cețuri veșnice. În magazine se află voaluri chinezești, uni, culoarea pielii, mult solicitate de moda anului și pentru bluzele ce se poartă cu taior și pentru rochiile cu sau fără volane, rochii ale orelor de amurg. Din același voal este eșarfa care, adesea, capătă forma unei cravate și acompaniază, obligatoriu, taioarele. De neînlocuit par a fi și turbanele stil oriental care în mijloc au prinsă o bijuterie discretă și eventual prețioasă, probabil pentru a aminti că au existat povești cu prinți trăitori în palate de „marmori" ai căror pereți erau tapetați cu safire, topaze, diamante, rubine dar, mai ales, cu mărgăritare. La Rangoon s-a deschis, de curînd, o expoziție de pietre prețioase cu vînzare. Rubinele și safirele birmaneze, recunoscute pentru calitățile lor de excepție, sunt numite cu inconștiență și inspirație... flori de piatră...

Prin alte părți de lume se întorc cocoarele, aceleași șiruri ordonate care an de an, se duc și vin. Cei care-și mai aruncă privirile spre ceruri le pot vedea. Printre preocupările permanente ale revistelor de modă se află problema machiajului. Desigur, există divergențe, deci dispute.





Adepții romantismului cer „machiaj natural", imperceptibil, cearcăne disimulate cu farduri argintii, buze conturate simplu cu creion brun. Tabăra adversă susține că femeia trebuie să strălucească mai puternic decît soarele ziua, mai fascinant, mai amețitor sau mai amenințător decît stelele și luna, în noapte. Ei propun roșu strălucitor pe buze, mult roz pe pleoape și pe pomeți și, tot pe pleoape, violet, verde, bleu safir cu străluciri de perle. Tot ei au decretat reîntoarcerea în arena modei a *eye-liner*-ului pentru conturarea precisă și puternică a ochilor. Cu toții sunt însă de acord că trebuie evidențiată strălucirea carnației fiecăruia, ceea ce ar însemna dispariția make up-ului. Pînă la noi apariții și dispariții să ne amintim că vom reîntîlni curînd marea și odată cu ea... *pescăruși lunecînd peste întunecatul / Cer de melancolie virilă...*

## TOTUȘI VA ÎNFLORI LILIACUL...

Yves Saint-Laurent și-a prezentat colecția. Rochia tub, ceea ce vrea să însemne un sac perfect drept, fără nici o amploare, fără nici o pensă, este vedetă printre fastuoasele rochii. Jerseul de mătase, catifelele mulante și mult alb și negru sunt materialele, culorile utilizate de celebrul modist. Un alt aspect al colecției sunt modelele marinaro-pescărești, care în viziunea sofisticată a lui Saint-Laurent capătă funcția și de veșminte pentru strălucitoare recepții dar și pentru orele plimbării cu coșnița într-o mînă, cu lanțul pentru cîini, în alta.

Odată cu această influență marină au apărut, implicit, pantalonii pescărești care, nu se știe în urma cărei gîndiri de nebănuite profunzimi, își opresc lungimea deasupra genunchilor. Două piese, trei piese, a treia fiind vesta încheiată cu șiret, plus o plasă pentru cap împodobită cu flori, cu stele de mare, cu alge din plastic și chiar cu peștișori, aceste combinații pentru doamne — și tot trei piese plus plasă de cap împodobită cu o simplă, tradițională și sobră ancoră pentru domni, constituie schema vestimentației de certă influență pescărească. Paradoxal, bleumarinul tradițional a fost înlocuit cu negru.

Dar Yves Saint-Laurent nu se ocupă numai de banala problemă a hainelor. Rafinamentul lui suprem se desfăşoară în toată splendoarea atunci cînd Yves Saint-Laurent acordă atenţie cosmeticelor, mai precis atunci cînd pătrunde în sufocanta junglă a parfumurilor. Se spune despre invenţiile lui în acest domeniu că sunt parfumuri cu incredibile buchete, din combinaţii de flori exotice şi flori crescute în sere speciale, specii necunoscute de plante. Pe scurt, rezultanta combinaţiilor lui sunt parfumuri moderne, dar subtil-romantice, cu persistentă nuanţă erotică. Specialiştii care au avut fericitul prilej să fie la prezentarea pe viu a parfumurilor susţin că, totuşi, parfumul cel mai simplu, realizat cu ajutorul liliacului alb, a narcotizat plăcut sufletele cunoscătorilor, susnumita floare fiind aleasă în unanimitate regină a anotimpului mugurilor... care, an de an, neabătut de nimic, vine.

## TANDREŢEA CIORII

...sunt ani de cînd romancierul profetiza că *vom muri cu toţii necunoscuţi*. Şi cine ar îndrăzni să-l contrazică, acum, cînd ne-am mai şi înmulţit.

Lovit de damblaua invenţiei, un afacerist din Los Angeles vrea totuşi să-şi înscrie numele pe firmamentul cu străluciri. Creează pantofii-pirat şi faptul că cei de iarnă sunt prevăzuţi cu baterii minuscule, că fiecare dintre componenţii perechii are o altă culoare, apropiată ca ton, că talpa este din crep gros şi că se închid cu fermoire nu a uimit pe nimeni. Dar că la spate au ataşate un fel de elice care zbîrnîie şi se învîrtesc cînd umblătorul nu e în repaus a provocat stupoare. Dezbaterile la subiect au dus la concluzia că este vorba de un truc prin care se favorizează legătura eficientă între cap şi extremităţi. Bunele intenţii nu pot fi condamnate şi s-ar putea ca asta să fie o ultimă încercare de a salva o legătură ce pare-se că e pe ducă.

Magazinele autohtone au oferit cizme de cauciuc, frumos colorate. Este o modă practică, venită de aiurea. Reclame în limbile pămîntului spun că nu poate exista cămin





fericit fără ele, mai ales în oraşele în care puterea de absorbţie a canalelor şi procesul de degajare rapidă a nămeţilor sunt acţiuni realizabile doar în romanele de anticipaţie.

Ciorile au rămas stăpîne pe văzduh, pe pămînt şi pe coşurile care scot sau nu fum. Şi pentru că sunt multe şi pentru că nu-s nici urîte, dau idei, adică îi inspiră pe modişti. Ei s-au hotărît să le facă o bună propagandă. Este de *bon ton* ca fotografiile de modă să se realizeze în locuri în care „cirezi" de ciori pustiesc şi înnegresc cetatea sau cîmpul. Bietele manechine, atinse probabil de puterea malefică a păsării, pozează crispate, cu ochii mari deschişi, cu gesturi de implorare. Doar rozul cald şi galbenul auriu, culoarea tuturor modelelor, îţi sugerează că o lume guvernată de tandreţe s-ar putea naşte sub semnul acestei uzurpatoare a virtuţilor corbului.

Pentru că va veni o primăvară în care negroida lucioasă a iernii îşi va lua zborul spre cîmpuri încă nedevastate, propagandiştii şi-au luat măsuri de precauţie şi au fabricat din plastic, din lemn şi chiar din ceară, vietatea despre care am vorbit. Se va prinde cu ac de siguranţă şi se va purta în locul inimioarelor care şi-au trăit anul, se vor purta în amintirea anotimpului cu croncănitoare.

Important este însă că celor de azi le place perla, pură şi rotundă arătare luminoasă, despre care Claudel spunea că este *imaginea acelei leziuni pe care o provoacă în noi dorinţa perfecţiunii şi care în mod cert ajunge la această globulă inestimabilă*. Dar pentru a o iubi şi a o avea îţi trebuie curajul celor care păcătuiesc ştiind că nu-i decît o singură pedeapsă...

## ORACOLE DRESATE

„Interchic" dar nu parizian. Berlinul occidental a preluat de mult eticheta şi a organizat şi în această primăvară o mare manifestare, nici culturală, nici artistică, dar de modă : 186 de expozanţi, un adevărat exod al italienilor,

cinci case de modă numai din Florenţa, printre care nelipsita şi fermecătoarea firmă Krizia. La o asemenea adunare de vedete şi oameni cu idei se fac şi cunoştinţe, se schimbă şi opinii, se exercită şi influenţe. Au participat case de modă din Bulgaria, Polonia şi România.

Întreba-m-aş cu nevinovăţie şi cu sufletul curat dacă renumiţii noştri specialişti s-au prezentat pe podiumul de la Berlin cu modelele de rochii, pardesie, taioare şi alte minunăţii care nu ştii bine ce sunt, acelea pe care — le-am văzut cu toţii — le găseşti din abundenţă la „Eva", cea dintotdeauna bîrfită, şi nu numai acolo.

*Femeia tub* este senzaţia săptămînii. Ea este o făptură premeditată de flegmaticii aceia înalţi şi slabi, pe numele lor englezi, dar realizată şi lansată pe piaţa modei de acaparatorii parizieni.

Crezînd că au rezolvat una dintre dilemele care tulbură omenirea, ei spun : fusta se lungeşte, mai precis se relungeşte, este dreaptă, aproape strîmtă, umerii bluzelor sunt pătraţi şi, bineînţeles, pentru ca să existe aici şi nota elegantă, femeile trebuie să găsească soluţia de a renunţa la normal naturalele lor proeminenţe.

Nu a trecut primăvara, nu a venit vara, dar armata de calculatoare, oracole zise moderne, prelucrează datele pentru moda toamnei şi iernii. Pînă în prezent a fost stabilit machiajul, inofensiva mască a micilor noastre falsificătorii. El va fi sofisticat adică, în toamnă, se va folosi *mult brun pe pleoape :* în contrast, tenul va fi luminos, pomeţii accentuaţi cu roz, unghiile şi buzele roşii... roşii.

Genele vor fi lungi şi adevărate, dar, pentru ca toţi ochii să sclipească cu efect, o cantitate impresionantă de gene false au şi fost puse pe piaţă, cu valoare de monedă forte. De semnalat că paleta pe care ele o folosesc începe cu negru, se termină nu se ştie unde, dar include cu siguranţă verdele, bleul, rozul şi galbenul...

Ne vor privi deci, din toate părţile, ochi ciudaţi... ne vor privi ochi ce vor a spune poveşti în negru, în verde, în bleu, în roz ori poveşti galbene, ne vor privi ochi păziţi de masca lor colorată...





## SMERIT ŞI RECUPERAT

„Manechinele macabre" neputînd fi pretextul acestui text, trebuie spus totuşi că ele sunt o realitate a anului în curs, că au fost folosite pentru încercarea centurilor de siguranţă ale automobiliştilor şi că prin „macabru" fiecare înţelege ce vrea. Punct.

Casa Dior, ştiind că toată suflarea feminină a pămîntului, de la meridianul unu spre dreapta pînă la întîlnirea din nou cu Greenwich-ul, urmăreşte cu aviditate prezentările ei într-un elan de generozitate, propune : leopard, panteră, tigru royal, vizon, zibelină, vulpe argintie, tigru bengalez, hermină de Rusia şi „la marmotte de Canada", pentru pardesie, trenciuri, taioare sport combinate cu piele, ţinută pentru plajă sau pentru tenis, pentru zi şi pentru seară.

Noii invadatori cu chip de ţărănei şi ţărănuşe vor păcătui cu siguranţă, mistificînd animalul adevărat prin tot felul de imitaţii sintetice şi îşi vor recunoaşte smeriţi greşala, unii justificînd-o prin existenţa „Asociaţiei pentru protecţia animalelor", alţii spunînd că pe paralela pe care trăiesc, nu se află, din păcate, junglă.

Dacă această inovaţie a casei Dior stîrneşte panică în sufletele ce voiau, vestimentar, să fie în pas cu..., în lumea modei sunt şi zvonuri cu efect liniştitor. Pentru rochia de vară, s-a mai spus, se preconizează folosirea voalului şi a mătăsii. Modelul combină acelaşi material în mai multe variante coloristice. Concret : din materialul cu buline bleumarin se confecţionează rochia, fără mînecă, cu decolteu pătrat, cu fustă cloşată. Mantoul cu buline galbene are mîneci evazate şi este de asemenea cloşat. Întreaga combinaţie este din voal. Pantofii-sanda albi sau bleumarin, cu talpă de plută, turbanul în culoarea închisă a combinaţiei şi o floare în piept completează ţinuta. Există şi în alte variante de imprimeuri şi culori.

Se spune că, undeva în lume, s-a creat un mare, mare premiu pentru cea mai bună ştire falsă, adică cea mai falsă dintre false. Sperăm că îl va cîştiga un pămîntean... chiar dacă statistici realizate de prestigioase centre avertizează că din „cauze obiective" potenţialul imaginativ al omului a scăzut simţitor. Cauzele „obiective" nu sunt dezvăluite...

## CĂRĂUŞII DORINŢELOR NOASTRE

Ultimele aventuri ale extravagantului personaj numit MODA ?

Poezia publicată în numărul din martie al revistei „Modern" şi ilustrată cu modestie prin celebra „Primăvară" a lui Botticelli îi trădează peripeţiile recente : *„...Moda îşi poartă mantaua godată / ce-n falduri cade din platcă, / Şuviţe de păr ondulate se-aştern pe imensul rever, / iar ochii plini de speranţe / aruncă priviri de sub bor"*.

Iluştrii descoperitori ai pămînturilor necunoscute nu-şi merită faima, căci zilelor noastre le-a fost hărăzită MAREA DESCOPERIRE : *„...E primăvară-n viaţă / şi-n moda cu iz de petale şi de flori, / e armonie de formă, de stil şi culori, e Moda !..."*. Respectul nostru pentru semnatar nu se poate traduce în cuvinte ; aşteptăm ilustratorul muzical care să tresară creator în preajma sublimelor şi subtilelor versuri şi să le lanseze în eter, fabricînd astfel pocnitoarea-minune pentru surzi şi insensibili.

Modelele prezentate de revista în cauză nu oferă noutăţi, dar selecţionează dintre cele vechi şi cunoscute pe acelea mai bune şi verificate...

...Un alb răzbunător s-a abătut asupra continentului. Ca o nebună întîrziată încă în lume, zăpada a creat derută. Dar nu vom abandona gîndurile care încercau să contureze reperele vestimentare ale celui de al doilea anotimp din an. Mîneca raglan ar fi unul dintre pretextele pe care se poate construi linia pardesiului, taiorului, rochiei chemisier şi bluzelor, pentru femei şi bărbaţi. Mînecă-raglan, largă, are şi bluza albă din miraculoasa urzeală a iilor, cu o singură floare mare şi sîngerie pe partea stîngă a pieptului. Manechinul blond care a prezentat-o, avea fustă neagră cu platcă, plisată şi lungă. Ciorapii în culoarea pielii, cu reflex argintiu în fir, sandale negre cu talpă, înaltă, al doilea punct comun tuturor colecţiilor. Magazinele de încălţăminte nu se grăbesc să pună în vînzare modelele aşteptate, dar meşterii cizmari din cooperative şi-au luat asupră-le sarcina, şi inventează modele diverse pentru fericirea celor care acum caută şi suferă !





Vom regreta sau nu... egretele de cretă... ale acestui mijloc de martie, curînd un verde crud va învălui pămîntul şi sunete ciudate vor prevesti sezonul marin... cărăuşii dorinţelor noastre visează de pe acum imense şantiere în care se construiesc şi se înalţă fabuloasele castele de nisip...

## SURÎS ŞI O LACRIMĂ DE PROPAGANDĂ

Noua eleganţă, după opinia multor gînditori în ale modei, găseşte un stîlp susţinător în... nasturi şi în garniturile din pene. Nasturii apar în număr impresionant, repartizaţi strategic pe mîneci, pe buzunare, la gît, la talie, pe fente sau ţinînd loc de epoleţi. Sunt nasturii normali ai omului cumsecade şi fără idei, sau nasturi filfizoni, împopoţonaţi cu desene, îmbrăcaţi în piele, cu sclipici sau fără, cu două sau patru găuri. Răcnetul suprem rămîn însă nasturii din os sau din corn de cerb, tăiaţi cît mai neregulat, deci artistic, tăiaţi cu bomfaierul. Penele, al doilea actual susţinător al modei, se plasează pe mîneci, ţin loc de guler, se aciuiază la marginea fustei sau o singură pană se ţine insinuant şi simbolic în mînă.

Şi se mai spune că insignele cu tot felul de cifruri magice, secrete, purtate de tineri ating dimensiunea unei farfurii, la concurenţa directă cu cele venite din abisuri.

Invocîndu-l pe uitatul Nabucodonosor al doilea, cel care a vieţuit şapte ani între jivine, pentru a reveni surîzător şi plin de idei printre oameni, un creator din Roma s-a retras nu demult în jungla continentului negru, spre a medita. Înarmat cu obiecte de transmisie pentru ca fiecare nouă idee să fie comunicată rapid, el nu şi-a lăsat mult timp colaboratorii să somnoleze. Prima lui directivă a şi început să se materializeze : pe piaţa italiană a apărut un număr mare de turbane confecţionate din jerse, din stofă uni sau imprimată, sau turbane tricotate. Pentru făpturile ce cred că au dreptul de a fi luxuriante s-au confecţionat turbane din piele fină, din piele de crocodil sau din blană de tigru şi leopard. Modelul este oricare, turban să fie.

În obscuritatea ce va învălui lumea, blana albă, propusă ca vedetă a sezonului, a fost primită cu justificată satisfacţie considerată ca fiind un punct de reper... o, urs polar...

...*Ces mains magiques,* se miorlăia tandru un glas de bărbat pe undele unui post de radio, *magic man,* striga cu o voce asprită de ecoul nu se ştie căror depărtări o cîntăreaţă de culoare. Pentru acele mîini, moda propune inele cu turcoaze, iar acelui bărbat ce se consideră *magic,* tot ea, moda, îi dă dreptul să poarte fular negru, învăluitor a jumătate din fiinţa-i, fular de mătase, lung, cu franjuri.

## ZDRENŢE DIN MASCA TOAMNEI

Ciorapii tricotaţi ai iernii sunt bej, gri, aurii-oranj, aproape albi sau negri. Cei în culori vii au fost excluşi. Genţile din blană, apariţii timide ale anilor trecuţi, au invadat colecţiile. Sunt pătrate, dreptunghiulare, ovale, închise simplu cu fermoare şi atîrnate de umăr cu o chingă colorată sau curea din piele. Bascul este o altă permanenţă a modei, dar şi fusta albă sau bej din jerse gros, încheiată cu nasturi în faţă, mult lungă peste genunchi. A fi *à la page* înseamnă a uita să închei cîţiva dintre ultimii nasturi, în unele cazuri destul de mulţi.

Suferinţa femeilor, *dessous*-urile, se găsesc în magazine, nu în foarte multe modele şi nu foarte spectaculoase cum ar trebui să fie aceste obiecte vestimentare aflabile, tot în magazine, doar de la numărul 46 înspre mai mare. Se pare că persoanele cu dimensiuni rezonabile vor trebui să-şi tragă rochia direct pe piele... De ce făpturilor mai graţioase sau doar mai firave le este interzisă pudoarea de a se acoperi cu veşmintele secrete, nu am aflat încă. Speranţa că vor interveni mutaţii spectaculoase în concepţia inteligenţelor care dirijează mărfurile spre magazine dăinuie.

Despre cizme este inutil să mai discutăm. Toată lumea le caută, norocoşii le găsesc, dar le găsesc după călătorii pe străzile oraşului ce ar echivala cu un pelerinaj purificator la Mecca.





Părul lung şi rebel nu mai este de mult la modă, dar fustele-gitane încreţite în talie şi cu volan jos, din materiale cu flori trăsnitoare, se pare că vor mai dăinui o generaţie.

În astă toamnă, doar ploile şi lapoviţa se lasă aşteptate, pentru că surprizele oferite de moda masculină au fost mai mult decît dure : au apărut nişte ochelari aşa de mari, de fumurii şi acoperitori a ceea ce se cheamă faţă de bărbat, încît probabil că va fi nevoie de o strategie generală din partea sexului zis slab, pentru a vedea un chip viril sau numai proaspăt şi electric ras. Există însă o contră bine plasată : machiajul de noapte al femeilor este fosforescent, lungimea genelor false întrece orice imaginaţie. Ele se mişcă în sus şi-n jos, repede şi sacadat, ceea ce vrea să însemne că doamnelor le este ruşine de această nouă şmecherie sau ar mai putea să însemne că ele ştiu exact unde se pun semnele de întrebare.

Aşteptăm cu toţii ca dincolo de liziera albă a stelelor să apară cometa gigant, cometa mult bănuită de ziare, ce va aduce pierzania tuturor, dar noi ştim că „porte-bonheur" pentru acest neliniştit, tăcut, perfid şi trist noiembrie este... gajul din lemn de trandafir.

## VOCEA CARE FACE MÎRRR...

Invitaţia biblică *„ridică-te şi umblă"* este reactualizată în chiar zilele noastre de o încîntătoare persoană roşcovană, cu voce spartă şi metalică, de difuzor ruginit, înzestrată cu o energie de invidiat. Domnia sa este patroana unui aşezămînt de binefacere pe a cărui uşă se poate citi... intraţi, aici veţi învăţa şi voi să dansaţi pe sîrmă precum echilibristul bleu... Nu ştim cine este personajul colorat, dar ştim că o armată de „lady" şi de „miss" frecventează sus-numita citadelă. Roşcovana este şi patroana unei mari case de mode la care se îmbracă protipendada. Dar pentru a avea cinstea să fii îmbrăcat de ea trebuie să treci cu succes proba dansatului pe sîrmă. Şi asta pentru că inteligenta doamnă are principii sănătoase şi corecte : înainte de linia hăinuţei, înainte de calitatea materialului folosit contează linia

trupului ce ai şansa să îl porţi prin lume. Executarea comenzilor culcat-sculat, pe poante, pe toată lăbuţa, plus interpretarea unui dans ciudat, iar în ultima fază, sus pe sîrmă, sunt etapele obligatorii. Protestele onomatopeice la acest tratament sever nu sunt ascultate, modista îşi recrutează clientela dintre doamne supuse, acelea care pricep importanţa optimizării condiţiei fizice.

Din colecţia ei este de reţinut modelul de rochie pentru seară, drapată, bleumarin cu auriu, prinsă cu agrafă pe umăr, iar dintre modelele pentru zi, marea varietate de pelerine de diferite lungimi, majoritatea cu glugă. Pantofii colecţiei sunt cusuţi de mînă, cu punct mare, alb.

E zvon că se vor purta din nou rochii cu volane şi basmale înfăşurate pe cap cu savantă neglijenţă. Valentino zice că fără blană de lup bătrîn la gît să nu te mai arăţi în lume, la Mic Mac se poartă pălării negre cu boruri imense, Saint-Laurent vrea să facă doisprezece copii care să-l moştenească, pe noul continent ultimul strigăt lansat de Vogue sunt doamnele înarmate cu umbrele mari bărbăteşti, folosite cu graţie, drept bastonaş... se pare că în lumea modei pluteşte un ancestral plictis, dinamizat doar de ştirea că un frumos bărbat, actor-regizor, a declarat că pînă la sfîrşitul vieţii se va îmbrăca în piei de animale tărcate, piei cusute de mînă, ca un omagiu adus străbunilor cei mai străbuni...

## SUPERB E DOAR RĂSPUNSUL...

În rezumat, directive ale modei masculine prezentate la Köln : „tendinţa stilului astral este o modă sportivă şi comodă, domină preferinţa pentru stofe uşoare, costume care cîntăresc abia un kilogram, paltoane cu o greutate de numai 600 grame. Carourile au reapărut, umerii s-au lăţit, reverele de asemenea. Pantalonul, foarte fix pe talie, se lărgeşte de la mijlocul coapsei în jos, atingînd la bază 60—70 centimetri. Şi este fără manşetă. Cravata este concurată de papionul lat pînă la 7 cm, împodobind gîtul ca o elice. Smoking-uri din mohair în culori închise, vestoane





pepit, guler Schiller, pălărie moale cu boruri mari sau o şapcă de base-ball din material de blugi". Acestea ar fi noutăţile, nu prea noutăţi, oferite de moda germană, dar nu se poate bănui ce poate rezulta din colarea atîtor elemente vestimentare ; vor fi cu siguranţă temerari ce vor încerca.

Cu toate că nopţile luminate de prozaice becuri pot deveni subiect de poveste, modiştii din Anglia, din Franţa, din Italia şi de pe alte continente se pregătesc de un anume fel de sărbători, nu se ştie cît de luminate.

Sandalele din ţara lui Voltaire sunt strălucitoare, din argint, cu barete, cu tocuri ameţitor de înalte. Iar dacă îndrăzneşti să te uiţi mai în sus de picioare, descoperi dantele sofisticate, satinuri în toate culorile care ar putea să sugereze ceva putred, de la vişină pînă la lemn umezit, descoperi brun trist şi bej luminos.

Şi pentru că se zice că este vremea tweed-ului, interesanţi par să fie englezii care ştiu una de la bătrîni, şi o consideră cea mai bună. Numele ei : exclusivitate raglan.

Pentru a avea acces la titlurile de gentleman şi lady, italienii confecţionează pelerine gen raglan pentru bărbaţi şi femei, din material de loden sau din postav fin. Sunt modele funcţionale dar atrăgătoare, cu revere mari şi buzunare cam pe unde ar trebui să fie jumătatea cotului.

Un mitoman de ziarist, căci numai un mitoman poate scrie la două rînduri odată cuvîntul *superb*, pretinde că în lenjeria masculină au apărut un soi de pantalonaşi din milanez sau orice alt material mătăsos, lungi peste genunchi, prevăzuţi cu mecanismele clasice de care se agaţă ciorapii. Nu ştim cît este de superb, dar sperăm că încetineala cu care se materializează noutăţile pe aici ne va păzi de dezastre.

La zilele plăcute sau obositoare în care s-a aşteptat prima zăpadă se va medita spre sfîrşitul de lună, la lumina focurilor din cămin. Tunica largă în culori închise, cu broderii de aur, orientale, mai precis inspirată de caftanul turcesc, este haina pentru interior a unei neprihănit de albe ierni...

**LASCIATE OGNI SPERANZA**

Un emoţionant interviu, emoţionant prin candoarea dar şi prin nota sa autocritică, a fost publicat de un respectat şi mult citit cotidian bucureştean. Răspunsurile sunau cam aşa : „Noi, creatorii, suntem la curent cu tendinţele modei dar pînă la preluări !"... Şi încă un răspuns : „Ornamentele cu care am împodobit încălţămintea de seară au fost atît de *reuşite* încît pantofii s-au prăfuit în rafturi... ca atare, a trebuit să se renunţe". Brava, de trei ori brava echipei de vorbitori ; o asemenea pace şi înţelegere nici peste grădinile sfîntului Petru nu credem că pluteşte. Este adevărat, sprintul final al interviului îl constituie un bumb care începe cu AR TREBUI, dar pentru că rezultă că *trebuie* ceva foarte vag şi nesemnificativ, concluzionăm că cineva ar trebui să pună piciorușul în prag. Poate va descoperi că sunt şi fiinţe răspunzătoare de întîmplările cu obiecte vestimentare şi pînă la venirea noului val de farfurii, ghidate nu se ştie cum, se mai poate face ceva.

Meteorologii anunţă o iarnă cumplită, dezlănţuită, orgie a îngheţurilor şi a revărsărilor de alb, cum demult nu fuse pe aceste meleaguri. Vînătoarea de cizme începe într-un climat de incertitudine generat de sărăcia evidentă a vitrinelor. Oricum, tuturor, *bonne chance.*

Nu am uitat că rochiile tricotate, pentru seară, sunt în actualitate. Am descoperit minunate exemplare-femeie, plus rochie tricotată din lînă foarte groasă, neagră, sau neagră cu fir argintiu. Decolteul este lung şi ascuţit, spatele gol. Se poartă cu eşarfe din catifea căptuşită cu voal imprimat.

Năravul copiilor frumoşi şi trişti, nu se ştie de unde răsăriţi, de a cînta din acordeon pe străzi pustiite de noapte, dar şi năravul de a visa nu se lasă gonite de vînturi violete şi străine. Femeile lumii plănuiesc să adune în juru-le chihlimbare prinse pe lanţuri de aur şi argint, pentru ca gîndurile lor să lase urme adînci şi bune în răşina preţioasă, urme pe care omul se poate întoarce spre a-şi afla odihna. Căci chihlimbarul este podoaba adevăratelor ierni.





**ROCADĂ CU IEPURI ŞI SAMURAI**

„Sunt fată de samurai şi mă cheamă Lisette-Kay, of... of Lenuţo, ...măi !" Un melanj textual cosmopolit, cu o fată de samurai al cărui nume e cam franţuzesc, şi pentru a cărei soartă este răspunzătoare... o Lenuţă-măi... Este melodia ideală pe care s-ar fi putut prezenta colecţia de modele a unor croitori spanioli, în care găseşti pălării mexicane, costumul gheişă, bluze stil folclor românesc şi linia casei Chanel. Fotografiile ne-au parvenit cu ultimul transport aerian de ştiri prin tipăritură, şi am descoperit că opinca aceea pe care dansatorii populari cu greu şi-o mai amintesc este încălţămintea numărul unu în colecţiile respective, opincă confecţionată pentru seară din piele argintie. Spaniolele urmează sfatul medicilor avizaţi, cu sînge maur, adică ele renunţă în acest sezon la încălţămintea cu toc şi talpă înaltă, dar nu se ştie dacă vor persevera.

Magazinele de confecţii din Paris au pus în vînzare taioarele cu fustă lungă, din velur. Se poartă în jurul gîtului, cu o vulpe argintie sau *o vulpe blondă,* cum i se spune mai recent celei roşii. Dar cum nici cele argintii, nici cele blonde nu patrulează prin metropole, înlocuitor ideal pare să fie iepuraşul sur, în ton cu griul taiorului, căci se poartă din nou mult gri şi perle. Se asigură astfel rafinamentul coloristic al combinaţiei. Nici o lacrimă pentru neavutele vulpi, iepurii se-mpuşcă mai uşor...

*Vogue boutique* — de provenienţă franceză — zice că bijuteriile de picior sunt *chose*-ul sezonului. Lănţişoare subţiri care înconjoară glezna şi pe care se atîrnă o ghindă, un simbol pentru nedespărţiri sau un semn al norocului. Vogue nu zice, dar noi credem că această mică şmecherie este pentru interior.

Lavalierele şi tweed-ul pentru seară sunt invenţia Janei Muhir, acea englezoaică învăluită de o tristeţe ce se lasă coruptă doar de vinul roşu fiert cu ierburi aduse de departe. Tot ea decretează că satinul, creptul şi muselina, toate negre, sunt materialele în care bărbaţii vor admira femeile şi le vor iubi, le vor iubi nu numai pentru puterea lor de a imagina uitîndu-se într-un fir de praf.

## MIRAREA UNOR CARTOFORI...

...s-a extins şi asupra jucătorilor de şah. Ea s-a născut în ziua cînd, într-una din sălile elegantului palat dintr-o provincie italiană, s-a prezentat colecţia de modele aparţinînd unor soţi veniţi chiar din îndepărtata Australie, pentru a-şi rezolva problemele de „business" pe bătrînul continent. 52 la număr, plus jocherii, modelele erau cărţi de joc numerotate de la unu la zece, cu figurile corect stilizate, acelaşi rege cu capul o dată în sus, o dată în jos, aceeaşi damă privind la stînga pe piept, la dreapta pe fustă. Modelele sunt croite foarte simplu pentru ca desenul să nu fie întrerupt de cusături. Dacă ştim că în acest moment, în urma invaziei de guru, *„milioane de europeni se drapează în sari, adoptă poziţia lotus şi contemplă Asia"*, se poate înţelege de ce, colecţia a avut succes.

Primul val de stupoare volatilizîndu-se — căci în paranteză trebuie menţionat că nimeni nu se aşteptase la acest atac asupra jucătorilor de cărţi din partea celor veniţi din ţara cangurilor — a început să se descopere amănuntele colecţiei. Şi s-a observat că genţile, poşeţelele de seară, cizmele, pălăriile, în general accesoriile, copiază forma figurilor de şah. Chiar cei mai refractari trebuie să recunoască şi să accepte că a face o cizmă care să semene cu un pion şi care să poată fi şi încălţată, sau o pălărie-cal este mai mult decît în visul nebunului de pe aceeaşi tablă cu pătrate...

Coaliţia dintre cărţi şi figurile jocului de şah s-a dovedit puternică. Ea a cîştigat piaţa, dar nu pe continent. Colecţia a fost achiziţionată de englezi, care în modă fac totul pentru a dovedi că nu sunt conservatori, ci numai echilibraţi. Moda lor funcţională mai prevede pentru iarna ce vine o varietate nesfîrşită de jachete sau bluzoane din blană, fuste şi pantaloni din tweed gros.

Şi pentru că în magazinele bucureştene nu bîntuie ideea că vor veni zăpezi, trebuie spus că la întrunirea în care s-a dezbătut problema culorilor vestimentaţiei s-au rostit citate frumoase printre care : *culorile sunt faptele luminii, faptele şi suferinţele ei.*

E vremea castanelor şi marile mirări nu se vor cuibări în cugete. E vremea cînd se îmbolnăvesc păsări rămase,





se îmbolnăvesc de nostalgia ţinuturilor calde. Şi este probabil aceeaşi toamnă revenită la noi, ca cea în care, cu gîndul la palmieri şi cu dorinţa de a sfîşia soarele cu dinţii, bărbatul cu părul verde îngîna pe străzile Parisului... „Patience, patience, / Patience dans l'azur / Chaque atome de silence / Est la chance d'un fruit mur !...".

## FRIVOLA DOAMNĂ-N BEJ

Romarta—etaj a pus în vînzare pijamale *Sumavan*, pentru bărbaţi, în poziţii coloristice, interesante şi rafinate, cu decupaje simple. Vor exista în urbe deci şi bărbaţi nocturni frumos îmbrăcaţi, dar şi mîndri de costumul lor.

A fost atîta destrăbălare drăgălaşă şi acaparatoare în modă, a fost romantism lîngă clasicul sever şi acru, a fost şi mexico-parizian şi anglo-japonezărie, rubaşcă şi costumul înflorat tahitian laolaltă, într-o învălmăşeală cu care ochiul s-a obişnuit pînă la a-i spune armonie.

Dar semne că lucrurile se vor schimba au început să se arate. Apărut-au apostolii dreptăţii, care-şi propun să facă ordine, să uniformizeze ţinuta oamenilor. Şi încep prin a desfiinţa culoarea. Retrag armata formată din nuanţe şi nuanţişoare rămînînd să combată pe piaţa modei doar bejul. Justificarea acestei incredibile acţiuni anticolor este formulată pe 27 de pagini de revistă format pătrat, în limba ritmată de pocnetele castagnetelor. Am reţinut doar că este un prim pas către aflarea ţinutei pămîntene, căci tot aşa cum pe vremuri englezul era englez, şi prin vestimentaţie, trebuie avut în vedere că pămînteanu-i pămîntean, marţianu-i marţian şi etc. etc. şi că trebuie să aibă semne vestimentare particulare. Femei frumoase au căscat gura la auzul acestei judecăţi de valoare şi acum sunt... bej. Concurenţa unei iluzorii case de mode din planeta cu smochini a dinamitat mintea celor puşi pe meditaţie şi ei au creat o colecţie cu modele funcţionale, în care pentru toate sezoanele, predomină sahariana, bineînţeles bej. Este cu mînecă scurtă şi se poartă peste cămăşi din mătase, este cu mînecă lungă şi se poartă peste pulovere. Bejul bărbaţilor are ceva din culoarea cafelei, bejul femeilor este amestecat cu miere.

Francezii fredonează că-n acest sezon apar în modă cordoanele din piele fină, purtate fix pe talie, peste mantou, vestă sau orice hăinuţă care suportă... obiectul. Pantofii femeilor se *umanizează*, talpa revine la normal. În schimb încălţămintea bărbătească a luat-o pe drumul pierzaniei. Sunt multicolori, cu tocuri înalte, cu liră şi cu bumbi aurii.

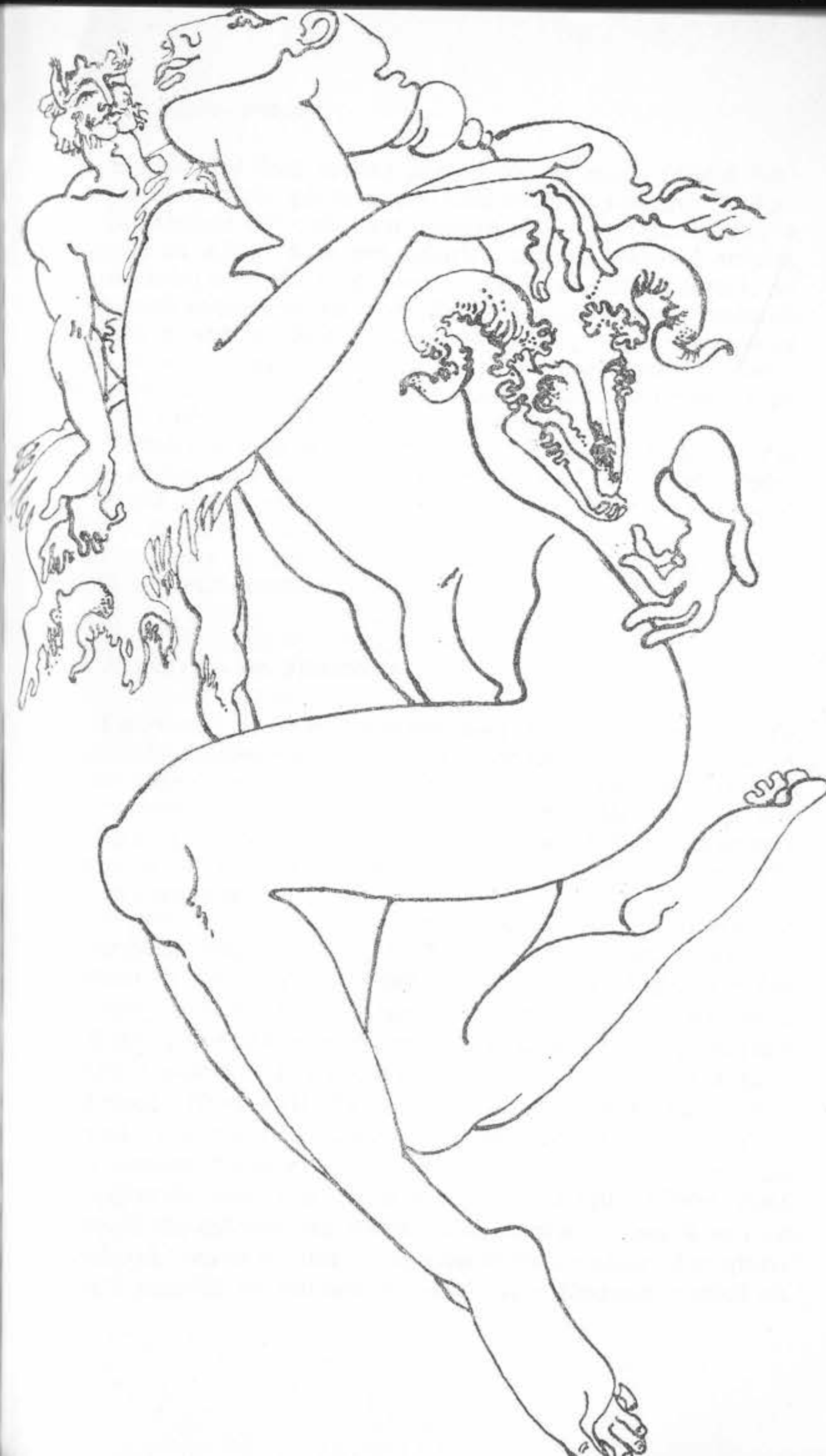
Pentru ploaie s-au inventat trenciuri din material metalizat, dar mai moale şi mai elastic decît jerseul. Asta în America. Au ei, modiştii de acolo, o dihanie bună care le şopteşte la început de fiecare zi că trebuie să-l preţuiască pe zeul comerţului... şi să-i înţeleagă patimile...

### CHIPURI VESELE, GRIZEURI

„Oameni în gri", toată lumea ştie, a fost titlul unui film de succes, ceea ce înseamnă un film cu încasări. Dar *oameni în gri* este, acum, un imperativ al modei masculine. Se demonstrează că respectiva „culoare" nu este un semn de recunoaştere al celor cotropiţi de tristeţi, dimpotrivă, personajele gri ale anotimpului sunt vesele, combative, expansive, pline de idei şi de iniţiative. Trebuie ştiut că, în concepţia modiştilor, gri înseamnă : verde, galben şi bleu „cenuşizat, plus alte... griuri.

Problema griului este clară. În continuare să ne concentrăm atenţia pe date precise, neinterpretabile, asta pentru ca toată lumea să fie mulţumită şi pacea să plutească în aer, pe pămînt şi prin ape. Din telegrame, reviste, zvonuri orale lansate prin unde radio, precum şi din surse secrete aflăm şi comunicăm : ultimele confecţii prezentate în lume nu au dezamăgit. Supleţea croielii rămîne directivă şi obligaţie a modei sezonului. Mantourile sunt cloşate, realizate din mulţi clini, strînse în talie cu cordoane. Amploarea, la mantourile bărbăteşti, se realizează cu ajutorul a nenumărate pliuri care pornesc din platcă, din guler, din buzunare sau de unde apucă. Altă comunicare : machiajul, în general luminos, foloseşte mult roz pe pleoape. Machiaj-vedetă este însă cel realizat în paleta... gri. A treia comunicare : de cînd bărbaţii abuzează de obiecte feminine, adică folosesc poşeţele şi poşetuţe, femeile simt impulsul, normal de altfel, de a păstra distanţa cuvenită.





Ca urmare au fost create poșete foarte mari, foarte lunguiețe sau foarte pătrate, din piei moi, în tonalități calde.

Și pentru că cele trei comunicări s-au terminat, să trecem la altele mai noi, pentru că, în sectorul modei, comunicările se țin lanț. Deci : odată cu venirea iernii, nu înseamnă nicidecum că moda folk nu-și găsește noi variante pentru a exista. Folkul iernii se realizează din jerseuri ușoare sau cașmir, cu motive geometrice sau cu flori. Modelele au volane mari la terminația fustei, au dantele pe mîneci, decolteuri pătrate și multe crețuri pe talie.

Văzut-am prin poze chiar și botine tricotate, dar e mai bine să nu discutăm. Și să nu discutăm nici despre fusta realizată din cravate de către un personaj feminin pe o idee a lui King's Jean... ; trebuie știut însă că o asemenea dărnicie este un har rar întîlnibil... principalul este că mai cîntă păsările rămase.

## ALINTURI DE TOAMNĂ

Convocați în plen, pentru a-și afirma cu voce tare opțiunile vestimentare, bărbații și-au preconizat cu generozitate alurile viitoare. Au decis că vor să fie frumoși, dar cu înfățișare de duri, că vor să fie drăgălași dar și sofisticați, puternici dar și delicați, pe scurt vor în viitorul apropiat să li se atribuie mulțime de calificative polare, pe care nu le mai transcriem.

Pentru a realiza vastul complex de însușiri dorite se recurge la mijloacele pe care ei le-au criticat, le-au comentat și denigrat, ca fiind practici în exclusivitate femeiești. Învață ei să folosească doar anumite materiale, moi de preferință, mai învață să folosească cu dezinvoltură lenjerie mătăsoasă cu dantele și accesorii de șarm, cum ar fi butonașii filigranați, batistuțele cu găurele și cu monogramă, tot soiul de inele cu pietre colorate și brățări zornăitoare. Obiectul vestimentar ce s-a infiltrat chiar și în păturile cele mai refractare la noutățile modei sunt ciorapii de mătase sau nylon, acei ciorapi cărora li se duc firele și... va fi curînd un spectacol înduioșător, dar grandios : șirurile de bărbați cuminți, așteptîndu-și rîndul cu

ciorăpelul în mînă la dughenele specializate în remaiaj artistic.

Punct de referință în moda masculină este însă mult-prețuitul, multcomentatul, frumosul păr lung al bărbaților din anii ce cu bucurie îi trăim. Moda cazonă a părului nu este o realitate neglijabilă, se spune chiar că este indecent ca plete să fluture pe umeri lați și puternici. Verdictul sună clar : un centimetru și jumătate, maximum trei este lungimea părului celor care se respectă. Și mai este o problemă. Problema oglinzilor. Se știe că în cărți încașe stă scris că femeile de neam regesc își priveau chipul în oglinzi din argint lustruit, evident, pentru a-și amplifica strălucirea, că femeilor de rînd le erau destinate oglinzile din alamă și că... „bărbații nu se uitau niciodată în oglindă, căci s-ar fi făcut de rîs, asta fiind o apucătură femeiască...". Asta a fost însă demult, acum lucrurile au luat o întorsătură de nu se știe cîte grade, adică pe piața modei au apărut oglinzi concepute special pentru uzul celor cu costum : oglinzi pentru buzunarul de la piept, pentru buzunarul din spate, sau pentru cel de la vestă. Oglinzi împodobite cu emailuri, cu incrustații din pietre multicolore sau alte ornamente care să încînte ochiul și să farmece cugetul.

Desigur, este numai o alintare plictisită și languroasă pe care o practică ei, cei viteji și puternici, pentru că au cu siguranță gînduri mai înălțătoare, și tot cu siguranță, din clanul lor, prin gura poetului, s-a răspîndit în lume înșiruirea de vorbe : *...oglinzi brune oglinzi roșcate ca fata hangiței / oglinzi cum sunt căprioarele scrise în munte / oglinzi cu piatra vînătă ca frunza viței...*

## NĂPÎRLESC TRIȘORII

Moda masculină se pregătește să-și schimbe înfățișarea.

Reciclarea modei masculine începe de la șosete și se termină la pălării. Iată în rezumat ultimele panseuri ale lui Saint-Laurent, bărbat și frumos și distins și celebru. El, care și-a făcut avere învățîndu-i și instruindu-i pe descendenții lui Adam, cum să se îmbrace ca să fie mereu *à la page*, el, Saint-Laurent, zice : „Avangarda, noutatea,





fantezia, originalitatea cu orice preț, nimic mai efemer. Pentru un bărbat, a urma moda înseamnă a se autocondamna la o permanentă demodare... un bărbat elegant nu poartă veșminte «elegante». Mai simplu, el știe să creeze coincidența între ceea ce există, cu ceea ce se poartă — el, adică bărbatul, nu se deghizează... Adevăratul veșmînt este acela care poate fi uitat doi ani într-un dulap și repurtat apoi cu aceeași plăcere"... Cam acestea sunt gîndurile domnului care propovăduia noul în modă, dar n-ai ce-i face, chiar și idolii năpîrlesc în brume.

Nu este însă un caz izolat, strălucitorul Rabanne este acum cel mai înfocat adept al clasicismului, al bunului gust și al echilibrului vestimentar. Gînditor mai complex, el spune însă că renunțarea la fantezia vestimentară implică recîștigarea unor calități printre care, în primul rînd, silueta atletică sau numai bine conservată, o anumită cutremurătoare tărie a privirii, siguranța gesturilor și multe alte atribute ale farmecului strict masculin.

Trecut-au multe mode peste noi și peste ei, iar dorința de a ne mișca cît mai nestînjenit, în hăinuțe comode, nu este o dorință ce trebuie suspectată sau considerată renunțare.

Grimasele multor milioane de bărbați la auzul veștii că vor fi gri, că vor purta cravate clasice, pălării negre sau maro, pantofi lustruiți și cămașă albă, poate vor avea efect pozitiv, în sensul că gama veșmintelor masculine va fi, totuși, extinsă și acceptate măcar culori pe care persoanele cu deficiență de vedere să le poată sesiza.

Moda feminină propune ca noutate, dar nimeni nu mai crede, vesta lungă, cu mîneci din blană, cu cordon din piele pe talie, cu buzunare din blană, aplicate.

Ca ornament, pentru începutul de iarnă, ghiocei filigranați, de argint, atîrnați pe șiret de catifea maro, păcălesc suflete credule și plîng în gînduri a minune sau a prevestire... a încă unei primăveri.

## DIN MOV ÎN MOV

Agențiile de presă anunță că 800 de firme americane din ramura confecțiilor de îmbrăcăminte au dat faliment. În schimb, s-a deschis în statul Idaho, sub auspicii guver-

namentale — este problema *number one* — un birou de vînzare a penelor de vultur. Şi asta pentru că indian fără pană de vultur nu se poate concepe, şi pentru că vînarea zburătoarei este interzisă în S.U.A., pentru protejarea speciei bineînţeles, şi pentru că, totuşi, indianul trebuie să-şi aibă pana dorită. E clar : griji şi griji.

Aici şi oriunde voga magazinelor de confecţii, de încălţăminte, pe scurt, a magazinelor din care omul cumpără obiectul vestimentar şi e scăpat de alte chinuri, voga acestor magazine merge la vale sau este numai în umbră. Vedete sunt acum bunicile sau oricare dintre persoanele anturajului care ştiu să croşeteze, să tricoteze, să improvizeze. Nu este glumă, se proliferează în lume ciorapii tricotaţi din lînă groasă — se poartă chiar şi cu pantofi de lac, căci pielea natur începe să fie o raritate protejabilă, se mai profilează mănuşi cu model geometric şi cu un singur deget, şaluri imense cu ciucuri, căciuli şi căciuliţe, toate tricotate, din lînă groasă. Lenjeria tricotată apărută mai demult, acum se împămînteneşte.

Pentru a compensa deficitul din domeniul vestimentar, modiştii s-au gîndit îndelung şi au hotărît să dea o importanţă deosebită, ceea ce înseamnă o strălucire în multitudine de culori... machiajului. Se întrebuinţează auriu pe pleoape, mai mult ca niciodată, se întrebuinţează roz pe pometi şi roşu maroniu pe buze...

...Şi se mai zice că o reţetă rămasă din pustiul trecutului, reactualizată pentru pustiul viitorului, a dus la fabricarea unei licori, care, picurată în ochi de femeie, le dă incredibila strălucire, acea lumină stelară în pupile care-l făcea pe Will să scrie pentru doamna brună... „căci te-am jurat frumoasă, sclipitoare, / Tu, neagră-iad, şi bezna la culoare"... şi aşa mai departe, căci versiuni mai sunt.

## PRAFURI PARFUMATE

În calitate de cenzori ai modelelor ce se vor populariza în mase, esteţii angajaţi de fiecare dintre casele de mode care se respectă datorită firmei au meditat, au privit din toate unghiurile şi sub toate aspectele obiectele vestimentare destinate largului consum, au selecţionat şi în final





au afirmat că pelerina lungă pînă la jumătatea pulpei, pelerină tricotată din lînă groasă, în ochiuri de le zice bob de orez, pelerină cu glugă foarte mare, cum purtau femeile rivale din *Mînăstirea din Parma*, pelerină căptuşită cu blană de oaie albă sau neagră, sau blană de maimuţă, sau blană de iepuraş, căci la alte blănuri nu este bine să te gîndeşti, deci, au afirmat că această pelerină cu atît de multe calităţi va fi purtată de toate femeile, indiferent dacă se declară sau nu egale în faţa nepărtinitoarei naturi. Pomenita pelerină este uni, sau bicoloră cu dungi diagonale, sau... după inspiraţia fiecăruia...

Un pachet de informaţii în legătură cu moda masculină a fost dat publicităţii. Reţinem că stofa de lînă în toate nuanţele cenuşiului este materialul folosit fără milă în toamna şi în iarna acestui an. Mai umani şi ancoraţi în realitate se arată modiştii în privinţa accesoriilor pe care domnii au permisiunea să le poarte. Astfel, mănuşile sunt tricotate din fire lucioase, mercerizate, pielea este folosită doar de formă, cîte un petic mic la buricuţul degetelor, stil bazon de pantalon. Cureaua aproape a dispărut, bretelele în dungi alb-roşu-negru cu terminaţii de metal le înlocuiesc cu cinste şi onor. Fotografiile văzute nu arătau şi încălţările de domn. Bănuim că s-a găsit o soluţie realizabilă şi la acest capitol. Cămăşile au guler înalt, răsfrînt, multe, foarte multe dintre ele au culoarea untului. Pentru că gulerul este şi atît de înalt şi atît de răsfrînt se deduce că accesoriul numit cravată dispare, încet dar sigur. Este înlocuit cu un fel de bentiţă subţire şi lucioasă, în culoare închisă, cu un simplu bumb metalic exact pe locul nodului incriminatului accesoriu.

Şi aşa, şi altfel, fiicele pămîntului vor şti să-i găzduiască pe cavalerii erei cosmice... *în noaptea blîndă a privirilor lor.*

## OI ŞI OPINII

Satin şi lac. Americanii spun că aşa-i frumos... Lac, bineînţeles, pentru centuri, poşetuţe, sandale decoltate cu tocuri mai mult decît înalte, lac pentru pantofii domnilor şi chiar pentru zgarda căţeilor. Satin pentru rochia lungă

fără spate stil M.M., satin pentru pantalonul furou şi, trebuie să se înţeleagă că rochia furou s-a transformat în pantalon foarte evazat sau chiar plisat, şi că încrustaţiile din dantelă pe şolduri sau corsaj sunt şi binevenite şi necesare dar mai ales fermecătoare. Respectivul furou masculinizat se poartă cu capă din blană lucioasă sau blană cu firul lung. După cîte se observă nu-i nici o şansă de a evita capitolul „blană" ce a invadat moda. Furoul mai sus pomenit este indicat de cunoscători pentru serate, recepţii, iar pentru cele care nu au ocazia să participe la asemenea reuniuni strălucitoare este indicat pentru noaptea în care nu se doarme.

Altora le place modestia sau se fac numai. Este cazul celor care au lansat pe piaţa modei cizmele pe care ni le propun pentru această iarnă : cizme stil burlan. Asta pentru că glezna nu mai este gleznă, diametrul de sus al cizmei servind ca unitate de măsură şi pentru partea de jos. Cizmele „alla russo", cum le numesc italienii, pot avea totuşi o căutată eleganţă dacă sunt confecţionate din piele foarte fină, în culori rafinate. Dar este greu. Deocamdată în magazine se găsesc resturile de modele ale anilor trecuţi. Şi cam atît.

Tot italienii, prin reprezentanţii lor cei mai dotaţi pentru a comunica ştiri, ne spun că este timpul duioşiilor, al blîndeţii şi al dragostei. Şi că va fi o iarnă în care oamenii se vor iubi mai mult ca niciodată. Şi pentru că ei văd problema în ansamblu, propun foarte multă catifea subţire şi mulantă, în culori calde şi grave. Trebuie crezuţi pentru că au dovedit ştiinţă în a exagera pînă la incredibil farmecul feminin.

Au apărut pe lume oile verzi. Savanţii şi cercetătorii demonstrează că se proliferează cu uimitoare repeziciune o specie de bacterii ce colorează blăniţa de oaie. Iniţiaţii spun că este influenţă extra Terra...

DESTĂINUIRI...

Au înviat gîngănii din toate sortimentele. Şi zburătoare şi tîrîtoare, şi pictate cu negru şi cu roşu, numai cu aripi străvezii, sau doar cu nenumărate picioare. Au început





a cînta şi păsările ce în astă iarnă, care a trecut chiar dacă nu a fost, nu şi-au făcut auzite glasurile.

Clanul modiştilor, împrăştiat în toate cele patru zări, este cuprins de frigurile lansării noilor modele. Paco Rabanne lansează *femeia liană*, îmbrăcată în rochia cu capă a matroanelor romane. El, Paco care-şi blindase, nu demult, manechinele cu tot felul de zale şi veşminte metalice visează o femeie asemeni firului de trestie unduit la cea mai uşoară adiere de vînt, femeie liană însemnînd în concepţia lui de om al modelor, şi graţia perversă a acelor timpuri ale imperiului. În vestimentaţie, Paco Rabanne rezolvă această dificilă împletire de gingăşie şi erotism prin rochii transparente, prin corsaje împletite, prin volane vaporoase şi decolteuri adînci în spate, pînă la talie ; în plus, multe dintre rochiile lui nu au spate, el este înlocuit printr-o plasă din fire strălucitoare asortată cordonului lat care marchează precis talia. Tocul pantofilor s-a subţiat şi s-a înălţat simţitor, diferenţa între pantofii purtaţi în timpul zilei şi cei ai serilor cu sau fără recepţii este diferenţa dintre cizma soldatului şi pantofiorul din care pe vremuri se bea şampanie... în semn de omagiu.

Revistele de modă ne informează că este timpul dungilor. Tricotajele primăverii le utilizează fără economie în combinaţii coloristice rafinate, în care predomină bleu-griul, verdele de China, maroul şi bejul. Tricotajele au mîneci largi, chimono, fustele sunt din mulţi clini subţiri.

Un S.O.S. trimis pe undele primăvăratice ale lunii martie ne avertizează că în lumea bijuteriilor s-au produs mutaţii radicale, începînd cu metalul şi pietrele folosite pînă la forma fină şi simbolică pe care bijuteria trebuie să o aibă. Bărbaţii vor trebui să-l întrebe pe Gwyion, piticul cel iniţiat, unde se pot găsi aceste podoabe dorite de acelea a căror zi va fi în curînd...

NU SE ŞTIE...

...nu ne interesează nici vizonul franţuz, metraj, cupoane, nu ne interesează nici blăniţele de vulpe care se zice că vor împînzi lumea, nu ne interesează bruma de aur

sau de argint care, cu siguranţă, va străluci pe costumaţia din seara noului an, nu ne interesează rochia din vitrina casei de mode de pe lîngă Athénée Palace, care, probabil, are calităţi ce nu pot fi de oricine, cu ochiul liber detectate, de costă ea cît roata unui rolls-roys, nu ne interesează nici amorul lui Liz, pe vremuri Taylor, pentru frumosul politician... nici ultima descoperire a medicilor specializaţi în problema care proclamă cura de cartofi ca optima, moderna, ultima revelaţie, eficientă, experimentată şi controlată, în lupta pentru pierderea gramelor corporale, nu ne interesează decît un răspuns, replică la întrebarea : purta-vom sau nu, cu mic cu mare, bărbaţi, femei şi tineri, purta-vom oare noua lenjerie de corp, unisex, pe care modişti încercaţi au conceput-o întru revigorarea patimilor noastre ? Pe scurt, este vorba despre un soi de lenjerie de corp realizată din lînă, în modele care amintesc de costumaşele copiilor ce au împlinit cîteva luni bune de existenţă. Unele au breteluşe late, pantalonaşul este ciorap, sunt şi maieuri cu mînecuţe şi năsturei pe talie prin care se ataşează o piesă de alta... cei ce vor îmbrăca această lenjerie vor fi atît de drăgălaşi sau drăgălaşe, încît şi animalele domestice ale casei, pisici, căţei, papagali, maimuţe mici, peşti, sticleţi etc. plus păsările de ogradă se vor topi de dragul lor... Ea este colorată în roz, bleu, galben, verde pal sau violet.

Rozul este un surogat de culoare, în care de repetate ori modiştii şi-au conceput colecţii întregi sperînd astfel să influenţeze lumea către stările de bunăvoie, bunăstare, optimism şi încîntare... Moda rozului a prins şi nu prea, însă modiştii, perseverenţi din fire, recidivează şi ne anunţă prin toate mijloacele publicitare şi de informare pe care le au la dispoziţie că roz vor fi paltonaşele şi pantalonii noştri, roz botinele, roz perucile şi roz machiajele, roz dantelele, roz genţile, mănuşile şi curelele, roz portofelele, roz vestele şi bluzele şi cămăşile şi sacourile, roz tapetele camerelor, roz-roz-roz... Vedea-vom deci *la vie en rose*, nu se ştie dacă de această dată pasenţa rozului le va ieşi modiştilor... nu se ştie.





## OCHI DE LEOPARD...

Cîte femei — atîtea probleme, spune o rămăşiţă dintr-un proverb a cărui paternitate şi origine se pierd în negură de timp. Cei care au înţeles detailat şi în profunzime adevărul acestei ziceri au fost tot multsolicitaţii modişti. Dovadă a conştiinţei lor profesionale sunt nenumăratele produse vestimentare ce vor să împace toate gusturile, să satisfacă şi necesităţile, să se înscrie în cît mai diverse stiluri precum clasic, sofisticat, sport, vamp, romantic, nonconformist şi cîte altele...

...în magazine se găsesc fuste dintr-un soi de catifea imprimată cu flori sau cu desene geometrice. Catifeaua este cam aspră, fustele sunt, totuşi, foarte solicitate. Şi asta pentru că penuria de materiale moderne este o realitate a comerţului nostru. Că sunt doar trei sau patru modele de imprimeuri cînd normal ar fi să fie zeci, în poziţii coloristice diverse, este o problemă peste care, cu generozitate, trecem. De neînţeles este însă faptul că nu se găsesc în cantităţi suficiente, pentru ca măcar un procentaj decent din numărul acelora care doresc să cumpere să poată să-şi realizeze visul. Nu este numai problema acestor fuste, ci a tuturor modelelor solicitate : apar, dispar, mai mult dispar, şi în vitrine sau rafturi tronează vechiturile, la vederea cărora cu uşurinţă se poate declanşa starea numită alergică. Cu respect vă informăm că cizme negre, multdorite în lunile ce au trecut, au apărut, în fine ; cei care le-au gonit spre magazine sperînd, probabil, că vor fi purtate în sezon estival.

Este atîta lumină în astă primăvară, atît de umilită plecat-a iarna de pe continent, aşa grăbiţi sunt mugurii să-şi declanşeze exploziile, încît şi voalurile verii au apărut în colecţii. Se poartă cocktail de materiale, adică fusta cu flori mici, bluza cu puncte, jacheta sau haina cu dungi mai late sau mai subţiri.

Cotropită de rafinament şi eleganţă se anunţă moda domnilor... *dar tu eşti încă pal de ceţi / Lunare-n care te resfeţi / pe apucate. / Cantate negre sună-n vămi. / Satan surorile îţi bate / Hai să dansăm...* el, în costum închis, cu

haina lungă, ea, în rochie cît mai fluidă, mai cloșată și mai transparentă și ochii ambilor și ai tuturor vor avea strălucirea ochilor de leopard... așa zice moda.

## EXTRAVAGANȚE...

Nu, penele de struț nu sunt o descoperire... Penele de struț sunt doar un element cu care se rezolvă multe dintre cele ale vestimentației noastre de fiecare zi, încît oricine ar fi tentat să creadă, la prima vedere, că este vorba de o fantezie debordantă care nu și-a ales cu discernămînt și clarviziune materialul de lucru. Un singur exemplu prin care se pun în umbră multe afaceri spectaculoase pe care o minte de om le-a putut vreodată inventa : pantofii din pene de struț nu sunt un proiect al viitorului, nu sunt doar o presupunere despre ce va fi, pantofii din pene de struț există, nu o pereche, nu un unicat pentru nu se știe care dintre mărimile lumii, ci pantofii din pene de struț există în sute de exemplare, bănuim că nu la prețuri accesibile, important este că ei există și acelea care vor ca la bătrînețe să aibă ce povesti unor nepoți — copilași nevinovați, mai mult decît uimiți de o lume care a fost cîndva — deci cele care vor a avea ce povesti generațiilor viitoare, fac sau nu fac economii, după caz, și își cumpără pantofi din pene de struț. Acum, desigur, aptitudinea de a exagera, pe care mai toți muritorii acestei planete o au, își face și aici jocul. Pentru că nu este vorba chiar de pantofi din pene de struț, ci doar de niște sandale drăgălașe, finuțe, ușoare, delicate, rafistolate plus încă alte epitete care acum nu ne vin în minte. Cum sunt realizate, cum arată ele, sandalele din pene de struț, nu constituie probleme prea greu de conturat în cuvinte și asta datorită faptului că, la prima problemă, se invocă secretul comercial sau profesional și, astfel, nu se deconspiră rețeta după care grațioasele pene de struț sunt împletite pentru a deveni baretă de sanda. În ceea ce privește aspectul lor, lucrurile sunt și mai simple, ele arată ca oricare dintre sandalele de seară, cu toc exagerat de înalt și exagerat de subțire, cu baretele subțiri dar și cu barete late, adesea sistem papuc, în cele mai multe cazuri cu baretă legată pe gleznă. Evident, se poartă doar la ocazii, evident, sunt păstrate acasă în cutia originală și, tot evident, se depun toate forțele pentru ca sandalele din pene de struț să rămînă urmașilor moștenitori...





## TAINA UNEI PRĂVĂLIUȚE

Ce poate fi mai pasionant, ce te poate face să-ți pierzi timpul fără să te mai gîndești la trecerea orelor și la obligații, decît acele tradiționale, mici prăvălii, „îmbuibate" — după cum afirma un creator de mode și modele — cu sute și sute de nimicuri fermecătoare, unele foarte vechi, altele mai puțin vechi și altele aproape noi. Cele cu adevărat noi se pare că nu au acces în respectivele prăvăliuțe. Ar putea fi deci un soi de bazare sau de consignații în care proprietarii lor aduc ce pot și de pe unde pot. Și, spune în continuare creatorul de mode și modele, prăvăliuțele cu pricina pot deveni, pentru cel ce este răbdător, tenace și, în plus, știe să caute printre maldărele de nimicuri, pot deveni o pepinieră de idei pentru creațiile vestimentare. Proba veridicității acestor afirmații o face el însuși prin colecția pe care, nu de mult, a prezentat-o unui public avid nu doar de *neo*, dar și de *retro*. A descoperit el astfel că s-au purtat demult, în timpurile curtenilor și ale curtezanelor, un soi de haine de catifea lucioasă, oarecum asemănătoare blazerului de astăzi, dar mult mai largi, cu mîneci bufante, prinse pe manșetă lată. Erau ornamentate cu nasturi din metal, metal prețios pentru cei care-și permiteau, metal doar lucitor pentru restul muritorilor. Și mai aveau aceste haine în loc de revere din catifeaua hainei, aveau revere mari din dantelele cele mai albe și mai frumoase care pe atunci existau. Plăcîndu-i deci și ideea și combinația, iscusitul modist a creat o serie de asemenea haine de catifea cu caracterele pe care le-am înșirat mai sus, le-a prezentat la o paradă de mode. Ele au plăcut publicului, el le-a vîndut. Și s-a îmbogățit.

Acum, nu se știe cu precizie dacă inspirația și-a aflat-o într-una din acele misterioase prăvăliuțe sau dacă a văzut modelul prin multele picturi care înfățișează o asemenea piesă dintr-o costumație de epocă. Cert este însă

că, din momentul în care el a dat vina pe prăvăliuțe, mulțime de cercetători într-ale vestimentației au cotropit teritoriul și așa neîncăpător al micilor dughene întru căutarea altor taine care și pe ei să-i îmbogățească. Pare simplu dar cine poate ști dacă minunile se repetă...

**REZIDUURI...**

...toată lumea a înțeles, încă de la enunțarea titlului, că vom da tîrcoale, cu gîndul și cu verbul, acelor licori care, printre alte cîștiguri umane, ne fac viața frumoasă și plăcut mirositoare. Vom da tîrcoale acelor îmbătătoare esențe, descoperite cîndva, foarte de demult, ținute mai întîi în vase de pămînt frumos smălțuite, prezentate în zilele de acum în flacoane de sticlă în cele mai design-izate forme, ambalate și rafistolate spre a face plăcere ochiului, și, implicit, mult încercatelor noastre suflete.

Vom da, deci, tîrcoale, jur-împrejurul parfumurilor pe care și înțelepții istoriei le-au dăruit reginelor din grădini suspendate și ceilalți, mai dincoace, au vrut, și unii au putut, să le dea Afroditelor lor... Parfumurile iernii sunt în primul rînd pentru blănuri, parfumuri dense, perverse, languroase, frenetice... dar nu ,totuși, nu despre parfumuri putem noi vorbi și scrie acum, ele, parfumurile, incită la găsirea unor alăturări de cuvinte fastuoase și noi nu de fast avem chef, ele, parfumurile, cer cuvinte bîntuite de vrajă, de erotisme, de exotisme, de culoare, de muzici auzite doar de cei ce le iubesc cu adevărat, pe ele, parfumurile, și noi nu pentru ascultarea glasurilor neauzite ale tainei avem acum dispoziție... pe ele, parfumurile foarte prețuite, le găsim prin multe dintre magazinele urbei, contactul cu licorile acestea considerate cîndva magice este la îndemîna oricui, deci, povestea lor, a parfumurilor, nu mai interesează prea mult din moment ce obiectul crimei oricare îl poate avea...

...ne pare rău, desigur, căci povestea parfumului este cea mai frumoasă dintre poveștile pe care oamenii le-au inventat... poate altădată, într-o iarnă cînd va ninge des și mult și în fiecare zi, poate atunci vom avea ocazia să o scriem, să o spunem, să ne-o reamintim... cu siguranță,





povestea parfumului își va găsi atunci cuvinte care să-i redea monumentala configurație și adevărata densitate a ideilor pe care le conține. Dar ne-am luat cu vorba, entuziasmați de viziunea magnificului text ce s-ar putea naște vis-à-vis de această poveste știută din bătrîni, deci, ne-am luat cu vorba, am consumat modestul spațiu de sub titlu și nu ne mai rămîne decît regretul că nu am putut să vă anunțăm noua inovație a modiștilor care se referă, strict, la costumația bărbaților, a bărbaților blonzi, în special, spun ei, modiștii, a celorlalți altfel colorați, în general... vom plăti cîndva această poliță...

**CLARIFICĂRI**

Giuvaerurile trebuie să fie sălbatice... se pare că ar fi spus, odată, unul dintre cei mai blestemați pictori ai acestei planete. I-a spus modelului și femeii pe care atunci o iubea, pe care adesea a desenat-o, și ea, o poetă nu lipsită de har și de grație, dovadă fiind chiar faptul că i-a reținut cuvintele și le-a reprodus întru bucuria și știința noastră... Povestea asta se întîmpla demult, atît de demult, încît cuvintele pe care pictorul i le-a spus poetei au ajuns pînă la noi învăluite în norul de tristețe cu care timpul aureolează poveștile blînde ale oamenilor...

Ce înseamnă un giuvaer sălbatic, este greu de precizat, acum, în condițiile unor societăți eminamente industrializate, cu automobile și asfalturi, cu blocuri cetățui, cu confecții pe bandă rulantă, plus toate celelalte binefaceri majore pe care nu le mai înșiruim. În nici un caz, giuvaerul cu respectiva însușire nu este cel figurat de design-erii din toate colțurile lumii. Mai degrabă el este un obiect simplu, foarte expresiv, simbolic, cu puterea de a sugera, dacă nu o mie și una de lucruri, dar măcar cîteva... În fine, problema este delicată și deschisă... Acum este decembrie și este luna cadourilor. Sute și sute de giuvaeruri, nu se știe în care specie încadrate, au apărut în magazine, pe tarabele din colțuri de stradă. Giuvaeruri sunt considerate a fi și mărgelele, foarte importante și... la modă, în acest sezon. Spre deosebire de cele ale unei perioade nu demult trecute, cînd mărgelele se purtau combinate,

complicate, multe și mărunte la un loc, șiragurile de acum sunt simple și sobre, o singură specie de mărgică, înșirată corect pe un fir lung, care să poată înconjura gîtul de două sau trei ori și să mai rămînă încă pentru a anina pe piept, ori în variantă, un șirag scurt care încercuiește aproape fix gîtul.

Este adevărat, nimeni nu se mai aștepta la reapariția în modă a mărgelelor, însă iată, ele sunt, există *în* și *pentru* modă, nimeni nu știe cît de lungă le va fi viața, se spune că plac pentru că dau un aer feciorelnic acelora care le poartă, se mai spune și se demonstrează de către aceia care se îndeletnicesc cu demonstrațiile în modă, că micile biluțe colorate au efect liniștitor asupra ochiului, deci și asupra nervilor. Luna cadourilor de la orașe și sate etalează șiruri și șiruri de asemenea bobițe. Celor care vor să se supună spuselor modei nu le rămîne decît să-și afirme preferințele... Desigur, problemele modei nu aici se opresc sau se împotmolesc, important este că acest capitol s-a clarificat pentru o perioadă mai mult sau mai puțin îndelungată...

## ACȚIUNEA CONTINUĂ...

Nimeni nu va îndrăzni să spună că trei pantaloni, trei deodată, îmbrăcați pe aceeași frumoasă fată, nu s-au mai pomenit în nici una dintre modele pînă acum inventate pentru femei. Așa ceva este însă posibil iar cei ce au văzut cu ochii lor au datoria morală să-i inițieze și pe ceilalți în taina celor trei pantalonași. Moda respectivă vine de undeva, de prin luminoasa țară a gheișelor, dar europenii cu fantezia lor debordantă pe care secole și secole de practică în toate domeniile nu au reușit să le-o tocească, deci europenii au complicat și au combinat respectiva costumație făcînd dintr-un pantalon, o tunică și o pălărie, trei pantaloni și atît. Iată, totuși, despre ce este vorba. Pantalonul numărul unu este lung pînă la marginea pantofului, strîns pe picior ca un ițar, cu un năsturel și cu un elastic în talie. Pantalonul doi este lung pînă la genunchi, cu manșetă lată și ușor evazat. Se continuă cu bluza care acoperă partea de sus a bustului, încît această piesă vesti-





mentară apare ochilor uimiți ca o salopetă pantalon, cum spuneam, lungă pînă la genunchi. Pantalonul trei este de fapt un short, foarte evazat, foarte cloșat, scurt, drăgălaș, amuzant. Piesa unu se îmbracă peste panty, piesa doi peste unu, trei peste doi, se leagă la gît o eșarfă viu colorată și... acțiunea multipantalon continuă...

Au reapărut în lume fustele crețe. Le spune așa pentru că sunt încrețite mic sau des, în talie, sunt înfoiate, bogate, spectaculoase. Fustele crețe au fost mult purtate în verile ce au trecut, este adevărat, realizate din material subțire, înflorate, cu modele și modelașe, o adevărată orgie de culori și desene. Fustele crețe ale toamnei sunt făcute din materiale uni, stofe de toate grosimile, jerseuri, tergaluri sau chiar postavuri care se încrețesc des, atît cît cere talia fiecărei purtătoare. Se spune că aceste înfoiate fuste se combină doar cu pelerine, se poartă cu cizme burlan și cu pălărie neagră, stil mexican, căreia oricine îi cunoaște originala formă.

Deocamdată atît... ne așteaptă săptămîni grele, sărbătorile de iarnă sunt aproape, mic și mare trebuie să contribuie cu fantezia, inteligența și voința sa pentru ca ele să fie un prilej de bucurie și de aduceri aminte...

## LAPISLAZULI...

...distinși cititori, știți, lapislazuli nu are nici o legătură cu cele ce vom afirma în continuare. O oarecare, subtilă, subterană filiație există totuși între lapislazuli, prețioasă apariție în toate festivitățile de odinioară, un foarte îndepărtat odinioară — și cele ce vrem a spune. Ea, pietricica sclipitoare trezește acum, în sufletele celor ce-i pronunță numele, o nostalgie asemănătoare celei ce se naște în zilele cînd simți ceasuri grăbite și învăluitoare ce cu obstinație, mușcă timpul. Dar, de unde pînă unde nostalgie, căci, pare-se, ea este singura punte între lapislazuli, și problemele actuale ale modei. Răspundem : nostalgia este un efect ce rămîne asemeni unei ceți parfumate și, nici nu se putea altfel, de un violet otrăvitor, ce rămîne, penetrantă și deasă, în urma unui an ce se duce...

Şi, nu influenţaţi de această ceaţă, modiştii proclamă straiele violete, toate violeturile deschise ca ton şi cele foarte închise, combinaţiile de hăinuţe în nuanţe diferite dar toate derivate din unicul violet al curcubeului, culori ale noilor perioade ce vor veni pentru toţi.

În plus, nu putem rezista tentaţiei şi cu tot riscul, vă informăm că aceia care se joacă şi cu horoscoape dar cunosc şi proprietăţi ascunse ale metalelor, pietrelor şi plăntuţelor, afirmă că lapislazuli şi anul de graţie (oricare dintre ani putînd fi cel... de graţie), constituie mariajul cel mai fericit şi plin de promisiuni, fapt pentru care este recomandat tuturor, în cît de infimă cantitate, montat în inel, medalion, broşă, pe brăţara ceasului sau, pentru aceia care nu au uzul unor asemenea obiecte, o bucăţică simbolică de lapislazuli ţinută, pur şi simplu, în buzunarul sceret, *porte-bonheur*-ul cel mai *porte-bonheur*, din cîte au fost vreodată pe acest foarte înfiorat, de diverse brize, pămînt.

În concluzie, provocator prin certitudine, lapislazuli se arată din neguri. De ce provocator, pe bună dreptate, ar putea să întrebe scormonitorii în propoziţii sau în fraze... Nimeni nu ştie, dar este incitant, frumos şi publicistic să se afirme aşa şi nu altcumva...

## AMĂGITOR MISTER...

Au încercat să descifreze mistere oameni aleşi din alese timpuri, misterul florilor, misterul aerului şi al apei, misterul vieţii şi al frumuseţii, al plăcerii sau al mineralelor strălucitoare şi, desigur, spaţiul a multe pagini s-ar putea epuiza doar enumerînd misterele ce s-au cerut desluşite de imaginaţia, de curiozitatea nestăvilită de nimeni şi de nimic, a oamenilor.

Despre misterul oraşelor, al oraşelor ce au avut şansa de a intra în sfera sentimentală a impresionabililor dornici de a-şi comunica emoţiile, s-au scris şi încă se mai scriu literaturi. Şi nu vom spune o noutate afirmînd că la misterul unui oraş contribuie şi costumaţia locuitorilor lui, cu aura pe care au ştiut şi au putut să şi-o creeze. Astfel, eroul tip al unei înfocate Spanii rămîne toreadorul pe care-l





recunoaştem după fascinantul lui costum, dar lui i se asociază imaginea nervoasă a unei brune mereu în mişcare, nu altfel îmbrăcată decît, mereu, cu aceeaşi rochie bogată în volane, volane, volănaşe... Fără ele, fără aceste personaje care nu sunt nicidecum ale scenei, misterul locului acela nu s-ar mai cere cu atîta ardoare căutat...

Şi, dacă civilizaţia urbană impune sau aduce cu sine o uniformizare a veşmintelor care, în treacăt fie spus, este doar o impresie, pentru că fiecare perioadă din istoria bănuită a modei şi-a avut uniforma ei, noi, cei din sînul civilizaţiei urbane, de ce să nu poetizăm această stare de lucruri.

Dar să ne întoarcem la mistere... nicicînd acest oraş nu a fost mai enigmatic şi datorită aspectului locuitorilor lui, decît în anii cînd cojoacele din blană de oaie au invadat străzile, cînd iile au apărut aproape nemodificîndu-şi forma şi spiritul în care le-au conceput ţărăncile care cele dintîi, le-au purtat, au apărut pe trupurile frumoase ale femeilor din oraş. A fost o modă, a durat, ecoul ei mai persistă încă, se pare că am învăţat să-i preţuim misterul şi farmecul, acum, cînd aproape că această modă nu ne mai aparţine din moment ce iia este unul dintre veşmintele cele mai cerute pe plan mondial, înaintea chiar a *poncho*-ului, şi el veşmînt de vocaţie internaţională. Am aflat că în colecţiile de modă pariziene prezentate în vederea imediat următoarelor sezoane reci s-au aflat numeroase modele de „cojoace" cu sau fără mîneci, al căror prototip arhaic, dar nu ieşit din uz, se revendică, precis, de pe aceste meleaguri... Amăgitor mister, o modă vine, o modă se duce, e soare, e nor, locuitorii oraşelor vor mereu noutăţi vestimentare, şi noi asemeni lor...

## MOMENTUL LUCIDITĂŢII

Cum să interpretăm oare ştirea senzaţională prin care aflăm că în modă se cere... o nouă luciditate. Luciditate, acest cuvînt inventat de înţelepţi, nu se ştie în care dintre momentele grele pe care civilizaţiile le-au străbătut, luciditate este cuvîntul care a pătruns acum în textele comentatorilor de modă. De ce se vrea luciditate într-un

domeniu atît de supus și capriciului și poeziei, aceasta este o enigmă căreia, pare-se, nimeni nu va putea să-i dea o dezlegare satisfăcătoare. Se spune însă că noua luciditate trebuie să opereze cu maximum de eficiență, cu precădere în ciclul profețiilor pe care le sădește în conștiințele purtătorilor... va fi o modă cu elemente arhaice, va fi o modă elegantă și sofisticată, va fi lung sau va fi scurt, cu turban sau fără, cu doi sau cu patru clini, cu doi sau cu patru nasturi, costum cu vestă sau cămașă cu papion, va fi cu flori, va fi cu puncte, va fi cu dungi, va fi uni, va fi culoare sau va fi anticuloare... va fi. Deocamdată se cere luciditate, vom vedea în curînd cum se întruchipează, concret și palpabil, luciditatea modiștilor.

Nu se știe dacă, imboldiți de luciditate, sau doar cu talent și cu mult bun gust au creat ei, pentru moda uneia dintre toamnele care plutește prin jurul nostru, au inventat acea serie de rochii realizate toate din jerseuri gri, nenumărate tonuri de gri, rochii plisate începînd de la bust și pînă la poale, cu mîneci largi, asemeni plisate mărunt, rochii strînse pe talie cu cordoane din piele colorată și... purtate cu o floare mare și ea viu colorată... Simplu, atîta simplitate vecină cu luciditatea a impresionat, a plăcut, cantități de rochii plisate, de cordoane, de flori au fost contractate, se vor vinde... poate le vom cumpăra...

## O DORINȚĂ NEBUNĂ

O dorință nebună, o dorință învolburată de toate gîndurile istețe ale acelora care au dorit cîndva ceva, o dorință mai puternică decît strălucirea soarelui și mai enigmatică decît mesajul nocturn al lunii răzbate acum, venind de nu se știe unde, o dorință neînfrînată de nimic își arată gheruțele... căci și o serafică dorință poate avea unghiuțe cu care să scormone în sufletele sensibile : a te îmbrăca în alb și negru, doar alb-negru, aceasta este dorința pe care, pare-se, în unanimitate, și-au exprimat-o cei întrebați, dorință recepționată de modiști și, ceea ce este de-a dreptul uimitor, îndeplinită într-un timp record.

O mare de alb și o mare de negru bîntuie creațiile de ultimă oră. Este aici un echilibru care asigură luminozitatea combinației, înțelegînd prin asta că albul este predominant. Alb-negru este calificat drept contrastul cel mai scandalos pe care moda îl utilizează. Și asta acum, după ce un suflu idilic venise spre noi adus de culorile pastelate și superrafinate ale unei mode candid romantice...





Cum arată un acoperămînt compus din elemente precise, alb-negru, al sezonului nostru estival, pentru plaje, în special ? Arată așa : blazer cu tăietură severă, fustă încrețită în talie, cu volanul tivit cu dantelă asemenea albă. Bustieră albă cu două bretele subțiri, cu broderii în care se decupează modele geometrice sau flori stilizate, bustieră încheiată cu șiret. Sandale cu barete fine, negre. Ciorapi foarte subțiri, negri. Ochelari cu ramă albă. Pălărie de paie cu găuri mari, neagră. Batistă albă purtată tendențios în buzunarul blazerului. Costum de baie alb, model bikini, halat de plaje negru, midi. Sacoșă neagră cu mînere mari, rotunde, din lemn vopsit în alb... Cam atît deocamdată, chiar dacă arsenalul de haine și de obiecte cu care un personaj respectabil pleacă spre mări este mult mai cuprinzător. Cam atît, pentru că nu se știe dacă în zilele care oricum vor veni, o altă dorință, și mai pustiitoare, nu va modifica alura alb-neagră a modei ce acum cu vehemență se proclamă...

## NEÎNCHIPUIT DE DUIOASE...

...erau, pesemne, sentimentele celor ce au aflat că o perlă mare, transparentă, stranie și strălucitoare, montată într-un fir subțire de metal foarte prețios, atîrnată pe un fin lănțug, și el din metal, de asemenea prețios, au aflat că această simplă bijuterie este porte-bonheur pentru vara năstrușnică ce a și început...

Dar ea, perla, obligă pe cele ce au primit-o sau singure și-au procurat-o, le obligă să se înveșmînteze elegant dar simplu, o simplitate olimpică după cum afirmă clarvăzătorii. Ce înțeleg ei prin simplitate olimpică ? Înțeleg o modă de inspirație arhaică și, aici, tunica Greciei Antice este sursa de inspirație principală. Tunicile purtate de nereide cu toții le cunosc din filmul sau din filmele ce ne povesteau în imagini peripețiile lui Ulysse și, cunos-

cîndu-le, știu că aceste tunici sunt un acoperămînt foarte vaporos, foarte frumos, fascinant și grațios, că este alb, dar poate fi, în versiunile moderne, și colorat, culori pastel căci trebuie să sugereze ireal, tinerețe, vis, bucurii ce vor veni...

Deci, rochii drapate, bluzeuri pentru cele tăiate în talie, cordoane subțiri, subțiri ce se înfășoară de cîteva ori în jurul mijlocului pentru cele fără tăietură, în fine, tunica Afroditei în nenumărate variante și cu nenumărate accesorii este moda ce va fi văzută pe malurile mărilor încă binecuvîntate de razele astrului cîndva generos...

În altă ordine de idei, dar vizînd tot moda celor ce se duc spre ape, se pare că au apărut niște ochelari de soare cu lentile foarte mari și rotunde, rotunde, lentile montate în ramă roz. De ce roz și nicidecum altă culoare nu am putut afla, în schimb, știm că fustele cu două volane suprapuse, fuste și ele roz sau roz cu puncte albe, sunt recomandabile celor ce se duc să inspire ozonul binefăcător al înălțimilor. Se spune că și oile și oierii jubilează de fericire la vederea acestei îngerești culori și, în consecință, modiștii au vrut să le facă o bucurie decretînd rozul culoare unică pentru călătorii ce pleacă înspre în sus...

## SUB SOARE, SUB LUNĂ...

Iată că, din cînd în cînd, se mai află noutățile care zburdă prin lume... se află ce se poartă pe aici, pe dincolo, se află mai ales ce se va purta... pentru că în modă anticipația este un ceva nereprobabil și pentru că această anticipație se bazează și pe date statistice strict verificate. Este doar de bun augur a spune că, în timpul verii, se creează prototipuri care anticipează moda toamnei și a iernii imediat următoare. Stofele buclate în culori pastelate vor fi mult folosite la demiuri și taioare, căptușite cu materiale imprimate generos sau fastuos. Linia acestei mode a dat-o, de mult, celebra și regretata Coco Chanel. Tăietura pe care ea a impus-o vestimentației feminine, o linie elegantă și cu discrete tertipuri fermecătoare, se spune că revine în actualitatea anotimpurilor așteptate.





Apariția cea mai frecventă și mai pregnantă din multe colecții care, în ultimii ani, dau tonul modelor ce se perindă peste noi, este turbanul... Acest accesoriu al vestimentației ce și-a făcut cu modestie simțită prezența și în perioadele ce au trecut este acum în plină expansiune, lărgindu-și gama modelelor și întrebuințînd materialele cele mai diverse. Dacă modiști consacrați, prin nume și prestigiu, își permit a spune că turbanul indian confecționat din mătăsuri naturale sau din voaluri de lînă este cel mai bine cotat, că turbanul african din regiunea centrală, confecționat din cașmiruri imprimate cu flori, din alte materiale elastice și, de asemenea, înflorate sunt fascinante prin varietatea soluțiilor pe care le oferă spre a le înfășura pe cap, că turbanele arabe dau purtătoarelor o tentă în plus de mister și că există mulțime de alte turbane din toate colțurile pămîntului — chiar dacă noi nu cunoaștem turbanul eschimos sau pe cel al locuitorilor din țări foarte sudice —, deci dacă acești modiști afirmă, ceilalți nu fac decît să repete și, astfel, să întărească un adevăr al modei viitoare...

Interesant pentru zilele de acum este faptul că turbanul confecționat din același material cu rochia de plajă și-a făcut apariția în lumina zilelor și nopților marine. De unde, totuși, nu se poate trage concluzia pesimistă... nimic nou sub soare, nimic nou sub lună...

## DRAME, TAINE, REVENIRI...

...a fost o seară formidabilă. Să vă povestim ce s-a întîmplat...

Undeva, în lume, s-a prezentat o colecție de modele, ceea ce, după cum vedeți, nu constituie un fapt surprinzător. Și totuși. A fost o seară formidabilă, pentru că apreciatele manechine, în afara misiunii lor principale, aceea de a prezenta pe podium noile creații vestimentare ale unor onorabile case de mode, onorabile și prin bugetele serioase pe care le dețin, deci pe lîngă această misiune care ține chiar de profesia lor, au mai avut de susținut un recital... colectiv, pe aproximativ următorul text cu tentă revendicativă : ...suntem atîta de triste, suntem în așa

măsură copleșite de melancolie, suntem atîta de abătute și, în același timp, lipsite de orice gînd care să ne lumineze multele ore ce vor veni, lipsite deci de oricare dintre perspectivele care ar putea să ne dinamizeze pentru încă o perioadă, încît am hotărît să luăm atitudine, am hotărît să exteriorizăm revolta ce s-a încuibat în sufletele noastre...

Cam acestea ar fi, în rezumat, cugetările desprinse din textul apreciatelor manechine. De ce sunt ele, în așa măsură, bîntuite de sentimentul de pustiu nu s-a explicat, s-a putut doar deduce că, pe lîngă dramele familiale, conjugale, intime și personale, o mare nemulțumire profesională le dinamitează conștiințele. Și culmea, nemulțumirea lor este în directă legătură cu lungimea veșmintelor pe care trebuie să le prezinte marelui și micului public. Se preconizează, în incintele marilor case de mode — și ele, manechinele, fiind de-ale caselor știu toate tainele —, se preconizează revenirea în forță pe piața mondială a vestimentației mini. Explicația nemulțumirii clanului își află originea în adevărul că, obligate în ultimii ani să prezinte moda maxi sau midi, manechinele au fost supuse unui regim alimentar mai mult decît drastic pentru a ajunge asemenea firelor de iarbă, plus cîte două picioare ca două bețișoare... Cei care lansează acum mini-urile cer manechinelor picioare gen M.M., ceea ce presupune, în mod logic, reîmprospătarea colectivului cu noi combatante. Nemulțumire, deci, justificată...

Să vedem, lăsînd în urmă dramele clanului de manechine, să vedem care este ultima noutate a modei masculine. Deocamdată, una singură : albastrul azur este culoarea lor preferată, albastrul azur al cerului, pentru că, se spune, ei — visătorii, ei — cocheții, ei — gînditorii, ei — înfăptuitorii a tot ce este năzuință umană nu se pot înveșmînta decît în nobila culoare a unui cer luminos și senin...

## NIȘTE SCLAVI...

...așa se face că scormonind din timp în timp printre coloane tipărite, amușinînd prin cîte unul dintre multele dicționare, dicționare specializate într-o problemă sau în





alta, chiar și modiștii își reamintesc lucruri cărora, cîndva, nu le-au dat nici o importanță... Iată de pildă ce au aflat ei sub inscripția *arte libere (a.l.)* : „Arhitectura, sculptura, pictura, practicate în antichitate mai ales de sclavi ca profesii, nu erau incluse în denumirea de *a.l.* ..." Căutînd mai departe pentru a descoperi adevărul, au picat ei, modiștii, într-un adevărat... lanț al slăbiciunilor... lanț căruia doar vorbele aruncate de oameni pot să-i înșurubeze inelele. Și căutînd, ce au aflat ? Au aflat că Evul mediu le-a spus artelor libere arte artizanale și apoi Renașterea să trăiască, pentru că odată cu ea artele plastice și-au căpătat statutul de „arte propriu-zise", ceea ce și erau de fapt dar nu erau astfel omologate. Și au mai aflat că „esclave de sa parole" este una dintre definițiile posibile ale cuvîntului „sclav", definiție consemnată chiar în renumitele dicționare...

Normal ar fi acum ca oricare dintre oamenii normali să se întrebe la modul cel mai normal posibil, ce legătură normală există între o atît de normală definiție ca aceea de *a.l. (arte libere)* și *modă*. Aparent nici una. Dar dacă gîndești că o artă liberă, în înțelesul ei cel dintîi, exprimă o știință și dacă, recidivînd în efort, gîndești că moda tinde să devină o știință, lucrurile încep să se simplifice oarecum. Spunem „oarecum", pentru că, iată, distinșii modiști au căzut în capcana pe care ei înșiși au întins-o, nu se știe pentru cine. Adică, ani de zile, au propovăduit zicale din care se deducea că moda este un domeniu care își ia ca prim sfetnic nu doar geometria, algebra, fizica, chimia plus științele sociale dar și astrologia sau altele de teapa ei, neștiute de noi. Acum, cînd lucrurile s-au agravat, în sensul că marele public a luat în serios zicerile lor, cerînd rigoare, cerînd explicații bine puse în ecuație, cerînd grafice și alte demersuri logice în explicarea ciclurilor de mode ce se propun anotimp după anotimp, acum modiștii retractează cele spuse și afirmă că singura sursă și unicul fundament al modei este inspirația, sublima, complexa stare de grație prin care, cu siguranță, se vor naște în continuare modelele lor. Subiectul este mai mult decît copios...

GALAXII...

Ne pare rău. Nu am vrea să mai scriem nimic, dar nimic despre păsări şi despre flori. Şi totuşi se pare că moda nu acceptă să renunţe la ele, se pare că zadarnic încearcă să infiltreze şi romburi şi pătrăţele şi dungi mai micuţe sau mai late şi cerculeţe şi simple pete de culoare în materialele nou apărute, zadarnice sunt toate aceste manevre, tot ele, florile şi păsările, rămîn suveranele nedetronate doar de unii cu suflet şi cu gură rea, defăimate — ale miilor de kilometri de materiale ce vor fi folosite în primăvară şi în vară...

Se spune că o melodie romantică, penetrantă, suavă şi adesea periculos de nostalgică se înfiripă acolo unde, îmbrăcate în rochii din cele mai străvezii sau transparente ţesături, femei gracile se plimbă sau staţionează cîte una, cîte două sau în grupuri, tăcînd sau discutînd... Şi cu cît grupul este mai numeros, impresia că te afli într-un paradis al frumuseţii şi al bunelor sentimente devine copleşitoare. Ce discută aceste gingaşe făpturi ? Cu siguranţă au dispute... culturale. Comentează ultimele apariţii literare, ultimele ecranizări, ultimul val în pictură. Cu toate acestea, figurile lor nu-şi pierd expresia de graţie, resemnare sau compasiune pentru că un duh blînd şi multă duioşie le bîntuie cugetele...

Dar ce se mai poate spune, în plus, despre veşmintele cu flori. Se poate spune că, după acel haos, care a domnit în aceste imprimeuri, cînd flori şi păsări erau azvîrlite la întîmplare pe întinderea materialului, acum, copleşite şi ele de importanţa socială pe care vestimentaţia modernă le-o acordă, încearcă să se organizeze în bresle, după culoare, după formă, după puterea lor de seducţie. S-a constatat că florile de acum sunt atît de mici, atît de înghesuite, atît de înlănţuite într-un flux continuu, încît specialiştii într-ale florilor au decretat că ele, din spirit de ordine, s-au constituit în galaxii, mai multe la număr, galaxii de flori care ne vor lumina cu scînteierea lor nopţile, ne vor înveseli şi zilele şi asta pentru că ele nu se supun statutului care guvernează alte soiuri de galaxii, precum cele de stele... Dar s-a mai aflat că, în curînd, vor apărea în arena acestui foarte disputat joc, care este





moda, vor apărea nişte drăguţi şi inventivi modişti care vor propune o revoluţie în vestimentaţie cam de tipul celeia pe care op-art-ul, cu tot cortegiul lui de forme geometrice, de plexiglasuri, de veste metalizate şi cizme cu carîmb, a iniţiat-o. Vă vom ţine la curent...

DESPRE AZUR...

*Şi totuşi,* „dincolo de azurul cel mai azur", în concepţia celor care au formulat această eliptică definiţie nu se află, după cum oricare dintre oamenii cu judecată logică s-ar aştepta, nu se află împărăţia cea fără de sfîrşit a norilor, ci doar o adunătură de oameni banali şi micuţi care au, printre altele, darul să tot inventeze una şi alta. Pentru ca apoi să ţipe cît îi ţine gura că au descoperit miracolul, că au aflat taina ce pe toţi îi preocupă... noi nu ştim care o fi aceea...

*Şi totuşi,* asta încă ar fi frumos, pentru că noi ştim, oamenii care au morbul de a căuta, de a scormoni în lucruri şi în fenomene, de a cerceta şi de a afirma un adevăr, sunt nu doar stimabili într-o societate dar şi demni de cele mai alese şi calde sentimente. Să lăsăm însă la o parte consideraţiile generale şi să ne ocupăm de modă...

*Şi totuşi,* trebuie să ne întoarcem o clipă la oamenii aceia banali şi mărunţi, pentru a vă vesti unul dintre cele mai bizare dar amuzante zvonuri, ce a fost dat lumii să afle în ultimii, destul de mulţi ani. Vă vom spune deci că oamenii aceia au hotărît, ei de capul lor, să-i vopsească pe toţi locuitorii pe care ei îi cunosc în culorile cele mai plăcute, mai liniştitoare, mai generatoare de optimisme. Optimisme justificate sau ba, dar nu aici este cheia problemei. Adevărul este că ei au şi început experimentarea sistemului prin care doresc sau intenţionează să ofere tuturor un dram de fericire. Consătenii lor, căci se pare că punctul localizat pe hartă precum locul de dincolo de azurul cel mai azur este un sat pitoresc de cîmpie, în care viaţa se desfăşoară normal, ca în oricare dintre satele lumii, un sat cu femei sănătoase, cu bărbaţi care şi muncesc, cu copii, cu găini, purceluşi şi curcani, cu viţei care au şi tată şi mamă şi etc., consătenii oamenilor micuţi

şi banali au fost deci vopsiţi de sus pînă jos, cu roz, cu galben, cu albastru, în violet, roşu sau alb. S-ar putea zice că este un ritual sau o practică aflată şi preluată de la aceia care au folosit metode asemănătoare în timpuri străvechi şi în timpurile mai apropiate. Părere complet eronată. Dacă acelora practica le folosea se ştie în ce scopuri şi noi nu o mai spunem contemporanilor din satul de dincolo de azurul cel mai azur, este clar că le foloseşte într-un scop unic : să se distreze. Experimentul efectuat a dovedit că oamenii vopsiţi s-au pus pe un rîs (culmea, uitîndu-se unul la altul), un rîs, să-i zicem homeric, (chiar de nu ştim dacă ei bănuiesc dimensiunea exactă a unui asemenea rîs...) şi au tot rîs ei pînă cînd unii, în cel mai bun caz, au adormit extenuaţi, alţii s-au îmbolnăvit, alţii (dar, desigur, asta este o exagerare) au sucombat...

*Şi totuşi,* ce legătură este între povestea aceasta pe care noi o considerăm reală, deci neinteresantă, şi moda noastră, a celor de dincoace de azurul cel mai azur. Este. Despre experimentul oamenilor micuţi şi banali au aflat, printre alţii, modişti din unele ţări care au norocul să aibă ţărmuri scăldate de valuri de mare. Au zis ei că parţial pot prelua creator metoda vopsirii corpurilor : braţ vopsit sau lăbuţele de la picioare sau spatele sau doar coate şi genunchi. Dar asta numai în sezonul estival. Este condiţia pusă de ei, care, într-un fel, ne şi linişteşte. Pentru că, altfel... cine ştie în ce buclucuri am mai intra cu toţi...

## SĂ IUBIM... ROZMARINUL

...nu doar pentru faptul că are frunzele mereu verzi, nu doar pentru faptul că are flori albe, flori roşii şi, cîteodată, floricele albastre, nu doar pentru faptul că din el se fac anume medicamente tuturor trebuitoare, e înţelept să iubim rozmarinul pentru că el este hegemon în topul de acum al plăntuţelor, pentru că din el se face parfumul parfumurilor, parfumul...

Apariţia în modă a parfumului din frunze, din flori şi chiar din trunchi de arbust de rozmarin este considerată ca moment important pentru desfăşurarea, în timp, a modelor şi asta datorită faptului că el reobişnuieşte canalele





noastre olfactive cu mirosurile naturale, pure, mirosuri cu care prin ereditate suntem obişnuiţi. Dar nu numai atît. Lăsînd la o parte adevărul că parfumul de rozmarin se acomodează blănurilor pe care majoritatea, în iarnă, le poartă, fie ele doar sub formă de gulere sau căciuli, deci lăsînd la o parte acest adevăr subordonat momentului şi încercînd să vedem în viitorul anotimpurilor, aflăm de la cei specializaţi în compunerea şi recompunerea substanţelor din care pînă în cele din urmă iese esenţa parfumată, aflăm că acest parfum are menirea de a înviora spiritele toropite de acea febră de primăvară care pe mulţi îi cuprinde, că are darul de a răcori şi împrospăta, în vară, efectele unui prea generos soare, că mai are darul de a alunga melancoliile unei umede toamne, şi cu aceasta am ajuns din nou la iarnă, şi la concluzia că parfumul din frunze, din flori şi chiar din trunchi de arborel de rozmarin este licoarea miresmată trebuitoare tuturor...

Nu este singura noutate pe care ieşirea în lume a modiştilor în vederea parăzilor care vor prezenta creaţiile primăverii, şi ale verii, o aduce, noutate pare a fi şi faptul că multe, foarte multe din rochiile subţiri şi vaporoase pe care ei le prezintă au în loc de gulere, o glugă ce atîrnă şăgalnic pe spate, rochii concepute astfel, nu se ştie dacă datorită unor cerinţe estetice sau practice... Oricum rochiile din voal sau din mătase, cu glugă, vor aminti tuturor de o blîndă perioadă din istoria oamenilor, perioadă în care un cavaler iubea şi... rătăcea prin lume, căutînd, căutînd, rătăcea...

## AU DISPĂRUT NUANŢE...

Generaţiile optimiste fredonau pe vremuri... se zice că Tutankamon purta fustiţă-pantalon... iar generaţii tot atît de optimiste au meditat şi au concluzionat cum că de ce numai el, acela cu nume ilustru, şi de ce nu şi ei, mai puţin iluştri şi neinseraţi încă în enciclopedii ale civilizaţiilor... Şi aşa se face că fusta sau fustiţa-pantalon se poartă cu orgoliu faraonic, acum, cînd rămas-au pe lume doar mumii de faraoni, se poartă pe mai toate meridianele globului. Fusta-pantalon o poartă doamne şi fetiţe,

în general confecționată din stofe, din jerseuri uni sau sobru imprimate, altele din catifele pan vișinii, verzi, maro, bleu ori din catifele mai puțin pretențioase, imprimate cu cele mai fanteziste desene. Lungimea lor depășește genunchiul, pot fi purtate cu ghete scurte care acoperă doar glezna sau cu cizme lucioase ce se opresc sub genunchi. Sunt cazuri în care ciorapi electric colorați completează, se zice, fericit ansamblul...

Se pare că un dor de sofisticare bîntuie în lume, el vrea să se traducă în înfățișarea femeilor dar și a bărbaților. Ele obțin hieratismul propriei înfățișări apelînd la tainica frumusețe a unui machiaj realizat în cele mai palide nuanțe ce se pot afla printre prafurile și așa subtil colorate, dintr-o trusă cu destinație strictă. Se poartă deci pudrele din care a dispărut nuanța roz, pe pleoape se pulverizează farduri transparente și văroase, buzele se conturează cu sidefiu și... așa mai departe. Domnii au introdus tot felul de accesorii în vestimentație, printre care eșarfele mătăsoase, colorate sau mai precis necolorate, deci gri, bej, sau albe, ochelarii mari cu ramă subțire metalică și lentile deschise, fumurii. Au mai introdus în ansamblul lor vestimentar și discrete bijuterii din metale albe, pe care le achiziționează și le folosesc cu patimă. Important este însă că în moda primăverii ce se anunță, violetul este culoarea regină și că, în plus, o neculoare va fi mult folosită pentru haine, hăinuțe, care vor fi albe, deci imaculate...

## PĂRĂSITE PODOABE...

*...În calea mea rugina roșcată se năzare / Pe culmile pleșuve și colburi ce plutesc. / Amurgul joacă-n iureș de stînci forfotitoare / Și încovoaie luna cum cornul păstoresc...* sunt versuri eseniene care-ți amintesc că pînă nu demult în atenția modei, și deci și a celor care se interesează și suferă pentru problemele ei, se aflau acele podoabe din argint cu pietre divers colorate, paftale, brățări groase din argint înnegrit, filigranat, și ele cu pietre colorate și prețioase, cercei grei ce pot fi văzuți și pe cărți poștale ilustrate care vin din orașul cu nopți albe, toate





aceste podoabe inspirate din gustul pentru decorație și pentru bijuterii pe care femei ce se plimbau în sănii căptușite cu blănuri călduroase, se pare că l-au cultivat și l-au întreținut. Atrăgătoare și fastuoase podoabe, acum părăsite... pentru că o mare paradă a modei bijuteriilor dezvăluie tuturor că metalul dorit va fi cel galben, aurul deci, lucrat în bare foarte fine, foarte subțiri, subțiri chiar cît grosimea unui fir de păr de cal.

Ciudat, pentru spiritul avangardist care animă sectorul creației bijuteriilor, este apariția unor podoabe pentru păr, numeroase și variate, dintre care cea mai ușor de povestit și explicat este tradiționala diademă pe care o cunosc și europeni și cetățeni cultivați din alte continente, diadema care însă prevestește și apariția unor noi coafuri.

Se poartă precum le purtau femeile frumoase din tablouri, adică ordonat și cuminte, pe păr, în apropierea frunții. Dar tot diademă se cheamă în limbajul actual al modei și inelul de aur, subțire și încrustat cu un simplu desen sau cu mici pietricele strălucitoare care se poartă după bunul model pe care-l oferă indienii din marile platouri, mai precis încingînd fruntea și întreg capul. Lipsește pana de șoim, pentru că materialele utilizate sunt metalul și pietrele... Desigur, vor veni curînd cocorii, dar pînă atunci fiecare trebuie să-și rezolve optimist, adică în pas cu moda, problema ce ține de caseta care va conține bijuteria anului...

## VISURI CU PERUZELE...

Peruzelele, fiind mici pietricele considerate cîndva prețioase, erau cu generozitate folosite nu numai la diademele doamnelor și domnițelor ce locuiau castele dar și la bijuteriile mai modeste, numite ele inelușe subțiri de logodnă, inele mai mari, cercei, brățări sau fermecătoare coliere. Asta se întîmpla mult mai demult, vestimentația sau mai precis podoabele contemporanelor nu au exclus micuțele peruzele din combinația de metale și pietre mai fastuoase și cele mai puțin sclipitoare, nu au exclus peruzelele, ba, mai mult, le-au extins folosirea și la alte accesorii pe care le poartă și permanent și cu plăcere. Aceste acce-

sorii mult folosite ar putea fi cordoanele, genţile mici şi chiar subţiri benzi care înconjoară capul sau numai strîng părul la spate. Toate acestea, chiar expansiunea peruzelelor, nu ar fi semnificative, dacă ele nu ar fi invadat şi sectorul vestimentaţiei propriu-zise. Au apărut astfel borduri realizate din peruzele la gulerul, mînecile şi buzunarele taioarelor elegante din şantung chinezesc sau din alte materiale cu cădere grea, din care se confecţionează cele două piese pentru primăvară, vară şi toamnă.

Broderii complicate sau simple, cele complicate figurînd păsări, pomi şi sori, cele simple figurînd doar desene geometrice, au apărut la extremităţile rochiilor de după amiază şi de seară, dar mai ales pe pieptul şi la manşetele mînecilor bluzelor din materiale subţiri, fine, lucioase...

Ele, peruzelele, nu ocolesc nici capitolul vestimentar masculin : s-au infiltrat nu în cantitate, ci folosite doar simbolic, tot pe pieptul cămăşilor şi prin ele se înscrie monograma atît de la modă cîndva. Şi aici trebuie accentuat că monograma, fie că este realizată din peruzele, fie că este brodată cu clasicul şi dintotdeauna utilizatul fir de mătase, monograma a devenit un reper distinctiv pe pieptul cămăşilor acelora care dictează bunul ton al modei masculine...

## PARFUMUL VERILOR...

Nu pentru că plictisul este o stare caracteristică sau definitorie a acelora care trăiesc în aşa-zisul secol al vitezelor... Nu pentru că poluarea aproape generalizată din zonele cu industrii şi cu populaţie densă, deci consumatoare de mode, ar înfrîna dinamismul imaginaţiei creatorilor din branşă... Nu pentru că mirosul sărat al mării a întîrziat să mîngîie seducător nările orăşenilor din regiuni de semideal sau ale acelora cocoţaţi mai sus... Nu pentru că alte multe, poate sute de motive ar putea fi invocate... Ci fără nici o cauză bine definită, doar pentru că aşa trebuie să se întîmple, apar, din timp în timp, aşa-numiţii turbulenţi ai clanului modist. Sunt, de fapt, o specie inofensivă care distrează şi aduc zîmbet chiar şi pe chipurile înnourate de probleme grave. Din cînd în cînd, atunci





cînd conjunctura le este favorabilă, vin cu idei ce pot fi fructificate pe scara comercială.

Este cazul ultimilor dintre mohicani, ultimii apăruţi cu idei novatoare pe care presa de specialitate îi numeşte făcători de scandal. Opiniile lor în materie de vestimentaţie se pare că păcătuiesc doar prin faptul că sunt exclusiviste iar exclusivitatea o deţin dungile. Cum acest element decorativ, dunga, are o mare popularitate, ei, cei cu opinia, nu au fost azvîrliţi în tabăra proscrişilor, mai ales că multe dintre modelele pe care ei le propun, preluate şi comercializate, pot deveni, se zice, vedete ale sezonului. Primul model propus de ei sunt de fapt două piese : pelerină trei sferturi şi fusta lucrată pe croşetă, în dungi egale. Una dintre dungi obligatoriu albă, cealaltă în culoarea dorită de purtător şi aşa mai departe. Accesoriile acestui compleu sunt genţile mari, de voiaj, genţi mai mici pentru toată ziua şi poşetele mici de tot, pentru ocazii. În dungi. A doua inovaţie priveşte rochia de vară, croită oricum. Materialul folosit este cel cu dungi. Inovaţia, zice-se, constă în faptul că, pe lîngă accesoriul geantă sau poşetică dungate, mai apare unul de maxim rafinament : şalul imens din voal, voal dungat, purtat învăluitor pe deasupra rochiei uşoare a verii.

O noutate cu adevărat şocantă dar care nu a fost concepută de clanul tulburenţilor o constituie apariţia cizmuliţelor îmblănite, în plin sezon torid, apariţie însoţită de referinţa că sunt răcoroase şi de bon ton. Parfumul care şi-a cîştigat popularitate este un parfum bătrîn şi poartă un nume cu rezonanţă extrem orientală. Îl cheamă Fidji, iar reclama care îl însoţeşte este următoarea... femeia este o insulă. Fidji este parfumul ei...

## BROBOADE ALBE, NEGRE

Acoperămîntul pentru cap a fost dintotdeauna o problemă spinoasă şi controversată. Nici ei, bărbaţii, nici ele, femeile, nu s-au declarat nicicînd satisfăcuţi de rezolvările pe care modiştii au reuşit, din timp în timp, să le dea acestui obiect vestimentar. S-au resemnat pînă la urmă, unii să poarte pălării, bascuri sau şepci, care în general îşi modi-

fică imperceptibil forma de la o perioadă a modei la altă perioadă, celelalte să-şi inventeze în flux continuu forme simple sau extravagante de pălăriuţe, bascuri mai mari sau mai mici, băscuţe, chiar şi şepci cu aspect fantezist. În această incertitudine şi nesiguranţă ce se perpetuează de decenii în modă, zic ei, responsabilii cu statisticile, că broboada, aşa cum se numeşte pe meleagurile de aici, rămîne un obiect ce nu se demodează, chiar i se recunosc anual, odată cu venirea iernii, noi calităţi. Broboada se poartă aproape peste tot, în ţările în care bat vînturile şi cad din cer zăpezi.

Colecţia de broboade ce a fost lansată în lume este şi impresionantă ca număr şi spectaculoasă ca varietate a modelelor şi a combinaţiilor pe care le propune. Ele sunt : pătrate mai mari sau mai mici de caşmir, cu franjuri în culoarea imprimeului pe laturi, sunt realizate din jerseuri subţiri cu diverse broderii, broderii numite orientale pentru că reprezintă păsări, flori, peisaje, munţi cu piscul în nori şi alte scene ori simbolice ori alegorice ; ele sunt realizate din catifea fără reiuri, catifea uni, dar există pe lume şi broboadă făcută din zeci de peticuţe de catifea, diferit colorate şi asamblate după reguli ştiute doar de cei care se ocupă cu asamblarea peticuţelor. Franjurii acestui ultim model sunt şi ei divers coloraţi şi lungi, lungi, cît încă o dată broboada.

Vedete rămîn însă broboadele albe realizate din lînă angora, broboadele negre realizate şi ele din fir moale şi pufos. Rămîn vedete între broboade pentru că li s-a dus vestea că sunt elegante, că se pot purta la orice fel de costumaţie, fie ea sport, sofisticată sau neutră, că ovalul feţei apare luminos şi pur atunci cînd broboada albă sau neagră înfăşoară un cap blond sau unul brun. Ca să nu mai vorbim de cele roşcate...

## CELEBRE ŞI... ALŢII

Nu este o noutate. Cîndva, chiar marele între marii sculptori a creat un costum de scenă pentru o fermecătoare dansatoare ce evolua în Gymnopédiees a lui Erik Satie. Nu este o noutate, pentru că mulţime de mînuitori





ai uneltelor plastice au punctat cu creaţiile lor originale evoluţia banală a modelor. Noutate este doar faptul că acum o celebră pictoriţă, de două ori celebră, odată prin ea însăşi pentru că o cheamă Sonia Delaunay, a doua oară celebră datorită soţului ei, tot pictor, şi asemeni, celebru, pe numele lui Robert Delaunay, deci, această pictoriţă de internaţional renume apare reprezentată în colecţiile de modă ale actualităţii. În 1926 Sonia D. desena pentru uz propriu şi pentru plăcerea personală aşa-numita „rochie simultană". Desenul a fost preluat de căutătorii de frumos şi transpus în materialele destinate nouă. Magia geometrico-cubistă a unor ani trecuţi este readusă acum în atenţia tuturor prin numeroase cardigane şi alte obiecte vestimentare care utilizează principiul „pătratului în mişcare" anunţat de plasticiană la începutul acestui secol. Vom asista deci la o sarabandă a pătratelor, a liniilor divers colorate, vom asista la un autentic festival al motivelor geometrice şi asta pentru că experienţa a mai fost făcută nu demult, domeniul oferă cîmp pentru combinaţii nelimitate.

În altă ordine de idei, în coafura tuturor a apărut o cerinţă ce iniţial fusese dorinţă. Părul femeilor, se spune, trebuie să fie ondulat, dar nu oricum, ondulat mărunt, mărunt, asemeni perucilor clovnilor tradiţionali. Se dă şi soluţia pentru a obţine o asemenea ondulare excesivă a firelor de păr. Ea nu presupune intervenţii mecanice şi se explică astfel : se udă bine părul, se aplică o peliculă de fixator, apoi se împletesc strîns zeci şi zeci de codiţe subţiri orientate asemeni unor ţepi înfipţi în cap. Se lasă să se usuce bine. Apoi se despletesc ornamentalele codiţe şi se spune, de către cei care au experimentat şi de către aceia care au fotografiat, că părul, după această ultimă operaţie, îndeplineşte cerinţele modei în ale coafurii. Să mai adăugăm că a reapărut make-up-ul cu care se delimitează pregnant forma ochilor şi vom avea tabloul succint, schematizat, al femeii zisă modernă...

## PIROMANII

...În patima focului nu cad doar piromanii, ci şi aceia care, mai presus de orice, iubesc lumina şi căldura...

Ce ar putea să însemne patima focului, în limbajul comun, nu are rost să explicăm, căci lesne, fiecare își poate singur imagina. Ce înseamnă patima focului în limbajul acelora care ticluiesc vorbe despre modă și despre toate ale ei, este mai greu de explicat. O ilustrație ar soluționa dintr-un foc problema dar la această rezolvare nu are rost să ne gîndim...

Să încercăm, deci, tot puterea cuvîntului : patima focului în concepția oamenilor de bine ai modei s-ar traduce printr-un joc al flăcărilor care se întind pe mii și mii de metri de diferite țesături (nu scriem kilometri ca să nu fim acuzați de mitomanie), flăcări mari și înfricoșătoare, flăcări abia zbucnite, flăcări lungi sau flăcărui încolăcite. Fondul materialului poate fi oricare, flăcările sunt roșii, orange, vermillon, galbene. Au fost văzute flăcări orange pe fond bleu, au fost văzute flăcări roșii pe fond negru, pe fond violet ; se spune că nu se pot picta decît flăcările vermillon. Și, pentru că am atins așa, în treacăt, bine păzitul domeniu al piromaniei, al mitomaniei, deci al maniilor în general, nu trebuie să scăpăm o atît de rară ocazie fără a vă informa că o nouă drăgălașă manie a apărut în lume...

Pentru că abia a apărut, specialiștii nu i-au dat încă o denumire calculată după toate regulile lor de specialiști, dar știind că este vorba despre mania de a aplica ceva pe altceva, i se poate spune, simplu și concis, aplicomanie. Acum, desigur, trebuie elucidat ce pe ce se aplică. Se spune, că se aplică orice pe orice : nasturi pe căciula din mohair, fundă de piele pe buzunarul taiorului din tweed, un bănuț mic pe laterala ciorapului, o coajă de nucă pe bombeul pantofului, o bucată mică de oglindă pe pulover, în dreptul inimii, o altă bucată de sticlă colorată pe mîneca raglanului și multe altele tot așa. Nu este o manie periculoasă, nu produce pagube de nici un fel societăților în care ea propășește, dovadă fiind chiar faptul că înșiși proteguitorii ordinei publice zîmbesc amuzați cînd pe lîngă ei trec personajele împodobite cu aplice. Văzut-am asta prin fotografiile revistelor venite de pe acolo...

## VOR ÎNCOLȚI...

...și în această preatimpurie primăvară vor încolți, cu siguranță, semințele de trandafiri catifelați, albi, galbeni,





roșii, roz-pal... și în această încă îndoielnică primăvară au și început să zbucnească din pămînt firele de iarbă verde-crud și, dincolo de previzibilele astenii și mici nevroze sau chiar anemii pe care oricare dintre primăverile de pînă acum le-au adus, a început, efervescentă și dinamică, prezentarea modelelor verii. Și dacă evenimentele meteorologice nu se vor precipita în așa măsură, încît, de la călduroasa blană să se treacă direct la flușturateca stambă, deci dacă mișcarea anotimpurilor se va desfășura normal, vom avea de trecut hopul „mantourilor", mantouri cu tăietură evazată, cu mîneci chimono, în culori pastelate, pentru ca apoi, să optăm ori nu pentru moda verii ce acum se propune, se prezintă, este realizată...

Și se propun o mulțime de lucruri noi, drăguțe, drăgălașe, mai sport, mai sofisticate, unele foarte elegante, oricum, nenumărate stiluri ce pot a satisface preferințe și pretenții. Se preconizează, și modelele ce au fost văzute confirmă, că negrul, căruia modiștii îi acordă statut de culoare, va fi foarte folosit, în orașe, pe plajă, printre brazi. Țesături transparente, voaluri multe, jerseuri subțiri și moi, materiale lucioase fac ca negrul verii să-și dobîndească prestigiul de culoare optimistă și tinerească. Astfel, rochiile înfoiate, cu decolteuri mari și rotunde, costumele de baie, bluzele ornate cu dantele și fustele cu volane multe și crețe, beretele, eșarfele și pantalonii, pantalonașii, tricourile și hainele de vînt sunt negre, negru fumuriu, negru albăstriu sau violet, negru roșcat, negru luminos și transparent...

Se vorbește și despre un truc al acestei costumații și se divulgă că el s-ar referi la machiaj. Un machiaj extrem de luminos, mult fard colorat pe pleoape, buze bine conturate cu roșu aprins. În plus, brățări, mărgele și cercei în multele culori ale paletei contribuie la înveselirea imaginilor. Este doar una dintre propunerile ce se fac pentru această vară ; prin alta se anunță că modiști din cele patru colțuri de lume încearcă să deslușească (și probabil vor reuși) dacă lungimea veșmintelor feminine, ce părea că s-a stabilizat la sub genunchi mai este sau nu demnă de frumoasele modele ale perioadei foarte, foarte calde...

PIERROT S-A ÎMBRĂCAT ÎN BLEU

Voga blugilor nu a trecut. S-a sofisticat doar, începînd cu materialul, celebrul material al blugilor și terminînd cu forma și variantele veșmîntului. Actualul material blug are finețea pielii de căprioară, are suplețea jerseului și are culoarea celui mai senin dintre cerurile ce s-au văzut de cei care au cutreierat spațiile. Variantele blug acoperă toată aria vestimentației. Pentru doamnele anglo-americane, europene, extrem-orientale și din toate celelalte continente s-au confecționat din acest bine primit de public material jachetă și pantalon, vestă și pantalon, jachetă și fustă, vestă și fustă, bluzon cu mînecă scurtă, bluzon cu mînecă lungă, fustă-pantalon, haină lungă cu multe cute pornite din talie, pelerine pînă la talie sau cu lungimi diferite și, ce pare a fi o noutate, costume de baie, vedete ale aprinsei veri ce vor fi confecționate din același mătăsos material blug.

Domnii de pe toate meridianele și toate paralelele pămîntului beneficiază, și ei, de întreaga gamă a creațiilor vestimentare înșirate mai sus, minus, bineînțeles, fusta. Este de la sine înțeles că toți comercianții cu oarecare simț al afacerilor mizează pentru desfacerea produselor lor pe marele, bineintenționatul, vigurosul clan al tinerilor care-s receptivi la apariția obiectelor vestimentare și funcționale și cu farmec.

O altă permanență a modei o constituie voalul. Și pentru că modificări trebuiau să intervină în folosirea materialului și pentru că pantaloni din voal e greu a se concepe s-a recurs la soluția... șalvari din voal. Sunt atît de frumoase femeile îmbrăcate în șalvari din voal, atît de grațios se alintă ele, atît de atotștiutor își unduiesc trupurile încît cei care studiază fenomenul mișcărilor feminine bănuiesc o alianță de taină și de inițiere între acestea și felinele cu ochi fosforescenți.

UN PUSTIU ALB

Cînd femeile visează se știe că există undeva, prin neguri, mulțime de păsări cu penaje strălucitoare care le păzesc visurile. Există în astă lume o femeie care visează





obiecte de podoabă neștiute de ochi, ce au înfrumusețat, cîndva, urechile, degetele și gîtul unor glorii apuse, și tot ea, la trezire, desenează pe hîrtii japoneze podoabe pentru femeile de azi.

Bijuteriile inventate de ea au vetustețea, deci misterul unor talismane de taină dar și nota simplă a bijuteriilor căutate de cele care și-au format ochiul în secolul douăzeci. Ea folosește aurul în bare subțiri, subțiri, cu care înconjoară gîturi ca de lebădă, de barele subțiri de aur atîrnă, fără montură, o piatră roșie, rubin, o piatră verde, topaz sau cîteva safire cu putere magică. Cerceii ei, tot bare subțiri de aur, se aseamănă celor purtați de femeile toreadorilor, dar au în plus aceleași pietre de preț montate pe cercul galben. Cînd folosește argint, visătoarea noastră creează bare late cu incrustații de piele sau cu simple desene, și ele aflate din vestigii rămase nouă.

În concepția ei un loc important îl ocupă bijuteria-cordon. Cordoanele sunt lanțuri fine sau lanțuri asemeni celor ale ocnașilor, și pentru ca greutatea lor să nu strivească trupuri fragede de fecioare, ea combină argintul cu piele. Pentru o rochie neagră, simplă, de seară, lanțul de argint este prevăzut cu clopoței micuți care sună la cea mai ușoară unduire a trupului, la cea mai mică suflare de vînt.

Și a mai creat femeia bijutier inele care închid în ele praf de piatră vrăjită. Pentru duminici ea spune că trebuie purtată pe piept o scoică neagră, culeasă direct din mările albastre. Și sfătuiește femeile să iasă în calea florilor, ca o iertare a ceva ce ar putea să fi fost cîndva un păcat.

Se pare că în visul femeii care face bijuterii, pustiul alb nu este nici un pustiu al pămîntului, nici un pustiu al sufletului. Este doar un pustiu care cîntă.

O DRAMĂ DECORATIVĂ

Scria cîndva Călinescu : „...Cînd privesc bustul Cleopatrei îmi dau seama de prestigiul ei. Era o ființă de o fragilitate demonică, de natură a înnebuni pe marii puternici

ai lumii. Îi uimea mistic, ca o manifestare artistică a naturii". Dar tot Călinescu scrie în continuare : „Femeia română n-are încă un stil, frumusețea ei e încă prea naturală, prea în afara Spiritului, fără semnificație, fără mesaj. Ea nu știe să se îmbrace, căci consideră îmbrăcămintea ca un factor exterior suficient în sine, cînd în realitate o femeie superioară, cu o viziune artistică, se realizează pe sine însăși, își domină trupul cu inteligența, se exprimă prin el, se coboară spiritualicește în el". Un reportaj al actualității care să surprindă pe peliculă mii și mii de trecătoare de pe străzile orașelor ar dovedi că situația s-a schimbat într-o oarecare măsură. Corect îmbrăcate sunt femeile care-și cumpără veștminte de la magazinele de confecții. Elegant îmbrăcate sunt femeile care au adoptat ținuta sport, doar cu cîte un mic accent care să amintească moda actuală. Frumos îmbrăcate sunt femeile care combină piese simple și rafinat construite, piese ce se găsesc în general la magazinele de lux. Dar sunt numeroase acelea care poartă la ora prînzului fusta lungă pînă la pămînt, care combină materiale imprimate ce nu se armonizează, femei care nu dau nici o atenție aspectului exterior. Adăugînd că magazinele de confecții au început să pună la dispoziția cumpărătoarelor piese vestimentare din ce în ce mai bine realizate, în spiritul modei. Rămîne de subliniat că efortul pe care fiecare trebuie să-l facă pentru a-și gîndi combinațiile vestimentare care să le avantajeze, să le reliefeze frumusețea naturală și să o facă să strălucească, nu este un efort dăunător cugetelor, dimpotrivă, este una dintre treptele de pe care poți privi și alte orizonturi.

O altă fază, după rezolvarea problemei vestimentației, este cea a machiajului. Și pentru a ne înveseli, firma producătoare de farduri Perlier își învață enoriașele cum să folosească această miraculoasă și binefăcătoare invenție pentru ca ochii să devină arzători și misterioși, pentru ca gura să fie senzuală, pentru ca toate trucurile folosite să concureze, în final, la crearea unei fizionomii care să sugereze prospețime și naturalețe. Și, pentru ca această muncă să nu fie zadarnică, firma producătoare anunță că





respectarea sfaturilor are ca rezultat admirația și atenția îmbolnăvită de extaz a unui șeic, a unui contemplator fără rang sau a oricărui iubitor de frumos.

## FELINE CALME

Pentru că sedentarismul face ravagii, în sensul că oamenii se îngrașă și se dezvoltă în toate cele dimensiuni, se pune acut în toate țările în care există producție accentuată de scaune, fotolii și obiecte practice pentru stat sau șezut, se pune problema mișcării în aer liber. Unii preferă pașii în lumina soarelui, alții calcă în viteză cu pași mărunți asfalturile, protejați dar și încurajați de strălucirea enigmatică a astrelor spre care s-au îndreptat cutezători. O altă modalitate verificată și catalogată ca eficace este gimnastica practicată pe stadioane, în curțile caselor sau în apartamentul propriu, fie el situat sau nu la etaj. Această ultimă modalitate presupune folosirea unor elemente ajutătoare, cum ar fi cercul, mingea, coarda, haltere mai mici sau mai mari, obligatoriu strălucitor colorate și alte obiecte ce pot fi eventual furate de la aceia numiți minori. Obiectele sunt ridicate în mîini, învîrtite, azvîrlite sau proiectate, pînă în momentul în care mușchii preopinentului încep să dea semne de alarmă. Totul pare simplu, dar nu-i. Pentru că toate mișcările mai sus enunțate trebuie să stea în ansamblu sub semnul diriguitor al mișcării unduite ce doar de la felinele calme se poate învăța.

A fost lansată o rochie pentru terasă, din jerse de bumbac negru cu flori oranj, lungă pînă la bareta sandalei, două ghirlande de flori pe poale la distanță de zece centimetri, o floare mare, una mică, în plus o altă ghirlandă de flori în jurul decolteului și trei flori de dimensiuni diferite de la brîu în sus, pe partea dreaptă. Atîtea flori ar putea da o imagine obositoare pentru privirile blazate, dar florile lui Frank și fiii sunt de origine selectă, ele sunt pictate de mînă exersată pe jerseul de bumbac. Dealtfel,

nu este o noutate, pictura pe material este aproape o dogmă a vestimentației actuale. Este folosită la rochiile de plajă, la cele pentru orașul orelor de prînz, dar și pe rochiile seducătoare prin farmecul lor subtil, ale nopților cu sau fără stele, nopți în care păsările își îndeamnă gîndul pe fiorul dorului de ducă spre lună.

### FÎNTÎNI ȘI CLEPSIDRE...

... asta pentru ca gîndul să pornească spre ape și spre nisipuri. Acolo este țara, neconsemnată de hărți, a costumelor de baie în dungi bicolore, de preferință în diagonală, a acelora imprimate cu flori sau buline sau a costumelor uni. Majoritatea lor din două piese, căci vetustul costum de baie întreg nu a dispărut, dar s-a retras cu prudență spre periferia plajelor. Au apărut din nou, nu se știe de unde, tendențioasele costume tricotate din fir de lînă subțire sau din fir mătăsos și lucios. Nu trebuie afirmat că se face economie de material, dar trebuie remarcat că aceste costume au dimensiunile acelor opere care în alte arte se numesc miniaturi.

Pentru zilele cu picuri mici ce cad din cer în apa de mare s-au inventat halate de plajă, lungi pînă la glezne, și ele tricotate din tot soiul de fire naturale sau sintetice. Multe dintre ele au culoarea kaki, multe sunt verzi, puține roșii, cele mai multe albe sau negre. Majoritatea se aseamănă chimonourilor tradiționale.

Vor flutura peste nisipuri fuste de in, pînă la jumătatea pulpei, strînse simplu cu un șiret în talie, fuste în toate nuanțele de violet, de la cel străveziu pînă la cel mai mov dintre movurile inventate de artizani. Cămașa din pînză topită cu încrustații de dantelă sau bluza din pînză albită, simplă, fără guler completează vestimentația violetă. Papuci, sandale, pantofi, toate cu talpa de rafie, plată sau cu toc ortopedic vor putea fi văzute peste tot în lume. Pe fețele acestor încălțări care pot fi din piele, doc sau material de blug se vor picta, broda, încrusta sau lipi și flori și scoici și oricare dintre simbolurile ce pot stimula imaginația și pot aduce liniște sufletului și cugetului.





În nopțile frumoase în care plouă cu vrăjitoare de fum, petrecărețele mării se vor îmbrăca în rochii lungi, din lastex, decoltate adînc, fără spate, cloșate, și pentru că e noapte și pentru că vapoare albe nu vor putea fi văzute asemeni florilor ce apar la linia orizontului, femeile în rochii de seară vor gîndi la fîntîni și la clepsidre, unele pentru a goni timpul, altele pentru a nu-l da uitării. Și se spune că toți și toate vor arunca o sticlă de șampanie în mare pentru a favoriza o zodie a reîntineririlor, aceeași dintotdeauna, ca o alianță dintre pămînt și ape, dintre ape și cer.